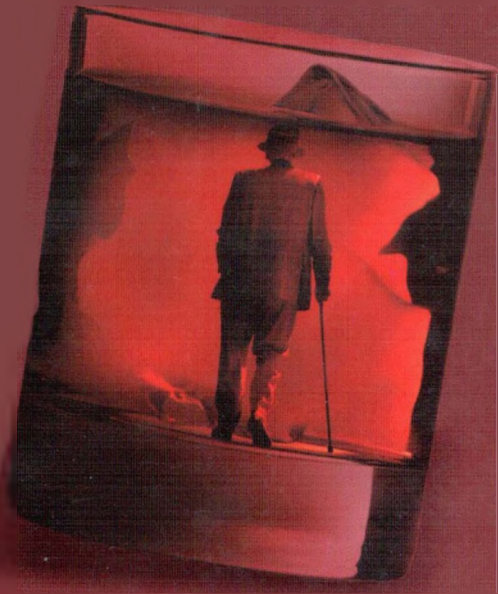

B
BIBLIOTECA POLIROM

Shusaku Endo

Scandalul

POLIROM

PROZĂ XX

Colecția BIBLIOTECA POLIROM este coordonată de
Bogdan-Alexandru Stănescu.

Shusaku Endo, *Sukyandaru*

Copyright © 1986. Shusaku Endo

All rights reserved

© 2009 by Editura Polirom, pentru prezenta traducere

www.polirom.ro

Editura POLIROM

Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506

București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33, O.P. 37;

P.O. BOX 1-728, 030174

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

SHUSAKU, ENDO

Scandalul / Shusaku Endo; trad. și note: Andreea
Sion. – Iași: Polirom, 2009

ISBN 978-973-46-1259-8

I. Sion, Andreea (trad.)

821.521-31=135.1

Printed in ROMANIA

Shusaku Endo

Scandalul

Traducere din limba japoneză
și note de Andreea Sion

POLIROM
2009

Shusaku Endo s-a născut în 1923 la Tokyo. După ce și-a luat licența în literatură franceză la Universitatea Keio, a studiat câțiva ani la Londra. La întoarcerea în Japonia a debutat ca prozator cu *Omul alb* (1955), distins cu Premiul Akutagawa. Doi ani mai târziu i-a apărut romanul *Marea și otrava*, urmat, în 1959, de *Un idiot minunat* (Polirom, 2004), care-i aduce și faima de excelent scriitor satiric. Următorul roman, *Tăcere* (Polirom, 2008), publicat în 1966 și aflat acum în curs de ecranizare în regia lui Martin Scorsese, este răsplătit cu elogiile criticii, Graham Greene declarându-l pe Shusaku Endo unul dintre cei mai buni romancieri pe care i-a citit vreodată. În 1982 i se decernează Premiul Noma pentru *Samuraiul* (Polirom, 2006), iar în 1986 apare romanul *Scandalul*. Shusaku Endo este, de asemenea, autorul mai multor volume de eseuri și de povestiri. Cărțile sale, traduse în numeroase limbi, i-au adus recunoașterea internațională și au fost distinse cu cele mai importante premii literare japoneze: Premiul Akutagawa, Premiul Cultural Mainichi, Premiul Shincho, Premiul Tanizaki. A încetat din viață în anul 1996.

Scandalul (1986) este un roman care dezvăluie, într-o manieră lucidă și necruțătoare, temerile și obsesiile unui scriitor ajuns la o vârstă înaintată, explorând granița fragilă care desparte studiul gesturilor violente și depravate de comiterea lor efectivă. La cei șaiszeci și cinci de ani ai lui, Suguro este apreciat de cititori, critici și colegi de breaslă, deși există voci care îi ironizează rigoarea morală și reticența în privința problemelor sexuale. Totul pare a indica faptul că îl așteaptă o bătănie liniștită alături de soția sa, dar acest scenariu se spulberă în clipa în care o femeie îl acuză că viața pe care o duce contrazice flagrant premisele pe care se întemeiază scrierile sale, denunțându-l drept un client asiduu al bordelurilor și sex-shopurilor din Tokyo. Suguro, amenințat de un ziarist răzbunător cu declanșarea unui adevărat scandal în presă, este nevoit să dezlege misterul acestei acuzații și descoperă astfel existența unui dublu al său, un „geamăn malefic“ cu înclinații sadomasochiste. Cu măiestria sa inegalabilă, Endo ne oferă în *Scandalul* o meditație subtilă asupra identității, artei și răului.

Unu

Doctorul a terminat de studiat buletinul de analize și s-a întors spre pacient. Scaunul vechi și neuns a scos un scârțâit. De când venea la spital, Suguro se obișnuise cu sunetul acela. Ca de obicei, după scârțâitul scaunului, doctorul a început să vorbească, rostind rar :

— TGO-ul este patruzeci și trei, iar TGP¹-ul – cincizeci și opt, așadar valorile sunt doar puțin mai ridicate de data asta. V-aș ruga totuși să nu vă obosiți prea tare. Când ați muncit prea mult, ați avut peste patru sute, nu-i așa?

— Da.

— Dacă faceți ciroză, există riscul de cancer. Vă rog să aveți grijă de dumneavoastră și de-acum încolo.

Sentimentul de ușurare l-a năpădit pe Suguro ca un val de abur fierbinte. Își făcuse multe griji, pentru că, de la ultimele analize, cu o lună în urmă, lucrase într-un ritm epuizant.

1. TGO – transaminază glutamică oxalacetică, TGP – transaminază glutamică piruvică. Ambele reflectă integritatea celulei hepatice.

„Acum pot participa liniștit la ceremonia de decernare a premiului“, își zise în timp ce-i mulțumea doctorului.

Silueta Palatului Imperial, care se înălța tăcută în bătaia ploii, îl liniștea întotdeauna pe Suguro, era priveliștea lui preferată din Tokyo. Limuzina se îndrepta spre sala de recepții, trecând pe lângă șanțul exterior al palatului.

Romanul la care lucrase timp de trei ani urma să fie, în sfârșit, premiat. De când își începuse cariera de scriitor, obținuse câteva premii. Acum, la peste șaiszeci și cinci de ani, avea sentimentul că premiul sosea cu întârziere, dar în același timp se bucura că lucrarea sa era apreciată. De fapt, era mai mult decât gâdilarea orgoliului personal: Suguro se simțea profund satisfăcut de faptul că, în acest roman, reușise în sfârșit să îmbine în mod armonios viața și creația sa. Sprijinindu-se de cotieră, Suguro privea picăturile de ploaie ce se prelingeau pe geamul limuzinei.

Mașina s-a oprit și portarul hotelului i-a deschis portiera. Hainele îi miroseau a umezeală. Dincolo de ușile automate de la intrare îl aștepta un tânăr redactor al editurii care organizase evenimentul.

— Felicitări! Și pentru mine e un moment fericit, să știți!

Tânărul, pe nume Kurimoto, se ocupase de editarea romanului ce urma să fie premiat. În plus, îl ajutase pe Suguro la strângerea materialelor și la organizarea călătoriilor de documentare.

— Ți se datorează întru totul.

— Nicidecum! Dar mă bucur mult pentru premiu, fiindcă romanul acesta completează cercul scrierilor dumneavoastră de până acum. Haideți să mergem în sală. Membrii comisiei de jurizare au sosit deja.

Ceremonia a început exact la ora indicată în invitație. Locurile laureatului și ale membrilor juriului se aflau pe o platformă înaltă, de o parte și de alta a microfonului, iar în fața lor stăteau cei aproape o sută de invitați. Mai întâi a vorbit directorul editurii, apoi a luat cuvântul Kanō, unul dintre membrii comisiei de jurizare.

Suguro îl cunoștea pe Kanō de mai bine de treizeci de ani. Își făcuseră intrarea în lumea literară cam în aceeași perioadă. În tinerețe avuseseră o relație strânsă, fiecare exprimându-și opiniile asupra scrierilor celuilalt, uneori contrazicându-se, alteori aflându-se într-o perfectă armonie. Pe la patruzeci de ani, amândoi își făcuseră o idee clară despre diferențele dintre ei ca scriitori și fiecare pornise pe drumul lui.

Kanō își expunea impresiile despre romanul lui Suguro, întors către oaspeți, cu umărul drept mai ridicat. În tinerețe, și el, și Suguro suferiseră de tuberculoză și fuseseră operați. De câte ori erau obosiți, umărul de pe partea cu operația se ridica mai sus decât celălalt. La Kanō, acolo se cuibărise bătrânețea. Așa cum Suguro suferea de ficat, prietenul său avea de la o vreme probleme cu inima și purta întotdeauna tablete de nitroglicerină în buzunar.

— Suguro a fost crescut în credința creștină, aici, în Japonia. După părerea mea, acest lucru a fost pentru el o binecuvântare, dar și un blestem.

Kanō și-a început discursul cu câteva fraze elocvente, menite să îndrepte interesul și curiozitatea publicului spre motivele centrale ale creației lui Suguro.

— Blestemul său este încercarea de a-l înfățișa pe Dumnezeu, un concept obscur pentru noi, japonezii, ca pe ceva ușor de pătruns. De aceea, inițial, nimeni nu s-a prins în jocul lui. Încă de la început, Suguro s-a străduit să găsească o cale de-a împărtăși ceea ce avea de spus – cu alte cuvinte, povestea Dumnezeului său – numeroșilor cititori japonezi care erau surzi la vorbele sale. Acest lucru se petrecea acum mai bine de treizeci de ani, curând după terminarea războiului, când abia ne cunoscuserăm. Pe vremea aceea avea întotdeauna o expresie mohorâtă.

Acum mai bine de treizeci de ani... În fața ochilor lui Suguro se ivi imaginea camerei strâmte, mirosind a *tatami*¹ vechi, de la etajul micului bar Fukusuke din apropierea stației Meguro. Era o seară de vară. Storul de trestie decolorat de soare atârna oblic la fereastră, iar din stradă se auzea cineva cântând la trompetă. Cinci sau șase tineri stăteau rezemați de peretele pe care atârna un calendar, cu genunchii strânși la piept, și-l criticau nemilos pe Suguro. Calendarul înfățișa o tânără cu un aer mândru, în costum de baie și cu ochelari de soare. Ochelarii de soare erau o modă pe care fetele din vremea aceea o copiaseră de la femeile din armata de ocupație. Printre cei care-l criticau pe Suguro se afla și Kanō, pe-atunci un tânăr pirpiriu, cu pomeți proeminenți.

1. Rogojini tradiționale japoneze din paie de orez, groase, măsurând aproximativ 1,80 x 0,90 m.

— Ce scrii tu nu mă prea convinge, Suguro, a spus Shiba, unul dintre tineri, scobindu-se în ureche cu degetul mic. Încă nu te-ai lămurit cu-adevărat cine ești. Scrii doar ce gândești cu mintea... și nu pare autentic.

Suguro n-a putut riposta.

— Sunt multe fragmente în romanele tale care par încă nedospite. Nu-i nimic rău în a vorbi despre Dumnezeu, însă nu convingi pe nimeni repetând pur și simplu niște idei împrumutate de la occidentali.

În timp ce vorbea, Shiba a ridicat ochii spre Suguro, încercând parcă să măsoare cât de mult îl răniseră cuvintele sale.

— Romanele și eseurile sunt două lucruri diferite, să știi. Ai stat vreodată să te gândești dacă reușești într-adevăr să-ți transmiți mesajul prin imaginile pe care le creezi? Ce scrii tu n-are deloc credibilitate.

Dorința de-a se apăra îi urcase lui Suguro până-n gât, dar, dacă i-ar fi dat glas, n-ar fi făcut decât să mărească distanța și așa destul de evidentă dintre el și prietenii lui.

„Habar n-aveți cât de greu îi e unui creștin să scrie romane în țara asta.“

Cu amărăciune, Suguro și-a înghițit cuvintele împreună cu restul de bere din pahar. În același timp, o parte din el simțea că nu-l putea contrazice pe Shiba. Avea sentimentul că ascundea mereu ceva într-un ungher al sufletului său.

— La vremea aceea, Suguro era asemenea unui copil persecutat în grupul nostru. Am mers chiar până la a-i cere cu duritate să renunțe la creștinism. Pentru noi, tinerii de la sfârșitul războiului,

religia era ceea ce Freud descria ca o exagerare a imaginii tatălui născută din complexul oedipian, opiul doctrinei lui Marx, o superstiție irațională. Iar creștinii erau niște ipocriți nepotriviți cu spiritul japonezilor. Cu alte cuvinte, nu înțelegeam de ce Suguro nu se eliberează de povara Dumnezeului străin. Pe deasupra, nici măcar nu se botezase din propria lui voință, ci pentru că aceasta fusese dorința mamei sale, care murise pe când el era copil. Așadar, credința lui ni se părea fie pură obișnuință, fie inerție. După cum știți, Suguro a publicat mai târziu mai multe romane despre primii creștini din Japonia, în care-i zugrăvește pe nefericiții credincioși forțați de către cruzii slujitori ai statului să se lepede de credință. Sunt sigur că se gândea la mine când îi descria pe acei oameni fără inimă.

Publicul a râs. Suguro a zâmbit strâmb, apreciind totuși discursul lui Kanō. Privirile invitaților ce umpleau mica sală de ceremonii erau toate îndreptate spre vorbitor.

— La vremea aceea Suguro se apăra întotdeauna spunând că nici un om care îi aparține lui Dumnezeu nu mai poate scăpa de sub puterea sa. Sigur, nouă așa ceva ni se părea lipsit de sens. Și totuși, în cei peste treizeci de ani de carieră literară, Suguro a continuat să explice acest lucru cu obstinație. În scrierile sale, și-a propus să armonizeze propria lui religie cu realitatea japoneză. Această luptă acerbă se reflectă în creația de până acum, iar romanul de față reprezintă victoria sa.

Kanō imprimase un ritm animat discursului său, făcând mai întâi publicul să râdă și apoi captându-i atenția. Efectul s-a văzut imediat pe

chipurile unora dintre doamnele din sală. Lui Kanō nu i-a scăpat acest lucru și, în timp ce vorbea, a continuat să le studieze expresiile, pentru a putea cântări efectul discursului.

— Meritul lui Suguro constă în faptul că n-a sacrificat literatura de dragul credinței. Niciodată nu și-a pus creația în slujba unei religii pe care cineva ca mine o consideră atât de îndepărtată. Cu alte cuvinte, Suguro a surprins în lucrările sale și aspecte probabil detestate de credința sa, precum urâtenia, răutatea sau mizeria umană. Așadar, scrierile sale n-au fost niciodată în slujba religiei.

Kanō știa cum să-i gâdile orgoliul lui Suguro. Într-adevăr, sufletul lui fusese chinuit de asemenea probleme într-o vreme. Își aminti vorbele unui bătrân preot străin în care avea încredere odinioară. Acesta îl întrebaseră: „De ce nu scrii povești mai plăcute și mai frumoase?”. Suguro îl cunoștea din copilărie. Înainte de război, preotul își ducea zilele căutând prin gunoaie în cartierul săracilor din Osaka și având în același timp grijă de bolnavi și de copiii orfani. Japonezii îl considerau un Ryōkan¹ de origine străină. Ochii lui de culoarea strugurilor și surâsul lui de copil reușeau să-i înmoaie inima lui Suguro. Ori de câte ori îl vedea, lui Suguro îi veneau în minte cuvintele din Biblie: „Fericiți cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul”².

-
1. Ryōkan Taigu (1758-1831) – preot zen budist, cunoscut ca binefăcător al săracilor și poet.
 2. Evanghelia după Matei, 5:5. În roman fiind vorba de creștinismul catolic, pentru redarea citatelor în

Într-o zi, bătrânul preot i-a spus cu mare mâhnire :

— Ți-am citit romanul de Anul Nou. Are multe ideograme dificile pentru mine, dar l-am citit. Pot să-ți pun o întrebare ?

— Da.

— De ce nu scrii povești mai plăcute și mai frumoase ?

Cuvintele și expresia lui tristă i-au rămas întâpărite scriitorului în inimă, chinându-l ori de câte ori se apuca să lucreze în cămăruța lui.

Cu toate astea, nici mai târziu n-a reușit să scrie vreun roman frumos sau plăcut. Întotdeauna creionul lui sfârșea prin a schița pe hârtie latura neagră, întunecată și urâtă a personajelor. În calitatea sa de scriitor, Suguro nu putea trece cu vederea aceste aspecte ale condiției umane.

Și totuși, când descria sufletul întunecat al personajelor sale, mintea i se înnegura. Pentru a înfățișa o inimă urâtă, inima lui trebuia să se urâtească. Pentru a reuși să zugrăvească gelozia, trebuia să se mânjească el însuși, să se scalde în acel sentiment. Cu cât scria mai mult, cu atât percepea mai bine miasmele ce se ridicau din sufletele oamenilor. Într-o vreme, ori de câte ori scria, îi reveneau mereu în minte fața mâhnită și vorbele preotului : „De ce nu scrii povești mai plăcute și mai frumoase ?“.

Odată cu trecerea timpului, Suguro a început să creadă că găsisese un răspuns personal la acea

prezenta traducere s-a considerat adecvată folosirea Bibliei catolice în limba română. Sursa utilizată este *Noul Testament*, tradus și adnotat de Pr. Dr. Emil Pascal, Éditions du Dialogue, Paris, ed. a IV-a, 1992.

întrebare. Intuia faptul că o religie adevărată avea puterea să răspundă melodiilor întunecate, reverberațiilor urâte, sunetelor revoltătoare din sufletele oamenilor. Scriind carte după carte, intuiția a devenit aproape convingere și Suguro a fost în sfârșit mântuit de zbuciumul lui sufletească.

— Trăsătura specifică a creației sale este aceea de a fi dat noi valori și înțelesuri noțiunii de păcat din religia sa. Din nefericire, eu, un necredincios, nu înțeleg ideea de păcat...

Kanō s-a întrerupt o clipă, lăsând să se aștearnă o tăcere ironică. Îndemnați de aceasta, câțiva invitați au râs.

— După o perioadă de căutări în care a zugrăvit cu nesaț păcatele oamenilor, Suguro a început să afirme în scrierile sale că dorința de renaștere stă de fapt ascunsă în păcat. El susține că în orice păcat sălășluiește dorința oamenilor de a găsi o cale de scăpare din cotidianul sufocant. În aceasta constă, după părerea mea, originalitatea creației sale. Iar noul lui roman reflectă această idee originală cu o extraordinară maturitate.

Kanō a continuat pe un ton melancolic, de parcă l-ar fi năpădit amintirile.

— Sunt mai bine de treizeci de ani de când l-am cunoscut pe Suguro. Dacă stau să mă gândesc, în ultimii zece ani trebuie să se fi simțit singur pe drum într-o seară de toamnă, așa cum spune poemul¹. După ce trecem de cincizeci de

1. *Kono michi wo iku hito mo nashi aki no kure*, în traducere: „Pe drumul pustiu nu e nici un călător – seară de toamnă“, haiku al renumitului poet Matsuo Bashō (1644-1694).

ani, noi, scriitorii, putem fi încă impresionați de lucrările prietenilor de altădată, dar acestea nu ne mai influențează. Nu ne rămâne decât să ne continuăm munca, pas cu pas, până la moarte. Cred că Suguro este de acord cu mine în privința asta.

Urmărit cu mare atenție de toți, Kanō se pregătea să-și încheie discursul.

În fundul sălii, în spatele ultimelor rânduri de scaune, stătea în picioare Kurimoto, redactorul care-l întâmpinase pe Suguro la sosire. Sarcina lui era să-i conducă la locurile lor pe invitații întârziați, dar în același timp încerca să urmărească și decernarea premiului. Suguro s-a gândit să-i mulțumească tânărului pentru cât îl ajutase, din umbră, la scrierea romanului.

O redactoare de la altă editură stătea lângă Kurimoto. Suguro nu-i cunoștea numele, dar o întâlnise de mai multe ori în holul editurii. Și-o aducea bine aminte, cu statura ei mică și groițele fermecătoare din obrajii plinuți. Suguro a remarcat apoi un alt chip, chiar în spatele celor doi.

A clipit surprins. Fără nici o îndoială, era propriul lui chip. Avea o expresie ce putea fi interpretată ca un surâs, dar și ca un rânjet.

A mai clipit de câteva ori. În spatele celor doi nu era nimeni.

A început recepția. Ici-colo se formaseră cercuri în jurul scriitorilor sau al pictorilor cunoscuți. Suguro a închis ochii și râsetele din jur, amestecate cu celelalte zgomote și cu sunetul pașilor pe podea i s-au părut ca scrâșnetul făinii măcinată într-o piuă. Alți invitați se strânseseră lângă mesele aliniate la perete, încărcate cu *sushi* și

*soba*¹, iar printre ei săreau în ochi fețele albe ale fetelor care ajutau la servit.

Kanō vorbea cu trei-patru redactori care păreau că-l ascultă amuzați.

— Îți mulțumesc pentru discursul minunat, i-a spus Suguro, bătându-l ușor pe umărul drept, mai ridicat.

— Crezi c-a ieșit bine?

Ca să-și ascundă stânjeneala, Kanō a schimbat imediat subiectul:

— Mi se pare c-ai mai slăbit. Te simți bine?

— Da. Însă la vârsta noastră problemele de sănătate nu mai sunt o surpriză.

— Exact despre asta vorbeam și noi! Tocmai spuneam că nu mai stau atât de bine cu memoria ca altădată. Citesc și uit ce-am citit, iar pe la sindrofii nu-mi pot aminti numele celor cu care discut.

— Și mie mi se întâmplă la fel!

— Întâi se duc ochii, apoi dinții, apoi restul. Așa se spune, nu? În cazul meu ordinea e următoarea: ochii, memoria, dinții. Asta lăsând la o parte inima, care oricum mă supără de multă vreme.

— Dar cu dorința aceea cum stați? a întrebat un tânăr redactor.

— Cu dorința aceea? E mai slabă ca altădată... Dar la tine, Suguro?

Kanō și-a mijit ochii răutăcios.

— Sigur, tu ești creștin și ai o soție care îți e credincioasă. Mă întreb dacă ți s-a întâmplat să faci mici nebunii până la vârsta asta... Sau poate că te ferești?

1. Tăieței din hrișcă

— Doar n-am să vă spun vouă ce nu-i povestesc nici nevastei!

Spre deosebire de odinioară, Suguro reușea acum să facă față tachinărilor prietenilor.

După un timp, a părăsit grupul și s-a dus să salute și alți invitați. Doi dintre decanii de vârstă ai lumii literare, maestrul Segi și maestrul Iwashita, sporovăiau unul cu celălalt.

— Suguro, ăsta e cel mai bun roman al tău de până acum! l-a complimentat criticul Iwashita aproape îmbrățișându-l, cu paharul de vin într-o mână și cu fața îmbujorată de băutură.

Iwashita, care nu era numai o personalitate a lumii literare, ci absolvise cu ceva timp înainte aceeași universitate ca Suguro, îi arăta întotdeauna bunăvoință.

— Nu-i așa? a încercat Iwashita să-i smulgă o confirmare lui Michio Segi, și el critic literar.

— Nu pot să zic că n-am obiecții, a zâmbit cu jumătate de gură criticul rotofei, dar astăzi trebuie să sărbătorim. N-am să comentez nimic.

— Nu-l lua în serios. Maestrul Segi e întotdeauna foarte exigent.

— Ce ne-am face fără exigența criticilor?

Asemenea schimburi de replici erau obișnuite în lumea literară și Suguro le auzise de nenumărate ori, în cei treizeci de ani, pe la recepții, în baruri sau la mese rotunde. Cu toate astea, în timp ce sorbea de formă din paharul de alcool îndoit cu apă pe care i-l servise o chelneriță, Suguro se întreba ce aspect al romanului său avea să critice Segi și simțea că își dădea seama care era acela.

„Chiar dacă mă critică, n-am ce să le fac“, a ripostat în sinea sa, păstrându-și însă zâmbetul pe buze. În ultimul roman, izbutise să îmbine în

mod armonios viața și creația. Era o legătură pe care n-o putea desface, orice-ar fi spus ceilalți.

În acel moment și-a amintit de Kurimoto, care-i spusese că romanul închidea cercul scrierilor lui de până atunci, și s-a simțit din nou cuprins de un val plăcut de mulțumire. Profitând de faptul că cineva venise să-i salute pe cei doi critici, Suguro a plecat să se alăture altui grup.

— *Sensei*¹ !

O tânără de vreo douăzeci și șapte sau douăzeci și opt de ani, pe care Suguro nu ținea minte s-o mai fi întâlnit, l-a tras de haină cu un gest familiar. Zâmbea și i se vedeau dinții pătați cu ruj. În mâna dreaptă ținea o țigară aprinsă, iar în stânga, un pahar de alcool îndoit cu apă.

— M-ai uitat ?

Suguro a clipit din ochi. Așa cum se plânsese și Kanō, de la o vârstă începuse să uite chipurile și numele persoanelor pe care le întâlnea doar o dată sau de două ori.

— Ce urât ! a continuat femeia pe același ton familiar, râzând. Ne-am întâlnit în Shinjuku, desenam portrete pe stradă...

— Unde anume ?

— Pe strada Sakura. Dumneata te cam țineai de prostii...

— Mă confunzi ! Nu eram eu.

— Te faci că nu știi ? Doar ai spus că vii să ne vezi expoziția. Ții minte că prietena mea ți-a făcut portretul ? Și pe urmă...

1. Termenul are sensul de bază de „profesor“, „maestru“ și e folosit în mod curent în adresarea respectuoasă sau în referirea la profesori, medici, avocați, politicieni, artiști etc.

Pesemne că se îmbătase, pentru că i-a făcut lui Suguro cu ochiul, cu subînțeleș, ținându-l în continuare de haină. După rujul de pe dinți, făcea parte din categoria așa-ziselor designere sau actrițe aspirante care-și făceau veacul în cartierele Shinjuku și Roppongi.

— Cred că mă iei drept altcineva.

— Aha, am înțeleș! Nu vrei să afle lumea că te distrai cu noi, într-un asemenea loc, în miez de noapte. Fiindcă ești creștin. Ai dreptate, realitatea și aparența sunt două lucruri diferite...

Suguro și-a desprins haina din încheștarea femeii și a pornit spre un grup de invitați. Un fotograf de la un ziar și-a îndreptat chiar atunci aparatul spre el, iar Suguro i-a aruncat un zâmbet reflex, încordat.

— Ah, ce poză drăguță! l-a ironizat femeia de lângă el. Ce-a fost asta, *Sensei*, realitate sau aparență?

Invitații din jur s-au întors spre cei doi. Era clar că se uitau la Suguro. Acesta a ridicat din umeri, părând să spună că habar n-avea ce se petrece, și s-a silit să zâmbească în continuare.

Kurimoto a venit ca un fulger și a luat-o pe femeie de-acolo. Când s-a întors, i-a spus lui Suguro:

— Îmi pare foarte rău! Cine o fi adus-o aici? Am băgat-o în lift și am trimis-o acasă.

— M-a lăsat perplex. Era groaznic de insistentă...

Suguro nu voia ca tânărul să se simtă vinovat de incident.

— Cică m-ar fi întâlnit într-o noapte în Shinjuku, pe strada Sakura.

— Ce tărașoi a făcut!

— Unde e strada asta ?

— În cartierul Kabuki-chō..., a răspuns Kurimoto ezitând. E o stradă cu cluburi de *peep-show* și cluburi porno.

— Pretindea că mă duc acolo să mă distrez.

— Asta mi-a zis și mie în hol. M-am înfuriat și i-am spus că așa ceva nu e cu putință.

Suguro a dat din cap ușurat. Kurimoto era un om serios și avea să nege categoric toată povestea în fața celor care auziseră cuvintele femeii. Avea să spună că erau niște acuzații false...

Ploaia se oprise, dar pe stradă rămăseseră bălți. Taxiurile libere treceau unul după altul, improșcând apa. Femeia a dat să ridice mâna ca să cheme un taxi, dar apoi s-a răzgândit și a luat-o pe jos spre gara Tokyo. O rafală de vânt i-a umflat pelerina. Lui Kobari, care o urmărea, i s-a părut că semăna cu un liliac cu aripile întinse.

A acostat-o aproape de intrarea în metrou.

— A fost cam neplăcut adineaori, la recepție, nu-i așa ?

Femeia s-a oprit încordată.

— Ce idee, să te împingă așa în lift ! Doar erai invitată, nu ?

— Tu cine mai ești ?

— Scuze, sunt reporter la o revistă săptămânală. Nu e una atât de rafinată ca editura care a organizat evenimentul de azi, dar e foarte activă.

Bărbatul a început să-i pună întrebările obișnuite în meseria lui.

— Toată povestea e o minciună, nu-i așa ? Auzi, maestrul Suguro să meargă să se distreze într-un loc deocheat din Shinjuku ! Eu, unul, nu cred așa ceva.

— Crezi ce vrei. Dacă zici că-i minciună, de ce mă mai întrebi?

— Vreau să-mi povestești, dacă e adevărat. O să-ți iasă și ție ceva din asta.

— Nu-mi plac treburile murdare. Scrii un articol, nu-i așa?

— Nici vorbă! a negat Kobari în grabă. N-am de gând să scriu nimic. E doar o curiozitate personală: domnul Suguro chiar frecventează asemenea locuri?

— Ce motiv aș avea să inventez? În primul rând, el m-a invitat la recepție.

— Serios? El te-a invitat? Iartă-mă că insist, dar ești sigură?

— Normal!

— Unde anume v-ați întâlnit pe strada Sakura?

— În fața clubului Mierea Dulce. Tocmai ieșea de-acolo.

— Și tu chiar pictezi?

— Pictez! Ai ceva împotriva?

— Participi la expoziții?

— Ce te interesează?

— Aș putea să te prezint ca un tânăr talent în revista la care lucrez.

Kobari i-a întins repede cartea de vizită și ea a luat-o, dar a continuat pe un ton la fel de înțepat:

— Am o expoziție în Harajuku, pe strada Takeshita. Se deschide pe douăzeci și șapte.

— Foarte bine. Acum povestește-mi totul în amănunt.

Reporterul i-a aruncat o privire mieroasă și i-a pus mâna pe umăr, dar femeia și-a tras pelerina de parcă ar fi scuturat-o, a coborât în fugă scările metroului și s-a făcut nevăzută.

— Stai! Of, trimite-mi măcar un anunț despre expoziție! a strigat Kobari în urma ei.

Să fi fost oare adevărat? Impresia vagă pe care o avea ori de câte ori vedea fotografia lui Suguro prin ziare sau reviste părea să aibă, în sfârșit, o bază reală.

Acum nu prea mai avea de-a face cu literatura, deși în facultate își dorise cu ardoare să devină romancier. Însă nici atunci nu putuse suferi atmosfera religioasă a scrierilor lui Suguro, care parcă prea le aducea pe toate din condei.

În studenție îl atrăgea materialismul și nu-i avea la inimă pe cei ca Suguro, care, credea el, înșelau lumea cu ademenelile credinței lor.

Aceste sentimente se amestecau cu amintiri de demult. În copilărie mersese de câteva ori la cursurile de engleză ținute de biserica protestantă din cartierul lui. Maica misionară, o femeie cu ochelari și cu pieptul plat, nu-l avea deloc la inimă și-i arunca adesea tot felul de răutăți. Kobari stătea numai la lecțiile de engleză, dar pleca acasă de îndată ce pastorul își începea predica. Mai târziu, avea să asocieze întotdeauna noțiunea de religie cu imaginea călugăriței protestante.

A coborât scările metroului, dar n-a zărit-o pe femeie nici la automatele de bilete, nici pe peronul liniei Hibiya. Însă nu-i mai păsa. Savura pe îndelete sentimentul plăcut ce i se născuse în suflet. Pentru un reporter ca el, defăimarea unui scriitor care înșela lumea cu povești, precum Suguro, merita toată osteneala. Și-a amintit că acela care-l dăduse jos de la putere pe prim-ministrul Kakuei Tanaka fusese tot un ziarist.

„Mierea Dulce, Mierea Dulce!“ Până la sosirea metroului, a repetat de nenumărate ori, ca pe un cântec, numele clubului pe care-l pomenise pictorița.

Vagonul de metrou duhnea a oboseală. Pe bancheta din fața lui Kobari, o femeie dormea cu picioarele desfăcute neglijent. Lângă ea, un bărbat între două vârste însemna ceva cu roșu în *Keiba Shinbun*¹. Kobari, agățat de un mâner de susținere, revedea în minte imaginile de la recepție.

Se furișase acolo căutând material pentru un articol și se nimerise chiar lângă Suguro când individul îl trăsese de mânecă. Citise pe fața scriitorului o neliniște care nu i se păruse doar o simplă stinghereală. Asta însemna că femeia nu mințise.

Impostorul!

Kobari simțea că găsisese o explicație pentru neîncrederea pe care i-o inspirau romanele lui Suguro. Bărbatul care se uita pe furiș la femei goale în cluburile de *peep-show* și care mângâia fete prin saloanele de dezmierdări așternea pe hârtie, cu aceeași mână, idei sofisticate și pretențioase.

Costumul lui Suguro, de care se agățase femeia la recepție, părea croit dintr-un material scump. Kobari s-a gândit la propriile lui haine și a simțit cum îl năpădește din nou ura. Și-a adâncit privirile în bezna de dincolo de geamurile metroului.

Întors acasă, Kobari a găsit-o pe femeia cu care trăia cufundată în somn. S-a întins lângă ea și a dat pe gât ultimele guri de whisky dintr-o sticlă.

1. Ziar ce conține în exclusivitate informații despre cursele de cai.

Două-trei zile mai târziu, Kobari s-a dus în Kabuki-chō, o zonă din cartierul Shinjuku pe care o cunoștea bine, înțesată cu cluburi de *peep-show* și băi turcești. Nu i-a fost greu să găsească clubul Mierea Dulce. L-a descoperit în Centrul Comercial Porno, unde, la celelalte etaje, se aflau săli de cinematograf, magazine cu reviste de profil și băi turcești. Era seara devreme și clienții nu-și făcuseră încă apariția. Când a intrat în lift, l-a lovit un miros acru, bărbătesc.

Când a ajuns la Mierea Dulce, i-a arătat angajatului de la recepție o fotografie de-a lui Suguro tăiată dintr-o revistă literară și l-a întrebat:

— Tipul ăsta vine des pe-aici?

Celălalt a clătinat din cap.

— Avem mulți clienți, nu pot să-i țin minte pe toți.

Până și în această meserie exista obligația de-a proteja identitatea clientului, în afară de cazurile în care se desfășurau anchete ale poliției. Kobari a întrebat alți doi-trei oameni din clădire, dar s-a ales cu același răspuns și același zâmbet șters.

A mai avut parte de priviri disprețuitoare și din alte părți. Când i-a povestit despre incidentul de la recepție unui prieten, un fost coleg de facultate cu care lucrase la revista literară a universității, a citit pe fața acestuia dezgustul.

— Chiar crezi o asemenea poveste?

Convins că prietenul lui îi va împărtăși părerea, Kobari a fost dezamăgit.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Că ai devenit un mare ticălos..., a scuipat prietenul lui cuvintele. Te bucură atât de mult să stârnești un scandal total nefondat și să arunci

cu noroi într-un scriitor ca Suguro? Asta e moda acum în jurnalism?

Kobari s-a simțit jignit, dar gândul că numai el era în stare să lanseze o bombă care să-i uimească pe cititori i-a trezit o plăcere incredibilă.

Când se întâlnea cu colegii sau ieșea cu ei la un pahar, Kobari alegea pe cât posibil un loc de pe strada Golden-gai, din cartierul Shinjuku. La întoarcere o lua întotdeauna prin Kabuki-chō. Cu toate astea, oricât a bătut zona încolo și-ncoace, n-a reușit să dea nici de Suguro, nici de pictoriță.

Îi venea să se lase păgubaș. Dar într-o seară, destul de târziu, când tocmai își cumpăra bilet de la un automat din gara Shinjuku, a ridicat întâmplător privirea și în clipa aceea i s-a tăiat răsuflarea. A zărit profilul unui bărbat care semăna mult cu scriitorul, îndreptându-se spre stația de taxiuri, de braț cu o femeie cu ochelari. N-a mai stat să ia restul din automat și s-a năpustit pe urmele lor, dar cei doi se urcaseră deja într-un taxi. A sărit și el repede într-altul.

— Ține-te după ei! l-a zorit pe șofer.

Prin geamul mașinii din față a văzut-o pe femeia cu ochelari odihnindu-și capul pe umărul drept al bărbatului. Mașina a luat-o pe șoseaua Kōshū, în direcția cartierului Yoyogi. La scurtă vreme, șoferul l-a întrebat stânjenit pe Kobari:

— Cred că se îndreaptă spre un *love hotel*¹. Ce fac, mă țin după ei?

1. *Rabu-hoteru* (din engl. *love hotel*) – hoteluri pentru sedere scurtă, destinate în principal activităților sexuale.

-- Da. Oprește la oarecare distanță.

După ce-au intrat în cartierul Yoyogi, mașina cealaltă s-a oprit în fața unei reședințe cu o poartă mare. Taxiul lui Kobari a depășit-o fără să fie observat și a oprit la șapte-opt metri mai încolo. Între timp, cei doi dispăruseră. Reporterul s-a dus să arunce o privire clădirii. Pe o plăcuță scria Yoyogi Swan Hotel, iar în curte un șir de cedri de Himalaya întunecați se întindea până la peronul de la intrarea în clădire. A mers la recepție, dar i s-a răspuns tăios că oaspeții de care întreba nu se aflau în hotel.

Suguro străbătea zilnic drumul de la locuința lui până la biroul închiriat din cartierul Harajuku, pentru că nu putea lucra prin hoteluri sau hanuri tradiționale, așa cum obișnuiau colegii lui de breaslă. Dacă nu se așeza la masa lui de scris, în cămăruța impregnată cu mirosul trupului său, nu reușea să-și adune gândurile.

Nu avea nevoie numai de-atât. Lungii ani de experiență îl învățaseră că încăperea trebuia să fie mică și întunecoasă și să aibă o umiditate potrivită. Pe lângă bucătărie și baie, biroul mai avea trei camere. Cea mai mare era camera de zi, unde îi primea pe reprezentanții diverselor edituri sau ziare. Cea de mărime mijlocie îi servea drept dormitor când rămânea la birou până târziu. Cea mică fusese folosită ca debara de chiriașii dinainte, o familie de străini. Prin ferestre pătrundea puțină lumină și, din cauza draperiilor groase, Suguro era nevoit să aprindă veioza chiar și în toiul zilei. Însă atmosfera se potrivea perfect cu cerințele subconștientului său și de aceea o prefera.

Cu un an înainte, M, un fotograf venit să strângă material pentru un articol cu tema *Scriitori la masa de lucru*, i-a ascultat explicațiile și apoi i-a spus:

— Spațiul acesta amintește de pântecul matern. Pesemne că aveți o dorință puternică de-a vă întoarce *in utero*.

M i-a explicat că această dorință se traducea prin nevoia de-a reveni la starea din pântecul mamei, când viața nu începuse încă să freamăte, la vremea când dormea netulburat în lichidul amniotic. Sau, cu alte cuvinte, era stăpânit de dorința de-a se cufunda în somnul etern, în moarte, mai degrabă decât de dorința de-a trăi.

În fiecare dimineață, când deschidea ușa biroului și intra în cămăruța aceea, Suguro se așeza pe scaunul pe care-l folosea de ani de zile. Mai întâi arunca o privire spre fotografia răposatei lui mame atârnată pe perete, apoi se uita cu drag la veioza de pe masa de scris, la ceasul care ticăia regulat și la suportul chinezesc pentru creioane. Expresia mamei sale se schimba ușor de la o zi la alta. Uneori părea veselă, alteori – mohorâtă. Suguro simțea întotdeauna cât de puternică era amprenta pe care aceasta o lăsase asupra vieții lui. Datorită ei fusese botezat. În orice caz, romanele pe care le scrisese în ultimii zece ani – *Vocea tăcerii*, *În sălbăticie*, *Emisarul* și celelalte – fuseseră rezultatul muncii migăloase de zi cu zi ce seamănă cu felul în care furnicile își cară hrana, bob cu bob.

Probabil că și ceilalți scriitori simțeau la fel, dar pentru Suguro a scrie un roman însemna a pătrunde fără hartă pe un tărâm necunoscut. Precut cum era, nu pornea niciodată la drum până nu-și pregătea călătoria în amănunt, consacrand

multe ceasuri alegerii temei și adunării materialului. Dar chiar și așa, de multe ori nu știa încotro se îndreaptă; în lumina slabă nu reușea să zărească decât conturul vag al locului din care pornise, iar restul drumului era complet cufundat în beznă. Călătoriile din ultimii cincisprezece ani fuseseră înțesate de obstacole, iar el își găsisese drumul bâjbâind cu mâinile, așezat la masa de scris.

Chiar și după ce a primit premiul, Suguro și-a continuat munca migăloasă în cămăruța lui. Ca să schițeze planul noii sale nuvele, a tras draperiile și, ca un ceasornicar, s-a aplecat asupra biroului scaldat în lumina slabă a veiozei. Însă, cu toate că a făcut câteva însemnări, îi lipsea entuziasmul obișnuit.

În general, lucra mai mult de jumătate de zi. Nu-i era ușor, dar iubea această muncă ce semăna atât de mult cu un meșteșug, atât de tăcută încât nu se auzeau decât foșnetul hârtiei și scârțâitul creionului în mișcare. Și totuși, în ultima vreme nu mai simțea bucuria izvorându-i din suflet. A pus creionul jos și a încercat să alunge sentimentele neplăcute care-l împiedicau să lucreze. Chipul și cuvintele femeii amestecate care-l acostase la recepție îi rămâneau întipărite în minte, ca o pată de cerneală pe degetul mijlociu.

„Ne-am întâlnit în Shinjuku. Dumneata te cântineai de prostii...” „Aha, am înțeles! Nu vrei să afle lumea că te distrai cu noi, în miez de noapte...”

Cuvintele acelea, rostite răspicat de către femeia cu dinții pătați de ruj, sunau vulgar și duhneau a alcool. Era absurd să se lase tulburat de vorbele unei bețive.

Și-a rotit energic gâtul de vreo cinci-șase ori și a recitit o parte din manuscris. Mai întâi așternea cu un scris mărunț cuvintele pe dosul foilor de ciornă special liniate¹, apoi făcea corecturi cu un creion colorat și, în cele din urmă, puneă o secretară să transcrie totul pe curat.

Pesemne din cauza bătrâneții, în ultima vreme avea somnul ușor. Deși visa nopți de nopți, toate visele erau diferite, iar el se trezea după fiecare. Odată trează, rămânea o vreme cu privirile ațintite în întuneric și se gândea numai la moartea care se apropia tot mai mult. Împlinise șaiszeci și cinci de ani.

Suguro a luat un pix cu pastă roșie din suportul pentru creioane și a schimbat „toate visele erau diferite” cu „fiecare vis era diferit”. În timp ce corecta, și-a dat seama că tema năvelei sale avea să fie bătrânețea.

A sunat telefonul. Suguro a plescăit enervat din limbă și a ridicat receptorul. A auzit o voce familiară, calmă, rostindu-și numele:

— Sunt Kurimoto. Cum mai merge năvela?

— Cum-necum, am ajuns pe la jumătate.

— Ce titlu i-ați pus?

— M-am gândit să-i spun *Ani de bătrânețe*.

După câteva clipe de tăcere, Kurimoto a continuat:

— Îmi cer scuze pentru incidentul acela. Știți, femeia beată... Era aglomerație mare la intrare și încă n-am aflat cine a adus-o.

1. Pentru scrierea de mână a ideogramelor se folosesc de regulă coli de hârtie liniate, cu 20 x 20 de pătrățele.

— Cine-o fi? N-am mai văzut-o în viața mea, a zis Suguro cu grijă, așteptând reacția lui Kurimoto.

— V-am sunat să vă spun că ați primit o carte poștală pe adresa redacției. Cred că e de la ea. S-a semnat Hina Ishiguro. Se pare că într-adevăr e portretistă. V-a trimis o invitație la expoziția ei.

— De unde știi că e vorba de aceeași femeie?

— Pe spate..., a spus Kurimoto ezitând. Pe spate scrie: „Mincinosule! Ești un mincinos, *Sensei*“. Ce să fac cu ilustrata?

„Nu-mi trebuie“, și-a zis Suguro, dar apoi a șovăit.

Nu voia s-o vadă, însă nu voia nici s-o lase în mâinile redactorului.

— Ce să zic? Trimite-mi-o, a spus el și a râs ușor, sperând că tânărul redactor nu i-a remarcat tulburarea.

După ce a închis telefonul, s-a simțit și mai agitat.

Ce agasantă e!

Suguro și-a amintit insistența cu care femeia îl apucase de mânecă la recepție și nu voia să-i mai dea drumul. Brusc, a avut sentimentul că lucrurile puteau lua o întorsătură foarte neplăcută dacă stătea cu mâinile în sân. A clipit de câteva ori ca să-și alunge neliniștea; lucrul ăsta devenise deja un obicei.

Două zile mai târziu, a găsit printre scrisorile care-i soseau la birou și cartea poștală, expediată de Kurimoto. Era o invitație la o expoziție, iar numele cu rezonanță artistică, Hina Ishiguro, era caligrafiat cu pensula. Spre surprinderea lui Suguro, galeria de artă se afla pe strada Takeshita, aproape de biroul lui. După cum spusese și Kurimoto, pe

spatele invitației erau mângălite cu pixul cuvintele: „Mincinosule! Ești un mincinos, *Sensei*“. Suguro a întors privirea, de parcă ar fi văzut ceva de rău augur, a rupt invitația în bucățele și a aruncat-o la coș.

De curând, am visat că stăteam față în față cu Ryūnosuke Akutagawa¹. Purta un kimono de vară ponosit și ședea cu brațele încrucișate, privind în jos. N-a scos o vorbă, dar s-a ridicat brusc, a dat la o parte perdeaua de bambus din spatele lui și a intrat în camera alăturată. Știam că încăperea aceea era tărâmul morților, dar imediat Akutagawa a dat iar perdeaua la o parte și s-a întors în camera unde mă aflam eu.

Aplecat peste birou, Suguro s-a oprit din scris și a început să citească cu voce joasă, pentru a verifica ritmul pasajului. Fragmentul nu era o ficțiune, ci descria un vis pe care îl avusese cu vreo două luni în urmă. Își amintea cum se trezise în toiul nopții, lângă soția lui, care dormea respirând liniștit.

Bineînțeles că nu-i povestise nevestei sale despre vis. De când fiul lor, angajat la o companie comercială, plecase în America împreună cu soția lui, Suguro hotărâse să nu-i mai dea nevestei nici un motiv de îngrijorare. De fapt, spre deosebire de confrății săi, se purtase ca un soț și tată bun încă de când se căsătorise. Iar asta nu pentru că era creștin, ci pentru că știa că nu i se potrivea imaginea pe care și-o creau de obicei scriitorii, aceea de

1. Ryūnosuke Akutagawa (1892-1927) – scriitor considerat părintele nuvelei japoneze.

responsabili. Indiferent ce scria în romanele sale, Suguro hotărâse de multă vreme să fie un om obișnuit în ceea ce privea viața cotidiană și imaginea pe care o oferea lumii. De aceea, în relația cu soția sa, fuseseră rare momentele în care tulburase în vreun fel echilibrul traiului lor de zi cu zi și era întotdeauna atent să nu aducă vorba despre ceva care ar fi putut-o îngrijora.

Soția venea de două ori pe săptămână să-i facă ordine la birou. Atunci Suguro își lua expresia lui de familist, diferită de cea pe care o avea când lucra, însă transformarea nu era pentru el nici un gest artificial, nici teatru, nici ipocrizie.

Soția lui suferea de reumatism și o dureau incheieturile mâinilor și genunchii toamna sau în timpul sezonului ploios. Asta se întâmpla pentru că se extenuase îngrijindu-l pe Suguro cu treizeci de ani în urmă, când acesta stătuse vreme îndelungată în spital și suferise trei operații toracice. În zilele friguroase, când o privea cum trebăluia cu aspiratorul în mână, Suguro se simțea profund recunoscător. I-a propus în mai multe rânduri să angajeze o femeie de serviciu, dar ea râdea întotdeauna și clătina din cap.

Când pe ea n-o dureau picioarele, ieșeau să se plimbe împreună, după masa de prânz. Mergeau întotdeauna pe același drum: coborau panta din fața biroului lui Suguro, traversau parcul Yoyogi și se plimbau pe Omote-sandō, apoi se întorceau la birou. Se așezau pe o bancă în parc și-i priveau pe tinerii care jucau badminton. Chiar dacă nu-și spuneau nimic, după mai bine de treizeci de ani petrecuți împreună între ei se instalase o liniște stabilă, pe care Suguro o gusta din plin când

stăteau pe bancă, umăr lângă umăr. Așezat la masa de lucru, era un scriitor care-și analiza sufletul și apoi îl silea să iasă la iveală, așternându-l pe hârtie. Însă, ca soț, nu și-a deschis inima niciodată mai mult decât era absolut nevoie. Făcea asta din considerație pentru soția sa, crescută într-o familie de creștini și educată într-o școală confesională.

La sfârșitul săptămânii în care a primit și a rupt invitația la expoziție, soția lui n-a putut trece pe la birou, din cauza unui necaz în familia ei. Suguro și-a petrecut acolo sâmbăta și duminica, făcând corecturi la romanul pe care îl scria. În acele după-amiezi, vocile vesele ale oamenilor răzbeau până la el din depărtare, prin draperiile groase ale camerei de lucru.

Când soarele după-amiezii s-a mai domolit, Suguro a ieșit, a coborât străduța în pantă și, ca întotdeauna, s-a îndreptat spre parcul Yoyogi. În ultima vreme, străzile din jurul parcului deveniseră locul favorit al tinerilor *Takenoko-zoku*¹, deja celebri la Tokyo, și o mulțime de gură-cască se înghesuia să-i privească. Ici și colo, tinerii se adunau în cercuri și dansau cu mișcări ciudate, după muzica pe care o puneau la casetofon. Toți purtau haine lungi, alb cu roz, ce aduceau cu costumele populare coreene. Până și băieții aveau obrajii fardați cu roșu. Fiecare cerc reprezenta un grup separat, care dansa sub conducerea unui șef. Suguro îi privea, amestecat în mulțime, stând

1. *Takenoko-zoku*, în traducere „clanul mugurilor de bambus” – trupe de tineri dansatori de stradă, populare în Tokyo în anii '70 – '80.

langă un străin care îi filma pe peliculă de 8 milimetri. Când era de vârsta lor, Japonia se lupta cu China – primul pas al unui război de proporții mult mai mari. Asemenea amintiri erau un reflex al generației sale și, oricât încerca, nu reușea să le alunge.

Când a dat să iasă din mulțime, Suguro a călcat din greșeală pe piciorul fetei din spatele lui.

— Pardon! a exclamat ușor panicat.

Fata i-a zâmbit amabil, mijind ochii, dar imediat durerea a făcut-o să se încrunte și a ridicat piciorul drept.

Îngrijorat, Suguro a întrebat-o:

— Te-am lovit rău? Scoate-ți tenisul și hai să ne uităm.

— N-am nimic, i-a răspuns ea cu un zâmbet forțat.

— Așază-te pe banca de colo și uită-te la degete.

Fata a făcut cum i s-a spus. S-a așezat pe bancă și, cu un aer ușor rușinat, și-a scos tenisul murdar de noroi pe vârf și șoseta.

— N-am pățit nimic.

— Ți s-a cam înroșit piciorul. Hai să mergem la o farmacie!

— Nu-i nevoie!

— Atunci lasă-mă să-ți cumpăr măcar un suc, a insistat Suguro arătând cu degetul spre tarabele cu cârnați și *okonomiyaki*¹. Ce vrei să bei?

— Ți-am zis că sunt OK!

— Haide, nu te sfii!

1. Fel de mâncare constând din diverse ingrediente (bucățele de carne, legume, fructe de mare etc.) amestecate într-un aluat de clătite și prăjite pe plită.

— Bine, atunci vreau o Cola.

Când Suguro s-a întors cu sucul într-un pahar de carton, fata își scutura piciorul încoace și-ncolo.

— Tataie, îți place locul ăsta?

— Îmi place să-i privesc pe tinerii plini de energie.

— Să știi că vin mulți ca tine aici. Tipi interesați de fete.

— Serios? Mă mir!

— Pe bune! Intră mereu în vorbă cu noi când ne plimbăm pe Omote-sandō. Tipi între două vârste sau chiar bătrâni ca tine...

— Și despre ce discutați?

Fata a zâmbit din nou, de parcă-i venea greu să-i răspundă.

— Sunt și fete care acceptă?

— Sigur! Dar fetele de școală generală merg doar până la B. Mai strâng și ele un ban de buzunar.

— Până la B?

— Ce, nu știi? A, B, C...

Cu o figură inocentă, de parcă-i înșira numele cântăreților la modă, fata i-a explicat: A era sărutul, B – mângâierile, iar C – etapa finală.

Era plinuță la față. Suguro o invidia pentru viața lungă pe care o avea înaintea, spre deosebire de el.

— Câți ani ai, tataie?

— Mulți.

— Nu pari prea bătrân!

— Mergi și tu până la B?

— Eu? Eu nu fac așa ceva!

— Chiar atâta nevoie de bani de buzunar aveți voi, fetele?

— Sigur că avem! a zis mijind iar ochii și zâmbind plăcut. Ai mei n-au mulți bani și nu-mi dau nici un sfanț de cheltuială.

— Tatăl tău lucrează, nu-i așa?

— Acum patru ani l-a lovit o motocicletă pe Miyamasuzaka. De atunci lucrează mama. Merge din ușă-n ușă și vinde asigurări de sănătate. Mi-e prea milă de ea ca să-i cer bani.

— Îți trebuie chiar atât de mulți?

— Vreau să mă distrez și eu cu prietenii! Și mai vreau să le cumpăr câte ceva și fraților mai mici.

Când a auzit-o vorbind ca un adult, Suguro a zămbit amar.

— Ești la liceu?

— La școala generală.

„Ei, na! Doar la școala generală cu așa un trup?“, s-a minunat scriitorul aruncând din nou o privire spre pieptul ei care începea să prindă formă și spre șoldurile strânse în blugii uzați. Sâinii ca sâinii, dar șoldurile erau mult mai bine făcute decât cele ale fetelor de pe vremea lui.

— Unde stai?

— De ce vrei să știi?

— Păi, mă gândeam că ți-aș putea găsi ceva de lucru, dacă-ți dorești atât de mult să ai bani de buzunar.

— Ce fel de lucru? a întrebat ea mai îmbunătă. Să știi că elevii de școală generală n-au voie să lucreze. Acum câțva timp m-am angajat împreună cu o prietenă la McDonald's. I-am mințit că suntem la liceu, dar ne-au prins și ne-au dat afară imediat.

— În orice caz, n-ar trebui să faci prostii ca alte fete și să accepți invitații de la bărbați.

Când tonul lui Suguro a început să sune a predică, fata a spus cu un aer plictisit, uitându-se în jos și scurmând pământul cu vârful piciorului:

— Trebuie să plec.

Scriitorul s-a ridicat de pe bancă și a observat cât de ponosiți erau tenișii fetei.

— Stai puțin!

Suguro și-a scos portofelul din buzunar. Fata l-a privit cu atenție și, când a văzut că-i întindea o hârtie de cinci mii de yen, s-a tras înapoi înfri-coșată.

— Îți dau banii ăștia dacă-mi promiți că n-ai să faci prostii. Ia-ți niște pantofi de sport sau ce vrei tu. Am să-ți caut ceva de lucru. Dacă te interesează, sună-mă aici.

Suguro i-a scris numărul de telefon pe un bilețel și a plecat fără să se uite în urmă, dezgustat că s-a lăsat impresionat și că i-a dat fetei banii într-un impuls de moment.

Seara, când s-a întors acasă, i-a povestit soției, care tricota, despre fată.

— Fiind elevă de gimnaziu, mă gândesc că ar putea să facă puțină curățenie la birou.

— Îmi închipui că s-ar descurca, dar știu și eu? Chiar vrei s-o pui la treabă?

— Da, i-am promis că-i găsesc de lucru. Așa o să-ți fie și ție mai ușor.

Îl durea sufletul s-o vadă iarna, dând cu aspiratorul și masându-și în același timp încheieturile.

— Nu mă deranjează să fac puțină curățenie!

— Știu, dar...

În general nu vorbea cu ea despre treburile casei, însă de data asta a insistat cu încăpățănare. Asta însemna să împuște doi iepuri dintr-o lovitură: soția nu mai era nevoită să se lupte cu ditamai aspiratorul în sezonul ploios sau iarna, iar fata scăpa de invitațiile bărbaților...

— Mi s-a părut un copil neașteptat de bun!

Soția lui a avut rezerve la început, însă după ce-a văzut-o pe Mitsu — așa o chema pe fată, Mitsu Morita — la treabă de vreo două-trei ori, s-a declarat mulțumită.

— Din ce mi-ai povestit, mă întrebam ce fel de copil o fi, dar e o fetiță inocentă.

— E plăcută, nu-i așa? Deși, după zâmbet, m-am temut la început că n-o prea ajută capul, a spus Suguro ușurat.

— Cică are doi frați mai mici și o surioară. I-am dat o prăjitură, dar n-a vrut s-o mănânce și a păstrat-o pentru ei. M-a înduioșat... Operația tatălui ei, după accident, n-a fost de mare ajutor și acum se pare că are și alte probleme de sănătate.

Soția lui Suguro aflase deja o grămadă de amănunte despre familia fetei.

Mitsu s-a descurcat într-adevăr mai bine decât se așteptaseră. În sâmbăta stabilită, a venit la birou după-amiază, după școală. A dat cu aspiratorul și a frecat prin baie sub îndrumarea soției lui Suguro. Bine făcută pentru vârsta ei, a luat în curând în primire tot felul de treburi de la bătrâna cu degetele slăbite de reumatism: a cărat jos, în cămăruța administratorului, mai multe cutii de carton pline cu reviste vechi, s-a dus până și la cumpărături. Nici n-au trecut două săptămâni și a ajuns să se descurce singură — deretica prin sufragerie și prin baie, fredonând melodii la modă.

Într-o pauză de scris, Suguro s-a așezat pe canapea și a stat s-o privească pe fată cum dădea cu aspiratorul.

— Ce cânti?

Habar n-avea de cântăreții la modă, dar a aflat de la Mitsu de Kyon-Kyon și de trupa Shibugaki.

— *Sensei*, credeam că le știți pe toate și când colo nu știți nimic!

Mitsu a oprit aspiratorul ca să râdă de Suguro, care încă-i mai încurca pe *Toshi-chan*¹ și pe Macchi, chit că-i văzuse tot timpul la televizor.

— Lumea în care trăiți voi mi-e total necunoscută.

— *Sensei*, haideți să vă învăț expresii de-ale noastre! Știți ce-i aia „a te ciocoli“?

— Habar n-am!

— E atunci când treci pe șest pe la o cofetărie după școală. Dar de „hepicit“ ați auzit?

— Ce mai e și asta?

— Când ești bucuros sau fericit. Vine de la *happy*. Fiindcă e jenant să zici așa, pe șleau, că „ești fericit“.

Mama era „Aoleu!“, „a ridica“ însemna a șterpeți, „NHK“² devenise acum abrevierea pentru „nerușinată haimana de copil“, când chiuleai de la ore „te pierdeai în ceață“, iar o „niznaie“ era o fată care se prefăcea că habar n-are ce e sexul.

Fascinat, scriitorul își nota fiecare cuvânt în carnețel.

Când se punea pe treabă, fața lui Mitsu se înroșea și transpirația îi curgea pe obraji, pe bărbie și pe gât. Suguro privea broboanele acelea

1. În limba japoneză, sufixul *-chan* este un termen de adresare diminutiv-afectiv, folosit în general pentru copii sau prieteni apropiați.

2. *Nippon Hōsō Kyokai* – televiziunea națională japoneză.

proaspete, ușor strălucitoare și simțea cum îl cuprinde ameteala, ca atunci când trecea pe lângă o floare cu parfum prea puternic. Pe obrazii și gâtul ei întrezărea ceva ce el pierduse.

— Nu-mi vine să cred cât s-a schimbat în bine, i-a spus la un moment dat soția.

Suguro a încuviințat.

— Am făcut bine c-am pus-o să lucreze, nu-i așa?

— Mă gândeam s-o luăm o dată la biserică.

— Mai bine nu. S-ar plictisi îngrozitor! Însă, după ce se mai obișnuiește cu treaba, am putea să mergem noi doi în excursie la Nagasaki, așa cum am plănuit.

Suguro se gândea de ceva vreme să-și ducă soția la Nagasaki, atunci când se mai încălzea. Acțiunea câtorva dintre romanele sale se petrecea în oraș sau în împrejurimi, dar soția lui nu fusese niciodată acolo. Și ea aștepta cu nerăbdare excursia...

În aceeași seară Suguro a avut un vis. Se afla în baia de la birou și-și privea fața în oglindă. Era surprins cât de îmbătrânit arăta. Avea riduri și puncte albe pe bărbie, de parcă l-ar fi înțepat cineva cu vârful unei scobitori. S-a uitat mai atent și a văzut că erau niște fire din barbă. Îmbătrânise atât de mult... până la moarte nu mai era decât un pas. S-a trezit, cuprins de neliniște.

În patul de alături, soția lui dormea adânc, răsuflând regulat, ca-ntotdeauna. Respirația ei îl ducea cu gândul la ceasul din camera de lucru. Ticăitul ceasului îi dădea un sentiment de nespusă liniște când stătea și lucra aplecat asupra manuscrisului. La fel, răsuflarea soției îl ducea cu gândul la armonia pe care o căpătase căsnicia lor de-a lungul

anilor, iar în mireasma ei se regăsea acea lume aparte pe care soția o purta cu ea încă din copilărie. Era răsuflarea unei femei care crescuse înconjurată de dragostea statornică a părinților și a fraților și care nu avusese niciodată îndoieli legate de meseria sau de sentimentele soțului. Certitudinea cu care trăia îl făcea uneori pe Suguro s-o invidieze și-i crea un vag sentiment de dușmănie, despre care nu vorbea însă niciodată. În acele momente, lumea soției sale părea să miroasă a leșie.

După ce s-a trezit, a adormit la loc și a avut alt vis. A văzut iarăși oglinda din baie – nu pricepea de ce în ultima vreme îi tot apăreau oglinzi în vis. În ea se reflecta imaginea lui Mitsu, care purta doar niște chiloți cu model înflorat, proaspăt spălați. Fata nu observase c-o privea pe furiș și zâmbea în oglindă. Printre buzele întredeschise i se zăreau dinții și un firicel de salivă. Era puțin prea senzuală pentru o copilă. Știa probabil că stătea ascuns în umbra ușii și zâmbea așa dinadins. I-a spus fără să se întoarcă spre el: „O să se supere doamna Suguro!“.

S-a trezit. Zâmbetul lui Mitsu încă îi mai rămăsese în minte. Soția dormea dusă.

În întuneric, Suguro s-a rușinat de visul acela nepotrivit. Pe de altă parte, fiindcă fusese doar un vis, nu se simțea vinovat. N-avea de ce să fie umilit sau jenat. Și-a dat seama însă că avea să-și amintească visul acela ori de câte ori avea s-o vadă pe Mitsu trebăluind prin birou și s-a simțit încurcat.

În jurnalul pe care-l ținea a scris doar: „vis urât“, fără să dea amănunte. În adâncul inimii, se temea că jurnalul i-ar putea fi publicat de vreun editor curios, după moarte...

Doi

Suguro discuta despre planurile de viitor cu redactorul Kurimoto. Acesta era îmbrăcat ca un funcționar de bancă, cu cravata înnodată fără cusur. Chiar și atunci când nu aveau nimic de pus la punct, tânărul, care nici nu bea, nici nu fuma, venea negreșit să-l viziteze de două ori pe lună, considerând că asta intra în atribuțiile lui. Ori de câte ori îi privea chipul onest, Suguro se gândea că ar fi fost mai bine pentru Kurimoto dacă s-ar fi făcut profesor, nu redactor la o editură.

Din camera alăturată s-a auzit dintr-odată aspiratorul.

— Soția dumneavoastră e aici?

Kurimoto se așteptase să fie doar ei doi și era surprins.

— Nu e soția. E o elevă pe care am angajat-o.

— O elevă?

Suguro i-a povestit cum a ajuns Mitsu Morita să lucreze pentru el. Vorbea încet, deși fata n-avea cum să-l audă de dincolo, dat fiind zgomotul aspiratorului.

— După cum arată, n-ai zice, dar are suflet bun. Mi-a spus că în Harajuku sunt bărbați care încearcă să ademenească până și eleve de gimnaziu.

Kurimoto a rămas tăcut câteva clipe, apoi a întrebat din senin :

— Că tot veni vorba... Ce-ați făcut cu cartea poștală ?

— Cartea poștală ?

— Cea care v-a sosit pe adresa noastră.

— A, am aruncat-o, firește.

Suguro credea că redactorul uitase complet de incident și nu se aștepta să i se pună întrebări despre asta cu o figură atât de serioasă.

— Doar n-am să mă duc la expoziție !

— De fapt... eu m-am dus, a spus Kurimoto privindu-l pe Suguro în ochi. M-am gândit că e mai bine să mă lămuresc ce hram poartă. Ca să nu vă mai creeze neplăceri.

— Și ?

— Chiar avea expoziție. Pe undeva pe-aproape de strada Takeshita.

Kurimoto se dusese la galerie ca să protejeze onoarea autorului pe care-l avea în grijă, dar pentru Suguro era o favoare nedorită. Ar fi vrut să uite cât mai repede incidentul acela de la decernarea premiului literar și să nu mai răscolească iar lucrurile.

— Era și ea acolo ?

— Nu. O altă femeie, cu ochelari, supraveghea sala. Zicea că e și ea pictoriță.

— Cum erau tablourile ?

— Se voiau înfricoșătoare. Într-unul apărea un făt în pântecul mamei, mă rog, toate erau ciudate și grotești. Greoaie și primitive...

— Așa deci..., a spus Suguro dând din cap și încercând să-și imagineze atmosfera. La un asemenea gen de femeie... mă și așteptam.

— Era și portretul dumneavoastră acolo.

— Al meu ?

— Țineți minte că a pomenit de el la recepție ? Zicea că le-ați pus, pe ea și pe prietena ei, să vă facă un crochiu în Shinjuku.

— Ce tâmpenie ! Cum era să fac așa ceva ?

— Ea așa susține. Cred că au făcut portretul în ulei după crochiu.

Suguro a tăcut, clipind în schimb de câteva ori. Probabil că Mitsu terminase treaba, fiindcă din camera alăturată nu se mai auzea aspiratorul.

— Și... semăna cu mine ? a întrebat Suguro coborând vocea.

— Așa, la prima vedere, semăna. Dar, să mă certăți c-o spun, era o față vulgară.

— Vulgară ?

— Semăna bine cu dumneavoastră, dar nu erați dumneavoastră. Firesc, de altfel...

— Și-atunci, crezi că cineva se dă drept mine ?

— Așa mă gândesc. Tabloul se chema *Chipul domnului S*.

— Numele meu începe cu *S* !

— Nu cred că trebuie să vă faceți griji, a încercat redactorul să-l liniștească. Nimeni n-ar crede o asemenea poveste. La început am vrut să protestez ferm, dar pictorița aceea nu era oricum acolo, așa că n-am mai zis nimic și am ieșit din sala de expoziție.

După plecarea redactorului, Suguro a rămas pe canapea, privind afară. Norii cenușii de după-amiază făcuseră loc câtorva raze timide de soare.

— *Sensei*, vă e rău ?

Mitsu ieșise din baie și-l privea îngrijorată. Așa cum remarcase și soția lui Suguro, fata era sensibilă la suferința altora. Această trăsătură se potrivea de minune cu simplitatea și cu aerul ei plăcut.

— Sunt bine.

Suguro și-a luat expresia pe care o afișa de obicei acasă și a zâmbit. Era imaginea în care soția și cititorii săi aveau încredere.

— Am să ies puțin.

S-a ridicat de pe canapea și a rugat-o pe Mitsu :

— Soția mea o să vină curând. Poți s-o aștepti ?

— Sigur !

Era prima oară când punea piciorul pe strada Takeshita, despre care-i pomenise Kurimoto. Redactorul îi spusese că acesta era locul din cartierul Harajuku unde se adunau cei mai mulți tineri și, într-adevăr, era plin de fete de gimnaziu îmbrăcate cu fuste lungi până la glezne, de tinere cu genți mari pe umăr, pe care cineva de vârsta lui Suguro le-ar fi luat drept desagi, și de tineri cu părul vopsit în crem.

Kurimoto îi spusese că sala de expoziție se găsea la ieșirea de pe străduța Brahms, în dreptul firmei pe care scria *Galeriile Art Nouveau*. La parter era un magazin de accesorii ieftine, iar sala de expoziție se afla la etaj.

Suguro a urcat scările cu iz de ciment. La intrarea în sală, o supraveghetoare citea o revistă, așezată picior peste picior. Când l-a zărit pe Suguro, a părut să-l recunoască și a scos un țipăt scurt. Ținând încă revista în mână, l-a urmărit din priviri în timp ce se plimba prin sala pustie.

Pe cei patru pereți erau atârdate vreo douăzeci de lucrări așezate pe un singur rând, ca înșirate pe ață. Suguro s-a uitat scurt la vreo trei-patru și și-a dat seama de înșelăciune, de puținul talent ce se ascundea sub temele ciudate. Atât picturile

figurative, cât și cele abstracte erau cu siguranță imitații ale capodoperelor avangardei europene și americane. Două femei înlănțuite. Un șarpe veninos și o molie cu aripile larg deschise. Un copil cu capul umflat ca de ciocan. Un făt care privea din pântecul mamei, cu ochii măriți de spaimă. Suguro trecea cu privirea peste toate acele lucrări pretențioase, căutând un tablou anume.

Chipul domnului S., portretul despre care-i pomenise Kurimoto, se afla lângă unul dintre colțurile sălii. Scriitorul, conștient de privirile supraveghetoarei, s-a îndreptat spre tablou cu un aer voit nepăsător.

Era portretul lui. Se uita drept înainte, cu un zâmbet șters, de parcă ieșise la suprafață din tenebre. Era chipul lui, însă avea o expresie nu vulgară, cum spusese Kurimoto, ci neplăcută, obscenă.

Suguro a întors capul într-o pornire de furie și rușine și și-a amintit că mai văzuse undeva fața aceea. Sigur! Era chipul care-l privise din spatele lui Kurimoto și al celeilalte redactoare la ceremonia de decernare a premiului literar. Confuz, Suguro a rămas încremenit în fața portretului. Își amintea încă o figură asemănătoare. O zărise în Franța, pe când vizita catedrala medievală din orașelul Bourges. Urcase scara în spirală, urmându-l pe preotul-ghid, și ieșise în foisorul din vârful turnului-clopotniță, în bătaia vântului puternic. Din foisor, o mulțime de chipuri de piatră, de oameni și animale, păreau că se uită în jos, spre câmpurile întinse de la poalele catedralei. Printre ele era și cel al unei femei care părea atinsă de nebunie, cu un rânjet aidoma celui din tablou. „Ce fel

de față mai e și asta?", îl întrebase pe preot, dar acesta ridicase din umeri.

Suguro și-a dat seama că supraveghetoarea îl urmărea și s-a apropiat de ea.

— Este aici o domnișoară Ishiguro? a întrebat-o, încercând pe cât posibil să nu trădeze nici un sentiment.

Femeia a stins repede țigara.

— Trebuie să apară dintr-un moment într-altul.

— Ea a pictat portretul ăsta?

— Nu, a fost făcut de altcineva, de domnișoara Itoi.

— E neplăcut când ți se face portretul fără să fii întrebat.

Trăsăturile femeii s-au încordat, de parcă primise o palmă.

— Un asemenea portret, fără încuviințarea subiectului..., a continuat Suguro.

— Dar a spus că a obținut permisiunea!

— Cine a spus?

— Domnișoara Itoi. Autoarea lucrării. Din câte am înțeles, dumneavoastră le-ați pus pe ea și pe domnișoara Ishiguro să vă facă portretul, a răspuns întorcând privirea în altă parte.

Suguro era pe cale s-o contrazică, dar a simțit o umbră mișcându-se în spatele lui. Supraveghetoarea și-a compus o expresie veselă și a exclamat:

— Doamna Naruse! Vă așteptam!

Scriitorul s-a întors și a văzut o femeie în vârstă înclinându-se ușor și intrând în sală. Era îmbrăcată într-un palton elegant cu guler larg și avea o eșarfă înfășurată în jurul gâtului.

Suguro a ieșit. În spatele lui a răsunat râsul voit puternic al supraveghetoarei. Afară, cerul

era mai înnorat ca înainte. La vârsta lui, asemenea schimbări de vreme îl oboseau. A intrat în cafeneaua din fața galeriei de artă.

S-a așezat la o masă de lângă fereastră, dar nu vedea înaintea ochilor decât portretul acela. Imaginea era chiar mai vie decât atunci când îl văzuse în realitate. Era imaginea unui bărbat a cărui urâtenie nu izvora din trăsăturile feței, ci din suflet.

Nu știa ce să creadă. Preț de o clipă s-a simțit cuprins de panică și și-a dus mâna la fruntea transpirată.

A așteptat să se liniștească puțin și a început să chibzuiască. Poate că tabloul nu înfățișa un rânjet vulgar, așa cum i se păruse lui, ci surprindea zâmbetul neașteptat sau atrăgător al modelului. Un simplu surâs pe care el îl văzuse ca pe o grimasă obscenă, probabil din cauză că amintirea nălucii de la recepție îi rămăsese profund întipărită în subconștient. De aceea dăduse noi proporții interpretării lui Kurimoto, aceea de „surâs vulgar“.

Tot chibzuind, s-a simțit mai ușurat și a reușit să ia portretul de două parale ca pe ceva de două parale. Până la urmă, zâmbetul acela n-avea să-i mai răscolească sufletul. La fel reușise să-și păstreze echilibrul interior când o visase pe Mitsu, iar a doua zi notase în jurnalul său doar „vis urât“.

Privea distrat pe geam, când a zărit-o pe femeia care intrase după el în sala de expoziție ieșind din clădire și îndreptându-se spre cafenea, pesemne căutând și ea un loc unde să-și tragă puțin sufletul. Aceasta s-a uitat în jur după o masă liberă, și-a așezat geanta și o carte pe scaunul de lângă Suguro

și și-a scos paltonul. Avea fruntea largă, iar în ochii mari, neobișnuiți pentru o japoneză, i se citea o voință puternică.

Privind în jos, a luat o înghițitură din espresso-ul adus de chelner. Părea adâncită în gânduri. Când a ridicat din nou capul, a dat cu ochii de Suguro și l-a salutat surprinsă. Stăteau chiar față-n față.

— Ne întâlnim din nou, a spus.

Neavând încotro sau mai degrabă pentru a risipi stânjeneala momentului, Suguro a întrebat-o :

— Ați văzut *Chipul domnului S.* ?

Era puțin probabil să fi trecut cu vederea un asemenea tablou.

— L-am văzut.

— Îmi seamănă ?

Femeia a înclinat ușor capul și a râs încurcată. În părul ei se zăreau câteva fire argintii, dar era probabil mai tânără decât soția lui Suguro.

— Ce fel de pictori s-au adunat ca să deschidă o asemenea expoziție ?

— Un grup de tinere pictorițe. Țelul lor e să scoată la iveală frumosul, chiar și din urât. Estetica urâtului, zic ele.

— Și de asta m-au ales pe mine drept subiect ? N-oi fi eu frumos, dar mă deranjează să fiu pictat atât de urât, a spus Suguro glumind forțat.

— Nu mi s-a părut un portret chiar atât de hidos. Aș zice mai degrabă că zugrăvea umanul.

Soția lui folosea același ton și cam aceleași vorbe când voia să-l liniștească. Era pesemne o trăsătură a femeilor de vârsta lor...

— De unde le cunoașteți pe pictorițele astea ?

— Una dintre ele a fost internată la spitalul unde lucrez și așa am ajuns să le cunosc.

— Mie, personal, tablourile lor nu mi-au spus nimic. Vi se par chiar atât de interesante relațiile cu niște persoane care pictează astfel?

— De ce ziceți asta? a întrebat femeia izbucnind în râs. Aș putea fi și eu o asemenea „persoană”, cum spuneți dumneavoastră.

Suguro a început să simtă un oarecare interes pentru aceea care semăna cu soția lui.

— Ați spus că lucrați la un spital, sunteți docto-riță?

— Nu, fac doar muncă voluntară. Mă iertați, am uitat să mă prezint: numele meu e Naruse.

— Suguro.

— Știu. Vă cunosc și numele, și lucrările.

Conversația s-a întrerupt o clipă și fiecare a sorbit din cafea. Suguro a zărit cartea de lângă geanta doamnei Naruse. Autorul era un critic foarte apreciat de tineri.

— Citiți chiar și asemenea cărți?

— Îmi place mult să citesc, a spus doamna Naruse, de parcă s-ar fi apărat. Nu înțeleg chiar totul, dar nu pot rezista în fața unui volum nou apărut...

— Autorul cărții mă critică și pe mine, chiar destul de aspru. Cică m-aș teme de sex...

Suguro a afișat dinadins un zâmbet amar. Doamna Naruse n-a zis nimic, dar, din expresia ei încurcată, Suguro a tras concluzia că citise și ea critica.

— Ați remarcat partea aceea, nu-i așa? a întrebat-o serios.

— Da.

— Fiecare scriitor are sfera lui de lucru. Sexul nu face parte din temele mele... Asta nu înseamnă

că am evitat subiectul. L-am abordat uneori într-o anumită măsură.

A avut senzația că părea prea insistent și a renunțat.

— Așa e, ați spus undeva că psihologia sexului seamănă cu cea a căutării lui Dumnezeu, a încuviințat ea simplu. Nu mai țin minte în ce carte era...

— Într-o culegere de eseuri apărută acum vreo cinci ani, a spus Suguro măgulit că doamna Naruse era la curent cu lucrările lui, citindu-i până și eseurile.

Chiar și din felul ei de a vorbi se vedea că era cultivată. Poate că făcea chiar o muncă intelectuală.

— Mi-ați citit cărțile... Împărtășiți și dumneavoastră părerea criticului?

— Eu nu prea înțeleg asemenea lucruri dificile. Dar am avut impresia că asociați întotdeauna sexul cu păcatul, poate pentru că sunteți creștin...

„Nu sunt o mironosiță de șaptesprezece ani“, a vrut să protesteze, dar și-a dat seama că undeva, în adâncul lui, educația creștină pe care o primise încă de mic îl făcuse să tragă o linie clară între sexul sănătos și cel nesănătos. Sexul sănătos însemna... I-a venit în minte chipul soției și și-a dat seama că întotdeauna în căsnicia lor existase un sentiment al datoriei. Însă el era foarte mulțumit așa, iar soția nu se plânsese niciodată. Nici nu și-o putea închipui manifestându-și nemulțumirea în privința asta.

— Ei bine, dacă-mi permiteți, dumneavoastră cum vedeți sexul?

Era o întrebare cam necioplită adresată unei femei întâlnite prima dată, care mai era și aproape

le vârsta soției lui, dar simțise nevoia să se răz-
dune un pic.

— Ca să fiu absolut sinceră, mă sperie, a râs
ea.

— De ce? Dacă eu vorbesc ca un creștin, dum-
neavoastră vorbiți de parcă ați fi fecioară...

— O, nu, nu asta am vrut să spun! Dar am
senzația că sexul scoate la iveală cele mai pro-
funde secrete ale noastre, cele de care nici noi nu
ne dăm seama.

— Secrete de care nici noi nu ne dăm seama?

— Da.

Suguro și-a amintit dintr-odată de visul în care,
ascuns în umbra băii, o privea pe Mitsu, aproape
goală.

A întors repede privirea. Ce întâlnire stranie!
Până adineaori i s-ar fi părut de neconceput să
discute despre un subiect atât de îndrăzneț cu o
femeie necunoscută. Nici cu soția lui nu purta
vreodată asemenea conversații.

— Și dumneavoastră scrieți?

— Vai de mine, nu! Cu mult timp în urmă am
încercat să compun niște imitații de poezie scurtă,
dar asta a fost tot...

Suguro a întors privirea spre geam și a zărit
un tânăr stând în picioare afară. Purta o jachetă
sport albastră cu mâneci albe și se uita spre cafe-
nea. Probabil că-l recunoscuse pe scriitor, așezat
la fereastră, și se opri din curiozitate.

A întrebat un trecător dacă era sau nu vreo galerie
de artă pe strada Takeshita, așa cum afirmase
femeia beată din seara decernării premiului literar.

I s-a spus că era, cum cotea la dreapta pe străduță. Zona era înțesată de clădiri de culoarea gălbenușului, iar pe străzi se înșiruiau lămpi ce imitau felinarele cu gaz. Până și Kobari își dădea seama că era o încercare de-a reproduce atmosfera străduțelor lăturalnice din Montmartre.

Un bărbat a ieșit dintr-o clădire și s-a oprit în stradă. Ziaristul și-a ținut respirația: era chiar Suguro, cel pe care-l căuta. Scriitorul s-a uitat în urmă, de parcă ar fi așteptat pe cineva, apoi a intrat în cafeneaua de peste drum.

Din spatele unui stâlp electric, Kobari a scrutat interiorul cafenelei. Spre norocul lui, Suguro, nebuindu nimic, s-a așezat la fereastră și a comandat ceva, după care s-a lăsat pe spătarul scaunului, de parcă s-ar fi simțit obosit, și s-a cufundat în gânduri.

Și-a amintit că surprinsese exact aceeași atitudine într-o emisiune televizată de curând. Așezat, Suguro dădea întotdeauna senzația că era sfârșit de oboseală. Când a apărut pe ecran, femeia cu care trăia reporterul a întins mâna și a schimbat postul.

Din clădirea din care a ieșit Suguro și-a făcut apariția o femeie în vârstă, cu o eșarfă în jurul gâtului și un palton bej elegant. A intrat și ea în cafenea, de parcă s-ar fi vorbit. Păreau să se cunoască, pentru că femeia s-a așezat lângă scriitor și au început o conversație însuflețită.

Nu era cu siguranță nevasta lui Suguro. Nu semăna cu femeia din fotografia de pe antologia de literatură pe care o văzuse cândva. În timpul conversației, Suguro s-a uitat doar o singură dată pe fereastră și n-a părut să remarce că era privit. Și-a schimbat doar poziția picioarelor.

În cele din urmă, s-au ridicat amândoi de la masă. Ca să nu fie observat, Kobari s-a ascuns după stâlpul electric, apoi i-a urmărit pe strada Takeshita. La un moment dat, cei doi s-au salutat scurt și s-au despărțit. Scriitorul s-a îndreptat spre gară, iar femeia a luat-o în partea opusă, spre bulevardul pe care era Palais France.

Kobari nu se hotăra pe care din ei să-l urmărească, dar până la urmă s-a luat după femeie. Pășea încrezătoare prin mulțimea de tineri care mergeau umăr la umăr sau se uitau într-o doară la vitrinele magazinelor, sugerându-i reporterului tărie de caracter. A traversat bulevardul și a apucat-o pe o străduță lateralnică ce ducea spre Omote-sandō.

Alea era aproape pustie și ar fi putut fi repetat, dar a hotărât s-o urmărească în continuare, lăsând între ei o distanță de vreo treizeci de metri. Pe când se ținea după ea, și-a dat seama de absurditatea situației. Ar fi avut un oarecare sens să-l espioneze pe Suguro, dar nu-i servea la nimic s-o urmărească dinadins pe femeia cu care acesta se întâlnise și stătuse de vorbă într-o cafenea.

De ce oare se străduia atâta să dea în vileag adevăratul chip al scriitorului? Sentimentul de dezgust față de ceea ce făcea nu întrecea plăcerea de a-l demasca pe Suguro. Figura lui zâmbitoare pe podium, la ceremonia de decernare a premiului literar. Ropotul de aplauze când a primit premiul și a mulțumit. Kobari își amintea totul cu claritate. Scriitorul care-și petrecuse viața construind o lume a lui, unde se pusese la adăpost. Expresia lui de imensă mulțumire. Din lumea sa rigidă și lipsită de pericol, arunca încolo și-ncoace vorbe frumoase.

Kobari voia să zguduie din temelii această faţă. În timpul facultăţii participase la demonstraţii care cereau prăbuşirea noii societăţi; implicarea lui în mişcările studenţeşti avusese la bază simţul dreptăţii, amestecat cu aceeaşi dorinţă de-a zgudui din temelii lucrurile considerate sigure.

Au trecut printr-un cartier rezidenţial şi au intrat pe o străduţă cu magazine cochete cu haine occidentale şi antichităţi. Mai era şi o prăvălie care vindea numai piese pentru ambarcaţiuni. Kobari şi-a dat seama că femeia cunoştea bine locurile, fiindcă îşi continua drumul fără nici o ezitare. A ajuns în dreptul unui spital cu cinci etaje şi a dispărut înăuntru.

Dezamăgit, reporterul s-a gândit să se întoarcă. În holul spitalului, femeia a intrat în vorbă cu o asistentă între două vârste, care purta pe cap o bonetă cu două dungi negre. Asistenta avea dinţii ieşiţi în afară şi râsul ei lăsa să se ghicească o fire blândă. Cunoştinţa lui Suguro a ieşit curând din spital şi s-a îndreptat spre bulevardul Omote-sandō.

Kobari a crezut că voia să ia metroul, dar femeia s-a oprit în faţa unui magazin cu animale şi a zăbovit să se uite prin fereastră la căţeluşi, unii adormiţi în căsuţele lor, alţi dând din coadă. Reporterul s-a oprit ceva mai departe în faţa unui magazin cu haine occidentale, prefăcându-se că se uită în vitrină, dar îi pieriseră şi curiozitatea, şi dorinţa de-a o urmări. O femeie, chiar şi o mare iubitoare de animale, nu părea un personaj-cheie în dezvăluirea adevăratei feţe a lui Suguro.

Au trecut cinci minute, apoi zece, însă ea tot nu s-a mişcat. Kobari şi-a dat seama că nu se oprise acolo pentru că-i plăceau animalele, ci pentru

ca și dăduse întâlnire cu altcineva. Din fericire, nu părea să-l fi reperat pe ziarist. Din când în când arunca o privire spre gura metroului, ca și cum ar fi așteptat pe cineva.

O femeie cu fața plinuță și cu ochelari rotunzi, genul de funcționară-fată bătrână, s-a ivit în capul scărilor de la metrou. Descumpănit, Kobari le-a privit cum stăteau de vorbă făcându-și întruna de lucru cu lanțurile și zgărzile expuse la intrarea magazinului.

Cunoștința lui Suguro a cumpărat o zgardă verde, apoi amândouă s-au urcat într-un taxi.

Reporterul nu mai avea nici un chef să se țină după ele. Și-a dat seama că nu avea rost să le urmărească și s-a întors grăbit la galeria de artă.

Așadar, vom lua o pauză de zece minute, după care vom discuta despre cele două lucrări rămase, a spus redactorul-șef și totodată președintele comisiei de jurizare, așezat chiar în centrul încăperii în stil japonez. Auzind anunțul, chelnerițele s-au ridicat gălăgioase din colțul camerei, unde până atunci șezuseră tăcute.

Premiul A era doar un premiu de debut, dar ajunsese să capteze destul de mult atenția publică pentru a fi menționat chiar și la știri și de aceea se stabilise să fie decernat de două ori pe an, iar comisia de jurizare se întrunea de fiecare dată la același restaurant tradițional din Tsukiji ca și juriul pentru reputatul premiu literar B. Suguro, care intrase în rândurile sale cu trei ani în urmă, odată cu prietenul său Kanō, era încă privit ca un nou-venit.

— Îmi imaginez că Nozawa o să propună să nu acordăm premiul anul ăsta, i-a șoptit Kanō, așezat în stânga sa.

— Și eu aș prefera asta, să știi! Ambele povești mi se par inventate.

— Dar nu văd nici un rău în asta...

Suguro era de altă părere. În plus, criticile severe pe care le adusese prietenul său lucrărilor nominalizate i se păreau ușor exagerate. Șfichiuirea nemiloasă a cuvintelor lui i-a amintit de fețele colegilor de odinioară, criticându-l dur și acuzându-l de lipsă de credibilitate în micul bar din cartierul Meguro. În anul următor, Kanō primise premiul A și debutase în lumea literară. Suguro avea să obțină și el premiul un an mai târziu. De atunci se scurseseră aproape treizeci și cinci de ani și, între timp, cei mai mulți dintre colegii lor de odinioară se lăsaseră de scris.

Kanō s-a strâmbat văzând împotrivirea lui Suguro și a luat o înghițitură de bere.

— Criteriile pentru decernarea premiului A s-au cam dus de râpă în ultimii trei-patru ani, nu crezi? l-a întrebat pe Suguro, păstrându-și în continuare expresia nemulțumită.

— Cu siguranță, l-a aprobat acesta.

— E timpul să stabilim niște criterii mai riguroase, altfel premiul o să-și piardă prestigiul. Felul în care e descris sexul în lucrările selectate îmi lasă impresia că e vorba de literatură pornografică. N-are nici un pic de erotism. Nu-i așa, domnule Yoshikawa? s-a adresat unui bărbat mai în vârstă, așezat în fața lui, care tocmai își punea picături în ochi.

Yoshikawa era un maestru al prozei scurte respectat de toți.

— Ei, nu te mai supăra așa, i-a zâmbit acesta, sperând să-l mai împace pe Kanō, care vorbea în pură mare. Ai dreptate, nu sunt în stare să surprindă esența erotismului.

Ca un ecou îndepărtat, cuvintele au trezit în Suguro o amintire extrem de asemănătoare. „Maestre, vă feriți să așterneți pe hârtie profunzimea unei relații sexuale.“ Amintirea era însoțită de imaginea doamnei Naruse, care îl privea cu ochii ei mari și îndrăzneți.

— Suguro, votezi pentru lucrarea asta? l-a întrebat Kanō. I-ai dat o notă bună adineaori.

— N-am să votez pentru asta, ci pentru *Locul de unde se vede curcubeul*.

— Dar e o lucrare slabă!

Apoi, ca și cum și-ar fi amintit ceva, l-a privit pe Suguro și a zis:

— Aș vrea să stăm puțin de vorbă când plecăm.

— Nu putem să vorbim acum?

— Aș prefera să discutăm între patru ochi, a spus Kanō privind în altă parte.

Pauza s-a terminat și ședința comisiei de selecție a reînceput. Ca și în primul tur, membrii juriului urmau să acorde fiecărei lucrări un calificativ – „bine“, „mediocru“ sau „slab“ – și să-și expună motivele. După ce aveau să ia toți cuvântul, urma să se stabilească rezultatul final. Spre deosebire de primul tur, lucrarea apreciată de Suguro, *Locul de unde se vede curcubeul*, a obținut majoritatea voturilor. Yoshikawa a încercat să-l îmbuneze pe Kanō, care era cât se poate de nemulțumit.

— Treacă de la mine de data asta, a șuierat Kanō printre dinți. Dar chestia asta mi-a lăsat un gust amar.

Yoshikawa a părăsit încăperea împreună cu redactorul-șef, pe motiv că-i așteptau ziaristii ca să le anunțe rezultatele.

— Hai să luăm un taxi împreună după ce terminăm cu masa, i-a șoptit Kanō lui Suguro.

Acesta a izbucnit în râs.

— Măi, da' secretos mai ești!

— N-aș vrea să mă mai audă și altcineva.

Kanō s-a cufundat într-o tăcere morocănoasă.

Când mașina în care s-au suit cei doi a pornit, Kanō l-a instruit pe șofer, după o clipă de gândire:

— La hotelul Imperial, vă rog.

Apoi n-a mai scos un cuvânt până nu s-au așezat pe fotolii, în holul hotelului.

— Așadar, despre ce e vorba? l-a întrebat Suguro ușor iritat.

Kanō s-a uitat în jur să se asigure că nu-i auzea nimeni și a început să vorbească, păstrându-și expresia nemulțumită:

— Ca să-ți spun deschis... a început să circule un zvon ciudat despre tine.

— Ce zvon ciudat?

— Că te duci frecvent la cluburile de *peep-show* din Kabuki-chō.

Suguro și-a privit prietenul de-o viață.

— Și? Doar nu crezi asemenea scorneli!

— Nu e vorba de mine aici! Voiam doar să te pun la curent cu zvonul. Asta pentru că ești un tip prudent, a zis Kanō parcă scuipând cuvintele.

— Spui „prudent“ ca să nu zici „fricos“, nu-i așa?

— În orice caz, dacă va ajunge la urechile cititorilor tăi, aceștia se vor simți trădați. Mie puțin mi-ar păsa, dar tu ești creștin. N-ai vrea să afle biserica sau preotul, nu-i așa? Sau chiar mai rău...

— Nevasta, vrei să zici?

— Da.

— Nevasta mea mă crede pe mine, indiferent ce zice lumea, a replicat Suguro sigur pe el. De la cine ai auzit zvonul?

Holul hotelului era aproape pustiu. Băiatul de serviciu, îmbrăcat în uniformă, ieșise să întâmpine un grup de oaspeți sosiți cu autocarul de la aeroport.

— Mi-a spus un ziarist, Kobari. Nu-l cunoașteam, dar mi-a telefonat acum vreo două săptămâni. Voia să vorbim despre tine între patru ochi. Zicea că s-a întâlnit cu o pictoriță care i-a povestit toate astea.

— Aha, a zâmbit amar Suguro, punând în sfârșit informațiile cap la cap. Deci așa stă treaba. La decernarea premiului literar a apărut într-adevăr o femeie beată, care s-a apucat să zică vrute și nevrute în gura mare. Dacă despre ea e vorba, sunt la curent. Știe și Kurimoto de la editura K.

Apoi a căscat dinadins și a continuat:

— Îmi pare rău că ți-ai făcut griji, însă toată povestea e nefondată. Stai liniștit.

Spera ca explicația să-l fi mulțumit pe Kanō, dar acesta a rămas cufundat într-o tăcere mohorâtă.

— Nu crezi că-i timpul să mergem acasă? l-a zorit Suguro.

— Mă obosesc ședințele astea de jurizare. Câteodată am dureri de piept seara.

— Ai grijă! Doar știi că ai probleme cu inima.

— Suguro... Unde-ai fost alaltăieri-seară?

— Alaltăieri-seară? Suguro a înclinat capul. Am stat acasă. Am citit lucrările nominalizate. De ce?

— Nu te-ai dus în Shinjuku?

— Nu.

— Te-am văzut alaltăieri, a murmurat Kanō privind în altă parte. Pe peronul stației Shinjuku.

— Pe peron? Glumești! Am fost acasă toată seara. Întreab-o pe nevastă-mea.

Kanō s-a uitat în tăcere la Suguro, apoi a spus ca pentru sine:

— Pe la unsprezece și jumătate eram în tren împreună cu M, de la editura K. Ne-am întâlnit la un bar de pe Golden-gai ca să-i dau un manuscris, am băut câte un pahar și, pentru că mergeam în aceeași direcție, ne-am urcat împreună într-un tren aglomerat. Pe când stăteam de vorbă, am aruncat o privire pe geam și te-am zărit pe peronul celălalt... Eras aișezat pe o bancă, lângă o femeie cu ochelari.

— Eu?

— Da, tu.

— Nu cineva care seamăna cu mine?

— Nu, sunt convins că erai tu, a zis Kanō sigur pe el. Sunt convins că erai tu. S-a mirat și M...

— Am stat acasă! De câte ori trebuie să-ți repet ca să mă crezi?

— Te cred. Dar sunt sigur că te-am văzut pe peron. Pe urmă a venit trenul tău și te-ai făcut nevăzut.

— E absurd! Doar n-or fi doi ca mine, a răs Suguro forțat. E cineva care-mi seamănă, care se dă drept mine, îmi folosește numele și se plimbă prin Shinjuku. Sun-o pe nevastă-mea și întreab-o unde eram alaltăieri-seară.

— Nu-i nevoie s-o sun. Probabil că erai acasă. Dar nu pot să nu cred ce-am văzut cu ochii mei.

— Cum arăta femeia?

— Avea o eșarfă maronie înfășurată în jurul gâtului, în stilul în care și le înfășoară fetele din ziua de azi. Era încălțată cu cizme și purta ochelari.

— Nu cunosc nici o femeie care să arate așa.

— Dacă zvonul o să se răspândească, tu o să ai probleme. În cazul în care ai de gând să faci ceva în privința asta, e bine s-o faci cât mai repede.

Suguro s-a gândit că n-avea rost să mai încerce să-l convingă pe Kanō. Îl cunoștea de multă vreme și știa că, odată ce-și făcea o părere, nu și-o mai schimba. Îl asigurase pe Suguro doar de formă că-l credea, dar se vedea clar că avea îndoieli.

Dacă până și prietenul lui de-o viață credea așa ceva, ce putea să mai spere de la ceilalți? Pe deasupra, din câte spunea Kanō, un reporter se apucase să-și bage nasul în treburile lui, ca o hienă atrasă de mirosul de stârv.

— Am înțeles, a zis Suguro, străduindu-se să-și stăpânească sentimentele – un amestec de neli-niște, uimire și furie.

Suguro îl aștepta pe Kurimoto să se întoarcă. La colțul străzii, în spatele unui șir de motociclete, era un local porno din care tocmai ieșea un tânăr. Prin ușa deschisă, Suguro a zărit pe un raft, printre alte păpuși de culoarea pielii, un *Fukurokujū*¹ fără gât care rânjea deșănțat. Nu se vedea nici un client. Probabil că se plictisiseră cu toții de aceleași

1. Zeu al înțelepciunii și al longevității, unul dintre cei șapte zei ai norocului din mitologia japoneză. În general este reprezentat ca un bătrân cu toiag și barbă, cu capul alungit și chel și cu pântecul rotund.

accesorii și de revistele în țiplă, pline de imagini cu femei dezbrăcate ridicând genunchiul ca să-și ascundă goliciunea.

Vizavi se afla o piațetă cu cinematografe. Pe fațada unuia dintre ele era lipit un afiș cu o tânără îmbrăcată într-o blană de leopard.

Dacă-și aducea bine aminte, odinioară zona respectivă era învăluită într-o atmosferă de mister și clandestinitate chiar și ziua-n amiaza mare. Acolo fuseseră nenumărate *love hotels*, cu intrările ascunse după niște pâlcuri de bambuși aproape ofiliți. De-a lungul străzii erau înșiruite o mulțime de tomberoane și uneori vedeai țâșnind din ele câte o pisică maidaneză. Fusesse un loc întunecos și umed. Dar, fiindcă trecuse atâta vreme, amintirile lui nu erau foarte clare.

Atmosfera se schimbase complet. Pe străzile pe care le străbătuse forfoteau salariați în drum spre casă și tineri cu aer de studenți, deși nu era duminică. De pretutindeni se auzeau zgomotul bilelor din cluburile cu jocuri de noroc și țiuitul soneriilor din cinematografe, care anunțau începutul spectacolelor. Efortul de-a crea dinadins o atmosferă veselă se ghicea din clinchetul rece al bilelor pentru jocurile de noroc. Fețele trecătorilor erau și ele lipsite de reacție la sunetele și la culorile din jur.

Lui Suguro i-au revenit dintr-odată în minte cuvintele doamnei Naruse: „Sexul scoate la iveală cele mai profunde secrete ale noastre, cele de care nici noi nu ne dăm seama“.

Sexul aduce la suprafață tot ce e mai ascuns în individ, însă în acea parte a orașului era tratat cu prea multă ușurință, ca o marfă ieftină. Totul părea acoperit de o murdărie rece, ca voma clienților

beți, împrăscată pe străzi, pe ziduri și pe stâlpi. În acel loc sexul nu dezvăluia nici o poveste, iar erotismul vândut acolo era de cu totul alt soi decât cel descris de doamna Naruse.

Kurimoto s-a întors vădit nemulțumit.

— Doar cluburi deocheate peste tot... M-am lămurit cum stau lucrurile cu strada Sakura.

La facultate studiase religia, iar pasiunea lui era toba tradițională. Deși tânăr, nu părea să mai fi călcat vreodată prin acel cartier și pe frunte îi apăruseră broboane de sudoare.

— Să mergem să vedem, a propus Suguro. Poate ne întâlnim cu impostorul.

Accentuase special cuvântul „impostor“, dar Kurimoto nu i-a răspuns.

Când au ajuns pe aleea dintre străzile Yasukuni și Hanazono, zgomotul a devenit și mai asurzitor, deși soarele nu apusese încă. Oameni-afiș și vânzatori care-și făceau reclamă stăteau în fața magazinelor și împărțeau fluturași trecătorilor, strigând în gura mare. Nici nu era nevoie să citești fluturașii – la tot pasul îți săreau în ochi firme pe care scria *Peep Show* sau *Masaj intim*. Mai erau și firme dubioase, de genul *Masaj modern*, *Atelier Personal*, *Box Special* sau *Lupte Deosebite*.

— Țsta ce fel de club o mai fi? a întrebat Suguro ca pentru sine.

— Aici sunt spectacole cu femei goale care se iau la trântă, i-a răspuns Kurimoto cu un aer nemulțumit.

Suguro nu-și dădea seama dacă expresia de pe fața redactorului era adresată localurilor în sine sau lui. Tânărul i se părea mai distant cu el, cam de la vremea când el și Kanō avuseseră discuția aceea.

Kurimoto, un om extrem de serios, era întotdeauna gata să creadă ce-i spuneau alții. Lucra la aceeași editură ca și M, cel care îl însoțise pe Kanō în seara aceea, în stația Shinjuku. În mod sigur îi ajunsese și lui la urechi povestea. O bârfă putea fi trecută cu vederea o dată, dar dacă auzise despre întâmplarea care îl uimise până și pe Kanō, era firesc să intre la bănuieli. Asta se vedea clar după cum se purta când îl vizita pe Suguro la birou, făcând tot posibilul să ocolească subiectul.

Când au ajuns pe la jumătatea străzii Sakura, un om-afiș îmbrăcat ca Charlie Chaplin s-a apropiat de ei zâmbind și arătându-și dinții lipsă.

— *Sensei*, n-ați mai venit de mult pe la noi! i s-a adresat pe un ton familiar.

Pe panoul pe care îl purta scria: *Porno Club - Palatul Plăcerilor*. Era un individ scund, cu obraji scofâlciți, care abia își târa fracul ponosit.

— *Sensei*, ați trecut pe la club?

Suguro a tăcut o clipă, intimidat, apoi l-a tras discret de mânecă pe Kurimoto, făcându-i semn, și a îngăimat cu glas răgușit:

— Care club?

— Cum care, al lui Namiko!

— Nu încă.

Omul-afiș zâmbea în continuare jovial.

— Dacă o căutați pe Namiko, să știți că e la prăvălia cu tăieței.

— Care prăvălie?

— Cum care? Cea de colo, a spus, făcând semn cu bărbia spre partea cealaltă a străzii.

— Așa, carevasăzică.

Suguro a scos din portofel o hârtie de o mie de yeni și i-a întins-o omului-afiș.

— Sunteți întotdeauna foarte amabil! Dacă nu veniți pe la noi mai des, să știți c-o s-o faceți pe Namiko să plângă.

Scriitorul a luat-o din loc, de parcă ar fi vrut să scape, apoi i s-a adresat lui Kurimoto, justificându-se:

— Probabil că impostorul seamănă leit cu mine. Nici măcar omul ăsta nu ne-a putut deosebi.

Însă tânărul redactor n-a spus nimic.

Deși era încă devreme, lămpile cu neon din micul restaurant erau aprinse și vreo patru sau cinci clienți sorbeau cu zgomot tăieței. Lui Suguro nu i-a fost greu deloc să descopere printre ei o femeie de douăzeci și șapte sau douăzeci și opt de ani, cu un ten palid și neîngrijit. Când a ridicat privirile din revista pe care o citea, s-a holbat la Suguro și a zis surprinsă:

— Cee faci aici așa deevreeeme?

Lungea micios cuvintele.

— Dumneata ești Namiko? a întrebat-o Suguro încet, nevrând să atragă atenția.

— Ce glumă proastă! Namiko s-a întors deja la club. Doar știi că eu sunt Hanae.

Preț de o clipă în ochi i s-a citit îndoiala.

— Iaaa stai, nu ești domnu' Suguro?

— Ba da, dar...

— Păi și-atunci de ce ne-ai încurcat, pe mine și pe Namiko?

— Nu vrei să mergem la un restaurant de *sushi*?

— *Sushi*? Da' am comandat deja aici...

— Îți plătesc eu nota.

Femeia și-a luat geanta, o imitație de Gucci, de pe scaunul de alături.

Au mers la un restaurant de *sushi* din apropiere și s-au așezat. Câteva clipe femeia i-a studiat pe cei doi în tăcere, apoi a întrebat:

— S-a întâmplat ceva?

— Nu, nimic.

— Dar ești domnu' Suguro, nu-i așa?

— ...

— Nu? Aiurea, semeni leit!

— Sunt într-adevăr Suguro. Dar cel cu care te întâlnești tu nu e.

— Sunteți frați gemeni?

— Nu suntem frați. Nici măcar nu l-am întâlnit vreodată.

— Ce sinistru! Hanae l-a privit pe scriitor, sincer speriată. Mi-a pierit pofta de *sushi*. Vreau să plec!

— Mai stai puțin, nu-ți facem nimic, a oprit-o Kurimoto când tocmai dădea să se ridice.

— Vrem doar să te întrebăm câte ceva despre bărbatul ăla, a asigurat-o Suguro la rândul lui.

— Sunteți de la ziar?

— Nu. Dar e adevărat că eu sunt scriitorul Suguro. Celălalt e un impostor.

— Despre ce e vorba?

— Mă pune într-o lumină foarte proastă, cred că-ți dai seama. Un bărbat care seamănă leit cu mine vine aici în cartier, se dă drept mine și face numai tâmpenii.

Hanae părea mai liniștită. Kurimoto, diplomat, a comandat niște *sake*.

— Atunci tot ce ne-a spus bărbatul ăla sunt prostii? Dar semănați perfect. Ca două picături de apă! a exclamat, uitându-se iar la Suguro cu o expresie speriată.

— Te-ai întâlnit de multe ori cu el?

— Păi a tot venit pe la club.

— La club?

— Clubul nostru, unde ne jucăm de-a copiii!

— De-a copiii?

— Ei cum, nu știi? Doar a apărut și în reviste, și la televizor.

Hanae părea mândră că fuseseră dați și la televizor.

— Clienții sunt îmbrăcați ca bebelușii... chiar n-ai văzut niciodată poze din astea, unde sunt în scutece și cu suzeta-n gură?

— Cine, copiii?

— Nu, nu! Sunt bărbați în toată firea! Se joacă cu sunătoare și cu alte jucării pentru copii.

— De ce?

— Habar n-am de ce! Cică vor să se întoarcă la vremea copilăriei. Așa zicea un client. Tipi din ăștia vin la noi.

— Ce fel de clienți aveți?

— Avem mulți oameni de vază! Domni doctori, domni parlamentari...

Când a pomenit de parlamentari, Hanae a strâmbat disprețuitor din nas și a râs. Probabil că îi venise dintr-odată în minte imaginea clienților ei de vază, cu scutec și suzetă, pentru că a râs din nou în timp ce se pregătea să-și aprindă țigara.

Kurimoto a făcut o grimasă dezgustată și a întors capul în altă parte. Pesemne că-i era greu să suporte imaginea unor bărbați de vârsta lui sau chiar mai în vârstă, ca Suguro, într-o asemenea ipostază penibilă. Starea lui i s-a transmis și lui Suguro, care s-a simțit la rândul lui umilit și neajutorat. A tăcut câteva clipe, apoi a spus:

— Atunci... înseamnă că și impostorul făcea aceleași lucruri la clubul vostru?

— Cine, domnu' Suguro?

— Ăla nu e Suguro! s-a răstit scriitorul fără voia lui.

— A venit de multe ori! Nami-*chan* era partenera lui. Se plângea că e cam pretențios.

A luat bricheta ieftină și și-a aprins țigara cu un gest sigur.

— În ce fel era pretențios?

— Comenta întruna: ba că nu existau scutece de hârtie pe când era el mic, ba că pe vremuri nu erau jucării din astea...

— Și chiar se transformase într-un copil?

— Sigur, majoritatea clienților fac asta. Să-i vezi ce încântați sunt!

Hanae a plecat privirea și a imitat expresia clienților mulțumiți. Expresia aceea de prunci liniștiți, adormiți în brațele mamei.

Suguro și-a amintit atmosfera din biroul lui. Cămăruța umedă și întunecată chiar și ziua-n amiaza mare. Locul în care dădea frâu liber dorinței de-a se întoarce la siguranța pântecului mamei. Oare prin ce se deosebea el de acei bărbați care voiau să redevină copii? În adâncul sufletelor oamenilor sălășluiește o beznă de care nici măcar ei nu-și dau seama.

— Niște perversi, clienții ăștia, a șoptit Kurimoto ca pentru sine.

— Așa-s bărbații. Chiar și oamenii importanți devin bebeluși la clubul nostru.

— Cât plătesc clienții?

— Treizeci de mii de yeni pentru două ore.

— Treizeci de mii?

— Avem prețuri reduse. În Roppongi asta ajunge până la cincizeci de mii.

— Ce altceva mai știi despre bărbatul ăla?

— Mai nimic. Am fost o dată cu el la un han... cu Nami-*chan* a mers de nu știu câte ori.

— Altceva?

Suguro o presa cu întrebări, vrând neapărat să-l convingă pe Kurimoto că el și acel individ erau două persoane diferite.

Pe neașteptate, Hanae a întrebat iar:

— Sigur nu ești clientul nostru?

— Bineînțeles!

— Dacă-i pe-așa, am să-ți povestesc... Tipul ăla..., ăla care seamănă cu dumneata, face chestii ciudate.

— Cum adică, ciudate?

Femeia a râs cu subînțeles.

— Păi, la început am mers la discotecă... ne-a zis, mie și lui Nami-*chan*, că-i place să ne miroasă transpirația de pe gât când dansăm... Pe urmă ne-am dus la un hotel și, după ce-am făcut baie, m-a mângâiat pe umeri și pe sâni... și m-a lins, numai pe umeri și pe sâni, ca un apucat. I-am și zis că mi-e greață... Abia mă spălasem și boșorul mă umplea de bale... E scârbos rău scuipatul de bătrân!

A sesizat tăcerea lui Suguro și a exclamat:

— Pardon, m-a luat gura pe dinainte!

— N-are importanță. Eu și individul ăla suntem două persoane diferite, a răspuns el, căutând încuviințarea lui Kurimoto.

— Da' e de speriat ce bine semănați. Când mi-ai zis că ești altcineva, m-au trecut fiorii! Tocmai mi-am amintit încă ceva: a vrut să mă strângă de gât în fața oglinzii din baie!

— Te-a... strâns de gât! a exclamat Kurimoto perplex. Voia să te omoare?

— Cică nu, mi-a zis după aia, dar m-am speriat de ochii lui, erau așa de injectați! La fel i-a făcut și lui Nami-*chan*.

— Ce-o fi în mintea lui? Kurimoto a clătinat din cap consternat. O fi nebun...

— Pe voi, fetele, nu vă deranjează să mergeți cu asemenea clienți?

— Sigur că ne deranjează! De asta eu, una, am și renunțat... Dar Nami-*chan* a râs și a zis c-a fost doar o joacă de-a lui... Îi lași să se prefacă atât cât poftesc și câștigi o mulțime de bani. Scriitorii au toane ciudate...

Hanae a zâmbit, pierdută în gânduri.

— Mă întreb ce fel de romane o fi scriind. Nu i-am citit nici o carte...

— M-am lămurit, a spus Suguro ajuns la capătul răbdării și a scos două bancnote din portofel. Nu e cine știe ce...

— Vai, vă mulțumesc! a spus Hanae, pe un ton brusc politicos. Plecați?

— Da.

— Nu treceți pe la club? Nami-*chan* e acolo și o să vă primească așa cum se cuvine. Chiar, poate ar fi mai bine s-o întrebați direct pe ea despre tipul ăla. Zău, așa să faceți!

— Mi-a ajuns pentru azi.

Întunecat la față, Suguro mergea fără să acorde vreo atenție firmelor cu neon care se aprindeau și se stingeau întruna sau bărbaților care făceau reclamă în gura mare. Însă când au ajuns pe bulevard, ca la un semn, s-a întors spre Kurimoto și a spus:

— Acum te-ai lămurit și tu că era vorba de un impostor, nu-i așa?

— Da, a răspuns tânărul copleșit de forța întrebării.

— E bine că ți-ai dat seama.

— Da.

— Dacă M de la editura voastră sau altcineva mai răspândește zvonuri pe seama mea, ai putea să le explici tu toată tărășenia?

— Desigur. Și totuși, maestre, de ce vă faceți atâtea probleme?

— Pentru că mi s-a părut că până și tu ai început să te îndoiești de mine.

Kurimoto a tras aer în piept și a spus:

— Trebuie neapărat să-l prindeți pe omul ăla!

O tânără care venea din sens invers l-a remarcat pe Suguro și i-a șoptit tânărului care o însoțea, trăgându-l de braț:

— Uite-l pe Suguro, scriitorul!

Acesta a auzit-o și i-a oferit zâmbetul special rezervat cititorilor săi. Kurimoto a observat și a repetat încet:

— Trebuie să-l prindeți, de dragul cititorilor dumneavoastră!

Trei

Kobari dădea și el târcoale pe strada Sakura, cum făcuse și Suguro. Intuiția lui de reporter îi spunea că avea șanse să miroasă ceva prin zonă în curând. Era încrezător că va găsi indiciile cu care să-l încolțească pe scriitor.

Când bătea orașul ca să se documenteze pentru articolele sale, dacă pașii îl purtau prin cartierul Shinjuku, încerca pe cât posibil să treacă și pe strada Sakura înainte de-a merge acasă. Străduța era mică și îngustă și nu-i lua mai mult de zece minute dus-întors. De câte ori se plimba pe-acolo, inima îi șoptea „Poate de data asta!”, dar speranțele nu i se împlineau. La fiecare nouă dezamăgire se simțea vlăguit și demn de milă și-i revenea în minte chipul mulțumit al lui Suguro de la ceremonia de decernare a premiului.

Momentul îndelung așteptat a sosit în cele din urmă.

Încă de după-amiază începuse să cadă o ploaie rece de iarnă și Kobari tocmai se pregătea să se întoarcă acasă, fără să mai treacă pe strada Sakura, când ceva l-a făcut să se răzgândească și să-și îndrepte pașii într-acolo.

Printre oamenii care veneau din sens opus, adăpostiți sub umbrele, a zărit o siluetă familiară. Nu și-a dat seama pe loc despre cine era vorba, dar după ce s-au intersectat, în mintea lui s-a făcut brusc lumină.

Ea femeia pe care o așteptase la ieșirea din metrou doamna mai în vârstă pe care Kobari o văzuse stând de vorbă cu Suguro și pe care o urmărise apoi prin Harajuku. Era fără îndoială femeia aceea scundă, cu ochelari și cu mersul greoi.

Kobari s-a uitat repede în urmă și a zărit-o urcând panta, ținând umbrela ușor înclinată. Fusta lăsa să se ghicească picioarele butucănoase. Reporterul a iuțit pasul și a trecut pe lângă ea, fără să-i arunce vreo privire. A mai mers câțiva pași, apoi s-a întors din drum și, când femeia a ajuns în dreptul lui fără să bănuiască nimic, i s-a adresat râzând:

— Ia te uită! Nu ești cumva o cunoștință de-a lui Suguro *Sensei*?

Nici el nu știa de ce-i venise să zică asta. Dacă femeia nega, avea să vadă el cum o întorcea.

— Ești o cunoștință de-a lui *Sensei*, nu-i așa?

— Nu sunt chiar o cunoștință..., a răspuns ea pe un ton neașteptat de amabil. S-a întâmplat doar să stăm puțin de vorbă la un pahar.

În sfârșit! Spre deosebire de pictorița de la decernarea premiului literar, femeia de-acum nu părea alarmată, ba chiar ochii îi zâmbeau în spatele ochelarilor.

— Serios? Atunci tu trebuie să fii, a spus Kobari. Mi-a povestit *Sensei*.

Din acel moment, rotițele au început să meargă ca unse.

— Dumneata ești prieten cu *Sensei*? De unde știi că ne cunoaștem?

— Mi-a spus că porți ochelari și că ai fața rotundă, a improvizat Kobari, iar femeia n-a dat semne că nu l-ar crede.

— Ești și tu pictoriță? Vrei să bem un ceai undeva?

— Ceai? Ești băutor de ceai? a chicotit ea.

— Putem să bem și alcool, dacă vrei.

— Am să mă mulțumesc cu un ceai negru.

Pe strada aceea, așa începeau toate invitațiile bărbaților către femei. Au intrat într-o cafenea și Kobari a început cu întrebările, chiar înainte să comande ceva.

— Deci... tu ești cea care i-a făcut portretul?

— Da, i-a zâmbit ea calm de după ochelari. Eu sunt.

— Și mai era o femeie cu tine, nu?

— Cine, Hina Ishiguro? Era și ea.

— Așa mi-a zis *Sensei*. Cică era cherchelit bine.

— Așa a zis? Nu cred că era chiar atât de beat...

— În orice caz, te-a pus să-i faci portretul.

— Nu m-a pus, de fapt... L-am desenat cât am stat de vorbă la han. În seara aia, eu și Hina ieșiserăm să facem portrete la comandă pe strada Sakura și aveam blocul de desen la mine.

Lui Kobari nu i-a scăpat cuvântul „han“. Așa deci, Suguro a mers cu femeile la un hotel...

— Și ce-a făcut *Sensei* în camera de hotel?

— La început ne-a povestit o grămadă de lucruri. Doar e scriitor, nu? E foarte inteligent!

— De ce zici asta?

— Doar ce s-a uitat la mine și și-a dat seama că sunt masochistă. Pot să beau niște *sake*?

A pomenit de masochism cu inocență, de parcă mărturisea că-i plăcea să croșeteze macrameuri. Uimit, reporterul s-a uitat mai bine la ea, dar figura cu ochelari rotunzi sugera bonomia, nicidecum o înclinare spre perversiune.

— Nu cred că ți-am reținut numele. Pe mine mă cheamă Kobari.

— Motoko Itoi. Sunt *încântată* să vă cunosc, a răspuns glumind, pe un ton de vedetă de televiziune. Sunt pictoriță începătoare. Ca să mai câștig un ban, ies pe străzi și fac desene la comandă.

— Și... chiar și-a dat seama că ești masochistă?

— Da! Cică de asta ne-a și invitat. A zis că voia să ne privească făcând dragoste.

— Și..., s-a oprit Kobari înghițindu-și saliva, ați făcut?

— Sigur! Nu e nimic din cale-afară. E doar o chestiune de gust. Pe deasupra, ne-a și plătit cum trebuie.

— El doar v-a privit?

— Nu. A doua oară ni s-a alăturat.

— S-a dezbrăcat...

— Ai mai văzut pe cineva să facă dragoste îmbrăcat? a râs pictorița. Ce, tu stai cu hainele pe tine? Poate doar dacă ești complexat!

— Așa deci, Suguro era în pielea goală... Dar e bătrân, nu vi s-a părut urât?

— Mda, nu arată prea bine... Are niște pete pe ici, pe colo, pielea îi e cam uscată, are ditamai burta... și mai și miroase un pic.

— Miroase?

— Cum să zic... nu miroase a ceva anume... are un iz de om bătrân. Un miros de crematoriu

sau de tămâie aprinsă. Dar să știi că, așa urât cum e, m-a stârnit rău de tot.

Când a vorbit, ochii din spatele ochelarilor s-au îngustat, ajungând ca niște fire de ață. Spunea niște lucruri șocante cu zâmbetul pe buze.

— De ce? a întrebat Kobari uimit.

— Nu știu de ce... Când eram la liceu, am visat că mă siluia un om urât. Dar când m-am trezit, nu m-am simțit oribil. Ba dimpotrivă, mă aprinsesem. Și cu *Sensei*, când m-a înghesuit și m-a umplut de salivă, iar la urmă m-a strâns de gât, m-am excitat la culme. Puteam să și mor, că nu-mi păsa. Asta fiindcă are un trup atât de urât.

— Mi-e greu să pricep o asemenea logică...

— Îmi pare rău pentru tine. Tu, când faci dragoste, te trănțești peste femeie și gata? Să știi că sexul înseamnă mai mult de-atât. O mulțime de senzații se ridică din adâncul trupului, ca o melodie.

Kobari o asculta uimit de perversitatea ei. Pentru el, perversii erau aidoma nebunilor și criminalilor, niște indivizi care poartă ascunse în suflet secrete urâte, întunecate. Și totuși, un scriitor creștin ca Suguro a intrat în lumea aceea și s-a dedat la asemenea acte de desfrâu cu femeile.

— Așa mi-a zis și *Sensei*. Când am terminat, am stat de vorbă toți trei și l-am întrebat de ce mă excită atât de tare urâtenia. Mi-a răspuns că e un mister ascuns adânc în sufletele oamenilor, care contrazice rațiunea. Logic ar fi să reacționăm la frumos dar, de fapt, vedem frumosul în urât și ne îmbătăm cu el...

— Prostii! a protestat Kobari. Doar puțini oameni sunt așa.

— Să știi că, în esență, și tu ești la fel ! Domnul Suguro ne-a explicat : toți găsim o plăcere în desfrâu, iar sufletul omului e foarte întortocheat. Eu și Hina am fost de acord. I-am și spus lui *Sensei* cât de prezentă era senzația aceea, cât de bine înțelegeam ce voia să zică. Asta pentru că suntem pictorițe. Marii artiști nu cred decât în clișeele frumuseții, dar eu și Hina încercăm de multă vreme să surprindem frumusețea în tot ceea ce lumea consideră urât sau revoltător. L-am înțeles perfect pe Suguro. Ai fi înțeles și tu dacă ne-ai fi văzut expoziția. Dar tocmai s-a închis...

— Am văzut-o. Și portretul lui.

— Am încercat să redau, în felul meu, expresia pe care o avea în seara aceea.

Motoko și-a apropiat de Kobari trupul transpirat, cu un gest familiar. Reporterului îi era greu să accepte că pictorița volubilă, îndesată și atât de deosebită de Hina era masochistă. Din experiența lui, o asemenea femeie cu fața rotundă, lipsită de expresie și cu ochelari era genul care te sufoca, atunci când o îmbrățișai, cu pielea ei lipicioasă și reacțiile ei adormite...

Doctorul a terminat de studiat buletinul de analize și s-a întors spre pacient. Scaunul vechi și neuns de multă vreme a scos un scârțâit. De când venea la spital, Suguro se obișnuise cu acel sunet. Ca de obicei, după scârțâitul scaunului, doctorul a început să vorbească :

— TGO-ul e optzeci și doi, iar TGP-ul – o sută șase, mult mai ridicate decât data trecută. Ați muncit până la epuizare ? Și stresul psihic poate fi un factor... V-am spus-o în repetate rânduri,

dacă o țiineți tot așa, riscul să faceți ciroză crește enorm.

— Înțeleg.

Ca-ntotdeauna, când s-a întors acasă, i-a spus soției niște valori mult mai mici. Ajunseseră amândoi la o vârstă la care moartea nu mai era o surpriză, dar voia s-o cruțe de griji și de sentimentul singurătății.

*O mie de ani de viață sărbătorește pinul verde,
Îi crește mușchi pe scoarță, dar culoarea nu-și
pierde,*

Iar bambusul tânăr și neprihănit

Apăsarea zăpezii încă n-a cunoscut.

*Prunul ce se-ndreaptă spre Tsukushi¹ cel neștiut
În vremuri de-odinioară la Naniwa² s-a născut...*

Pe scenă, Han Takehara începuse dansul *Sărbătorearea pinului*. Suguro asculta fascinat vocea aspră a lui Seikin Tomiyama și privea pașii dansatoarei, absolut perfecți, deși aceasta trecuse de optzeci de ani. Nu exista nici un gest de prisos în acel dans. Scena Teatrului Național era prea mare pentru *jiuta-mai*³ și luminile prea puternice erau supărătoare, dar când O-Han, cum i se spunea, s-a ridicat și a început să danseze, a umplut scena cu prezența sa și spațiul a părut să graviteze în jurul ei.

Suguro se bucura că își petrecea seara aceea cu soția. Ea o mai văzuse pe O-Han la televizor, fusese copleșită de interpretarea din dansul *Omătul*

1. Nume arhaic al insulei Kyūshū

2. Nume arhaic al orașului Ōsaka

3. Formă de dans tradițional japonez

și-i spusese soțului ei cât de mult își dorea să găsească bilete la spectacol. Scriitorul l-a rugat în secret pe un prieten care lucra la un ziar să-i facă rost de bilete. Acum, stând lângă soția sa și privind *Sărbătoarea pinului*, era cuprins de sentimentul că deveniseră și ei, în cele din urmă, un cuplu de bătrâni.

Vor duce în continuare o viață liniștită, apoi vor muri în liniște. Ca scriitor, era suficient dacă aprofunda subiectele pe care le abordase deja. Fără eforturi supraomenești și fără aventuri temerare.

*Să trăim de-a pururi, se roagă dansând,
Iar cocorii se-adună în zbor jucăuș.*

O-Han s-a oprit din dans. Câteva momente a rămas complet nemișcată.

Cortina a căzut și s-a aprins semnalul luminos ce anunța o pauză de cincisprezece minute. Spectatorii s-au ridicat. O femeie cu aer de patroană de restaurant tradițional așezată mai în față a salutat câteva persoane din jurul ei.

— După pauză urmează *Omătul*, pe care abia îl așteptai, i-a șoptit Suguro soției.

— Știu! A meritat într-adevăr să venim!

— Vrei să ne mișcăm puțin?

Au ieșit în foaierul înțesat de lume și s-au așezat pe niște scaune.

— Aș vrea să-ți spun ceva, i-a zis soția punându-și poșeta argintie pe genunchi, cu o expresie brusc încordată.

— Ce anume?

— Mi-e greu să-ți vorbesc despre asta aici, dar aș vrea s-o concediem pe *Mit-chan*.

— S-o concediem ?

— M-am gândit că n-are să-ți facă plăcere și am tăcut până acum... Dar să știi că a furat banii de două ori. Prima dată a dispărut plicul cu banii pentru facturile la gaze și la apă de pe masa din camera de lucru. Iar ieri am găsit căzută pe jos, în hol, o scrisoare recomandată de la postul de televiziune. Banii dinăuntru se evaporaseră.

Suguro a văzut cu ochii minții chipul lui Mitsu Morita și a rămas tăcut câteva clipe.

— De ce spui că ea a furat banii ?

— Chiar ea a recunoscut când am întrebat-o.

— Ți-a spus clar ?

— Da. Cică mama unei bune prietene a fugit de-acasă, iar tatăl, după ce că pariază tot timpul la cursele de biciclete, s-a mai și internat în spital, și fata trebuie să aibă grijă de frații și surorile ei mai mici.

— Și-atunci ei i s-a făcut milă și a furat banii de la noi ?

— Da.

— Asta e Mitsu ! Are o inimă bună, așa cum ai spus și tu.

— Totuși..., a oftat soția. E rău să furi. I-am explicat pe îndelete prima oară, dar a făcut-o iar. Nu mă mai simt liniștită cu ea prin preajmă și aș vrea să punem lucrurile la punct.

— Înțeleg..., a spus Suguro, apoi a continuat, după un moment de tăcere. Poți să faci cum crezi că-i mai bine. La urma urmei, n-am angajat-o pentru că avem cu-adevărat nevoie să ne ajute...

Suguro și-a amintit de visul pe care-l avusese. Soția lui nu știa cum îi apăruse Mitsu în vis. Și nici n-avea de gând să-i povestească. Oare simțise

instinctiv vreo primejdie în prezența fetei la biroul soțului ei? Suguro nu-și închipuise nici-odată că soția sa putea avea o asemenea intuiție și acum îi cerceta chipul cu atenție. Dar ea a spus, netulburată:

— M-am dus ieri la spitalul unde e internat tatăl fetei.

— De ce?

— Mă preocupa ce-o să se întâmple, dacă o s-o dăm afară pe *Mit-chan*. Spitalul e lângă gura de metrou de pe *Omote-sandō* și se pare că tatăl fetei are cancer. I-am lăsat niște bani unei asistente și am rugat-o să-i dea copiilor. Asistenta știa multe lucruri despre Mitsu. Mi-a povestit că într-o zi, când prietena ei nu putuse veni, îl îngrijise chiar ea pe tatăl fetei. Asta a împins-o să ia banii.

S-a auzit primul gong și spectatorii, care discutau în grupuri, au început să se îndrepte încet spre sală. Erau multe femei îmbrăcate în *chimonouri* elegante, care păreau să facă parte din lumea artistică a gheișelor, și oameni de afaceri, probabil iubitori de muzică tradițională japoneză. Cineva l-a zărit pe Suguro și a schițat un gest de salut de la distanță, dar scriitorul nu și-a amintit cine era. În ultima vreme memoria îi slăbise rău de tot. Iar Mitsu n-avea să mai vină la lucru. Era bine așa. De câte ori o urmărea dând cu aspiratorul și fredonând, îi revenea în minte visul acela și asta-l sâcăia.

— La spital erau și multe voluntare. Am înțeles că se duc acolo și fiecareia i se dă câte o treabă de făcut. Când am fost la spital, era acolo o doamnă elegantă care venise să ajute. Din câte mi-a povestit asistenta, doamnei i-a murit soțul, care era profesor universitar.

Suguro s-a ridicat, ascultând doar pe jumătate ce-i spunea soția. Pe când se îndreptau împreună spre sala de spectacol, soția a continuat:

— Doamna Naruse, așa o cheamă, se duce la spital de două ori pe săptămână. Știi că, de la o vreme, mă gândesc și eu să fac muncă voluntară... Am aflat o mulțime de lucruri de la asistentă.

— Cum ai spus că o cheamă? Pe doamna aceea?

— Doamna Naruse. S-a întâmplat ceva?

— Nu, nu. Am confundat-o cu cineva.

Suguro s-a eschivat și și-a privit din nou soția cu atenție.

„N-are cum să fie aceeași persoană.“

Și-a amintit că femeia cu care stătuse la o cafea cu ceva timp în urmă se prezentase ca doamna Naruse. Parcă pomenise și de munca de la spital, dar Suguro nu era foarte sigur. La vârsta lui, i se întâmpla să uite de la mână până la gură...

— Mă gândeam să încep să studiez și eu ca să devin voluntară. Ce părere ai?

— Sigur, poți să faci orice atâta timp cât nu-ți agravează reumatismul. Acum nu mai trebuie să ai grijă de băiatul nostru...

— Măine te duci la birou, ca de obicei?

— După-masă am o sesiune de autografe la librăria Kinokuniya din Shinjuku.

Când Kurimoto și Suguro au ajuns la librărie, a doua zi după-amiază, se strânseseră deja mulți amatori de autografe. Stăteau la coadă nu doar tineri cu aer de studenți, ci și femei între două vârste și domni cărunți, și toți îi zâmbeau călduros

lui Suguro, care stătea în picioare în fața măsuței special pregătite.

„Ei sunt cititorii mei. Cei care-mi citesc cărțile și mă sprijină.“

Uneori, când stătea la masa de scris, încerca să-și imagineze ce fel de oameni erau cei care ajungeau să-i citească romanele. Ar fi vrut să știe cât de distorsionat percepeau cititorii cărțile lui, împregnate cu izul propriei sale vieți și frământate precum lutul. Acei cititori i se perindau acum prin fața ochilor, unul câte unul.

— Vă rugăm să veniți pentru autograf în ordinea numerelor, a spus la microfon un angajat al librăriei. Vă rugăm să așezați bonul de ordine pe carte și s-o înmânați responsabilului.

Cu gesturi lente, Suguro a desfăcut capacul stiloului-pensulă, special pentru semnături, i-a zâmbit tânărului care i-a întins primul cartea și i-a semnat-o.

— Vă... vă rog să-mi treceți și nu... numele.

Se bâlbâia, probabil de emoție. Responsabilul de la librărie a vrut să-l refuze, dar Suguro i-a adăugat și numele. Măcar atâta lucru putea să facă pentru cineva care-i citea cărțile.

După vreo cincizeci de autografe, a simțit că începe să-i obosească mâna, iar vârful stiloului-pensulă începuse să-și piardă forma și scria greu. S-a șters pe mâini cu un prosop rece și a desfăcut capacul unui stilou nou.

Veniseră tot felul de cititori. Femei între două vârste care-i mulțumeau politicos pentru autograf și se îndepărtau. Un bătrân care și-a înșfăcat cartea semnată cu un aer ursuz. Venise pentru că îl rugase nepotul să-i ia un autograf, dar se enervase

pentru că fusese nevoit să aștepte atât de mult la coadă, i-a explicat pe urmă responsabilul lui Suguro. A fost și un bărbat – anticar, pesemne – care a adus într-o boccea de pânză vreo zece cărți de-ale lui Suguro și l-a rugat să le semneze pe toate.

Când a ajuns la o sută de autografe, a făcut o pauză. Între timp, s-a format o nouă coadă.

— Sunt prea mulți! Eu zic să ne oprim la o sută douăzeci, a negociat Kurimoto cu responsabilul de la librărie.

— Nu-i nevoie, a replicat Suguro dând din mână. Am să mai semnez vreo treizeci.

A ridicat privirea spre următoarea persoană așezată la rând și îmbrăcămintea i s-a părut familiară. O scurtă sport albastră cu mâneci albe. Posesorul i s-a adresat brusc:

— Să-mi treceți și numele!

— Din motive de timp, v-am ruga să vă mulțumiți doar cu semnătura..., a intervenit responsabilul librăriei.

— Celor dinainte li s-a scris și numele! Vă rog să treceți acolo: „Pentru Yoshio Kobari“. *Yoshi* din Yoshio este *gi*-ul din *seigi*, „dreptate“, iar *bari* se scrie cu semnul *hari* pentru „ac“¹.

Sub privirile bărbatului, Suguro a scris cele patru ideograme ale numelui. În clipa în care a terminat, și-a amintit într-o străfulgerare: Kobari era numele reporterului despre care îi pomenise Kanō în holul hotelului, după ședința comisiei de jurizare pentru premiul A.

1. În limba japoneză, o ideogramă poate avea mai multe citiri.

Totuși nu putea fi sigur că bărbatul din fața lui era chiar reporterul, deși numele coincidea. L-a urmărit cu privirea în timp ce deschidea cartea ca să scrie următorul autograf. Celălalt a dispărut pe scări. În clipa aceea, Suguro a avut senzația că l-a mai întâlnit înainte, dar nu putea să-și aducă aminte unde.

„Sau poate mă înșel.“

Suguro a încercat să se liniștească, dar n-a reușit. Curând, în sufletul lui a încolțit certitudinea că bărbatul venise special să-l caute. Dar acesta nu trebuie să fie un motiv de îngrijorare, și-a spus în sinea lui în timp ce-și masa mâna dreaptă.

Când sesiunea de autografe s-a terminat și a încercat să se ridice, Suguro a simțit că nu-l mai țin picioarele. Brațele îi obosiseră și umerii îi înțepeniseră. I-a apărut brusc în fața ochilor imaginea doctorului așezat pe scaunul care scârțâia. Probabil că și astăzi i-ar fi ieșit analizele prost.

— M-aș odihni puțin, i-a spus lui Kurimoto.

— Sigur, dar... e un domn care vrea neapărat să vă mulțumească și vă așteaptă acolo...

Suguro și-a îndreptat privirea în direcția arătată de redactor. Mulțimea de cititori se împrăștiase, iar librăria se pregătea de închidere și era aproape pustie. Rafturile cu cărți păreau să se aplece spre el, sufocându-l. Într-o parte aștepta în picioare, cu un aer ceremonios, un tânăr cu ochelari cu lentile groase.

Tânărul a făcut o plecăciune stângace, de parcă ar fi fost Pinocchio, și a spus cu o voce gătuită de emoție :

— Sunt un mare admirator și, încă de pe vremea studenției, citesc numai cărțile dumneavoastră.

— Nu mai spuneți !

— Lucrez la o instituție pentru copiii handicapați. La început nu mi-a plăcut deloc, dar acum sunt foarte mulțumit. Cred că asta se datorează lucrărilor dumneavoastră.

Suguro asculta vocea aceea insistentă cu zâmbetul pe buze. Tânărul și-a ridicat ochelarii pe nas cu un deget și, fără să remarce stânjeneala scriitorului, a scos de la subsuoară un album.

— Nu vreți să vă uitați puțin ? Sunt fotografii de la Școala Kōmyō.

— Școala Kōmyō ?

— Instituția pentru copii handicapați unde lucrez acum.

Pe fiecare pagină a albumului ieftin erau lipite câte patru-cinci fotografii. Într-una din ele, tânărul, îmbrăcat în trening, rostogolea o ditamai bila împreună cu elevii, la un eveniment sportiv. Într-alta, împingea un scaun cu roțile în care stătea un copil paraplegic. Într-alta, apărea cu un picior ridicat în aer, ținând de mână un băiețel costumat în iepuraș, la festivalul școlii.

— În nopțile când sunt de serviciu, îi culc pe copii și pe urmă stau singur și vă citesc romanele.

— ...

— Și iertați-mi exprimarea îndrăzneată, dar în acele momente simt o privire în spatele meu. O privire duioasă, care-i veghează pe copii...

Suguro s-a uitat în altă parte. Îi era greu să suporte entuziasmul tânărului, care afirma că fusese influențat de romanele lui. Chiar dacă a întors privirea, zâmbetul i-a rămas înțepenit pe față. Acel zâmbet destinat familiei și cititorilor cu care se întâlnea întâmplător pe stradă...

— Remarca dumneavoastră mă flatează, dar să știți că un roman n-are puterea să schimbe sufletele cititorilor, a murmurat Suguro ca să scape de povara de pe suflet. Cel puțin romanele mele n-o au...

— Ba da, o au!

Tânărul părea să ia cuvintele lui Suguro drept modestie. A continuat, ridicându-și iar ochelarii pe nas:

— Dacă n-ar fi avut-o, nici eu nu mi-aș fi dorit... să fiu botezat.

— Botezat?

— Da, am să primesc botezul luna viitoare.

Suguro n-a simțit nici bucurie, nici altceva. Cărțile lui au călăuzit pașii unui om. Ideea i se părea insuportabilă. S-a simțit ca un ipocrit și și-a ferit privirile. Niciodată nu scrisese cu intenția de-a îndruma pe cineva. Nu devenise scriitor ca să propovăduiască religia creștină.

— Ați putea să-mi dați mâna?

Avea unghia arătătorului murdară. Suguro a strâns ușor mâna transpirată.

Când a ridicat ochii, în spatele tânărului a zărit pe cineva privind-i din cadrul ușii. Era bărbatul care-i ceruse cu aroganță autograful ceva mai devreme. Se uita cum cei doi își dădeau mâna, fără să-și ascundă expresia de dezgust.

Roțile dințate din străfundul inimii sale s-au pus brusc în mișcare, înnebunite. Suguro știa clar care era motivul. În seara decernării premiului, ceva se furișase în universul lui, iar mecanisme care până mai ieri se îmbinaseră perfect ajunseseră să nu se mai potrivească.

În unicul său loc de refugiu, cămăruța de lucru. Suguro stătea cu fruntea pe birou și încerca zadar-nic să se liniștească.

„Nu-i nimic. Acorzi prea mare importanță lucrurilor.“

Era adevărat. Și alți scriitori avuseseră de-a face cu impostori și puteau să-l înțeleagă. Trebuia să nu-i mai pese și lucrurile se rezolvau de la sine.

Totuși nu reușea să se simtă mai bine, oricât își repeta lucrurile astea.

Felurite imagini îi jucau dinaintea ochilor. Figura asemănătoare pe care o zărise la decernarea premiului. Peste ea se suprapunea portretul atârnat pe peretele galeriei de artă. Aveau în comun zâmbetul acela vulgar și detestabil.

Când soția sa nu era prin preajmă, intra uneori în baia de la birou și se uita în oglindă. Un chip dărâmat de oboseală. Ochii îngălbeniți. Părul de la tâmpile încărunțit. Fața unui om de șaizeci și cinci de ani. Avea șaizeci și cinci de ani și era încă ros de îndoieli. Era agitat și speriat ca un șoarece.

A scos limba în oglindă și și-a amintit de o scenă dintr-un film nemțesc pe care-l văzuse când era la gimnaziu. În film era vorba despre un actor de teatru bătrân, de șaizeci și cinci de ani – vârsta lui de-acum –, care se îndrăgostește de o tânără și sfârșește prin a fi respins și cu sentimentele rănite.

„Asta ești tu. Asta e fața ta. Cât de mult se deosebește de portret?“

O voce din adâncul lui îi punea întrebări. Adesea, acestea îi erau adresate celui care ținuse întotdeauna cont de aparențe și de opinia cititorilor și-l împingeau de la spate.

În noaptea aceea, târziu, l-a trezit țârâitul telefonului.

„Cine-o fi la ora asta?”

S-a trezit și soția lui.

— Vrei să răspund?

— Lasă, mă duc eu.

A ieșit din dormitor și a aprins lumina în hol. A dus receptorul la ureche și a spus pe un ton care și lui i s-a părut supărat:

— Alo! Alo?

La celălalt capăt al firului – nici un răspuns. Cel de dincolo părea să-i pândească reacția. În cele din urmă, a închis. Suguro a avut senzația că nu fusese doar o simplă glumă proastă și a rămas în întuneric, ținându-și respirația.

Sâmbătă seara, când soția a venit să-i facă ordine în birou, i-a spus:

— Mă duc la cumpărături pe Omote-sandō. Mi s-au terminat creioanele 3B. Și probabil că diseară am să rămân să dorm aici. Nu prea înaintez cu lucrul...

— Zău?

Soția ștergea de zor o vază și nu părea să se îndoiască de cuvintele sale. Știa că soțul ei nu-și scria manuscritele decât cu creioane 3B.

— Poți să dormi aici, dacă așa vrei, dar să știi că mâine e duminică.

— Ah, așa e!

— Ar trebui să mai mergi și tu pe la biserică, i-a spus soția zâmbind, de parcă ar fi glumit cu un copil.

Expresia ei i-a amintit brusc lui Suguro de o carte a unui autor străin. Era o nuvelă care descria

relația dintre un bărbat între două vârste și soția lui. Soția, bună ca pâinea caldă, făcea tot ce-i stătea în puteri pentru ca soțului să nu-i lipsească nimic. Deretica, schimba așternuturile, gătea minunat... Bărbatul îi era foarte recunoscător pentru grija pe care i-o purta, dar în același timp atențiile ei începeau să-l obosească. Într-o zi a cunoscut o femeie într-un bar și au ajuns să aibă o relație. A vizitat-o și, în casa ei în dezordine, răsunând de plânsetele copiilor, a aflat liniștea pe care n-o putea găsi lângă soția sa.

— Da, știu, a spus Suguro. Apropo, am să mă nânc în oraș.

— Te rog să mă suni diseară.

Suguro se simțea rușinat că discuția cu soția sa îl făcuse să-și amintească tocmai povestea aceea. A plecat de la birou și a luat-o pe scurtătură spre Omote-sandō. Ajunsese abia pe la jumătatea urcușului, dar deja i se tăia se răsuflarea. Bătrânețea nu-i ataca numai ficatul; se furișa și-i rodea pe dinăuntru întregul trup. Dacă nu dormea destul, a doua zi era slăbit și fizic, și psihic, iar când mergea pe jos mai mult, îl străfulgera o durere la încheietura genunchiului. În momentele acelea simțea că așa i se apropia încet-încet sfârșitul.

De când nu mai trecuse pe bulevardul Aoyama, se deschiseseră un magazin de pantofi de import și un altul de discuri. După ce și-a cumpărat creioanele, a pornit-o la plimbare pe strada presărată cu frunze căzute din copacii înșiruiți pe margine, sub felinarele deja aprinse. Curând s-a trezit în fața spitalului de care-i pomenise soția. Spitalul se afla chiar lângă bulevardul Aoyama. La una

dintre ferestre se zărea o tânără în halat care privea strada cu un aer apatic.

Sala de așteptare era pustie. În fața farmaciei, un bătrânel zgribulit de frig, probabil un pacient internat, fuma o țigară. Suguro a oprit o asistentă tânără care tocmai trecea pe lângă el și a întrebat-o unde e secția de pediatrie.

— Doriți să vizitați pe cineva? Știți, la pediatrie vizitele sunt limitate pe cât posibil la rude...

— Nu, caut o voluntară care lucrează acolo...

— Cum se numește?

— Doamna Naruse.

Asistenta a arătat înspre lift cu un gest neașteptat, ca și cum l-ar fi absolvit de păcate, și i-a spus să meargă la etajul trei. Oare de ce venise s-o vadă pe doamna Naruse, s-a întrebat Suguro în timp ce aștepta liftul, amintindu-și iar de nuvela autorului străin. Ce anume îi trezise interesul pentru această femeie pe care n-o întâlnise decât o singură dată? După ce își cumpăraseră creioanele, îi venise ideea s-o caute pentru că simțea că putea discuta cu ea și lucruri despre care nu vorbea cu soția?

În liftul care urca de la subsol era un doctor tânăr. Când s-au oprit la etajul trei, a ieșit și el odată cu Suguro.

Îndărătul geamului mat al sălii asistentelor se zăreau siluete albe în mișcare, ca niște alge pe fundul mării. Suguro fusese multă vreme internat, pe când avusese probleme cu pieptul, și știa că la ora aceea nu era prea multă activitate în spital.

— Unde aş putea s-o găsesc pe doamna Naruse, voluntara?

— Doamna Naruse? A venit astăzi?

S-au auzit mai multe voci consultându-se între ele.

— Trebuie să fie la cabinetul de recuperare, i-a răspuns o asistentă.

Suguro a luat-o înainte pe culoar, căutând cabinetul respectiv. Când a trecut prin dreptul toaletelor, l-a văzut pe tânărul medic din lift aranjându-și părul.

— Unde este cabinetul de recuperare?

— La capătul culoarului.

Doctorul n-a părut surprins de prezența lui Suguro. Ba chiar s-a uitat la el și s-a înclinat ușor. Probabil că-l mai văzuse la televizor și îl recunoscuse.

Când s-a apropiat de cabinet, a auzit un plânset de copil. A aruncat o privire înăuntru și a văzut-o pe doamna Naruse, îmbrăcată într-un trening bleumarin, împreună cu o asistentă cu un aer de liceană, ajutând un copil de vreo zece ani să facă exerciții de mers. Suguro s-a hotărât s-o mai privească puțin din locul în care se afla și pe urmă să se întoarcă acasă. În ritmul impus de vocea doamnei Naruse și sprijinindu-se cu mâinile de barele orizontale ale aparatului de recuperare, copilul făcea îndârjit un pas, apoi încă un pas... O fetiță de șase-șapte ani a apărut în fugă și s-a agățat de treningul doamnei Naruse.

— Spune-mi povestea cu Boopie! a rugat-o trăgând-o de mânecă.

Băiatul s-a oprit și el din mers:

— Chiar, spune-ne povestea cu Boopie!

— Bine, *Shige-chan*, v-o spun dacă mai faci doi pași, a râs doamna Naruse luând-o pe fetiță de mână și trăgând-o ușor spre ea.

— Cine e Boopie ? a întrebat asistenta.

— E o poveste pe care am născocit-o eu. Toate animalele din pădure se feresc de lupul cel rău și-l țin la distanță ; doar iepurașul Boopie se poartă prietenos cu el și-i înmoaie inima.

— Ce drăguț ! Ați mai inventat și altele ?

— A trebuit ! Copiii îmi cereau întruna să le spun povești și cele pe care le știam de prin cărți se terminaseră.

— Le-ați spus povești din astea și copiilor dumneavoastră ?

— Eu n-am copii...

Cei mici și-au pierdut răbdarea și s-au apucat s-o tragă pe doamna Naruse de mânecă. Când asistenta le-a făcut observație, Shige, băiețelul, s-a pus pe plâns. Doamna Naruse l-a luat în brațe să-l liniștească și a început povestea lui Boopie. Da, și-a spus Suguro în gând, asta e lumea nevestei mele ; ea și doamna Naruse seamănă grozav. Și totuși, când stătuseră de vorbă despre romanele lui, femeia asta abordase și problema sexului, ceea ce soția lui n-ar fi făcut în ruptul capului.

— Iepurașul a adus niște gheață, ca să-i oblojească lupului ochiul, fiindcă îl durea.

— Da' cu pisica cea rea ce s-a mai întâmplat ? a întrebat Shige așezându-i-se pe genunchi.

— Pisica cea rea stătea la pândă, tupilată lângă potecă.

A înălțat capul și l-a zărit pe Suguro în ușă. S-a oprit din povestit, surprinsă, și și-a dat seama că era îmbrăcată în trening.

— Vai, mă vedeți în ținuta asta ! a spus râzând, însă ușor jenată.

Până când s-a schimbat și a coborât, Suguro a așteptat-o în fața farmaciei de la parter.

— Îmi cer scuze pentru adineaori, a spus când a apărut, purtând același palton bej ca în ziua primei lor întâlniri. Iertați-mă că v-am făcut să așteptați. Dar să știți că m-ați luat prin surprindere!

Suguro i-a explicat că soția lui auzise din întâmplare vorbindu-se despre ea când venise în vizită la spital, cu câteva zile în urmă.

— Se pare că sunteți faimoasă printre voluntare!

— Nu mai spuneți! Pesemne pentru că vin aici de multă vreme.

— Unde mergeți acum?

— Mă duc acasă. Deși n-am un soț de care să mă îngrijesc...

Părea că aștepta o invitație din partea lui Suguro. Acesta și-a amintit brusc de un restaurant chinezesc din apropiere, unde se serveau aripioare de pui, și invitația i-a venit firesc pe buze.

— Sigur nu vă deranjează? Nu mergeți acasă? Nu vă așteaptă soția?

— În seara asta va trebui să mănânce singură. Nu progrez deloc cu lucrul. Știe și ea foarte bine...

— Ce rău îmi pare! și-a manifestat doamna Naruse compasiunea, însă doar din vârful buzelor. Apoi a continuat, de parcă tocmai și-ar fi adus aminte: Vă rog să-mi iertați impertinența de data trecută.

Restaurantul chinezesc era surprinzător de aglomerat, deși nu se înserase încă. Șeful restaurantului, care-l știa pe Suguro din vedere, i-a condus

la o măsuță din colț, unde scriitorul mai cinase de două ori cu soția. Doamna Naruse s-a așezat în fața lui, exact pe locul soției. Suguro a simțit un junghi în piept, ca și mai devreme.

— Vă deranjează mâncărurile picante? a întrebat-o încercând să-și alunge durerea.

— Dimpotrivă, chiar îmi plac. Aici se servește mâncare în stilul Sichuan, nu-i așa?

— Da, de aceea s-ar putea să fie destul de condimentată.

Suguro a comandat *yún bái ròu*, felii de carne de porc cu sos de usturoi, și *yú tóu shā guō*, capete de pește foarte picante, apoi a deschis vorba pe un ton glumeț:

— Ia spuneți, vă plac mult copiii, nu-i așa?

— Da. Și dumneavoastră?

— Știu și eu? Mi-am iubit băiatul ca oricare părinte. Dar s-a căsătorit și lucrează în străinătate. Nu l-am mai văzut de multă vreme. De ce v-ați făcut voluntară?

Doamna Naruse a zâmbit.

— Probabil pentru că n-am copii, însă îmi place mult să-i simt lângă mine și să-i strâng în brațe. Ador moliciunea și mirosul lor dulceag.

— Ce faceți când nu lucrați ca voluntară?

— Un văr de-al meu are un magazin de anti-chități în Kyōbashi, i-a răspuns cu un surâs amar. Zău, parcă mă anchemetați! Scriitorii pun o sumedenie de întrebări!

— Îmi cer scuze... Sunt multe lucruri despre care aș vrea să discutăm.

Li s-a adus primul fel și doamna Naruse a început să mănânce cu poftă, ținând bețișoarele cu delicatețe. Suguro i-a privit ochii mari, fruntea

lată și mișcările buzelor în timp ce mesteca. Avea ceva diferit de soția lui. Cât au cinat, cei doi au vorbit despre mâncare. Suguro a pomenit despre un restaurant excelent cu specialități din pește, pe care îl descoperise în Hong Kong. Spre marea lui surprindere, doamna Naruse îl știa și ea.

— Călătoriți des în străinătate?

Doamna Naruse a ezitat o clipă.

— Cam o dată la doi ani. Dar călătoriile mele sunt mai speciale...

— Ce vreți să spuneți?

— Merg în străinătate cu un anumit scop. În fine... Am citit ieri povestirea dumneavoastră din revista S de luna asta, a schimbat doamna Naruse subiectul.

— Vi s-a părut, fără-ndoială, că și aceasta evită sexul, după cum mi-ați mai spus, nu-i așa?

— Vă rog să mă scuzați. Adevărul e că m-am simțit foarte prost după ce ne-am despărțit. Abia vă cunoscusem și v-am spus asemenea lucruri...

— Dimpotrivă, mă bucur că mi le-ați spus. De aceea mi-ați și trezit curiozitatea. Și totuși, cum se face că o persoană ca dumneavoastră, care lucrează ca voluntară la un spital... e atât de interesată de sex?

— Vi se pare deplasat? l-a întrebat doamna Naruse ștergându-se la gură cu șervetul. Ca o voluntară să fie interesată de sex? Mie mi se pare mai ciudat că un scriitor gândește așa. Iertați-mi întrebarea, dar nu discutați niciodată despre asta acasă?

— Nu, nu abordăm aproape niciodată subiectul. Dumneavoastră obișnuiți să vorbiți cu soțul despre sex?

— Nu, a răspuns doamna Naruse serioasă, clătinând din cap. Sigur că nu. Dar noi aveam o legătură atât de puternică tocmai datorită sexului. Sau, mai degrabă, datorită unui lucru adânc ascuns în interiorul nostru, care ieșea la lumină prin sex. Asta ne unea.

Suguro a avut senzația că doamna Naruse atinsese în sfârșit subiectul care-l interesa cel mai mult. Scriitorul din el a simțit emoția pescarului atunci când peștele mușcă din momeală.

— Nu înțeleg foarte bine ce vreți să spuneți..., a spus cu un glas prefăcut în timp ce-și punea într-un bol niște orez prăjit, specialitatea restaurantului, care tocmai le fusese adus la masă.

— Nu mă mir.

— Aș fi nepoliticos dacă v-aș ruga să-mi dați mai multe amănunte?

— Da! a răs ea. E secretul meu și al soțului meu.

Suguro s-a simțit fermecat de refuzul ei clar. I se părea și mai misterioasă și-i stârnea și mai mult curiozitatea.

— E genul de subiect care trezește interesul scriitorilor, a murmurat ca pentru sine, dar doamna Naruse, cu privirile plecate, s-a prefăcut că nu-l aude și și-a făcut de lucru cu bețișoarele.

— Ați spus că sexul scoate la iveală acel ceva ascuns în străfundul sufletului uman.

— Vreți să mă trageți de limbă, a răs ea aruncându-i o privire îndrăzneată și deschizând ochii larg. N-am de gând să vă spun mai multe.

— Nu, a ripostat Suguro, nu vă cer să-mi dezvăluiți secretele vieții dumneavoastră intime. Poveștiți-mi doar ceea ce nu vă deranjează să împărtășiți.

Chiar credeți că sexul scoate la iveală secretele îngropate în adâncul inimilor noastre?

— Da.

— Așa s-a întâmplat cu dumneavoastră și cu soțul dumneavoastră, nu-i așa? Nu vreau să vă aflu secretele... Ce vreau eu să vă întreb este... Turnați niște supă peste orezul prăjit, așa se mănâncă... Ce vreau eu să vă întreb este când anume v-ați dat seama că existau niște secrete ascunse înăuntrul dumneavoastră?

— Nu știu să vă spun cum au stat lucrurile cu soțul meu, dar eu nu mi-am dat seama de existența *acelor secrete* până la căsătorie, ba nu, până la ceva timp după căsătorie.

— Deci le-ați observat când erați deja căsătorită

— Da, cred că se poate spune așa. După ce s-a întâmplat ceva.

— Și acel ceva... Nu vă fie teamă, nu vă întreb ce anume era... Acel ceva v-a făcut să conștientizați anumite lucruri a căror existență n-o bănuiați nu-i așa?

Odată ce curiozitatea lui de scriitor se punea în funcțiune, ca pistoanele unui motor, nu mai era chip s-o domolească.

— Da, mi-am dat seama de secrete a căror existență n-o bănuiam, a repetat doamna Naruse punând cu grijă bețișoarele pe farfurie.

— Secrete a căror existență n-o bănuiați..., a repetat Suguro. A încercat să-și imagineze diverse posibilități, dar expresia doamnei Naruse nu trăda nimic.

Doamna Naruse s-a servit cu orez prăjit, *shū jīn guō bā*, folosindu-se cu îndemânare de bețișoarele lungi. Mesteca orezul crocant și din gura

ei ieșea un sunet sec. Suguro îi privea mișcările gurii și-i simțea voluptatea proaspătă. O senzație încărcată de erotism, ce îl ducea cu gândul la actul sexual, pe care n-o încercase niciodată luând masa cu soția lui sau cu oricare altă femeie. Și asta nu era tot: când mânuiau bețișoarele sau duceau ceșcuța de *sake* la gură, degetele ei lungi aveau o mlădiere care îi evoca un păianjen înfășurând firul în jurul prăzii.

— Văd că mâncați cu mare poftă, a remarcat Suguro oftând fără să vrea.

— Da? Îmi place să mănânc.

— În legătură cu expoziția aceea... Ați spus că o cunoașteți pe femeia care a pictat portretul.

— Da.

— V-a vorbit cumva despre mine? Pardon, vreau să spun, despre cel care se dă drept mine.

— Foarte puțin.

— Ce v-a spus?

— Că ați băut împreună și că v-a făcut schița pentru portret.

— Stați puțin! Nu e portretul meu, ci al unui impostor! a exclamat Suguro punând jos bețișoarele, cu o expresie aproape disperată. Vedeți pe fața mea acel aer dezgustător?

— De ce vă preocupă atât de mult lucrul ăsta? Dacă dumneavoastră sunteți dezgustător, atunci și eu sunt o femeie dezgustătoare, i-a răspuns doamna Naruse ridicând privirea către el.

Suguro nu înțelegea ce voia să spună prin „femeie dezgustătoare“ și n-a zis nimic. Doamna Naruse a întins mâna și a început să mănânce din grămăjoara de creveți din farfurie. Suguro îi vedea dinții mișcându-se în spatele buzelor închise.

Expresia ei pe când savura mâncarea îi amintea lui Suguro de ceva. Asta era! Expresia carnivorelor care își devorau prada. Femeia mămoasă, înconjurată de copii la spital ceva mai devreme, se transformase în cu totul altcineva.

— Parcă sunteți o persoană complet diferită i-a spus oftând din nou.

— Adică?

— Chipul dumneavoastră în timp ce mâncați... mi-e greu să-l asociez cu expresia pe care o aveți la spital.

— Dar e normal! Nu există om care să aibă o singură înfățișare și o singură expresie.

Preț de o clipă, Suguro s-a întrebat dacă asta era expresia pe care o avea și în brațele soțului.

— Așadar, aveți mai multe înfățișări și mai multe personalități?

— Dar dumneavoastră?

— Presupun că da! Dacă n-aș avea, n-aș putea scrie romane.

— Așa sunt și eu.

Un chelner în haină albă a condus la masa de alături un cuplu tânăr. Bărbatul părea să fi venit direct de la sala de sport din apropiere, unde jucase pesemne o partidă de tenis. Și-a pus racheta pe un scaun liber.

— Ce alte personalități mai aveți?

— Ia uitați-vă, ninge! a schimbat vorba doamna Naruse. Părul tânărului sclipea pe ici, pe colo, ca presărat cu stropi de rouă. Erau fulgi de zăpadă care se topeau.

— Chiar n-ați putea să-mi spuneți? a insistat Suguro. Sub nici o formă?

— Poate că... poate că odată am să vă povestesc, a murmurat ea zâmbind.

— Ia te uită ce ninge afară! a spus prietena lui Kobari ca pentru sine în timp ce deschidea fereastra ca să bage în casă dresurile puse la uscat. Auzindu-i vocea, ziaristul a ascuns repede fotografia sub o carte. Dar prietena lui a dispărut direct în bucătărie, așa că a scos-o din nou.

Femeia cu ochelari avea o curea înfășurată în jurul gâtului și buzele ușor întredeschise. I se zărea limba, iar lichidul care i se prelingea din gură îi păta bărbia ca zațul de cafea. Pe chip nu i se citeau urmele agoniei, dimpotrivă, părea că zâmbește. Un zâmbet fericit.

Pusese mâna pe fotografie cu totul întâmplător, chiar în acea după-amiază, când îl vizitase pe un prieten fotograf care lucra exclusiv pentru reviste ca *Focus* și *Friday*.

În acel apartament de bloc, închiriat împreună cu alți colegi de breaslă și transformat în birou, o mulțime de fâșii de film atârnavă întunecate la ferestre, ca niște ciorapi de damă, iar pe o masă mare erau întinse o grămadă de fotografii proaspăt developate. Fiindcă prietenul lui avea treabă în camera obscură, Kobari s-a uitat pe fotografii, citind explicațiile scrise la repezeală cu pixul pe spate: *Pervers arestat în stația Shinjuku și victima sa, elevă de liceu; Actriță renumită își întâlnește tatăl natural, pe care nu l-a văzut din copilărie*. Mâna lui Kobari, care până atunci împrăștiase pozele ca pe niște cărți de joc, s-a oprit ca paralizată.

— Auzi? l-a strigat pe prietenul său.

— Ce vrei?

Ușa camerei obscure s-a deschis și prietenul, în halat de lucru, a scos capul, nervos.

— Ce-i cu poza asta?

Prietenul a aruncat o privire la fotografia pe care i-o arăta Kobari.

— E de la o petrecere ținută într-un hotel mai special din Roppongi, organizată de o revistă de schimb de neveste. De data asta s-au adunat mai mult indivizi cu gusturi ciudate... Dar, în ziua de azi, asemenea petreceri nu mai sunt chiar atât de ieșite din comun la Tokyo și mă întreb dacă o s-o cumpere vreo revistă... în orice caz, am să le-o arăt celor de la *Friday*.

— Ai cunoscut-o pe femeia asta?

— Care? Stai să văd...

Îi ieșeau aburi din gură. Când s-a întins, prin spatele lui Kobari, să ia fotografia, halatul său a răspândit un iz puternic de chimicale.

— Hmm... Nu-mi mai aduc bine aminte... S-au adunat vreo doisprezece-treisprezece inși și la început toți erau relativ retrași, dar în scurt timp atmosfera a devenit de-a dreptul deșănțată... A, acum îmi amintesc! Tipa asta părea foarte apreciată de bărbații cu anumite gusturi. O strigau *Mot-chan*...

— Nu purta ochelari?

— Nu mai știu. O cunoști?

— Oarecum. Unde e hotelul ăsta?

— E Chateau Rouche din Roppongi.

Kobari și-a vârât între buze o țigară, fără s-o aprindă, și s-a uitat la altă fotografie. Aici nu purta ochelari, dar era cu siguranță aceeași femeie.

Își amintea figura și trupul ei plinut de când stătuseră de vorbă în cafeneaua de pe strada Sakura. În poză, ea și trei-patru bărbați complet dezbrăcați dădeau noroc, cu sticlele de bere și paharele ridicate. În fundal se mai distingeau câțiva bărbați și femei care priveau în altă parte.

Înainte de toate, Kobari s-a uitat după silueta lui Suguro. Erau doi bărbați slabi care-i semănau, dar unul dintre ei avea cu siguranță altă vârstă. Celălalt ar fi putut fi scriitorul, dar nu băga mâna-n foc. Mai demnă de atenție era însă imaginea neclară a unei femei care stătea cu spatele: ceva din aerul ei îi amintea de femeia în vârstă pe care o urmărisese de curând prin oraș.

— Cum de-ai reușit să te strecuri?

— Am avut o pilă. Nu-i ușor să fii fotograf! Trebuie să arunci momeala în cele mai diverse locuri.

— Pot să împrumut poza asta numai pentru o zi? N-am să-ți rămân dator!

Când prietenul lui, care nu se prea pricepea la limbi străine, a pomenit de Chateau Rouché, Kobari a intuit că era vorba, de fapt, de Chateau Rouge. Un hotel sado-maso pe care-l știau bine toți cei cu asemenea preferințe.

A împrumutat fotografia și a luat metroul până în Roppongi. Din câte îi povestise prietenul său, se părea că femeia cu ochelari rotunzi, *Mot-chan*, cum o strigau bărbații care-i împărtășeau gusturile, era foarte cunoscută în zonă. În cazul ăsta, putea să întrebe la Chateau Rouge și avea șanse mari să culeagă informații mai amănunțite. Cu informațiile acelea putea să dea în vileag adevărata față a lui Suguro.

O jumătate de oră mai târziu, Kobari a reușit s-o ademenească pe patroana de la Chateau Rouge într-un băruleț din apropierea hotelului.

— Ce porcărie! a exclamat ea încruntându-se, ținând o țigară Salem între degetele cu unghii vopsite în roșu rubiniu. Cum e o petrecere din asta, cum veniți să faceți poze! Fiindcă sunteți reporteri, nu-i așa? Fata aia n-are nici o legătură cu mine. La început a venit la noi cu un bărbat, să se distreze, pe urmă a devenit una din angajatele noastre obișnuite, iar acum ne mai ajută din când în când... atâta tot.

— La ce vă ajută?

— Sunt puține fetele care acceptă rolul de masochiste. Câștigă mai mulți bani decât sadicele, dar fiindcă mai sunt și clienți violenți, toate se feresc... Însă ea e profesionistă.

— Ce anume face?

— Nu pot să-ți explic așa, în două cuvinte.

Femeia în jur de patruzeci de ani avea fața prelungă și purta niște ochelari mari, cu lentile colorate. Ochelarii erau prinși pe după gât cu un lănișor care zdrăngănea de fiecare dată când sufla fumul de țigară.

— Ce înseamnă masochistă profesionistă?

— Cum să-ți spun...

Femeia a suflat fumul și a stat puțin să se gândească.

— Pe scurt, Mot-*chan* își dorește sincer să moară.

— I s-a întâmplat vreo tragedie?

— Tragedie?

— Ceva dureros care s-o facă să-și dorească moartea.

Femeia l-a privit cu atenție și un zâmbet trist i s-a ivit pe buze, ca un val mic ce brăzdează suprafața apei.

— E clar că nu știi nimic... Fata aia e masochistă! Masochiștii iubesc durerea.

— Poți să-mi spui cu ce fel de bărbați venea aici?

— Noi păstrăm cu mare grijă secretele clienților noștri. Ne vizitează tot felul de oameni: actori celebri, jucători de baseball, oameni de afaceri.

A spus lucrul ăsta cu mândrie, de parcă s-ar fi fâlit cu clientela pe care o atrăgea hotelul ei, apoi a sorbit din vinul roze pe care-l comandase.

— Dar scriitori? Vă frecventează și scriitori cunoscuți?

Expresia patroanei a rămas neschimbată, dar mâna în care ținea țigara a tremurat puțin.

— Știu și eu?

— N-am să-ți creez neplăceri, a insistat Kobari.

— Trebuie să plec. Am treabă la hotel.

La televizor, Suguro îi părea lui Kobari puțin mai gras, dar cu patru-cinci ani mai tânăr. Totuși, când se mișca, pe gât și pe obraji se distingeau riduri și umbre obosite, semne clare ale vârstei.

— Maestre Suguro, v-ați petrecut mulți ani din viață încercând să zugrăviți în romanele dumneavoastră păcatele lumești..., spunea moderatorul emisiunii.

La început, Kobari nu și-a dat seama dacă bărbatul cu față prelungă, care vorbea pe un ton voit antrenant, era prezentator de televiziune sau critic literar.

— Ce este păcatul, din perspectiva operei dumneavoastră?

Camera de filmat s-a oprit pe chipul lui Suguro, care clipea.

— Cred că păcatul are un caracter dual, a răspuns scriitorul cu o voce puțin gâtuită, poate din cauza emoției. Pentru a putea trăi în societatea actuală, în fiecare zi suntem nevoiți să ferecăm în adâncul sufletului nostru dorințe și porniri instinctuale. Există în noi un loc anume unde le zăgăzuim, așa-numitul tărâm al inconștientului, a spus, arătând spre pieptul lui. Dorințele și pornirile înfrânate nu se sting, ci trăiesc în inconștient, așteptând ocazia să iasă din nou la suprafață. Când erup într-o formă distorsionată, de multe ori se întâmplă să dea naștere acelor acțiuni pe care eu le numesc păcat.

— Domnule Suguro. Vă rog, pentru că suntem la o emisiune, ați putea să explicați aceste lucruri mai pe înțelesul telespectatorilor noștri? a spus moderatorul înclinând capul și zâmbindu-i îndatorat.

Preț de o clipă, Suguro a părut dezamăgit, însă a continuat:

— Ca să vă dau un exemplu... În societatea în care trăim, de multe ori suntem răniți în mândria noastră, nu ne putem satisface dorințele sau alimenta sentimentul de superioritate.

— Sigur, asta se întâmplă zi de zi.

— În asemenea momente, nu putem să-i aruncăm în față nemulțumirea noastră celui care ne-a pricinuit-o, pentru că relația noastră ar avea de suferit. De aceea, zi de zi, ferecăm în adâncul nostru nemulțumirile și suferințele, dar ele nu dispar. Nici instinctele înfrânate nu dispar. Eu

cred că toate se adună în străfundul inimii noastre, mocnind precum jăraticul.

— Aveți o concepție foarte freudiană.

— Puteți s-o considerați și așa... La un moment dat, jăraticul se aprinde și izbucnesc flăcările.

— Am înțeles. De fapt, toți protagoniștii romanelor dumneavoastră par sufocați de viețile lor și, în agonia luptei, sfârșesc prin a comite păcate.

— Așa e. Personajele mele agonizează și în cele din urmă păcătuiesc.

Clipea și vorbea răgușit – detalii mărunte ce lăsau să se vadă temperamentul emotiv al scriitorului. Din imaginile în prim-plan, Kobari a remarcat, pentru prima oară, că fața scriitorului avea ceva asimetric. Avea ochii inegali. Dreptul era mai mare decât stângul. Fiecare părea să se uite la altceva, ca într-un tablou de Picasso.

Personalitate multiplă... Cuvintele apăruseră parcă pe ecran, ca o etichetă, sub imaginea lui Suguro. Kobari și-a amintit că citise undeva, probabil într-o carte de popularizare apărută de curând, că ochii de mărime inegală sunt adesea semnul unui caracter duplicitar.

— Așadar, dumneavoastră susțineți că păcatul ia naștere nu în conștient, ci mai degrabă în inconștient? a întrebat moderatorul cu fața prelungă.

Suguro a rămas o clipă perplex, apoi l-a corectat:

— Nu. Ca să fiu mai precis, cred că fiecare păcat e legat, într-un fel sau altul, de inconștient.

— Așadar, ne putem gândi la inconștient ca la o matcă, un cuib al păcatului? Acesta este conceptul de păcat în care credeți dumneavoastră?

— Eu... Eu nu sunt teolog, a spus Suguro clipind din ochi. Ar fi mai bine să puneți întrebarea aceasta

unui specialist. Eu am ajuns pur și simplu la părerea asta stând și scriind.

— Serios?

Era prima oară când moderatorul dădea semne de sinceră curiozitate.

— Absolut întâmplător, acum câteva zile, i-am pus aceeași întrebare profesorului și preotului Takemoto, specialist în studii budiste. Se pare că doctrina Conștiinței Pure din școala Mahāyāna reflectă un mod de gândire similar cu acela pe care tocmai ni l-ați prezentat dumneavoastră.

Suguro a încuviințat din cap.

— Avem un material înregistrat cu interviul pe care ni l-a acordat profesorul Takemoto și vă invit să-l urmăriți împreună cu telespectatorii noștri. Spre regretul nostru, profesorul Takemoto este plecat la Paris, la o conferință internațională de filosofie budistă, și nu ne-a putut onora cu prezența în această seară.

Pe ecran s-au ivit dintr-odată niște dungi oblice roșietice, apoi a apărut silueta unui om energic, ras în cap, cu mâinile așezate cuviincios pe genunchi.

— Așadar, budismul ne învață, din timpuri străvechi, că inima omului este călăuzită de inconștient?

Același prezentator, așezat lângă profesor, încerca să-l ghideze pe acesta spre un anumit subiect.

— Cred că e o afirmație corectă.

— Cum este numit inconștientul în doctrina Mahāyāna?

— Am să vă explic, a spus preotul, de parcă ar fi avut replica pregătită dinainte. Noi îl numim Conștiința Manas și Conștiința Ālaya. Prima reprezintă conștiința de sine. Acesta e locul unde

ne punem pe noi înșine în centrul fiecărui eveniment, unde considerăm că atragem tot ce ne înconjoară și unde ne gândim numai la binele propriu... Pe de altă parte, cea de-a doua este locul unde se învârtesc nenumăratele semințe ale dorințelor și poftelor trupești care ne pricinuesc atâta suferință.

— Când spuneți „semințe“, vă referiți, presupun, la termenul sanscrit *bīja*. E adevărat că dorințele și poftele trupești sunt considerate păcate în budism?

— Da, se poate spune și așa.

— Și aceste semințe, care sunt sursa păcatului, se învârtesc în inconștientul nostru?

— Întocmai. Noi le numim „semințele dorințelor lumești“.

Pe ecran s-au ivit din nou niște dungi oblice, apoi a apărut imaginea lui Suguro în studio.

— Domnule Suguro, așa spune că ideile prezentate în material se aseamănă mult cu gândirea dumneavoastră...

Suguro a încuviințat, oarecum încurcat.

— Ați studiat doctrina Mahāyāna? Știu că sunteți creștin, dar...

— Nu, n-am studiat budismul. Așa cum v-am spus mai devreme, mi-am format modul de gândire pe măsură ce scriam.

Kobari și-a dat seama, din umbrele tulburi de pe fruntea lui Suguro, cât de mult îl ajunsese oboseala. A întins mâna spre televizor și a închis sonorul. Vorbele docte și prețioase ale celor doi s-au stins, dar ziaristul a urmărit în continuare fața lui Suguro, pe care se mișcau doar buzele.

„Are un ochi mai mare și unul mai mic.“ Kobari nu știa dacă acesta era semnul unei duble

personalități, dar chipul lui Suguro avea niște pete întunecate. Ziaristul nu-și dădea seama limpede ce semnificație aveau petele, dar în mintea lui reprezentau partea ascunsă a scriitorului, pe care nimeni n-o observase.

— Șarlatan nenorocit ! i s-a adresat bătrânului scriitor, care încă mai dădea din gură pe ecran.

A întins mâna și a deschis din nou sonorul.

— Așa ? Deci pentru dumneavoastră inconștientul este cuibul păcatului, dar în același timp este și cuibul mântuirii ?

Conversația înaintase destul de mult între timp

— Da, așa mi se pare. Cred că păcatul reprezintă, mai mult decât mântuirea de sine, dorința oamenilor de renaștere.

— Renaștere ?

În ochii moderatorului s-a ivit din nou o curiozitate vie și neprefăcută. Suguro a încuviințat.

— E adevărat că personajele mele se luptă cu situații sufocante și apoi păcătuiesc, dar dacă ne gândim la păcat... pentru ele păcatul este, în final...

Suguro își căuta cuvintele, părând să urmărească în același timp reacția moderatorului.

— Pentru ele, păcatul este, în final... o expresie a năzuinței lor spre o viață nouă, diferită de cea pe care au dus-o.

— Oare asta se poate numi mântuire ? l-a întrebat celălalt perplex.

— Poate că nu e termenul cel mai potrivit, dar posibilitatea mântuirii este cuprinsă în păcat.

— Posibilitatea mântuirii este cuprinsă în păcat. Iată o idee foarte originală... Este cumva o învățătură creștină ?

— Știu și eu ?

Suguro a părut din nou iritat. A clătinat ușor din cap și a continuat:

— Probabil că nu e o învățătură creștină. Dar asta am ajuns să cred eu stând și scriind...

— Și această idee se aseamănă mult cu unul din conceptele gândirii budiste, și anume cu conceptul de neseparare a binelui de rău, care afirmă că binele și răul nu sunt două lucruri distincte...

— Într-adevăr? Și totuși, nu din învățăturile budiste am tras concluzia că posibilitatea mântuirii este cuprinsă în păcat...

— Înțeleg. Aș vrea să vă mai arăt un fragment din discuția cu profesorul Takemoto...

Pe ecran au apărut din nou linii oblice și apoi imaginea preotului, cu o înfățișare protocolară.

— Așadar, în Conștiința Ālaya se învârtesc semințele dorințelor și poftelor trupești, care devin sursa păcatului. Dar, din câte știu, doctrina Mahāyāna susține că și semințele mântuirii sălășluiesc în Conștiința Ālaya.

— Așa e.

Preotul a aruncat o privire peste notițele așezate pe masă, în fața sa. Gestul lăsa să se întrevadă caracterul onest și oarecum timid al învățatului budist.

— Acestea se numesc „semințele purității”. Așa cum, în corpul nostru, celulele albe distrug bacteriile, semințele purității le învâluie pe cele ale dorințelor lumești, în care sălășluiește posibilitatea dorințelor și a poftelor trupești, și le purifică puțin câte puțin.

— Într-adevăr? Așadar, am putea spune că, în învățătura budistă, inconștientul este matca

ppăcatului, dar în același timp este și matca mântuirii lui Buddha?

— Sigur, în linii mari, se poate spune și așa.

Ușa de la intrare s-a deschis cu zgomot și prietena lui Kobari, încărcată de cumpărături, l-a strigat:

— Ești acasă? E un frig groaznic afară!

A trecut pe lângă reporterul lungit pe canapeaua murdară, cu ochii țintă la televizor, și a continuat:

— Mă întreb dac-o să ningă iar.

— Și acest concept al doctrinei Mahāyāna mi se pare foarte asemănător cu ideile pe care le exprimă scrierile dumneavoastră, domnule Suguro.

— Care concept?

— Chiar nu v-a influențat budismul, domnule Suguro?

— Nu. Nu cred. Cel mult, e posibil să am în sânge o asemenea influență de la străbunii mei... Pentru că sunt scriitor japonez, nu european sau american.

— De ce te uiți la o chestie atât de plictisitoare? a întrebat mirată prietena lui Kobari în timp ce pune pe canapea un coș de cumpărături plin ochi cu fire de ceapă și pungi de plastic.

— Taci din gură! Lucrez!

Kobari nu asculta „chestia plictisitoare“. Se concentra de fapt asupra feței scriitorului, care apărea în prim-plan pe ecran. Asupra ochilor asimetrici și a umbrelor întunecate. Dacă te uitai doar la unele părți ale feței, îi dădeai în jur de cincizeci de ani, dar ridurile de pe gât, atunci când și-l mișca, îi trădau vârsta înaintată. Kobari simțea cât îl obosise pe scriitor, neobișnuit cu astfel de apariții televizate, dialogul acela. În plus,

oricât de priceput era să înșele publicul prin vorbe meșteșugite, camera de televiziune surprindea umbrele tulburi în care se ascundeau secretele sale nebănuite și le scotea la iveală.

Suna telefonul. Suguro i-a auzit țârâitul insistent de cum a intrat pe ușa biroului, când s-a întors de la plimbare. Din seara aceea mai primise telefoane în miez de noapte, iar asta nu doar o dată sau de două ori. Celălalt nu scotea o vorbă, părând să-i pândească reacțiile prin receptor. A lăsat telefonul să sune și, într-un final, zgomotul persistent s-a oprit, resemnat parcă.

S-a uitat în cutia de scrisori, dar pesemne că poștașul întârziase astăzi, pentru că era goală. A intrat în camera de lucru și a aprins lampa de birou. Lumina blândă, care îi era atât de dragă, a învăluit suportul pentru creioane și ceasul de pe masă. Tic-tacul ceasului, marcând secunde, adâncea și mai mult tăcerea din încăpere. Cu bărbia sprijinită pe brațe, în singurătate, a revăzut cu ochii minții imaginea doamnei Naruse savurând orezul prăjit, *shí jīn guō bā*. Expresia ei îi revenea în minte de câteva ori pe zi, sporindu-i și mai mult curiozitatea. Ce fel de femeie era? Dincolo de înfățișare, doamna Naruse avea ceva misterios, care-l stimula pe Suguro ca scriitor. În seara aceea, la restaurant, o rugase în glumă să-i trimită scrisori, dar nu și-o închipuia dând curs rugăminții.

Telefonul a început să sune din nou. A încercat să-l ignore, dar nu s-a oprit nici măcar după un minut. A cedat și a ridicat până la urmă receptorul.

— Maestrul Suguro? l-a întrebat o voce apăsătoare. Numele meu este Kobari și sunt reporter..

— Kobari? Suguro a tăcut o clipă, apoi a continuat. Dumneata l-ai contactat pe prietenul meu, Kanō, nu-i așa?

— Da. Dacă se poate, aș vrea să stăm de vorbă

— Despre ce? Tot despre zvonul acela absurd că aș frecventa locuri dubioase?

— Mi-e greu să vă spun la telefon. Dacă am putea vorbi față-n față, cred că s-ar reduce pericolul unor interpretări greșite de ambele părți...

— În ce sens, „interpretări greșite“?

— Ar fi neplăcut pentru dumneavoastră dacă aș scrie ceva bazat doar pe judecata mea.

Tonul mirosea a amenințare și Suguro a răspuns morocănos:

— Bine, atunci. Dar nu vreau să ne întâlnim la mine la birou.

— Atunci v-ar deranja să veniți până în Roppongi? Chiar acum, dacă s-ar putea.

„Cu cât pui capăt mai repede poveștii ăsteia, cu atât mai bine“, i-a șoptit o voce lui Suguro. Cu inima bătându-i puternic, a întrebat unde era locul de întâlnire. Când a plecat, a cules de pe jos, din holul de la intrare, cele două-trei plicuri livrate de poștaș prin fanta din ușă și le-a îndesat în buzunar.

Taxiul și-a croit încet drum prin peisajul nocturn al străduțelor cu magazine și s-a oprit în fața bufetului indicat de reporter. În clipa în care a deschis ușa, l-a recunoscut pe bărbatul așezat la o masă, cu un pahar cu apă în față. Era cel care nu-l slăbise din ochi la sesiunea de autografe.

— Ne-am mai întâlnit, nu-i așa? La librăria Kinokuniya.

Celălalt a ignorat salutul acesta și i-a făcut semn cu bărbia spre o fotografie așezată pe masă.

— O cunoașteți pe femeia asta?

Suguro s-a uitat la fotografie și a răspuns acru:

— N-o cunosc.

— Serios? Vă rog să vă uitați mai bine. Chiar n-ați mai văzut-o?

— Nu! Habar n-am cine e.

— Sunteți sigur?

Ochii lui Kobari erau tăioși, ca ai unui polițist care interoghează un suspect.

— Sunt sigur!

— Dar... fata asta mi-a spus că v-ați distrat cu ea. Și că pe urmă v-a făcut portretul. E pictoriță în devenire și face crochiuri pe strada Sakura.

— Dumneata glumești! Nu-mi amintesc nimic de genul ăsta.

— Și totuși... fata este prietenă cu o cunoștință de-a dumneavoastră, o doamnă...

— O doamnă, cunoștință de-a mea? Cine anume?

— Doamna cu care ați stat de vorbă la cafe-neaua de pe strada Takeshita.

Abia acum înțelegea! Reporterul era bărbatul pe care-l zărise în stradă, cercetând atent cafeneaua, când se întâlnise prima oară cu doamna Naruse.

— Și ce dacă? a izbucnit Suguro. Ce, n-am voie?

— Dacă doamna și fata din fotografie sunt prietene, mi-e destul de greu să cred că n-o cunoașteți și dumneavoastră.

— Ce obraznicie! a spus Suguro roșu de enervare. Dacă mai spui lucruri deplasate, mă ridic și plec! N-ai decât să faci ce vrei, dar în cazul ăsta am să-mi iau și eu măsuri.

— Îmi cer scuze dacă am fost nepoliticos, a bătut Kobari în retragere, schimbând tactica. Dar adevărul este că circulă despre dumneavoastră niște zvonuri nu tocmai frumoase. Și la decernarea premiilor a venit o femeie care a făcut scandal, țineți minte?

— Țin minte. Dar zvonurile astea n-au nici o legătură cu mine.

— Păi atunci n-ar fi mai bine să vă explicați, într-o formă sau alta?

Kobari a băut apa din pahar. Când barmanul a venit să ia comanda, i-a mai cerut pe un ton repezit niște whisky cu apă.

— Chiar și la mine au ajuns informații venind de la oameni care v-au văzut prin diverse locuri.

— Nu e vorba despre mine, ci despre un impostor. O adevărată pacoste.

— Puteți afirma lucrul ăsta cu certitudine? Atunci, nu vreți să mergeți cu mine până undeva, aproape, să vorbim cu o femeie? O să înțelegeți de ce. N-o să dureze mai mult de zece minute. Doar sunteți sigur pe dumneavoastră, nu-i așa?

— Normal că sunt! Să mergem, i-a răspuns prompt Suguro, dar imediat a început să se întrebe dacă nu căzuse într-o cursă întinsă de reporter.

Când au ieșit din bufet, o rafală de vânt a răbufnit dinspre o alee laterală. Kobari a adoptat un ton mieros:

— Știți, am și eu mulți prieteni care sunt mari admiratori ai dumneavoastră...

Fața lui Suguro s-a crispat, dar n-a zis nimic.

La prima vedere, Chateau Rouge era o clădire banală, cu trei nivele. Ca să nu fie văzuți, clienții intrau în incintă direct cu mașina, ca la moteluri.

— N-aș vrea să vă pricinuiesc nici un fel de neazuri, așa că vă rog să mă așteptați aici.

Kobari l-a lăsat pe scriitor în stradă și a dispărut în spatele porții. Suguro și-a ascuns fața în gulerul hainei Burberry. Când se apropia vreun trecător, cobora privirile și-și lua o figură de călugăr ascet.

Kobari s-a întors cu o femeie între două vârste. Cu ochelarii ei de soare, aducea a patroană de casă de modă sau de butic de lux, genul de femeie pe care-l întâlnești adesea prin Roppongi, dar era de fapt patroana clubului.

— Vă rog să poftiți înăuntru! Îmi închipui că vă este frig aici, i s-a adresat pe un ton amabil lui Suguro. Domnul celălalt m-a întrebat insistent dacă o cunoașteți pe *Mot-chan* și dacă ați mai venit pe la noi să vă distrați, i-a explicat zâmbind.

— Adevărat?

Suguro se străduia să-și facă din femeie un aliat.

— Aș vrea să negați și dumneavoastră categoric. Individul ăsta e un așa-zis reporter, care scrie articole de prost gust despre scandaluri... Nu știu de ce, dar i-a cășunat pe mine. Intenționez să-l dau în judecată dacă publică vreo scorneală despre mine. Și atunci am să vă rog, cu tot deranjul, să depuneți mărturie.

— Vai de mine! Avem mulți clienți importanți și clubul nostru ar risca să-și piardă credibilitatea!

— Atunci spune limpede! a intervenit Kobari cu un aer triumfător.

— În cazul ăsta... o să vă arăt un film. Dacă-mi promiți că n-o să scrii o vorbă despre el.

— Un film?

— Da. Filmul de la petrecerea din ziua respectivă. O să ți-l arăt și, dacă domnul scriitor nu

apare nicăieri, trebuie să promiți că nu publici nimic despre club.

Kobari a încuviințat din priviri. Suguro n-a obiectat nici el. Au urmat-o pe femeie și au intrat în clădirea pustie a clubului, la ora aceea încă închis. Totul în jur mirosea a piele vopsită. Lângă biroul în dezordine se afla o cămaruță de oaspeți cu o canapea foarte decolorată și un televizor. Pe televizor era așezată o păpușă din ceramică de Hakata.

— Pictura asta e făcută de *Mot-chan*, a spus patroana arătând din priviri spre tabloul de pe perete.

Pe pânza de un galben maroniu era desenat un vârtej ca o cochilie de melc. Liniile vârtejului erau pictate cu roșu închis.

— Nu înțeleg tablourile abstracte, a zis Kobari aruncându-i doar o privire în treacăt.

Patroana s-a așezat pe vine, a băgat caseta video în aparat și i-a dat drumul. Pe ecran s-au ivit mai întâi niște linii albe, apoi, dintr-odată, a apărut o cameră destul de mare, în stil occidental, în care dansau bărbați și femei. Toți erau dezbrăcați și aveau fețele acoperite cu măști negre. Mișcările lor semănau cu mlădierea unor copaci în bătaia vântului. După conturul pântecelor și al sânilor, se vedea că nu toate femeile erau tinere, iar unii bărbați erau și ei grași și respingători.

— E filmat aici?

— Nu! Am închiriat un loc în altă parte. Pentru petrecerea de aniversare a trei ani de la deschidere.

— E un hotel din Yoyogi, nu-i așa?

Kobari a rostit pe neașteptate numele hotelului. Femeia s-a făcut că nu-l aude.

— Aici toți erau încă în faza de tatonare, le-a explicat cu un aer nostalgic.

— Tatonare?

— Da, faza în care nu se cunosc încă bine și încearcă să se simtă unii pe alții.

Scena s-a schimbat. O femeie între două vârste stătea cu brațele și picioarele răsfirate, în timp ce trei bărbați mascați o abordau din trei direcții. Imaginea camerei de filmat era fixată asupra capetelor bărbaților, care se agitau febril, ca niște câini însetați ce lipăie apă. Prin mintea lui Suguro se perindau nume de vinuri franțuzești învățate cu mulți ani în urmă: Médoc, Saint-Émilion, Entre-deux-Mers. Era probabil din cauza vârstei. Spre deosebire de tinerețe, acum, la șaiszeci și cinci de ani, când îi vedea pe alții făcând sex, îl încerca doar un sentiment de singurătate și tristețe.

— Ce plictisitor! a exclamat Kobari, sătul și el de aceleași mișcări repetate la nesfârșit. A scos o țigară din pachet, dar n-a aprins-o, ci s-a jucat cu ea, răsucind-o între degete. Filmul ăsta n-are pic de originalitate. Toți fac același lucru. Mă mir că nu li se urăște...

— Motoko a fost singura care a juisat, a murmurat femeia. Chiar după aceea...

— Chiar după aceea?

— Da. Scena asta plictisitoare nu mai durează decât foarte puțin.

Într-adevăr, scenele de amor au mai continuat ceva timp. Pozițiile și gesturile se schimbaseră puțin, dar atmosfera aceea falsă și sordidă persista încă.

Ecranul s-a întunecat și după o clipă s-a ivit o lumină lăptoasă. Apoi, fără nici un fel de preambul,

a apărut chipul unei femei, cu gura căscată larg. Ținea ochii deschiși, dar după expresie ai fi zis că-i oarbă. În păr avea niște pete gri, ca niște ghemotoace de praf. Kobari a recunoscut-o în sfârșit pe femeia cu ochelari.

Camera video a coborât. O mână se înfășurase în jurul gâtului lui Motoko și strângea. Mâna unui bărbat, cu inel pe deget.

— Ce-i chestia aia albă din părul ei? a întrebat Kobari răgușit.

Vocea îi trăda agitația.

— Pe *Mot-chan* o chinuie patru bărbați. Unul a stropit-o cu niște ceară fierbinte de la o lumânare... Uite, ceara i se prelinge pe umăr. Are câteva picături și în păr. Fiindcă se tot ruga să fie strangulată, altul s-a apucat s-o sugrume...

Motoko privește în tavan, cu ochii pe jumătate închiși și cu buzele întredeschise. Scoate limba și o mișcă în stânga și-n dreapta, de parcă ar avea gâtul uscat de sete. Apoi, pe măsură ce strânsoarea devine tot mai puternică, fața ei se luminează în extaz – e limpede că savurează senzația de alunecare în tunelul morții. O parte din capul bărbatului a acoperit imaginea.

Patroana a spus cu mândrie:

— Vedeți câtă grijă am avut să nu filmăm fețele clienților! În momentul ăla câțiva își dăduseră deja jos măștile.

— Ia uite cum își mișcă gura, ca un pește! Probabil c-o doare, a zis Kobari scuturându-și umerii cu o expresie dezgustată. Pentru el, lumea de pe ecran nu era altceva decât o aberație.

— Trebuia s-o auzi cum striga, a ripostat patroana pe un ton tăios, de parcă fusese ea însăși insultată.

— Ce striga ?

— „Omoară-mă !“

— Aha, în genul „Vai, mor !“ ?

— Nu, altfel. Masochiștii adevărați își doresc sincer să fie omorâți. Chiar vor să moară. Și ea spunea adesea lucrul ăsta. Spunea că de obicei îi e frică de moarte și doar în acele momente vrea să fie stâlcită în bătaie și făcută una cu pământul, să simtă chinurile și durerea și apoi să moară. Spunea că își dorea asta din adâncul inimii. Nimic nu i s-ar fi părut mai frumos decât o asemenea moarte.

— Nu era sănătoasă la cap...

— Sănătoși sau nu, toți oamenii sunt la fel. Nu-i așa, *Sensei* ?

Femeia i-a cerut dintr-odată părerea. Își închi-puia probabil că un scriitor era în stare să-nțeleagă sentimentele ei și ale oamenilor de teapa celor din film. Suguro n-a scos un cuvânt. Caseta se terminase, dar el se holba în continuare la ecranul televizorului, care nu mai scotea decât un pârâit sec.

Chipul țepăn al scriitorului nu s-a destins nici când au plecat de la Chateau Rouge, nici când s-au trezit iarăși în mijlocul agitației nocturne de pe bulevardul Roppongi. După ce văzuse caseta aceea, firmele cu neon, șirurile de biciclete, lum-nile magazinelor în aerul de iarnă și valurile de oameni i se păreau toate șterse și golite de sens.

— Vreți să ne odihnim puțin undeva ? l-a între-bat Kobari pe un ton ușor enervat. Era foarte dezamăgit că nu reușise să identifice, printre toți acei oameni din film, nici figura lui Suguro, nici pe cea a femeii în vârstă.

— Nu-i nevoie, l-a refuzat Suguro. Sper că acum ai să-ncetezi să adulmeci peste tot ca un ogar.

A făcut semn cu mâna unui taxi și s-a urcat în el, fără să se uite în urmă. S-a așezat și a închis ochii, dar tot n-a reușit să scape de imaginea acelei femei, cu ochii pe jumătate închiși, cu buzele întredeschise, cu limba mișcându-se în stânga și-n dreapta, ca o omidă uriașă, și cu picături de ceară topită prinse în păr. Fața aceea... da, semăna cu una pe care o cunoștea. Cu ani în urmă, când urcase în clopotnița catedralei din Bourges, văzuse acele figuri de nebuni în cele patru colțuri ale foisorului. Brusc, și-a amintit de tabloul pictat de Motoko, atârnat în micuța cameră de oaspeți de la club. Imaginea unui vârtej ce semăna cu cochilia unui melc uriaș. Privindu-l, se simțea el însuși absorbit în adâncuri, către centrul roșu. Poate că intenția lui Motoko fusese să exprime tocmai această senzație, poate că acesta era sentimentul pe care-l încerca atunci când era lovită de bărbați și sugrumată. „Își dorește să fie stâlcită în bătaie și făcută una cu pământul, să simtă chinurile și durerea și apoi să moară“, le explicase patroana clubului. Asemenea emoții întunecate și dorințe cumplite sălășluiau în sufletul lui Motoko și în adâncul fiecăruia dintre noi. De ce oare? De unde veneau ele?

— Doriți s-o iau prin fața stației Harajuku? i s-a adresat șoferul, întrerupându-i șirul gândurilor.

— Da, chiar vă rog.

Se simțea răpus de oboseală. A deschis ochii și a privit siluetele întunecate ale copacilor desfrunziți, înșiruiți în incinta exterioară a templului Meiji. A băgat mâna în buzunar, vrând să scoată

banii pentru taxi, și s-a lovit cu degetele de ceva tare. Erau cele trei plicuri pe care le luase cu el când plecase de la birou. Întâlnirea cu Kobari îi acaparase gândurile și le băgase mecanic în buzunar. Primul conținea o scrisoare de la o editură, al doilea – o scrisoare de la un bărbat pe care nu-l cunoștea, iar al treilea, un plic gros, nu avea scris pe el nici numele, nici adresa expeditorului.

— Pot să aprind puțin lumina ? l-a întrebat pe șofer.

A deschis al doilea plic și și-a dat seama că era o scrisoare de la tânărul care-i ceruse voie să-i strângă mâna la sesiunea de autografe. Ștampila poștei era din localitatea unde se afla școala pentru copii handicapați la care lucra acesta.

Duminica trecută am primit botezul, așa cum vă spuneam că plănuiesc. După ceremonie, când am gustat pentru prima oară din ostie – trupul lui Hristos – am simțit că am ajuns aici datorită multor experiențe diferite. Dintre acestea, cea mai importantă a fost întâlnirea cu cărțile dumneavoastră. Citindu-le, m-am apropiat pas cu pas de această lume... Dacă stau să mă gândesc bine, cred că Dumnezeu mi-a vorbit prin cărțile dumneavoastră. Mă rog să vă binecuvânteze și de acum încolo.

O durere ascuțită a cuprins pieptul lui Suguro. Se simțea vinovat, de parcă l-ar fi mințit pe tânărul acela care credea orbește în scrierile lui și nu doar pe el, ci pe toți nenumărații săi cititori. „Nu mă mai supraestimați!“, voia să le spună. „Abia mă descurc cu problemele mele, nu pot să răspund

și de viețile voastre.“ În cămăruța cu storuri de trestie decolorate de soare de la etajul barului din Meguro, Kanō și ceilalți îi citiseră primele încercări literare și le catalogaseră drept „lipsite de credibilitate“. Aveau dreptate. Sentimentul acela de vinovăție nu îl părăsise nici după mai bine de treizeci de ani.

— Nu mă supraestimați! s-a pomenit zicând cu voce tare.

— Poftim?

Mirat, șoferul s-a întors spre el.

— Ce spuneți?

— Nimic, nimic.

Suguro a roșit și a plecat privirile în pământ, apoi a rupt încet scrisoarea. O dată. Încă o dată. De parcă rupea în mii de bucățele fața tânărului cu mâini transpirate...

Apoi a desfăcut cel de-al treilea plic. Un scris cursiv și elegant, de femeie, acoperea în rânduri strânse hârtia albă, cu filigran. Oare și ea, ca și tânărul acela, își închipuia că era nu scriitor, ci un fel de misionar?

După multe ezitări, am decis totuși să vă scriu această scrisoare... În seara în care m-ați invitat la cină, mi-ați spus că ați vrea să-mi cunoașteți și cealaltă personalitate... Ca nu cumva să vă creez neplăceri, nu mi-am scris numele pe plic, dar sunt sigură că vă veți da seama de la cine e.

Cuvintele îi alunecau rând pe rând prin fața ochilor. Scrisoarea era de la doamna Naruse.

Patru

Când v-am zărit stând în uşă şi privindu-mă cum mă joc cu copiii, la spital, m-am simţit foarte ruşinată, de parcă m-ar fi văzut cineva în timp ce dormeam. Apoi m-aţi invitat la masă şi m-am simţit ca într-un vis. Probabil că m-aţi considerat o femeie neruşinată, îndrăznesc să spun.

După multe ezitări, m-am hotărât totuşi să vă scriu. Nu doar pentru că ar fi lipsit de sens să înfrumuseţez lucrurile şi să creez o impresie falsă despre mine, ci mai ales pentru că ar fi o impoliteţe, în adevăratul sens al cuvântului, să fac aşa ceva faţă de dumneavoastră, scriitorul. În seara în care m-aţi invitat la cină, mi-aţi spus că aţi vrea să-mi cunoaşteţi şi cealaltă personalitate. Fiindcă e un lucru pe care nu l-am mai dezvăluit nimănui, mi-a lipsit curajul de a povesti. Însă am ajuns să-mi spun că mă veţi înţelege şi că nu veţi interpreta greşit ceea ce vă voi povesti. Ba mai mult, pentru că aţi manifestat un interes atât de mare pentru fenomenul personalităţii multiple, m-am întrebat

dacă nu cumva aveți și dumneavoastră un secret, la fel ca mine.

Acestea sunt motivele care m-au făcut să vă trimit această scrisoare confidențială. Desigur, pentru ca nu cumva să vă creez neplăceri, nu mi-am scris numele pe plic, dar sunt sigură că vă veți da seama de la cine e.

Pentru că în această scrisoare îmi deschid inima în fața dumneavoastră și vă împărtășesc secretul meu și al răposatului meu soț, aș dori să vă rog ca, după ce o citiți, să n-o lăsați la îndemâna altcuiva.

Soțul meu îmi era rudă îndepărtată și s-a născut în același an cu dumneavoastră. Este posibil să fi auzit de el : se numea Toshio Naruse și era profesor la Universitatea P. Nu cunosc prea bine lucrurile acestea, însă se pare că s-a afirmat în domeniul economiei moderne.

Cum probabil că vi s-a întâmplat și dumneavoastră, în al doilea an de facultate a fost convocat în armată, ca membru al trupelor studențești, și până la sfârșitul războiului a fost mobilizat în China.

În timpul facultății, a locuit într-un cămin studențesc al Bisericii Creștine din apropierea gării Shinano. De două-trei ori am însoțit-o pe mama mea, pe-atunci eram încă elevă la școala primară, când l-a vizitat la cămin. Deși era o rudă îndepărtată, mama îl cunoștea de mic și, când a venit din Okayama să urmeze facultatea la Tokyo, l-a ajutat cum a putut.

Supraveghetorul căminului era profesorul Y, care predă la Facultatea de Filosofie a

Universității din Tokyo. Soțul meu îl respecta foarte mult și s-a alăturat grupului său de studiu, iar pentru o perioadă, sub influența profesorului, s-a gândit chiar să se boteze. Mi-a mărturisit mai târziu că reușise să-și găsească un loc în acel cămin, rezervat studenților creștini, datorită permisiunii speciale pe care o primise de la profesorul Y.

Într-o zi, când ne-am dus să-l vizităm, mama l-a rugat:

— Toshi-chan, ai putea s-o ajuți pe Mariko la învățătură?

— Sigur, i-a răspuns el, dacă mă considerați persoana potrivită.

M-a privit și mi-a zâmbit, arătându-și dantura albă. În ziua aceea purta un kimono albastru-închis cu model alb. La vremea aceea, cred că vă mai amintiți și dumneavoastră, erau mulți studenți care se îmbrăcau în chimonouri tradiționale.

Eram doar o școlăriță, dar când i-am văzut dantura albă, semn de sănătate deplină, și zâmbetul, mi s-a părut foarte drăguț. Dacă stau să mă gândesc bine, acesta a fost începutul legăturii dintre noi.

Îmi plăcea învățătura și așteptam cu nerăbdare vizitele sale de miercuri. La rândul lui, el era bucuros să primească o „masă hrănitore” la noi acasă, după ce repetam împreună lecțiile și-mi verifica temele.

În timpul mesei ne povestea o mulțime de lucruri. Deși urma Facultatea de Economie, se pricepea și la literatură. Mi-l amintesc acum, cu nostalgie, vorbindu-ne despre Călătoriile lui

Gulliver sau despre Ivan, personajul din poveștile populare ale lui Tolstoi.

— Știi cum arată inima omului pe dinăuntru? m-a întrebat pe neașteptate într-o bună zi.

Era o întrebare grea pentru o fetiță de vârsta mea.

— În inima omului, a continuat, există mai multe încăperi. În cea mai din spate, exact ca în magazia voastră, sunt adunate o mulțime de lucruri. Dar noaptea târziu, toate lucrurile astea pe care le-ai adunat și de care ai uitat încep să prindă viață.

Mi-am amintit că, în magazia noastră, pe lângă niște cutii de lemn și un gramofon prăfuit, mai erau și câteva păpuși care fuseseră ale surorii mele mai mari, acum plecată la casa soțului ei. Printre ele era și o păpușă cu părul blond, pe care tatăl meu o cumpăraseră din Germania. Ochii ei mari nu mi se păreau drăguți, ci mai degrabă ciudați. Nu mi-a plăcut niciodată, așa că am pus-o în magazie. Mi-am imaginat-o trezindu-se în toiul nopții, când toți ai casei dormeau.

— Chiar încep să umble noaptea păpușile din inima noastră?

— Păpușile din inima noastră? Chiar așa! Se mișcă și dansează. Ne apar în vise.

Era o poveste nemaipomenită, năucitoare. Am încercat să-mi imaginez păpușa aceea cu ochi mari și ciudați, stând nemișcată în adâncul inimii mele ziua, iar noaptea dansând de una singură.

La vremea aceea, Toshio studia și religia. După ce ne-am căsătorit, mi-a mărturisit râzând

că acesta era motivul pentru care se apucase să-mi explice ce se petrecea în adâncul inimii omului, chiar dacă era un lucru prea greu pentru mintea mea. Iar eu îl ascultam cu ochii mari, mi-a spus amuzat.

Probabil că vă plictisesc depănând asemenea amintiri, însă există un motiv: de multe ori am stat și-am revăzut cu nostalgie momente din trecut și am avut mereu senzația că episodul pe care vi l-am relatat este izvorul ființei mele de-acum. Nimic din viața noastră nu e zadarnic sau lipsit de sens. Veți înțelege curând de ce spun că acea conversație cu soțul meu a fost punctul de plecare al întâmplărilor de mai târziu.

Cam la un an după ce am început lecțiile, s-a hotărât crearea trupelor studențești. Deși eram doar un copil, simțeam vag că războiul ne va aduce tot mai multe necazuri și zilele mi se păreau apăsătoare. Mă gândeam că, dacă ajunsese să trimită la război până și studenți ca Toshio, Japonia avea să fie înfrântă. Am întrebat-o pe mama, dar ea n-a scos decât un oftat: „Până și studenții...”.

Vă mai amintiți ceremonia de rămas-bun ținută pe aleea exterioară a templului Meiji? Din când în când, imaginile acelea sunt transmise la televizor: procesiunea nesfârșită, în bătaia ploii... Printre studenții cu chipiuri pătrate, defilând cu arma pe umăr prin bălți, apare și silueta lui Toshio.

A fost repartizat într-un regiment din Chiba. Trei luni mai târziu, mama și sora mea mai mare m-au luat cu ele și, împreună cu tatăl

lui, venit din provincie, am mers să-l vizităm la cazarmă. Era îmbrăcat într-o uniformă care nu-i era pe măsură și avea mâinile umflate și crăpate din cauza degerăturilor. Cu mâinile acelea a înșfăcat cutia lăcuită plină cu sushi, preparați de mama, și i-a mâncat până la ultima firimitură. Când sora mea i-a dat volumul de poezie pe care i-l ceruse, fața i s-a luminat și a strălucit de fericire. Tânjea după cuvântul scris.

Ni s-a mai permis să-l vedem de vreo trei ori, apoi regimentul lui a fost trimis în China. Ca să fiu sinceră, am sărit în sus de fericire când am primit prima carte poștală de la el, cu ștampila cenzurii guvernului. Ce ne-a bucurat cel mai mult a fost faptul că nu-l trimiseseră pe vreo insulă primejdioasă din Pacificul de Sud. Toată lumea știa deja că Japonia avea prea puține trupe și că în insulele din Pacific se dădeau atacuri sângeroase împotriva armatei americane, dar tata ne-a explicat că luptele nu erau probabil la fel de violente în China. Toshi-chan avea să se întoarcă teafăr.

Așa cum am sperat, Toshio a rămas în China. A fost înaintat în grad, de la ofițer stagiar la locotenent secund, iar mai târziu am aflat că a luat parte la câteva operațiuni simple de neutralizare a unor grupuri de gherilă, dar, din fericire, n-a fost amestecat în vreo luptă de mari proporții. Din cărțile poștale care soseau o dată la câteva luni, de parcă-și aducea brusc aminte să ne scrie, ne închipuiam că ducea un trai liniștit. La vremea aceea orașul Tokyo era bombardat în fiecare zi și lipsa de alimente devenise

acută, iar viața lui ni se părea nu doar ferită de primejdii, ci chiar de invidiat, ca un adevărat vis.

„Ieri am prins o găină împreună cu niște camarazi, i-am sucit gâtul și ne-am făcut tocană pe malul râului.“ Ne scria întruna despre traiul lui lipsit de griji, așa că ajunseserăm să ne întrebăm unde era, de fapt, adevăratul front. Din fericire casa familiei lui din Okayama a scăpat neatinsă, dar casa noastră a fost incendiată de bombe și am fost nevoiți să locuim într-o căsuță pe care ne-au pus-o la dispoziție niște rude din satul Tsurukawa.

Pesemne că vă întrebați ce legătură au toate acestea cu întrebarea dumneavoastră inițială. Dar, dacă nu vă povestesc, fie și în trecut, unele lucruri din trecut, știu că nu veți înțelege ce urmează mai departe. Vă rog să mai aveți puțină răbdare.

La jumătate de an după terminarea războiului, Toshio a fost în sfârșit lăsat la vatră. Deși a petrecut mai întâi un timp acasă, odihnindu-se, când a venit la Tokyo era încă sfrijit, cu pomeții ieșiți în afară și purta aceeași uniformă lălâie de la început. Nu ne-a venit să credem că un locotenent secund putea arăta astfel. Mi s-a strâns inima gândindu-mă cât de mult se schimbase în cei doi ani și jumătate de armată. Ne-a spus că a umblat mult până ne-a găsit, purtând în spate o raniță mare cât adăpostul nostru temporar.

— Nici nu mai știu de câte ori am recitat cărțile pe care mi le-ați trimis în China! Dar câteva s-au pierdut în drum spre casă, iar altele

mi-au fost confiscate, ne-a spus, cerându-și parcă iertare.

Mi-am amintit cum i se luminase chipul, la prima noastră vizită, când îi dădusem prima carte.

S-a întors la cursuri și s-a cufundat în studiu ca un om însetat de cunoaștere. Datorită caracterului său a fost prețuit de colegii mai mari și de profesori și astfel a ajuns să lucreze ca asistent la facultatea sa, după ce și-a terminat studiile postuniversitare. Mai târziu a primit o bursă Fulbright și a plecat la studii în America. La vremea aceea, eu intrasem la un colegiu de fete.

Ne-am căsătorit după ce s-a întors din străinătate și a fost numit lector la Catedra de Economie. Salariul lui nu acoperea nici măcar nevoile noastre zilnice, așa că am apelat la o prietenă care lucra la editura H și am ajuns să fac traduceri brute de romane polițiste franțuzești, cum ar fi cele ale lui Simenon. Franceza era singura limbă străină pe care mă străduisem s-o învăț.

Am închiriat un apartament cu două camere într-o casă care supraviețuise bombardamentelor, în Meidai-mae. Pe-atunci deja începuseră să se ridice case noi pe terenul pârjolit din fața gării, dar Toshio și cu mine locuiam într-una din casele vechi și înnegrite, în stil japonez, care se mai țineau încă în picioare. În fața gării se deschisese deja o mică piață, dar pentru o femeie putea fi periculos s-o străbată după lăsarea întunericului, așa că soțul meu venea să mă aștepte la gară când ieșeam în oraș să predau

câte o traducere la editură. Uneori făceam cum-părăturile pentru cină împreună, de la piață, apoi ne întorceam acasă, ținându-ne de mână. Pe marginea străzii era un ulm japonez imens și-mi amintesc că toamna se odihneau pe crengile lui stoluri întregi de grauri.

A sosit momentul să intru în subiect. Sper că-mi veți ierta îndrăzneala de-a scrie asemenea lucruri, dar, după discuția pe care am purtat-o atunci cu dumneavoastră, mi-am dat seama că nu le pot evita. Pentru mine sexul nu este ceva rușinos. Totuși am să-mi repet rugămintea : după ce terminați de citit această scrisoare, vă rog să o ardeți fără întârziere.

Am fost o copilă imatură. Deși eram convinsă că știu mai multe despre sex decât fetele de vârsta mea din romanele și cărțile pe care le citeam, subiectul îmi trezea un sentiment ciudat, ca și cum aș fi privit niște fotografii ale unui oraș străin, dintr-o țară necunoscută. Nici despre propriul meu trup n-am știut prea multe până să mă căsătoresc.

Toshio era un om bun și, așa cum am mai spus, fusese crescut la adăpost de greutate. Era în același timp cumsecade și încăpățânat, neli-niștit și sincer, iar în comportamentul sexual dădea uneori dovadă de egoism și lăcomie. Cât despre mine, în ziua nunții, mama mi-a spus : „Să faci întotdeauna ce îți cere soțul tău“. I-am urmat sfatul, prefăcându-mă nespus de fericită ; dar, ca să vă spun sincer, în timp ce stăteam lipită de pieptul lui, mă întrebam în sinea mea de ce oare consideră oamenii sexul bucuria vieții lor.

Nu-mi displăcea să fiu iubită de Toshio, însă uneori mă uimea insistența lui. Nu mă dorea numai noaptea : duminicile, când nu avea cursuri, intra în bucătărie, se apropia de mine din spate și mă cuprindea în brațe ; într-o iarnă, când ne încălzeam la sobița scundă, m-a apucat brusc de păr, m-a trântit pe podea și m-a strivit sub trupul lui. La început, am crezut că așa își manifesta dragostea înfocată pentru mine. Dar chipul lui avea ceva pe care nu-mai văzusem niciodată.

O expresie care-mi era complet necunoscută foarte diferită de expresia lui obișnuită de om bun, cu umbrele neliniștite de la tâmpile și cu zâmbetul ușor copilăros. Un chip cu ochi injectați, în care se citea cruzimea. Cuprinsă de neliniște – de fapt, de o teamă fără limite –, mi s-a întâmplat chiar să strig : „Cine ești ? Cine ești ?“. Dar pofta lui trupească, deși atât de violentă, nu dura mult, iar când valul de pasiune trecea, pe fața lui se întorcea zâmbetul copilăros.

Aș putea spune că duceam o viață fericită. Unicul regret al părinților mei a fost că nu le-am dăruit nepoți. Am mers și pe la doctori, dar nu au reușit să descopere o cauză clară. Era o realitate tristă, însă pe-atunci nu regretam și nici nu mă simțeam nefericită. Lui Toshio nu-i displăceau copiii, însă în adâncul lui se temea de schimbarea considerabilă pe care ar fi adus-o nașterea unui copil, transformându-mă într-o mamă care avea să-și dedice tot timpul acestuia. În chip de scuză, Toshio susținea că un copil l-ar fi împiedicat să studieze și uneori chiar o afirma cu tărie.

Am multe amintiri dragi din zilele acelea, de pildă momentul în care una dintre lucrările lui Toshio a fost apreciată de profesorii de seamă din domeniul său și a primit premiul T sau excursia pe care am făcut-o doar noi doi, în regiunea Tōhoku.

Premiul T se acordă pentru două domenii de activitate, știință și literatură, iar ceremonia de decernare și recepția au loc la Tokyo Station Hotel. Toshio, cu o floare roșie artificială prinsă la rever, era puțin îmbujorat din cauza emoției și a alcoolului.

— Ai grijă, te rog, să nu-ți pătezi costumul, i-am spus în glumă. O să ai nevoie de el și când o să primești următorul premiu.

Mă învârteam fericită printre invitați, când m-am ciocnit de cineva. De fapt, maestre, erați chiar dumneavoastră. Cred că vă aflați acolo ca prieten al domnului Kanō, care primise premiul literar. Atunci v-am văzut pentru prima oară și nici măcar n-am visat că voi ajunge vreodată să vă scriu o scrisoare.

Pe la mijlocul petrecerii, un bărbat de la o revistă, însărcinat în seara aceea cu întâmpinarea invitaților, s-a apropiat de mine și m-a întrebat:

— Îl cunoașteți pe un oarecare domn Kawasaki? Tocmai a sosit și spune că vrea să ia parte la recepție. Nu vreau să fiu nepoliticos, dar mi se pare că nu-și are locul aici.

Toshio nu-mi pomenise niciodată de vreo persoană cu numele acesta, așa că m-am dus la intrare ca să văd despre ce e vorba. După cum spusese angajatul de la revistă, un bărbat

cu înfățișare neglijentă aștepta morocănos în picioare, lângă intrare.

— *Dumneata ești nevasta, nu-i așa ? mi s adresat pe un ton foarte familiar, fiind probabil beat. Spune-i bărbatului dumitale c-a venit Kawasaki, cu care a fost în armată. Am citit în ziar despre premiu și am venit în fugă. E într-adevăr un eveniment fericit...*

— *Sunteți un camarad din timpul războiului ?*

— *Camarad ? Nu, mai degrabă... un amic de pe vremuri, a zis zâmbind cu subînțeles.*

M-am întors în sala de recepții și l-am căutat pe soțul meu. Era înconjurat de reporteri de ziar, dar m-am dus la el și l-am tras ușor de braț.

Când a auzit numele lui Kawasaki, chipul lui, până atunci fericit, s-a înăsprit pentru o clipă. Cei din jurul său n-au remarcat nimic, dar eu, fiind soția lui, mi-am dat seama. A încheiat discuția cu reporterii cu un aer natural și mi-a spus :

— *N-ai vrea să te duci să-i saluți pe invitații noștri ?*

Apoi a părăsit sala de recepții.

Simțeam că se petrece ceva ciudat și, de aceea, în timp ce făceam plecăciuni și le mulțumeam călduros celor care veniseră la petrecere, aruncam din când în când câte o privire peste umăr. Soțul meu s-a întors însă foarte curând, fără ca vreo schimbare să i se citească pe chip. Probabil că toți și-au închipuit că mersese la toaletă.

În seara aceea ne-am întors acasă târziu, după o petrecere prelungită la bar. În timp ce periam singurul costum bun, l-am întrebat :

— Cine e domnul Kawasaki ?

Chipul i s-a înăsprit din nou pentru o clipă, iar eu mi-am imaginat că împărtășea cu acel Kawasaki un secret despre care nu știam nimic. M-a cuprins gelozia.

Pentru că îl iubeam pe Toshio, purtarea lui a ajuns să mă neliniștească și, când se întâmpla să primească vreun telefon de la Kawasaki, îi întindeam receptorul și apoi încercam să cântăresc răspunsurile pe care le dădea și expresiile chipului său.

Într-o zi, când făceam curățenie, am descoperit ceva ciudat. Pe raftul unde țineam dicționarele Larousse nu rămăseseră decât cutiile lor cartonate, dar volumele dispăruseră. Când le scosese soțul meu din casă ? De ce făcuse lucrul acesta fără știrea mea ? Dacă stăteam să mă gândesc bine, cu vreo jumătate de lună în urmă îl văzusem zile la rând plecând la serviciu cu servieta și cu o boccea mare, pătrătoasă...

— A, dicționarele ? Le-am dus la facultate, mi-a răspuns nonșalant.

Mi-era greu să cred că la facultate, unde lucra, nu existau dicționare Webster sau Larousse. În orice caz, le-ar fi putut găsi cu ușurință la biblioteca din campus. Era prima minciună pe care mi-o spunea de când ne căsătoriserăm. M-am simțit rănită și m-am întristat.

Bănuiam că soțul meu vânduse dicționarele și îi dăduse banii lui Kawasaki. Mi-am imaginat chiar un incident de genul celor pe care le citeam în ziarele de scandal – Kawasaki îl avea pe soțul meu la mână cu ceva și-l șantaja. Îl și vedeam pe Toshio – un bărbat îndrăgostit

de studiu, dar total neștiutor când venea vorba de altele – încolțit de amenințările lui Kawasaki și simțeam nevoia să-l protejez. Dar ce fel de slăbiciuni avusese un om ca soțul meu în timpul războiului?

Într-o după-amiază de sâmbătă, când eram singură acasă, am primit un telefon de la Kawasaki.

— Din păcate a ieșit în oraș, i-am spus, iar apoi l-am întrebat brusc: V-a dat banii?

Mă hotărâsem să-i întind o cursă și să-l fac să-mi spună adevărul. Mi-a revenit în minte imaginea lui de la petrecere, cu ochii injectați de băutură. I-au trebuit câteva clipe să-mi răspundă.

— Banii? Despre ce vorbești?

Se prefăcea că nu știe nimic. Mi-am adunat tot curajul și l-am întrebat din nou, cu îndrăzneală:

— Soțul meu nu v-a dat banii?

Îmi pregătisem un răspuns pentru cazul în care ar fi pretins iarăși că nu știa nimic, și anume, că soțul meu îmi spusese că îi împrumutase niște bani... Dar, înșelat de siguranța vorbelor mele, a renunțat să se mai prefacă.

— A, ba da, i-am primit.

A tăcut câteva clipe, apoi a continuat:

— Știi și dumneata?

— Da.

— Serios? Chiar dacă ești nevasta lui, nu mi-aș fi închipuit c-o să-ți povestească. Dar așa îmi vine mai ușor să vorbesc cu dumneata. Când se întoarce, transmite-i că mai avem nevoie de bani pentru Asociația Memorială.

— *Asociația Memorială. Am înțeles.*

Soțul meu nu-mi povestise niciodată despre o asemenea asociație. Pe deasupra, cuvintele bărbatului, „nu mi-aș fi închipuit c-o să-ți povestească“, îmi răsunau în inimă.

— *De câți bani să-i spun că mai e nevoie?*

— *Știu și eu? Transmite-i că o să-l anunț după ce o să fac niște calcule. Chiar mă bucur că știi și dumneata despre asta. Era război și n-am avut încotro. Dar după ce m-am întors în Japonia, pe măsură ce au trecut anii, m-a apăsătorit tot mai mult. Doar au murit atâtea oameni, zeci de femei și de copii. Sincer să fiu, aș vrea să construiesc un monument comemorativ în satul acela, dar cum noi, japonezii, încă nu putem intra în China...*

Convorbirea noastră telefonică s-a încheiat acolo. M-am întors la traducerea pe care o făceam, dar cuvintele pe care le auzisem mi se învâртеau prin minte, ca piesele unui puzzle.

Nu i-am pomenit nimic despre asta soțului meu când s-a întors acasă. L-am privit și, nu știu de ce, mi-am amintit de imaginea lui pe când râdea, arătându-și dinții sclipitori, îmbrăcat în chimonoul albastru, în ziua în care l-am vizitat pentru prima oară la cămin, împreună cu mama mea...

În seara aceea am făcut dragoste. Mi-am ascuns fața în brațul său și l-am întrebat pe nepusă masă :

— *E nevoie de mulți bani pentru o Asociație Memorială, nu-i așa?*

Până și eu eram surprinsă de căldura și de inocența din glasul meu. O clipă, am simțit brațul soțului meu încordându-se.

— De ce nu mi-ai spus? Am aflat de la domnul Kawasaki.

Toshio n-a zis nimic. Am continuat și mai miiros, dinadins:

— Ai crezut că o să-mi fac griji? Doar mă cunoști! Dacă-mi spuneai... Oricum, nu contează. E vina războiului.

— Ce ți-a spus Kawasaki?

Toshio și-a retras brațul, uitându-se în tavan.

— Totul, despre femei și despre copii.

Reușeam să iau fiecare piesă din puzzle și să o așez la locul potrivit.

Sinceră să fiu, pe-atunci nu-mi închipuiam încă ce formă urmau să ia toate acele cuvinte adunate laolaltă. Dar aveam o presimțire... Ceva mă avertiza să nu pun întrebarea de care mă temeam.

— Deci nu mă judeci în nici un fel pentru ce-am făcut?

În lumina veiozei de la căpătâi, l-am văzut zâmbind. Avea din nou fața aceea, cea pe care o zărisem prima dată curând după căsătorie, când mă prinsese de păr și mă trântise pe podea.

— De ce-aș face-o? Ți-am spus, cred că n-ai avut încotro, fiindcă era război.

Mă străduiam din răspuțeri să nu-mi dau în vileag adevăratele sentimente, zâmbindu-i ca o mamă sau ca o soră.

— Te simți și tu vinovat, ca domnul Kawasaki?

— *Nu chiar. Dintr-un motiv sau altul, nu m-am simțit vinovat nici atunci, nici data următoare. Am fost mai degrabă fermecat de frumusețea flăcărilor care mistuiau casele.*

A răspuns rar și liniștit, cu ochii ațintiți spre tavan.

— *Nici atunci, nici data următoare? Înseamnă că s-a întâmplat de două ori?*

— *Da.*

— *Casele ardeau... Femeile și copiii erau înăuntru?*

— *Da. Îi închiseserăm pe toți în casele lor.*

— *Și pe urmă le-ați dat foc și i-ați omorât... Așa vi s-a ordonat?*

— *Prima oară ni s-a ordonat să facem asta. Ni s-a spus că erau niște spioni care se ascundeau în sat. Soldații erau furioși, pentru că doi dintre camarazii noștri fuseseră uciși. A doua oară însă a fost hotărârea plutonului.*

Cu brațele sub cap, a închis ochii. Așa, cu ochii închiși, părea că ascultă, venind de undeva, din adâncuri, zgomotul caselor țărănești în flăcări, cu femeile și copiii închiși înăuntru. Îl cunoșteam și eu. Îl auzisem în fiecare seară de bombardamente, un zgomot de tren care trece în viteză. Îl auzeam și acum, în dormitor, odată cu soțul meu.

Nu l-am disprețuit și nu mi s-a făcut frică de el. M-am simțit deodată cuprinsă de amorțeală. În sufleul acestui bărbat, care uneori parcă-mi era frate mai mic, se ascundea umbra unui om complet diferit. Îmi dădeam seama pentru prima oară că soțul meu avea două personalități

contradictorii. Ideea mă înspăimânta și mă încânta totodată.

M-am răsucit brusc și, pentru prima oară, i-am sărutat eu buzele, agresiv, apoi mi-am îngropat fața în pieptul lui și i-am mângâia trupul cu pasiune. Toshio părea să aștepte ace lași lucru și m-a pătruns cu brutalitate.

— Vorbește! am strigat. Spune-mi cum le-ai dat foc!

— Camarazii au înconjurat casele, pentru ca nimeni să nu poată fugi... apoi am turnat ulei ca să ardă.

— S-au auzit voci? Povestește-mi cum erau vocile!

— S-au auzit. Câțiva dintre copii au ieșit în fugă pe ușă. I-am împușcat.

Gemeam și ne rostogoleam în așternut.

— Spune! Ce-au făcut femeile când le-ai împușcat?

Dintr-odată, totul s-a sfârșit. Puterile l-au părăsit și, fără un cuvânt, s-a ridicat din așternut, iar eu am rămas nemișcată, cu fața în jos, cu trupul scăldat în sudoare.

N-am mai adus niciodată vorba despre ce s-a petrecut atunci. Toshio a redevenit soțul meu dintotdeauna, același om cumsecade și încăpățânat totodată, neliniștit și sincer. Au mai existat momente în care m-am temut ca nu cumva vechile crime de război să iasă la iveală, dar nu s-a întâmplat nimic. Oare toți martorii fuseseră uciși în acele incendii? Oare nu mai era nimeni care să-i acuze? Pentru mine e și acum un mister.

Însă amintirea devastatoare a acelei seri nu s-a șters niciodată. Dimpotrivă, pentru mine a devenit flacăra care-mi ținea mereu aprinse sentimentele față de soțul meu. Nici unul dintre noi n-a mai abordat subiectul, dar pentru mine era secretul sacru al familiei noastre.

Am să fiu foarte sinceră.

După seara aceea, ori de câte ori mă întindeam lângă el și-i priveam chipul în lumina veiozei de la căpătâi, îmi veneau în minte aceleași imagini. Un sătuc pe care nu-l mai văzusem niciodată. Soțul meu își postează soldații la intrarea și la ieșirea din sat. Femeile și copiii sunt închiși cu toții într-o casă din chirpici, cu acoperișul de paie. Kawasaki dă ocol casei, turnând ulei. Între timp, soțul meu așteaptă, uitându-se fix la ceas. Când treaba e terminată, dau foc casei. Flăcările și fumul se întesesc cât ai clipi, cuprind casa țărănească, iar paietele din acoperișul în flăcări se ridică spre cer împreună cu fumul negru. Atunci, dinăuntrul casei izbucnesc țipete și plânsete, care se înalță spre cer odată cu flăcările. Copii învăluiți în flăcări și mame cu prunci la piept țâșnesc în fugă afară. Soțul meu și camarazii lui îi împușcă unul câte unul.

El i-a împușcat. Chiar el. Bărbatul care stă acum întins pe spate în așternut, bând whisky și citind, bărbatul acesta a împușcat atunci femei și copii... Simțeam o plăcere de neînchipuit învăluindu-mă brusc din creștet până-n tălpi și de multe ori încercam să-i spun ceva soțului meu, dar el nu-și dădea seama și mă întreba :

— Ce e ? Nu poți să dormi ? Am început romanul ăsta polițist și nu-l mai pot lăsa din mână.

Fața lui zâmbitoare era așa cum o știam dintotdeauna. Fața lui de profesor iubit de studenți.

Vedeam cu ochii minții acele imagini ori de câte ori făceam dragoste cu soțul meu. Îmi provocau o bucurie fără margini și-mi iubeam și mai mult soțul. Această dualitate, această complexitate pe care o împărtășeam ne apropia și mai mult. Niciodată nu l-am criticat, niciodată n-am simțit că-l disprețuiesc. Ba mai mult, niciodată nu l-am considerat respingător. Și eu, dacă aș fi fost un bărbat trimis la război, ca el, aș fi făcut probabil același lucru. Iar apoi aș fi continuat să trăiesc la fel ca el, prefăcându-mă în fața celorlalți că nu s-a întâmplat nimic. Nu am de unde să știu dacă ceea ce făcuse îl chinuia sau nu. Dar pot spune că, cel puțin în prezența mea, soția lui, nu și-a arătat nici măcar o dată durerea.

Iar eu, la rândul meu, nu m-am urât niciodată pentru că am folosit experiența lui ca stimul pentru poftele mele.

Am fost căsătoriți timp de douăzeci și trei de ani. Am trăit fericiți până când, la vârsta de cincizeci și cinci de ani, l-a lovit o mașină în drum spre casă și a murit. N-am mai vorbit niciodată cu el despre acel lucru, dar mi-a rămas întipărit în inimă și, ori de câte ori aveam poftă, reînviam flăcările acelea, care ne cuprindeau trupurile și ne trezeau pasiunea. Pe Kawasaki nu l-am mai văzut niciodată. Soțul

meu a avut rezultate strălucite în munca sa și, când a murit, l-a plâns întreaga universitate.

După moartea lui am fost cuprinsă de un sentiment de deșertăciune. Am regretat enorm faptul că nu i-am dăruit un copil. Credeam că sunt lipsită de sentimente materne, însă nicio dată nu le-am simțit mai puternic ca atunci.

Ca să umplu golul imens din jurul meu, am urmat sfatul unei prietene și m-am înscris la cursurile pentru voluntari. Pe-atunci erau încă puțini voluntari în Japonia. După un an, am început să lucrez la un spital din oraș.

Spitalul la care am fost repartizată după studii este acela unde m-ați vizitat dumneavoastră. Când am fost întrebată ce secție preferam, am ales pediatria. Îmi aduc aminte și acum prima dată când am pășit acolo, însoțită de sora-șefă: am hrănit cu biberonul un prunc născut prematur, ținut într-un pătuț cu pereți de sticlă, și mi-am simțit pieptul, neatins vreodată de buzele unui copil, încălzindu-se. Copilașii cu leucemie, care se agățau de mine și mă rugau întruna să le spun povești, își pierdeau puterile pe zi ce trece. Când îi vedeam intrând în comă, în ciuda tuturor transfuziilor și medicamentelor împotriva cancerului care li se administrau, mă rugam din adâncul inimii la Dumnezeu să mă ia pe mine în locul lor. Nu vă mint. Așa mă rugam, din suflet.

Pe de altă parte, n-am uitat niciodată ce a făcut soțul meu. După ce mă întorc de la spital și iau cina, mă retrag în camera mea și fotografia lui, atârnată pe perete, îmi reînvie în minte toate acele amintiri. Flăcările se înalță

brusc și cuprind casa țărănească, scânteile și fumul negru se ridică dansând spre cer, din casă se aud țipete și, în același timp, copii și femei se năpustesc afară... soțul meu îi împușcă pe copii... ba nu, îi împușcă și eu, râzând împreună cu el... aceste amintiri se contopesc cu imaginea lui și dau naștere unui impuls pe care nu mi-l pot stăpâni. Aș vrea să știu în ce tainiță a inimii mele ia ființă acest impuls. Spre ce mă împinge? Aș vrea să cunosc bezna din inima mea, pe care nici bunul-simț, nici rațiunea n-o pot ține în frâu...

Am cunoscut din întâmplare o femeie mai tânără decât mine. Purta în suflet, asemenea mie, un secret înfricoșător și de nestăpânit. N-am să vă ascund nimic. Este vorba de Motoko Itoi, cea care v-a pictat portretul.

Secretul lui Motoko e cu totul altul, dar ea mi-a oferit posibilitatea să cunosc, pe căi diferite, o plăcere asemănătoare celei pe care o învățasem de la soțul meu. Când ajunge pe culmile extazului său violent, țipă că vrea să moară. „Mori, dacă vrei“, îi răspund eu. Maestre, să știți că oamenii pot să-și dea viața pentru iubire sau pentru frumos, dar pot de asemenea să moară bălăcindu-se în urâțenie sau în deșertăciune. Acesta e sentimentul pe care-l am când stau și mă uit la Motoko. Aș vrea să înțelegeți și dumneavoastră asta.

După ce îmi petrec noaptea cu Motoko, a doua zi mă duc la spital cu o față luminoasă, strâng copiii în brațe și le ajut pe asistente la treburi. Dar seara... Când eram încă o copilă, soțul meu mi-a povestit despre magazinele din

inimile oamenilor. În acele magazine sunt închise niște păpuși care ziua stau nemișcate și ne privesc ținută cu ochii lor mari, iar noaptea încep să se miște și să danseze. Și în inima mea se ascunde o păpușă care dansează. Mă veți întreba care dintre cele două sunt eu cea adevărată? Nu pot să răspund decât că amândouă. Mă veți întreba dacă nu e un calvar să port în suflet o asemenea dualitate? Ba da. Gândindu-mă la aceste personalități contradictorii, uneori mi-e groază de mine însămi. Mi se face greață. Dar nu simt întotdeauna așa și nu e nimic de făcut în privința asta. Am ajuns aici cu scrisul și...

Când s-a întors acasă de la birou, masa frumos luminată din sufragerie era împodobită cu flori și cu farfuriile adânci pe care le cumpăraseră de la Milano. Își făcuseră obiceiul să folosească farfuriile acelea numai când aveau de sărbătorit ceva.

— Ce zi e azi? a întrebat.

— Poftim? E aniversarea căsătoriei noastre! i-a răspuns soția dezamăgită.

Suguro nu se putea gândi decât la scrisoarea aceea. Trecuseră deja trei zile de când o citise, dar uimirea și curiozitatea creșteau în sufletul lui de la o zi la alta. Pe de o parte, i se părea o femeie înspăimântătoare, pe de alta, ca scriitor, simțea că n-o putea ignora. Ducând limba la gură, a întrebat-o de formă pe soția sa cum și-a petrecut ziua și a ascultat-o pe când îi povestea că a fost la doctor și a făcut o injecție cu steroizi pentru

genunchii inflamați, apoi la întoarcere a trecut pe la o expoziție cu modele noi de radiatoare electrice.

Pentru ei, genul acesta de conversație era ca un ritual sau ca o etichetă. Suguro avea întotdeauna grijă să-i răspundă soției printr-un surâs sau printr-un gest de încuviințare.

— În fiecare an apar pe piață aparate noi, mai performante!

— Dacă gândești așa, ajungi să nu mai cumperi nimic.

— Iarna se termină în curând.

Suguro nu i-a pomenit nimic despre vizita lui Kobari și despre clubul Chateau Rouge ; bineînțeles, n-a suflat o vorbă nici despre scrisoarea doamnei Naruse. Lucrurile astea nu aveau nici o legătură cu universul pe care și-l creaseră împreună și nu le putea discuta cu soția.

— I-am trimis lui *Mit-chan* o scrisoare în care am întrebat-o dacă e sănătoasă, dar nu mi-a răspuns.

— Îmi închipui că tinerii din ziua de azi nu se descurcă prea bine cu scrisul.

— Dacă te întâlnești cu ea... când ieși să te plimbi...

— Mă îndoiesc că o s-o întâlnesc. Tocmai mi-am adus aminte... Ai putea să-mi cumperi o lopățiță de grădină? În scurtă vreme va trebui să plantez bulbi ăia...

Ca să nu vorbească despre Mitsu, a deviat discuția spre tot felul de mărunțișuri, uitându-se la chipul îmbătrânit al soției sale și la părul în care începuseră să se ivească fire albe. I-a privit pe furiș mișcarea buzelor în timp ce mesteca. Felul ei de-a mânca era complet diferit de al doamnei

Naruse și cu desăvârșire lipsit de erotism... Suguro și-a amintit din nou nuvela aceea străină și conținutul scrisorii doamnei Naruse. Oare și în sufletul soției sale sălășluiau dorințe contradictorii, o lume ascunsă ce nu putea fi zărită din afară? Oare și ea își fabricase o înfățișare care să se potrivească cu el? Chiar și aceste gânduri i se păreau o impietate față de soția sa. Însă un fragment din scrisoarea doamnei Naruse îi rămăsese în gâttej, ca un obiect străin căzut în supă: „Mă veți întreba care dintre cele două sunt eu cea adevărată?... Uneori mi-e groază de mine însămi. Mi se face greață“.

Cinci

L-a trezit țârâitul telefonului, în miez de noapte. Răsuna enervant din holul de la baza scârilor și nu se mai oprea. Ceasul cu ecran luminos de pe noptieră arăta ora două dimineața.

— Telefonul ! a spus soția gata să se ridice din pat.

— Lasă-l să sune.

— Ești sigur... ? O fi vreo glumă proastă.

Suguro asculta în tăcere țârâitul telefonului. Soția lui îl asculta și ea, neliniștită, stând alături de el în întuneric. Suna ca un vaiet venit din adâncurile inimii. Dintr-un abis nesfârșit ce se căsca în străfundul sufletului. Ca șuierul vântului suflând prin acest abis. Ceva pe care el nu-l așternuse încă vreodată în scris...

Anticamera avea pereții acoperiți cu oglinzi, ca și cabina de la postul de televiziune. Lui Suguro nu-i plăcea să-și vadă imaginea reflectată de atâtea ori. Pe când sorbea din ceaiul negru adus de o angajată, s-a auzit o bătaie în ușă și Kurimoto a intrat în încăpere.

— Sala e aproape plină. O mulțime de gospodine au dat fuga înapoi auzind că dumneavoastră și profesorul Tōno vorbiți astăzi.

Redactorul cel discret n-a mai pomenit niciodată despre plimbarea lor pe străzile rău famate din cartierul Kabuki-chō. Era clar că se temea să nu comită vreo impolitețe.

— Despre ce vorbește azi domul Tōno?

— Titlul prelegerii este „Despre viziuni“.

O dată pe lună, editura la care lucra Kurimoto organiza pentru cititori mici conferințe la care erau invitați câte doi vorbitori. Profesorul Tōno, care acceptase să vorbească alături de Suguro, era un psiholog de formație freudiană. Suguro îl mai întâlnise de trei-patru ori pe la diverse sindrofii. Își imagina că prelegerea lui din seara aceea avea să abordeze, dintr-o perspectivă freudiană, halucinațiile produse de libido.

Kurimoto a ieșit și, exact când Suguro și-a terminat ceaiul, a apărut Tōno, care părea să vină direct de la universitate. Și-a așezat geanta diplomat nouă-nouță pe măsuta de machiaj și, cu o voce pițigăiată, total nepotrivită cu statura lui masivă, a anunțat:

— Mie să nu-mi dați ceai. Mi-am adus energizantul meu.

Apoi, cu o mișcare de magician, a scos la iveală o sticlută.

— Dacă nu trag o dușcă înainte de prelegeri...

— Vă simțiți mai în formă când beți?

— În formă, vorba vine! Însă asta mă ajută să-i văd pe toți cei din public ca pe niște bolovani.

— O imagine tocmai bună pentru tema prelegerii de azi, a remarcat Suguro. Mi se pare că viziunile pot fi la fel de folositoare ca realitatea.

Kurimoto s-a întors să-i anunțe că sala de șase sute de locuri era plină. Poate că doamna Naruse ocupa unul dintre ele. Suguro îi trimisese pe adresa spitalului o carte poștală nesemnată, în care anunța despre conferință. În adâncul sufletului nutrea speranța că va veni. Tōno s-a uitat la ceasul de pe perete.

— Mai sunt douăzeci de minute. Cred că am ajuns cam repede.

— Dimpotrivă, a spus Suguro clătinând din cap, mă simt și eu mai liniștit că a venit vorbitorul principal. Pot să vă pun o întrebare?

— Desigur. Despre ce e vorba?

Tōno a luat o gură de whisky și s-a foit pe scaun, ca și când n-ar fi avut destul loc. Pentru dimensiunile lui, orice scaun părea mic.

— Dumneavoastră, cei care lucrați în domeniul psihanalizei... cum interpretați sadismul și masochismul?

— Sadismul și masochismul?

— Da.

— Ia te uită, nu mi-am imaginat niciodată că vă preocupă asemenea probleme! a exclamat Tōno zâmbind încântat. Sunteți creștin, nu-i așa?

— Dar sunt și un scriitor interesat de toate aspectele ființei umane.

— Bineînțeles. Îmi cer scuze, nu asta voiam să spun. Îmi închipuiam că sunteți un scriitor cu o puternică tendință biofilă.

— Puteți să-mi explicați în cuvinte mai simple? Nu prea cunosc termenii de specialitate.

— Psihanalistul Fromm¹ împarte oamenii în două categorii. Există, de pildă, scriitori care preferă, în esență, o viață armonioasă și unitară în construcție. Precum Mushanokōji². Sau Yūzō Yamamoto³. Dintre scriitorii străini, Goethe se înscrie și el în categoria asta. Fromm îi numește scriitori de tip biofil. Nu sunteți și dumneavoastră biofil, domnule Suguro?

— Nu-mi dau seama...

— Pe de altă parte, există și scriitori atrași nu de viitorul armonios, ci mai degrabă de lucrurile întunecate și de trecut, scriitori cu tendințe suicidare. Cred că în categoria asta ar intra Osamu Dazai⁴, nu-i așa? Astfel de indivizi sunt considerați a fi de tip necrofil.

— Noi, în lumea literară, îi numim „autodistructivi“. Însă care este legătura cu masochismul?

— Ajungem imediat și acolo. Indivizii de tip necrofil sunt cu siguranță autodistructivi. Au tendința să se distrugă pe ei înșiși, să decadă și să se degradeze. Cu cât această tendință devine mai pronunțată, cu atât crește și dorința lor de-a se întoarce la o stare neînsuflețită sau anorganică.

— Ce înțelegeți prin „stare neînsuflețită“?

-
1. Erich Pinchas Fromm (1900-1980) – psiholog, psihiatrist și filosof umanist german.
 2. Saneatsu Mushanokōji (1885-1976) – romancier, dramaturg, poet și filosof japonez.
 3. Yūzō Yamamoto (1887-1974) – romancier și dramaturg japonez.
 4. Osamu Dazai (1909-1948) – scriitor considerat a fi unul dintre cei mai importanți autori japonezi de ficțiune ai secolului trecut; la Editura Polirom a fost tradus romanul *Amurg*.

— Freud are o teorie foarte interesantă. El spune că istoria omenirii de la origini, cu milioane de ani în urmă, și trecând prin diverse stadii de evoluție de-a lungul secolelor este păstrată în subconștientul uman. Înainte de apariția vieții pe pământ, existam într-o formă neînsuflețită. Oamenii sunt atrași și acum de acea existență primordială și probabil simt chiar nostalgie față de ea. Ca dovadă, când suntem prea stresați de viața noastră de zi cu zi, ne dorim să ne întoarcem la starea neînsuflețită. Unii se gândesc chiar să se sinucidă. Alții încearcă să-și anihileze toate trăirile. Acestea sunt manifestările tendinței noastre de-a ne întoarce la acea stare a materiei dinainte de apariția vieții preistorice.

— Toți oamenii au aceste tendințe?

Suguro a aruncat o privire spre ceasul de pe perete și și-a făcut socoteala că mai are timp vreo zece minute să-i pună întrebări lui Tōno.

— Da, toți le avem. Dar cred că sunt mai puternice la masochiști.

Explicațiile lui Tōno au fost atât de clare, încât l-au zăpăcit și mai tare. Oare expresia femeii din înregistrarea video, cea cu picături de ceară prinse în păr, se născuse într-adevăr numai din dorința de a se întoarce la starea anorganică? Oare nu exista în spatele ei ceva mai bine ascuns, mai intens și mai violent? Analiza rațională a lui Tōno nu reușea să explice personalitățile contradictorii pe care le descrisese doamna Naruse în destăinuirile ei.

Tōno i-a remarcat expresia nemulțumită și a făcut o față plictisită, iar vocea i-a devenit din nou pițigăiată:

— Nu vă ajută explicația mea?

— Nu, nu despre asta e vorba...

— Atunci ce-ar fi să vă gândiți în felul următor: înainte să ne naștem, dormim în pântecul mamei. Nu-i așa?

— Ba da.

— Fătul trăiește în lichidul amniotic, în inerție, auzind doar bătăile inimii mamei sale. Lichidul amniotic este de un alb tulbure, dar îi oferă fătului temperatura ideală. Mai întâi trăiește acolo liniștit, respirând prin branhii, ca un pește, pentru ca într-o bună zi, dintr-odată, să fie izgonit din acel paradis.

— Izgonit?

— Da, e aruncat afară din pântecul mamei. Noi, adulții, numim asta „naștere“, dar pentru făt ea înseamnă trecerea bruscă de la respirația în apă la respirația în aer și intrarea pe un tărâm necunoscut, înspăimântător. Aceasta este prima experiență privind moartea și renașterea pe care o are omul. De aceea, primul țipăt al pruncului, pe care noi, în egoismul nostru, îl interpretăm ca pe o manifestare a bucuriei de-a se fi născut... este de fapt un țipăt de spaimă.

— E prima oară când aud o asemenea teorie.

— Sunt convins. În tot cazul, spaima pe care o simte copilul în momentul în care părăsește pântecul mamei este atât de violentă, încât rămâne ascunsă într-un cotlon al inimii sale. Nu dispare niciodată. Chiar și atunci când individul se maturizează, aceasta rămâne închisă în subconștient. Este strâns legată de teama de moarte și invers și se manifestă printr-o puternică dorință de întoarcere în lichidul amniotic, de revenire la starea

embrionară. E posibil ca masochismul să fie o deformare a dorinței de a trăi din nou astfel.

— Asta e teoria lui Freud?

— Nu, a spus Tōno aruncându-i un zâmbet silit și apoi a adăugat cu mândrie: E teoria mea.

— Și sadismul?

Tōno se pregătea să se lanseze într-o nouă explicație, dar Kurimoto a deschis ușa și i-a anunțat că era timpul să înceapă. Suguro i-a mulțumit lui Tōno, a ieșit pe culoar și a urcat treptele spre scenă.

Când a ajuns sus, s-a trezit scăldat în luminile reflectoarelor. De la pupitru, a salutat ușor din cap spectatorii înghesuiți în sala cu podeaua ușor înclinată. Așa cum îi spusese Kurimoto, două treimi din locuri erau ocupate de gospodine, femei tinere sau studenți. Suguro nu reușea să le distingă chipurile, dar știa că toată atenția lor era îndreptată asupra lui.

S-a prefăcut că își potrivește microfonul, ca să se mai calmeze. Considera că era obișnuit cu prelegerile, însă dacă introducerea nu-i reușea, nu mai era în stare să se redreseze. A respirat adânc atrăgând atenția spectatorilor asupra lui, și a început să vorbească pe îndelete despre scrierile sale.

„Merge bine.“

Nu era un lucru care se vedea cu ochiul liber, dar simțea cu tot trupul reacția pozitivă a spectatorilor. Începuse să-și dea seama cam ce fel de povești se așteptau să audă de la el gospodinele, femeile tinere și studenții. Probabil că majoritatea cititorilor lui aveau deja o idee despre ceea ce urma să le spună, chiar dinainte să vină la conferință.

Când și-a intrat în ritm, spectatorii, antrenati, au început să dea din cap cu interes. Suguro se mai liniștise și reușea acum să distingă fiecare spectator în parte. O căuta din ochi pe doamna Naruse.

— Odată a venit la mine un tânăr. Mi s-a plâns că are multe de pierdut pentru că nu se pricepe să vorbească cu oamenii și nu e în stare să-și facă prieteni. Pe vremuri, i-aș fi recomandat diverse cărți despre arta conversației și l-aș fi învățat principiile vorbirii. Acum însă, când am ajuns să înțeleg că în orice defect se ascunde o calitate, l-aș sfătui să-și folosească nepriceperea. Ce vreau să spun prin asta este că...

Suguro s-a întrerupt și și-a plimbat privirea peste sala înțesată de spectatori. Era foarte important să se oprească acolo pentru a obține un efect maxim.

— ...că e suficient să fii un bun ascultător. Dacă nu ești bun la conversație, poți foarte bine să urmărești expresia celui alt și să încuviințezi. Asta îl face pe vorbitor să se simtă bine. Așa cum și dumneavoastră mă faceți pe mine să mă simt bine acum...

Un val de râsete a cuprins sala. Mulțumit de sine, Suguro a aruncat o privire spre ieșirea din mijloc. Apoi, dintr-odată, a clipit puternic.

Era acolo. Chipul acela identic cu al lui stătea lângă ieșire și privea spre scenă cu un râșnet disprețuitor. Exact ca în seara decernării premiului.

— În defectul de a fi un prost vorbitor... stă ascunsă calitatea de a fi un bun ascultător. Acest lucru nu se limitează doar la comunicare. Nu există defecte umane absolute. În fiecare defect

este cuprinsă o calitate. Chiar și în păcat se ascunde ceva pozitiv. În păcat descoperim dorința noastră de-a renaște. Mi-am repetat întotdeauna lucrul acesta de-a lungul anilor, în timp ce îmi scriam romanele.

A simțit că-l trec fiorii și a clipit iarăși. Dar, de data asta, silueta bărbatului n-a dispărut, ca la recepție. Zâmbetul acela disprețuitor, care parcă-l batjocorea. Zâmbetul acela vulgar, da, era exact expresia din tabloul de la expoziție.

Atmosfera prietenoasă din sală s-a destrămat. În muzica până atunci armonioasă s-au strecurat note discordante, convulsive. Suguro a pierdut șirul vorbelor. Și-a pierdut și capul. Până atunci vorbise despre păcat, despre faptul că acesta nu este ceva lipsit de sens în viețile oamenilor, ci reprezintă un factor important în găsirea izbăvirii. Dar dintr-odată n-a mai știut cum să dezvolte ideea mai departe și s-a oprit confuz. Cu cât se străduia mai mult să iasă din impas, cu atât se împotmolea mai tare. În urechi îi răsunau vorbele lui Tōno, din timpul discuției lor de mai devreme: „În orice om există dorința de a se întoarce în pântecul mamei, la întuneric, la tăcere și la absența oricăror sentimente... dorința de a refuza urcarea și de a se cufunda în adâncuri...”

Un vârtej roșu, amețitor l-a înghițit pe Suguro.

— Descrierea oamenilor este foarte importantă.

Părea să recite un text învățat pe dinafară.

— Acesta este țelul fiecărui scriitor. Datoria sa este, cred eu, să sondeze profunzimile sufletului uman. Lucrul acesta nu se schimbă, indiferent dacă este vorba de un scriitor de stânga sau de unul creștin, ca mine. În ceea ce mă privește,

a-am încercat niciodată să înfrumusețez caracterul personajelor mele de dragul religiei. Am privit lucrurile hidoase în toată hidoșenia lor...

Celălalt s-a ridicat încet. A rămas o clipă în picioare, uitându-se la Suguro, apoi a ieșit pe interval și s-a întors încă o dată spre el. Din gesturi și atitudine se vedea clar cât dispreț avea pentru prelegerea lui.

S-a oprit lângă ieșire și a zâmbit iarăși batjocoritor.

— Numai minciuni spui..., i s-a părut lui Suguro că-l aude șuierând. Ai privit tu vreodată fața hidoasă a omenirii? N-ai scris întotdeauna cu mare grijă, tremurând de frică să nu-și strice cititorii imaginea pe care o au despre tine? La fel ai făcut și cu soția ta.

— Nu-i adevărat! Am abordat, în felul meu, și aspectele sumbre și murdare ale sufletului uman.

— Bine, ai scris despre păcatele ce duc la mântuire. Așa cum au făcut toți scriitorii creștini care-ți plac ție. Dar te-ai ferit să scrii despre cealaltă lume...

— Care „cealaltă lume“?

— A răului. Păcatul și răul sunt două lucruri diferite. De rău te-ai ferit.

În timpul tăcerii îndelungate a scriitorului, spectatorii au început să se agite și să vorbească între ei. Suguro și-a simțit fruntea scăldată în sudoare. Apoi a auzit pașii lui Kurimoto apropiindu-se în grabă din culise.

— Ați pățit ceva?

Silueta bărbatului dispăruse, de parcă ar fi fost ștearsă cu guma. Broboanele de sudoare i s-au prelins lui Suguro pe pleoape.

— Ne cerem scuze. Maestrului Suguro i s-a făcut rău și suntem nevoiți să întrerupem prelegerea sa, a explicat Kurimoto la microfon. Vom continua imediat cu discursul profesorului Tōno, așa că vă rog să rămâneți la locurile dumneavoastră.

Suguro s-a întors în culise, însoțit de câteva aplauze timide.

— Să chem un doctor?

— Nu. Îmi pare rău. E suficient dacă mă odihnesc puțin în anticameră, i-a răspuns Suguro redactorului îngrijorat.

Încă îl mai durea capul și simțea sudoarea șiroindu-i pe spinare și pe frunte. Tōno, care aștepta în culise, l-a apucat de încheietura mâinii și i-a luat pulsul.

— Pulsul e normal, a murmurat. Cred că de vină e doar încordarea. Dacă vă odihniți puțin, vă reveniți imediat.

S-a așezat pe canapeaua din anticameră și și-a slăbit nodul de la cravată. Și-a deschiat câțiva nasturi de la cămașă și s-a întins. Când a închis ochii, i-a revenit în minte figura celui alt, ținându-l cu privirea din sala arhiplină. „Bine, ai scris despre păcatele ce duc la mântuire.” De ce-i răsunaseră în urechi aceste cuvinte neașteptate? Cum de reușise să vadă zâmbetul batjocoritor al individului de la pupitrul de pe scenă, care se afla la atâta distanță? Fusesse o nălucire! Sau poate că nu, poate că fusesse chiar impostorul. Venise oare la prelegere? Cu siguranță că șocul de-a vedea un chip identic cu al lui fusesse atât de mare, încât îi provocase o halucinație auditivă.

A încercat să se convingă că fusese o închipuire. Nu putea să existe o altă explicație pentru faptul că un asemenea fenomen bizar și illogic apărea dintr-odată în viața unui bărbat de șaiszeci și cinci de ani.

*Pe când e omu-n miezul vieții lui
M-aflam într-o pădure-ntunecată,
Căci dreapta mea cărare mi-o pierdui.¹*

Începutul *Divinei Comedii*, pe care o citise cu mulți ani în urmă. Singura diferență dintre personajul principal și el însuși era vârsta: pentru el începuse deja toamna târzie a vieții. Se rătăcise și pribegea printr-o pădure întunecată, pășind pe un covor de frunze moarte...

L-a trezit o bătaie în ușă. A respirat adânc, de parcă tocmai ieșise la suprafață din adâncul mării.

— Cum vă mai simțiți?

Oare de când stătea așa? Tōno, care-și încheiase prelegerea, a băgat capul pe ușă.

— Mi-e bine acum. Am să mă ridic.

S-a ridicat grăbit în capul oaselor. Când s-a întins să-și ia sacoul, l-a apucat o ușoară amețeală, dar nu era cine știe ce.

— A fost fără-ndoială o hipoxie cerebrală de moment, a spus Tōno cu glasul lui pițigăiat, cercetându-i culoarea feței. Probabil că sunteți foarte obosit.

1. Dante Alighieri, *Divina Comedie. Infernul*, traducere de George Coșbuc, ediție îngrijită și comentată de Ramiro Ortiz, Editura Cartea Românească, București, 1925.

— Așa cred.

— Nu vreți un stimulent?

Tōno i-a arătat sticluța cu whisky, dar Suguro a clătinat din cap.

— Cred că cel mai bine e să mă duc acasă.

— Mai stați puțin, Kurimoto trebuie să vină și el dintr-o clipă într-alta. Vă caută un taxi.

Suguro s-a ridicat și a rămas câteva clipe nemîșcat.

— Iertați-mă, însă aș vrea să vă întreb ceva... Nu cred că voi mai avea ocazia să vorbesc cu un psiholog...

— Sigur, spuneți! Întrebați-mă orice doriți. Despre ce este vorba?

— Știți cumva dacă există oameni care susțin că au văzut pe cineva cu înfățișare identică?

— Cu înfățișare identică? A, așa ceva se numește *doppelgänger*¹ sau „dublu“. Fenomenul nu este frecvent, dar a fost semnalat în câteva comunicări științifice. Un pacient care suferise de otită medie a făcut o nevroză și a început să aibă halucinații auditive, apoi a susținut că s-a văzut pe sine însuși. Se pare că dublul zăcea în fața ochilor lui, ca un cadavru. Pacientul și-a amintit și că purtau exact aceleași haine, că aveau amândoi pantaloni gri.

— Toți pacienții care-și văd dublul sunt nevrotici?

— Majoritatea. Suferă de insomnie, au temperatura anormală, au senzația de pierdere a simțurilor, le scade capacitatea intelectuală... Dar de ce vă interesează asemenea lucruri?

1. Fenomen de dedublare sau de desprindere a sufletului de trup (în germ., în orig.).

— A, mă gândeam să... să aduc vorba într-un roman.

— Așa deci! Tōno n-a părut deloc mirat. Dacă tot vorbim de romane, mi se pare că și Dostoievski a scris despre așa ceva...

— Fenomenul dublului apare și la persoane care nu suferă de nevroză?

— Așa se pare. Din câte am citit, o învățătoare de la o școală primară din prefectura Iwate a avut o experiență de dedublare fără să manifeste celelalte simptome aferente. Din cauza asta a și fost dată afară de trei ori de la slujbă.

— Când s-a întâmplat asta?

— În perioada Taishō¹. Însă ciudat este faptul că nu ea însăși și-a văzut dublul, ci elevele ei. În timp ce se aflau la oră în sala de lucru manual, sub supravegherea învățătoarei, toate fetele au zărit afară, între straturile cu flori, pe cineva care semăna leit cu ea.

— Serios?

Suguro a simțit că-i tremură genunchii. O senzație de greață amestecată cu spaimă își croia drum spre suprafață.

— Nu era o soră geamănă a femeii sau vreo mână criminală?

— Nici pomeneală, a clătinat Tōno din cap. Tocmai aici e misterul. Printre specialiști se vehiculează diverse teorii, dar nici una nu e categorică.

Tōno, care habar n-avea de adevăratul motiv al întrebărilor lui Suguro, și-a turnat whisky într-un bol de ceai și l-a dus la gură cu mâna lui mare.

1. Perioadă din istoria Japoniei cuprinsă între anii 1912-1926.

— Cred că v-ați putea folosi în roman de povestea asta.

— Așa cred și eu.

— O caracteristică a fenomenului de dedublare este aceea că, de cele mai multe ori, are loc seara

— Așadar, toate simptomele astea sunt de fapt o halucinație?

Suguro dorea o confirmare de la profesor. Simțea că nu avea cum să se încreadă întru totul în acest psiholog care nu se îndoia nici o clipă că profunzimile haotice ale sufletului uman puteau fi explicate clar, dar ar fi vrut să-l audă spunând „Da, așa este“ și să se agațe de asta.

Însă Tōno a clătinat din cap cu nevinovăție și a zis:

— Mi-ar plăcea să cred că sunt halucinații! Dar, vedeți, în cazul învățătoarei din Iwate nu se mai poate spune că e o nălucire a pacientului.

S-a întors la birou, s-a așezat la masa de scris, cu capul pe brațe, și a chibzuit la fiecare cuvânt al profesorului Tōno. Din toată discuția putea să tragă o singură concluzie: ceea ce văzuse el de la pupitru era pesemne o halucinație. Iar dacă nu era o halucinație, nu putea fi decât o glumă de prost gust din partea aceluia impostor care-i luase înfățișarea. Una din două. Viziunea ar fi putut fi provocată de o ușoară depresie care se instalase odată cu vârsta înaintată. Suguro se străduia să creadă această explicație, amintindu-și că starea sănătății lui se deteriora întotdeauna după câte o perioadă extenuantă de lucru. Dar adevărul în sine îl făcea să se simtă și mai deprimat.

A sunat telefonul. A tresărit surprins și a stat câteva clipe să asculte țârâitul aparatului, însă până la urmă s-a hotărât să răspundă și s-a dus în sufragerie.

— Vă rog să mă scuzați. Dormeați cumva?

O voce politicoasă de femeie s-a desprins dintr-o mare de glasuri gălăgioase.

— Cine e la telefon?

— Sunt Naruse. Am fost mai devreme la prelegere. Am văzut că vi s-a făcut rău pe parcurs și... S-a oprit, părând să-și caute cuvintele. Iertați-mă că v-am sunat.

— Nu face nimic, eu vă cer iertare pentru scena pe care am provocat-o.

Suguro nu voia să încheie conversația și a întrebat-o:

— Unde sunteți?

— În stația Harajuku. Unul dintre copiii pe care îi îngrijesc urmează să fie operat pe inimă... Astăzi i se fac analizele și o să-i fie foarte frică dacă nu sunt și eu acolo... E suficient să stau lângă el și se liniștește.

Suguro și-a amintit de scrisoarea doamnei Naruse și n-a știut ce să mai creadă. „Femeia asta, care acum își face atâtea griji pentru un copil, poate deveni într-o clipă cruzimea însăși...” Inima lui de scriitor a bătut cu putere și i-a șoptit că trebuie să-i afle secretele întunecate.

— Aș putea să vin chiar acum în Harajuku să vă văd? Aș vrea să vorbim despre scrisoare...

— Programarea la analize e peste jumătate de oră. I-am promis lui Shige-*chan*, așa îl cheamă pe băiețel, că am să fiu acolo negreșit.

Doamna Naruse era agitată. De parcă în mintea ei n-ar mai fi fost loc decât pentru *Shige-chan*.

— Am văzut o casetă cu tine!

Kobari a deschis discuția pe neașteptate, în timp ce asculta clipocitul apei calde în baia pe care le-o pregătea camerista. Ceva mai devreme, când băuse un pahar împreună cu Motoko Itoi pe o străduță lăturalnică din Shinjuku, ardea de nerăbdare să-i spună, dar se abținuse. După ce se chercheliseră destul de bine, se lăsase dus de val și intrase în hotelul acela, iar Motoko îl urmăsea fără să facă nazuri, de parcă așa le fusese vorba de la început.

Pe masa cu lacul scorjit se aflau un termos alb și o farfurie cu vafe cu pastă de fasole învelite în hârtie. Pe ambalaje era tipărită o poezioară *dodoitsu*¹ sugestivă, *Gustul vafelor cu fasole*. Dincolo de ușa glisantă, lăsată deschisă, se zărea așternutul roșu.

— Am văzut o casetă cu tine la Château Rouge.

S-a așteptat s-o vadă făcând fețe-fețe, dar ea a răspuns moale, strivind țigara în scrumieră:

— Serios?

Kobari s-a întrebat dacă femeia era insensibilă sau cam toantă.

— A fost și Suguro *Sensei* la petrecerea de pe casetă?

— O fi fost? Nu-mi aduc bine aminte.

— Dar femeia aia?

1. Poezie populară japoneză cu formă fixă, constând din patru versuri de 7, 7, 7 și 5 silabe.

— Care femeie?

— *Sensei* mi-a povestit despre ea, a pretins Kobari. Cum zicea c-o cheamă? O doamnă elegantă, cu ochi mari...

— A, Madame N?

— Exact, Madame N! De ce e doar „N“ și-atât?

— Așa o strigăm noi, a răspuns Motoko simplu. A fost la petrecere. Doar e partenera mea!

— E partenera ta? Deci sunteți lesbiene?

Motoko a luat bolul în mâini și a sorbit încet din ceaiul slab.

— Sunteți, nu-i așa?

— Of, nimic nu pricepi, a exclamat Motoko pe un ton compătimator. E pueril să-i categorisești pe oameni în felul ăsta, ca lesbiene sau homosexuali.

— Am văzut că în film aveai ceară-n păr și cineva te sugruma, iar ție-ți plăcea. Partenera ta face și ea chestii din astea?

— Nu-i displac nici ei. Dar la început nu era așa. Eu am învățat-o, puțin câte puțin. În cele din urmă au început s-o intereseze și m-a învățat sau mi-a povestit la rândul ei o grămadă de lucruri.

— Ce ți-a povestit?

Motoko și-a terminat ceaiul și l-a privit pe Kobari cu ochii mijiți, ca o femeie mioapă. În lumina becului fluorescent, fața ei comună a devenit dintr-odată seducătoare, de o frumusețe tâmpă, stârnindu-l pe Kobari.

— Ai auzit vreodată de o nobilă din Ungaria, contesa Báthory?

— Cine mai e și asta?

— Madame N știe o mulțime despre ea. Poate să citească în franceză și engleză. Contesa asta a trăit în secolul al XVI-lea. După ce i-a murit

bărbatul, a adus fete de pe domeniul ei la castel sau în casa ei de la Viena și le-a torturat până la moarte. Cică a omorât peste șase sute de fete.

— Și de ce-mi povestești despre asta?

— Madame N și cu mine ne-am jucat mult timp de-a contesa Báthory. Ea era contesa și eu prizoniera.

Motoko mijise ochii și mai tare, de parcă ar fi re trăit plăcerea acelor momente.

— Când ne jucam, ne intram amândouă serios în rol. Mi-a povestit că, în timpul unei excursii în Europa, a căutat rămășițele casei în care a trăit contesa. Însă pe locul respectiv se afla un magazin mare de discuri, unde se asculta Andy Williams și unde se înghesuiau o mulțime de clienți tineri, care nu știau nimic despre locul ăla. Mi-a povestit că a apucat-o o furie de zile mari...

— De ce s-a înfuriat așa? a întrebat-o Kobari derutat. E aiurea!

— Păi cum? În locul în care, cu trei sute de ani în urmă, răsunau strigătele fetelor torturate și ucise, se ascultă acum muzică ambientală și nimeni n-are habar de nimic. Cum a zis Madame N, asta se cheamă ipocrizie. Toți închid ochii și se fac că nu văd în adâncul sufletului.

— Ce tâmpenie, a exclamat Kobari băgând o vafă în gură. N-am mai pomenit așa suceală.

— Chiar nu pricepi nimic!

— Mersi de compliment!

— Madame N spune de multe ori că-n inimile oamenilor clocotește magma. Știi ce-i aia „maggă“?

— Mă crezi prost? Sunt focurile alea de sub pământ.

— Așa e! Lucrul ăsta nu se poate vedea din afară, dar magma erupe dintr-odată. E ascunsă în inimile oamenilor încă de când se nasc. E în oricare copil.

— Ce naiba vrei să spui?

— Pe copii îi distrează să smulgă aripile și picioarele libelulelor. În ziua de azi, copiii de școală primară se strâng laolaltă și chinuie câte un coleg fără apărare. Asta fiindcă... îi distrează. Fiindcă magma se ascunde și în inimile lor. Când aceasta erupe sub forma sexului, a continuat Motoko sorbind din ceai, apar sadicii și masochiștii... Dar deosebirea dintre ei nu contează. Madame N și cu mine suntem ca două vârtejuri care se ciocnesc, aruncă trombe de spumă, duduie ca niște tobe și ne târăsc pe amândouă în adâncuri. E un abis fără sfârșit. Nici nu mai știu de câte ori mi-am dorit sincer să mor așa, cuprinsă de extaz.

Cu o vagă senzație de dezgust, Kobari îi privea gura întredeschisă. Asta era fața! Fața pe care o văzuse pe caseta video, cu părul năclăit de ceară și cu limba mișcându-se ca o omidă. Femeia asta nu e-n toate mințile.

— În clipele alea nu mai ești în stare să gândești. Nu mai ești în stare să te controlezi, chiar dacă vrei.

— Încetează!

Convins că începuse s-o ia razna, Kobari a apucat-o de umeri și a scuturat-o. Motoko închidea și deschidea gura ca un pește în acvariu.

— Tu nu înțelegi! Cele două valuri se ciocnesc și spuma se împrăștie...

Instinctiv, Kobari a plesnit-o peste față. Zgomotul sec a răsunat în toată încăperea. A lovit

măsuța cu genunchiul și bolurile s-au răsturnat iar ceaiul s-a vărsat pe masă.

— Lovește-mă! Te rog, lovește-mă, a țipat Motoko în delir. Mai tare!

— Nu te potolești? Potolește-te!

Kobari a plesnit-o din nou. Mâna i-a amortit și o plăcere intensă, pe care n-o mai încercase niciodată până atunci, i-a străbătut tot trupul. A apucat-o pe Motoko de umăr și a zgâlțâit-o, dar ea s-a clătinat moale, ca o păpușă, și a căzut pe spate. Fusta i s-a ridicat, i-au ieșit la iveală coapseli îmbrăcate în ciorapi de damă. Avea picioare scurte și groase.

— Bine, dacă-ți place atât de mult să fii pocnită o să te snopesc în bătaie.

— Așa să faci!

— Trebuie să fii bătută cu metodă, a strigat Kobari. Las' că scot eu nebunia din tine!

Şase

Avionul s-a rotit pe deasupra oceanului care strălucea ca un covor de ace, pregătindu-se să aterizeze. Soția s-a întors către Suguro:

— Oare de câți ani n-am mai fost împreună într-o excursie?

— Chiar, câți or fi? Ultima oară te-am luat cu mine la Ierusalim pe când scriam *Viața lui Isus*.

Stewardesa a trecut printre rândurile de scaune ca să verifice dacă pasagerii își puseseră centurile. Curând au început să se zărească insulițele și vasele pescărești din golf. Avionul s-a zguduit ușor și privediștea aeroportului s-a ivit dintr-odată și a început să gonească nebunește pe lângă hublourile de pe ambele părți ale avionului.

Desfăcându-și centura, Suguro i-a explicat cu mândrie soției:

— O să călătorim întâi de la Isahaya la Obama, apoi la Kuchinotsu și Kazusa.

Taxiul pe care l-au luat de la aeroport a mers o vreme de-a lungul golfului Ōmura, scăldat în lumină. Suguro își amintea munții învăluiți într-o ceață lăptoasă din zare și fiecare străduță pe care treceau. Cuprins de nostalgie, îi venea să se adreseze

privești și să-i spună: „Mă bucur să te revăd sănătoasă!“. Cu douăzeci de ani în urmă, străbătuse de nenumărate ori drumul acela, adunând imagini și schițând în minte romanul pe care avea să-l scrie mai târziu. La vremea aceea avea doar patruzeci de ani și simțea cu putere avântul scrisului; entuziasmul îl făcea să pășească hotărât, fără să arunce vreo privire în dreapta sau în stânga. Suguro se uita la drumul ce i se deschidea în față, străjuit de case vechi și scunde cu garduri de piatră, ascunse după arbori de camfor, și-și amintea de tânărul de odinioară, cuprins de febra creației.

— Au trecut douăzeci de ani de-atunci, i-a șoptit soției. Dar drumul și casele au rămas neschimbate

— Natura e minunată. Mereu aceeași..., a încuviințat soția.

— Doar noi am îmbătrânit. Suntem altfel.

Când s-a auzit spunând „suntem altfel“, și-a dat seama că expresia avea și alt sens, la care nu se gândise.

Nu-i povestise soției despre incidentul de la prelegere, când îl zărise pe impostor printre spectatori. Bineînțeles, nu-i povestise nici că i se făcuse rău sau că luase cina cu doamna Naruse. Acelea erau întâmplări pe care n-avea nevoie, ba nu, n-avea voie să i le povestească soției. Era foarte atent să nu aducă în discuție subiecte care ar fi putut tulbura tihna lor conjugală. Se purta ca un tată care se ferea să-i vorbească fiicei lui despre sex.

Chiar și călătoria la Nagasaki se hotărâse s-o facă înainte de venirea primăverii nu atât pentru că-i promisese soției, ci mai degrabă din cauza spaimei care i se cuibărise în suflet. Toate

întâmplările care se năpustiseră asupra lui în iarna aceea îl umpluseră de neliniște. Ca să scape de ele, voia să fie singur cu soția, să meargă împreună într-un loc unde să aibă parte de câteva zile liniștite.

Deși iarna nu se sfârșise, vremea era călduță și, după ce au trecut de Isahaya, pe cerul senin s-a profilat în depărtare, ca un pâlc de nori, silueta unui munte.

— E muntele Unzen ! i-a explicat Suguro soției sale, arătând spre harta întinsă pe genunchi. Acum trei sute de ani, creștinii erau aruncați în apa clocotită a vulcanului de acolo.

— Mai există și acum locul respectiv ?

— I se spune Jigokudani¹. Dar în ziua de azi e plin de turiști și de elevi în excursie cu școala.

A simțit un val de fericire năpădindu-l și încălzindu-i tot trupul. Un soț și o soție care se apropie de sfârșitul vieții lor se bucură împreună de o excursie de trei zile. Spre deosebire de voiajul de nuntă, cei doi împărtășeau acum un profund sentiment de solidaritate și încredere, la care numai un cuplu ce a trecut prin ani lungi de încercări poate ajunge. Suguro simțea din nou mulțumirea de-a o fi ales pe femeia de lângă el drept tovarășă de viață.

Au ocolit poalele muntelui Unzen și au ajuns în stațiunea termală Obama. Jos se întindea golful, iar vaporii fini de apă urcau până în oraș.

— Pe vremea aceea, creștinii erau siliți să meargă pe jos până în vârful muntelui. În felul ăsta erau duși la Jigokudani.

1. În traducere, „Valea Iadului“.

— Probabil că satul era pustiu pe-atunci.

Au trecut de Obama și au luat-o pe drumu îngust ce se întindea de-a lungul coastei. Când Suguro venise aici prima oară, cu douăzeci de ani în urmă, drumul nu era nici măcar pavat. Atunci, mașinile din sensul opus stârniseră un nor de praf, iar taxiul lui se oprise pe marginea drumului și le așteptase răbdător să treacă.

— Uite, aceea e insula Dangō, iar în spatele ei se întinde Amakusa.

— Acolo e Amakusa?

— Da. E portul în care au acostat, acum trei sute de ani, misionarii creștini, spanioli și portughezi, după o călătorie de mai bine de doi ani. Cred că și pe ei i-a întâmpinat exact același peisaj...

Pe când vorbea, Suguro simțea cum reînvie căld în el entuziasmul anilor tinereții. Imaginile care i se născuseră în minte în timpul plimbărilor de acum douăzeci de ani ieșeau din nou la suprafață.

Cei doi au coborât din taxi și s-au dus să viziteze mormântul creștin descoperit în păduricea plantată ca paravânt de-a lungul coastei. Mormântul cenușiu semăna mai degrabă cu un bolovan aruncat acolo și nu avea decât o cruce pe care erau scrise câteva cuvinte ce păreau să fie în latină.

— Aici, la Kazusa, s-a folosit prima presă de tipărit din Japonia. Știi că în perioada Tenshō¹ o faimoasă solie de tineri japonezi a fost trimisă în Europa, ca să aibă o întrevvedere cu Papa de la

1. Perioadă din istoria Japoniei cuprinsă între anii 1573-1592.

Roma. La întoarcere, s-au oprit la Goa și acolo au făcut rost de o presă pe care au adus-o cu ei. Cu ea s-au tipărit cărți religioase, dar și cărți de literatură clasică japoneză.

Soția îl asculta atentă, nu atât pentru că era interesată de ceea ce-i spunea, cât pentru a-i răsplăti explicațiile entuziaste.

— În vremurile acelea existau seminare în Kazusa, în Kuchinotsu, satul învecinat, și în Arie. Pe lângă latină și portugheză, studenții învățau să cânte la orgă și la clavecin și să picteze. Lucrul ăsta e trecut sub tăcere în toate cărțile de istorie, dar aici e locul în care Japonia a aflat pentru prima oară despre Occident.

Suguro și-a amintit că nu departe de locul acela se întindea o fâșie superbă de plajă. Cu douăzeci de ani în urmă, obosit de atâta umblat, se întinsese pe nisipul de culoarea chihlimbarului și se lăsase furat de somn în timp ce privea valurile liniștite. Pe-atunci era încă în puterea vârstei și plin de energie.

După ce au luat masa la un restaurant drive-in din Kuchinotsu, soții au lăsat taxiul să aștepte în sat și au mers pe jos până la plajă.

— Aici am adormit privind valurile!

— Ce limpede e apa! Se zăresc algele mișcându-se.

— Vezi locul unde răsare, ca din senin, un fel de promontoriu? Acolo e castelul Hara, unde a avut loc răscoala Shimabara¹, când au fost uciși treizeci de mii de bărbați și femei.

1. Răscoală a țăranilor, mai cu seamă creștini, din 1637-1638.

Cuvântul „uciși“ i-a umplut sufletul de amărăciune. În excursia pe care o făcea împreună cu soția lui, ar fi trebuit să se bucure de viață, nu să se cufunde în întuneric. Venise aici ca să scape de lumea în care trăiau doamna Naruse și Motoko Itoi.

— Ia uite ce scoică frumoasă am găsit!

Pe când stătea întins pe nisip, soția sa a venit să-i arate o scoică pe care o culesese chiar de lângă apă. În palma ei albă, melcul rozaliu arăta ca o bijuterie.

— Te simți bine?

— Mai încape vorbă! Doar a trecut atâta vreme de când n-am mai fost într-o călătorie! Aș fi vrut să fie cu noi și băiatul cu soția.

— Când stau și mă uit la ocean, îmi dau seama cât de norocoși am fost să trăim atâta... Am trecut prin război, apoi prin vremurile grele care i-au urmat... Dar am răzbit până aici...

— Îi mulțumesc întotdeauna lui Dumnezeu pentru asta când mă duc la slujbă. Simt că, atunci când am să mor, am să-i pot spune: „Mulțumesc, Doamne, pentru tot“.

Orice s-ar fi întâmplat, Suguro nu voia să-i dezvăluie soției lui acea lume întunecată... Motoko Itoi cu ceara topită în păr, cu limba mișcându-se ca o omidă între buzele întredeschise în timp ce niște bărbați o sugrumau... Flăcările care cuprindeau o casă țărănească, strigătele femeilor și ale copiilor, cele treizeci de mii de suflete ucise chiar în apropiere, la castelul Hara...

— Ce bine de tine, a lăsat Suguro să-i scape un oftat. Te invidiez...

— De ce?

— Pentru că... spre deosebire de mine, care sunt scriitor... tu nu ești nevoită să vezi chiar toate lucrurile.

Senzația de a o avea pe soția sa alături s-a transformat treptat într-un sentiment de siguranță. Unul identic cu acela pe care îl avea în copilărie, când dormea lângă mama lui. De ce oare încerca întruna să părăsească acel refugiu? Din dorința de-a vedea oamenii. Din dorința de-a ști totul despre ei. De a-i cunoaște în profunzime. În cei treizeci de ani de când scria, această dorință devenise însăși natura lui.

Valurile se apropiau și se retrăgeau cuminiți. Le asculta unul câte unul și de fiecare dată i se perinda prin fața ochilor o scenă din viața sa. Excursia la Yamato, în acea zi de toamnă, imediat după ce se logodiseră. Prima lor locuință – o căsuță în Komaba pe care o cumpăraseră după căsătorie. Silueta soției sale care venise să-l îngrijească zi de zi în timpul lungii convalescențe petrecute în spital. Surâsul ei – primul lucru pe care îl văzuse când se trezise, după operație. Așezată acum lângă soțul ei, care tăcea, nu spunea nici ea nimic. Poate că asculta la rândul ei valurile și era năpădită de aceleași amintiri.

— Măine e duminică. Nu vrei să mergem împreună la biserică? l-a întrebat dintr-odată soția. Întotdeauna mi-am dorit să asist la slujbă într-un loc pe care l-ai descris în romanele tale.

— De ce?

— Păi, a râs ea, e singurul fel în care pot să mă strecor în cărțile tale. Altminteri nu e chip să-mi găsesc un loc în meseria ta...

Era adevărat. Încă de când se căsătoriseră Suguro o rugase să respecte granița clară dintre vocația sa și viața de familie. Nu trebuia să aibă nici un cuvânt de spus în munca lui. Nu trebuia să se amestece niciodată în ce scria. Fusesse atât o rugămintă personală, cât și o măsură de prudență.

— N-am mai fost de multă vreme la slujbă, a zis repede, uitându-se în altă parte.

„Nu e vorba că nu m-am mai dus, de fapt n-am mai fost în stare să mă duc“, și-a spus în sinea lui.

— Știu o bisericuță liniștită la marginea orașului Nagasaki. Putem merge mâine acolo. Am să dau telefon de la hotel să întreb la ce oră e slujba.

Apoi și-a scuturat energic nisipul de pe pantaloni și s-a ridicat, punând astfel capăt discuției.

În timpul slujbei, Suguro și soția au auzit de câteva ori un cocoș cântând afară, în curtea însorită a bisericii. Era al preotului străin, care avea și el păsări, ca toți ceilalți săteni. În dreptul ferestrei bisericii creștea un arbore de camfor imens cu crengi noduroase, printre care se zăreau sclipirile oceanului. În jurul celor doi soți se zbenguiau câțiva copii, pe care mamele cu pielea arsă de soare încercau să-i potolească. Un prunc s-a pus pe plâns și o femeie a încercat să-l împace. Majoritatea credincioșilor veniți la slujbă erau săteni, care-și duceau traiul pescuind și lucrând la câmp.

În seara dinainte, la hotelul din Nagasaki, Suguro își amintise de acest sat de la malul oceanului, pe care-l vizitase cu mulți ani în urmă, și îi povestise soției despre el.

— Are o biserică frumoasă, de cărămidă. Pe vremuri erau mulți săteni care practicau creștinismul pe-ascuns. Chiar și acum, mai bine de

jumătate din localnici sunt credincioși. Misionarul care a propovăduit aici a fost celebrul părinte De Rotz. Au muncit cu toții cot la cot, au strâns bani, au ars cărămizi și și-au construit cu mâinile lor o biserică.

Soției sale i-a plăcut mult povestea.

— Atunci vrei să mergem acolo? Facem cam patruzeci de minute cu mașina...

În dimineața următoare, la ora opt, cei doi au luat un taxi de la hotel, au străbătut două tune-luri și, când au zărit golfulețul de lângă sat, s-au bucurat că veniseră până acolo. Oceanul sclipind în bătaia razelor de soare i-a întâmpinat cu căldură. Chiar în momentul în care au ajuns, un copil de școală a tras clopotele în biserică de cărămidă de pe dealul din spatele lor. Familiile din sat urcau panta spre biserică întocmai ca un șir de furnici.

Au coborât din taxi și s-au alăturat șirului de oameni. În curtea bisericii i-a întâmpinat un misionar străin, cu barbă albă, a cărui figură Suguro și-o amintea. Din când în când preotul glumea cu copiii care se hârjoneau prin jur sau le spunea câteva cuvinte călduroase femeilor venite la slujbă. Când l-a văzut pe Suguro, a părut să-și amintească de el și i-a spus în glumă:

— Așezați-vă în mijloc, acolo sunt locurile de onoare!

Trecuseră mai bine de patruzeci de ani de când preotul fusese numit la biserică din sat. Și în tot acel răstimp, ochii lui surâzători păreau să fi văzut numai apele primitoare ale oceanului, arborii de camfor cu crengile lor mari și copiii neastâmpărați care roiau în jurul lui, nicidecum latura întunecată a lumii pe care o surprinsese Suguro.

Când a început slujba, preotul nu a ținut o predică, ci a citit împreună cu enoriașii un pasaj din Evanghelie. Așa părea să fie obiceiul la slujbele de duminică. Toți cei prezenți, bărbați și femei cu fețe arse de soare și cu pomeți proeminenți, repetau într-un glas cuvintele preotului.

— Veniți la Mine, toți cei trudiți și împovărați, iar Eu vă voi ușura¹.

De afară s-a auzit iar cântatul prelung al cocoșului.

— Luați jugul Meu asupra voastră și învățați de la Mine, că sunt blând și umil la inimă, și veți afla alinare pentru sufletele voastre².

Suguro și soția au repetat și ei cuvintele preotului odată cu ceilalți credincioși: „și veți afla alinare pentru sufletele voastre“. Însă imediat, în mintea lui Suguro s-au ivit versurile din *Divina Comedie*: *Pe când e omu-n miezul vieții lui / M-aflam într-o pădure-ntunecată, / Căci dreapta mea cărare mi-o pierdui...*

— Fericiți cei blânzi³.

Vocea bătrânului preot era la fel de aspră precum cea a cocoșului din curte. *M-aflam într-o pădure-ntunecată, / Căci dreapta mea cărare mi-o pierdui...*

— Fericiți cei blânzi! au repetat sătenii.

Glasurile credincioșilor se amestecau cu plânsele copiilor și cu smiorcăiturile nasurilor.

— Fericiți cei întristați, căci ei vor fi mângâiați⁴.

— Fericiți cei întristați, căci ei vor fi mângâiați!

1. Evanghelia după Matei, 11:28

2. Evanghelia după Matei, 11:29

3. Evanghelia după Matei, 5:5

4. Evanghelia după Matei, 5:4

Când s-a încheiat slujba, cei doi soți și-au croit drum prin mulțimea de copii și s-au urcat în taxiul închiriat cu ora. Preotul a ciocănit cu degetul în geamul mașinii și le-a spus :

— Să mai poftiți pe la noi !

Mașina mergea pe lângă oceanul ce sclipea prietenos și îmbietor. Soția a oftat.

— Ce viață minunată duc oamenii de-aici !

— Mda...

M-aflam într-o pădure-ntunecată, / Căci dreapta mea cărare mi-o pierdui... Suguro a privit în urmă. Biserica și arborii de camfor se făceau din ce în ce mai mici. „Oare ce vârstă are preotul? Probabil vreo șaptezeci de ani, cu vreo cinci-șase ani mai mult decât mine... Cam cât îi mai rămâne de trăit? Când o să moară, or să-l îngroape sub arborii de camfor, iar de-acolo va putea privi oceanul și pe copiii neastâmpărați și va putea asculta cântatul cocoșului și după moarte. Aici nu se găsește nici o fărâmbă din lumea doamnei Naruse și a lui Motoko Itoi...”

Excursia a durat doar trei zile, dar lui Suguro i s-a părut că a lipsit vreme îndelungată. Când au aterizat pe aeroportul Haneda și a văzut cerul cenușiu și fumul ridicându-se din coșurile fabricilor, s-a simțit târât înapoi în lumea murdară a oamenilor.

Pe masa de lucru de la birou îl aștepta un maldăr de scrisori. S-a schimbat și s-a apucat să deschidă pe rând plicurile cu o foarfecă. Soția l-a privit cu căldură și i-a zâmbit.

— Îți mulțumesc pentru excursie.

— Te-ai simțit bine ?

— Foarte bine! Am să le scriu copiilor, ca să le povestesc.

— Ar trebui să facem câte o excursie din asta măcar o dată pe an.

Încântată, soția sa l-a răsplătit cu un zâmbet ca o rază de soare.

A triat scrisorile, a pus pe categorii revistele și cărțile primite și a răsfoit ziarele adunate între timp. În ultimele trei zile, în Japonia fusese liniște. Nici un eveniment major nu era menționat pe prima pagină sau în pagina socială a ziarelor. Suguro a citit revistele de critică literară din luna respectivă și apoi s-a uitat peste cronicile de carte. S-a hotărât să trimită câteva scrisori de mulțumire pentru cărțile primite și a strigat-o pe soție:

— Poți să-mi dai ilustratele cu gravuri pe care le-am cumpărat din Kyūshū? Aș vrea să scriu câteva rânduri de mulțumire.

Soția sa curăța liniștită niște curmale japoneze¹; peste umărul ei se zărea ecranul televizorului și, în mijlocul lui, fața pătrătoasă a unui crainic între două vârste care prezenta știrile după-amiezii.

„În cartierul Shinjuku a fost descoperit cadavrul unei tinere care s-a sinucis... Când administratorul apartamentului, domnul Mitsuo Shimizu, a descuiat ușa...”

— Ilustratele cu gravuri le-am cumpărat de la hotel?

— Nu, de la un magazin de suvenire, de pe strada Dōza parcă...

„Tânăra a fost identificată ca fiind Motoko Itoi, de profesie pictoriță... avea o funie înfășurată în

1. Fructele *kaki* (*Diospyros kaki*)

jurul gâtului, iar din cercetările poliției a reieșit că s-a sinucis folosindu-se de piciorul mesei. Se pare că a lăsat un bilet de adio constând din câteva rânduri scrise în carnetul său de schițe. Conform declarațiilor poliției...”

— Vrei o curmală?

Suguro s-a ridicat și s-a îndreptat spre holul de la intrare. Ce-i spusese doamna Naruse în scrisoare nu fusese nici minciună, nici lăudăroșenie.

— Ce s-a întâmplat?

Auzind vocea uimită a soției sale, care îl privea cu ochii cășcați, a încercat să se stăpânească și și-a luat o expresie indiferentă. Oceanul care scliepa printre ramurile arborelui de camfor. Soția sa nu trebuia să cunoască decât lumea aceea.

— Mă duc să cumpăr niște plicuri, a mințit el. Ilustratele mi se par prea neprotocolare.

A ieșit din casă, a intrat într-o cabină telefonică și a format numărul. Nu știa dacă doamna Naruse era la spital, dar în starea în care se afla, nu putea să nu-i telefoneze. I s-a făcut legătura cu sala asistentelor de la pediatrie și acolo i s-a spus că doamna Naruse lipsea în ziua aceea de la spital.

— Dar vine mâine-dimineață. Unul dintre copiii pe care-i îngrijește e programat pentru operație, i-a explicat politicoas asistenta tânără, cu voce de elevă de liceu.

A doua zi, pe la unsprezece, Suguro cobora din lift la etajul unde se afla sala de operații. Pe scaunele înșiruite lângă perete stăteau două femei strânse una-ntr-alta ca două călugărițe bătrâne. Una era mama băiatului operat, cealaltă era doamna

Naruse, care avea o față atât de obosită, încât părea aproape de nerecunoscut.

Doamna Naruse l-a zărit și s-a îndreptat către el.

— Ați venit până aici...

— A început deja operația?

— Acum vreo trei ore. Îl operează un chirurg cardiolog de la Universitatea Keiō, așa că e pe mâini bune, dar mă îngrijorează faptul că e prea multă liniște...

— E o operație dificilă?

— Da. Copilul are o tumoare pe un vas din apropierea inimii. Operația e foarte grea și extrem de periculoasă. Când mă gândesc ce dureri o avea...

Doamna Naruse a închis ochii. Umbrele bătrâneții, pe care Suguro nu le remarcase niciodată înainte, se distingeau acum clar pe pleoapele sale, făcându-l să-și dea seama pentru prima oară cât de în vârstă era de fapt.

— Am trecut și eu printr-o operație serioasă. Când ești acolo, habar n-ai ce se întâmplă cu tine. În cazul meu, operația a durat șase ore, dar mi s-a părut că am dormit doar cinci minute.

— Da, și eu îmi spun în sinea mea că nu are cum să simtă durerea sub anestezie... dar când îmi imaginez bisturiul despicând trupușorul acela și apoi pieptul desfăcut și vasele de sânge scoase la vedere...

Doamna Naruse a închis din nou ochii, cu o expresie obosită. Buzele i se mișcau ușor, ca ale unei călugărițe în timpul slujbei.

— Vă rugați? a întrebat-o Suguro uimit.

— Da, nu pot să nu mă rog. Sunt o proastă, nu-i așa? Nici măcar nu e copilul meu, i-a răspuns doamna Naruse. Apoi a continuat de parcă atunci

iși dăduse seama : Dar de unde știați că am să fiu astăzi aici ?

— Am sunat ieri la sala asistentelor și mi-au spus ele.

— Aha...

Suguro ar fi vrut să aducă vorba despre moartea lui Motoko Itoi, dar și-a înghițit cuvintele. Femeia pe care o avea acum în fața ochilor nu era cea cu care stătuse de vorbă la restaurantul chinezesc. Când lucra ca voluntară, era complet schimbată, învăluindu-i pe copilașii plăpânzi în dragostea ei maternă.

Suguro s-a așezat lângă cele două femei, însă mama copilului nu i-a adresat nici un cuvânt. Toată atenția ei era îndreptată probabil nu spre el, ci spre sala de operații. Becul roșu de la intrarea în sală părea singurul lucru viu de pe culoarul cufundat în tăcere.

Atât mama copilului, cât și doamna Naruse țineau ochii închiși. Buzele doamnei Naruse se mișcau neîncetat, dar Suguro nu reușea să prindă cuvintele rugăciunii. Femeia asta folosisese ca stimul erotic în viața ei de cuplu imaginea copiilor închiși împreună cu mamele lor într-o casă în flăcări. Oare cui s-o fi rugând acum ? Suguro o privea și simțea că îl ia amețeala.

— Trebuie să plec, a spus ridicându-se încet de pe scaun.

Doamna Naruse a deschis ochii și a încuviințat ușor din cap.

Noaptea nu se lăsase încă, dar era deja întuneric, probabil din cauza smogului sau a ceții. În astfel de

seri, până și străduțele lăturalnice din Kabuki-cho erau pustii și nu se auzea decât vocea vânzătorului de batate coapte strigându-și marfa. Becurile cu neon păreau cufundate în ceață, iar pătura cu care-și acoperise genunchii Hina Ishiguro era jilavă. Pictorița a coborât privirile și și-a aranjat săculețul cald din poală. În acel moment, cineva a venit și s-a postat în fața ei.

— Doriți un portret în creion sau în acuarelă ? a întrebat cu o voce obosită, aruncând o privire către poalele hainei de ploaie și către pantofii uzați ai clientului.

— Aici i-ai făcut portretul și lui Suguro *Sensei* ?

A ridicat capul și l-a văzut pe reporterul care o acostase în seara când fusese dată afară de la recepție. O privea zeflemitor, cu mâinile în buzunare.

— Ce-ți pasă ?

— Ia nu mai face pe dura ! N-am venit pentru un reportaj. N-ai de ce să-ți faci griji.

— Dacă nu vrei să-ți fac portretul, te rog să te dai din fața mea. Trebuie să lucrez.

— Văd că n-o scot la capăt cu tine. Bine, fă-mi un crochiu.

Hina a început să-și miște creionul pe hârtie în tăcere. Kobari a privit-o de sus și i-a spus :

— Ascultă-mă puțin fără să te enervezi. Te cred când îmi spui că te-ai întâlnit cu Suguro aici, în Shinjuku. Chiar te cred.

— Nu te mai mișca, altfel nu te pot desena.

— După ce-am stat de vorbă cu tine, am făcut niște investigații despre el și am aflat o mulțime de lucruri.

— Asta n-are nici o legătură cu mine.

— Vreau să aflu două lucruri. Ce relație era între scriitor și Motoko Itoi, cea care s-a sinucis? Și încă ceva, știu că Motoko avea o prietenă apropiată, mai în vârstă ca ea. Femeia asta îl cunoaște pe Suguro?

Mâna care ținea creionul s-a oprit. Kobari a continuat cu întrebările, dar Hina a tăcut mai departe cu încăpățănare.

În lipsă de altceva, reporterul a aruncat o privire spre portretul încă neterminat.

— Ce porcărie!

— Ce s-a întâmplat?

— Desenul ăsta exprimă numai răutate! Doar n-oi fi așa de urât!

Hina Ishiguro i-a privit fața buhăită și a râs.

— Dacă vrei doar un portret superficial, du-te la alt artist al străzii. Pentru noi, a face un portret înseamnă a pune pe hârtie caracterul subiectului.

— Ăsta e caracterul meu?

— Nimeni nu-și cunoaște adevărata față. Toți se înfrumusețează, își dau aere și cred că masca pe care o poartă în societate e chipul lor real.

Când a dat la o parte pătura de pe genunchi și s-a ridicat, săculețul cald i-a căzut din poală.

— Dar schița asta e de-a dreptul oribilă! Că tot veni vorba, la expoziția voastră era și portretul lui Suguro. Ți-am mi s-a părut și mie că semăna perfect. Fața lui are ceva întunecat și dezgustător, iar tabloul i-a prins bine expresia.

— Ne-ai văzut expoziția?

Figura pictoriței s-a mai luminat puțin.

— Normal! Tu nu erai acolo, dar... Când am fost să o văd, l-am zărit pe Suguro în cafeneaua de peste drum de galerie, stând de vorbă cu femeia

în vârstă. Cu prietena lui Motoko. Bineînțeles, Motoko e moartă acum...

— De unde știi asta?

— Că a murit Motoko? Păi n-a scris și în ziare?

— Motoko a murit întocmai cum și-a dorit și cred că e fericită acum. Dar de unde ai aflat de Madame N?

Kobari s-a gândit că era mai bine să-i povestească totul cinstit. Dar când a terminat, Hina Ishiguro tot nu părea convinsă.

— De ce-l urăști atât de mult pe domnul Suguro?

— Nu prea știu nici eu de ce, a răspuns reporterul, pe jumătate în glumă. În principiu, pentru că văd în el un exemplu de pseudoliterat. Așa-zii oameni de cultură din ziua de azi au ceva care te face să nu-i crezi. De asta, oricâte lucruri extraordinare i-am auzi spunând, ne întrebăm întotdeauna: „Oare nu cumva sunt niște impostori?”. Cred că asta e motivul pentru care nu-mi place Suguro.

— Bine, dar nu așa e toată lumea? Și tu ești la fel, l-a luat Hina peste picior. Ai văzut în domnul Suguro ceva din tine însuși și de asta îl urăști.

— Ce rea ești, a zâmbit amar Kobari. Poate că ai dreptate, dar să știi că eu nu sunt ca el. Eu sunt un sărăntoc, pe când el are o sumedenie de cititori, e mulțumit, e recunoscut ca un scriitor important, spune lucruri care par adevărate cu o figură care pare sinceră...

— Ești invidios!

— Normal că sunt! Dar, spre deosebire de ceilalți scriitori, e creștin. Chiar cunosc pe cineva care s-a creștinat pentru că i-a citit cărțile. Atât e de parșiv!

— Și?

— Dacă în realitate duce o viață complet diferită de lucrurile pe care le scrie sau despre care vorbește, atunci cred că datoria unui jurnalist e să scoată adevărul la lumină.

— Aha, deci ești un adevărat luptător pentru dreptate! Pentru ziariștii de azi, spiritul dreptății înseamnă să închidă ochii la ce fac ei și să-i judece în schimb pe ceilalți.

Kobari nu i-a luat în seamă sarcasmul.

— În tot cazul, la expoziție era un tablou mare, intitulat *Lumea urâteniei*. O pictură în care erau înfățișați o mulțime de femei și de bărbați despuiați, stând printre șerpi, broaște râioase și călugărițe¹... Așa ceva nu ți se șterge ușor din minte.

— Serios? Eu am pictat tabloul ăla! a exclamat Hina bucuroasă. Plăcerea zugrăvită pe fața ei s-a transformat apoi într-un fel de inocență copilăroasă. Acum înțelegi ce înseamnă „estetica urâtului“? Pe asta vrem noi să punem accentul. Pictorii tradiționaliști împart lucrurile în două: într-o lume a frumosului și una a urâtului. Fac o distincție clară între lucrurile care se pot picta și lucrurile care nu se pot picta. Însă noi suntem de părere că în orice lucru urât există și ceva frumos, iar scopul picturii este să scoată frumosul la iveală. Înțelegi?

— Nu asta e teoria pe care v-o expunea Suguro în Shinjuku? Oricum, în portretul lui nu era nici urmă de frumos. Surprindea clar personalitatea lui dublă.

— Nu l-am pictat eu! E tabloul lui Motoko, a spus Hina înțepată, dar Kobari s-a prefăcut că nu observă.

1. Referire la insecta *Mantis religiosa*

— E fața tipică a unui schizofrenic. Am citit eu undeva că schizofrenicii au ochii ușor diferiți ca mărime și poziție. În Suguro trăiesc doi oameni. Deși s-ar putea ca el să nici nu-și dea seama. A fost odată și la televizor un film despre așa ceva, l-ai văzut?

— Nu l-am văzut. Supărată că ziaristul nu arăta nici cel mai mic interes pentru estetica urâtului, Hina a făcut ultimele retușuri pe crochiu, cu un aer enervat. Nici despre fața ta nu se poate spune că n-are nimic dezgustător...

— În filmul ăla, o doamnă din înalta societate s-a dus să consulte un doctor psihiatru. Se plângea de dureri de cap și de stări fizice ciudate. Doctorul a consultat-o mai multe zile la rând și într-una din ele, din senin, pacienta s-a transformat chiar sub ochii doctorului într-o persoană complet diferită. Bineînțeles, nu ca înfățișare. Femeia stilată și plăcută a căpătat brusc o expresie frivolă și vulgară și a început să râdă în gura mare. Doctorul a rămas uimit, dar peste câteva clipe pacienta a revenit la normal, de parcă se trezise dintr-un vis, și nu-și mai amintea nimic.

Hina îl asculta, manifestând pentru prima oară interes.

— Și?

— Înăuntrul ei mai trăia de fapt o femeie. O personalitate complet diferită. Așa se întâmplă cu schizofrenicii.

— Înțeleg. Pot... pot să înțeleg foarte bine ce se petrecea cu ea.

— Nu vrei să mergem să bem ceva?

— Unde?

— Pe Golden-gai.

— Vrei să mă mai tragi de limbă, nu-i așa? Dar n-am de gând să-ți mai spun nimic. Mă duc acasă.

— De ce?

— Fiindcă nu prea îmi plac jurnaliștii.

— Cât ești de drăguță!

Kobari s-a gândit că nu mai avea ce scoate de la ea.

— Face două mii de yenii.

Reporterul a plescăit nemulțumit, dar i-a întins două bancnote, apoi a făcut desenul sul, l-a băgat în buzunar și a plecat.

Într-un bar de pe Golden-gai, cu un pahar de alcool slab cu lămâie în față, a revăzut în minte discuția cu Hina Ishiguro. Acum avea destul material pentru un articol. Și-a amintit de jurnalistul care-l dăduse jos de la putere pe prim-ministrul japonez și s-a gândit că și bomba lui, chiar dacă era de proporții mai reduse, avea să zguduie fără îndoială lumea literară și cititorii. Era un pas important ca să-și facă un nume în lumea presei. Pe urmă, avea să aibă căutare și să câștige suficient ca să poată rupe relația cu femeia cu care trăia. Visa cu ochii deschiși și, cu cât bea mai mult, cu atât se simțea mai fericit.

În acea stare de euforie a chemat un taxi. I-a cerut șoferului să-l ducă la Nakano, dar s-a răzgândit:

— Ba nu, mergi în Yoyogi!

Nu credea că avea să dea peste Suguro la hotel, dar măcar ar fi putut să scoată de la angajați câteva informații despre petrecerea aceea.

— Rar vezi așa o ceață, a exclamat șoferul necăjit, încetinind. Să știți că nu pot merge decât

pe bulevard. Dacă intru pe vreo străduță n-am să văd nimic în față și mi-e frică.

— Bine.

A coborât din taxi lângă hotel și a făcut câțiva pași, înotând parcă prin ceața care-l înghițea. Cu neobrăzarea lui obișnuită, a intrat pe ușa slab luminată a hotelului. La recepție, un tânăr în uniformă neagră, cu ochelari, bătea nervos la o mașină de scris.

— Nu vreau o cameră. Cred că stă la dumneavoastră un domn pe nume Suguro.

Kobari i-a trântit o minciună, iar tânărul s-a prefăcut că verifică în registru.

— Nu, momentan nu avem pe nimeni cu acest nume.

— Ciudat! Am venit aici fiindcă mi s-a spus că o să fie o petrecere în seara asta.

— Pe numele cui este petrecerea?

Tânărul avea o figură serioasă: cu siguranță că fusese instruit să se poarte așa.

— Pe numele domnului Suguro. De asta...

— Nu e înregistrată nici o petrecere pentru un domn pe nume Suguro.

Tânărul s-a uitat întrebător la Kobari.

— Îmi cer scuze, dar hotelul nostru e rezervat doar membrilor înregistrați.

— Deci nu e nici o petrecere.

— Nu știu să fie vreuna în seara asta.

— Organizați din când în când petreceri numai pentru membri?

— Îmi pare rău, dar nu cunosc asemenea amănunte.

Kobari i-a aruncat un zâmbet disprețuitor și s-a îndreptat spre ieșire, iscodind pe îndelete cu

privirea holul îngust și barul din capăt. După ce a trecut de zona de staționare a mașinilor și a ieșit în stradă, a zărit prin ceața deasă un taxi oprind lângă hotel și un bărbat coborând din el. Silueta s-a apropiat și a trecut chiar pe lângă el.

Kobari a rămas șocat, de parcă primise o lovitură în moalele capului.

Era Suguro! Nu Suguro cel care vorbise despre lucruri serioase la decernarea premiului literar sau la emisiunea de la televizor, ci bărbatul din portretul lui Motoko Itoi. Când a trecut pe lângă reporter, fără să-i acorde nici cea mai mică atenție, chipul său emana șiretenie, aroganță și vulgaritate. Și-a continuat drumul spre hotel, dar ceva l-a făcut să se răzgândească și s-o ia tot înainte pe bulevard, înspre Shinjuku.

„M-a văzut. E prudent.“

Euforia lui era și mai mare. Surprinsese în sfârșit adevărata față a bărbatului. Fremătând ca un vânător care se uită la prada prinsă-n capcană, Kobari i-a mulțumit ceții. Bărbatul n-avea să-și dea seama că e urmărit.

Dar calculul său era cât se poate de greșit. Într-adevăr, Suguro nu putea să-l vadă din cauza pâclei, însă și-a dat seama că exista pericolul să-l piardă și el din vedere. Dacă se apropia prea tare, celălalt avea să intre la bănuieli. A iuțit totuși pasul. Bărbatul din fața lui a mers o vreme pe bulevard, apoi, dintr-odată, a cotit la dreapta, pe o străduță. Când Kobari a dat colțul, silueta nu se mai zărea nicăieri, de parcă s-ar fi evaporat. De parcă ar fi intrat pur și simplu în pământ. Contrariat, reporterul a uitat să se mai ferească și a urcat dealul în fugă, uitându-se în toate părțile. Unde dispăruse,

unde se ascunsese? În jur nu se vedea și nu se auzea nimic. În vârful dealului, pâcla învăluisese șirurile de case de pe ambele părți ale drumului: umezeala care se strecura în stâlpii electrici și în hainele lui era dezgustătoare. Dintr-odată, pe Kobari l-a cuprins neliniștea, gândindu-se că poate Suguro nu se făcuse nevăzut pe străduța aceea, că poate doar i se păruse. Și-a croit drum prin ceață până la poalele dealului, cercetând porțile caselor prin aburul lăptos care ba se îngroșa, ba se subția. S-a îndreptat spre bulevard, atent la porțiunea din spatele stâlpilor electrici.

În momentul acela, a auzit o voce care răzbătea prin ceață din spatele său. Părea că râde bătându-și joc de confuzia lui. Kobari s-a întors și a zărit o umbră pe la jumătatea pantei. Bărbatul râdea sfidător. Era o voce apăsătoare. Apoi s-a transformat într-un vaiet prelung, iar bărbatul a urcat panta, șchiopătând de un picior, și s-a pierdut în întuneric.

Suna telefonul. Suna îndărătnic, fără întrerupere.

Suguro a descuiat ușa și a intrat în birou. Când a auzit telefonul, a înghețat. Tocmai se întorsese de afară, unde era o noapte cu ceață deasă și smog. Paltonul îi era îmbibat de umezeală, dar n-a făcut nici o mișcare ca să și-l scoată.

Era de-ajuns să audă țârâitul telefonului ca să înțeleagă cine îl suna. Chiar dacă ridică receptorul, știa că celălalt n-avea să scoată un cuvânt.

Suna telefonul. Suna îndărătnic, fără întrerupere.

Din cine știe ce motiv, lui Suguro i-a venit în minte un pasaj din *Regele Lear*, pe care tocmai îl recitise.

*Te rog, nu-ți bate joc de mine
Sunt un moșneag nătâng din cale-afară;
Optzeci de ani, mai bine – nici un ceas
Mai mult sau mai puțin¹...*

Te rog, nu-ți bate joc de mine, s-a adresat în gând celuilalt. Țârâitul s-a oprit.

Cu umerii urcând și coborând în ritmul respirației, Suguro și-a scos paltonul, dar își simțea trupul greoi. Îi spusese deja soției că urma să rămână la birou peste noapte și, cum nu mai avea de bătut drumul până acasă, la marginea orașului, s-a așezat pe canapea și a închis ochii, de parcă ar fi vrut să-și cântărească oboseala. Își dădea seama că începuse să îmbătrânească rapid din seara decernării premiului literar, din primele zile ale iernii. Simțea aproape palpabil cum bătrânețea și moartea se apropiau încet-încet.

Suguro și-a dus mâna la frunte. Era fierbinte. Probabil că plimbarea prin ceață nu-i făcuse bine acelui trup care suferise cu mulți ani în urmă o operație de plămâni. Ar fi fost un efort prea mare să se bage în pat, așa că s-a întins pe canapea, a închis ochii și a adormit.

A avut un vis.

1. *Regele Lear*, actul IV, scena VII, v. 70-72. Prezenta traducere este extrasă din volumul *Shakespeare - Antologie bilingvă*, alcătuit de Dan Duțescu și Leon Levițchi, Editura Științifică, București, 1964.

Mergea de unul singur, învăluit de ceață. Nu știa de ce ieșise afară tocmai într-o seară ca aceea. Și-a amintit cum se plimba, tot prin ceață, în iernile în care se afla la studii la Lyon. De multe ori, când ieșea de la teatru sau de la un film, stăpânit încă de euforia spectacolului, se întorcea acasă pe jos, croindu-și literalmente drum prin negură. Pe-atunci era tânăr și plin de speranțe și simțea că-și făurește un drum în viață. Acum însă, când bâjbâia prin pâcla aceea neobișnuit de deasă pentru orașul Tokyo, nu știa încotro se îndrepta. Nu-și dădea seama în ce direcție ar fi trebuit s-o ia ca să se întoarcă acasă și a fost cuprins de neliniște. Respira cu greutate.

În starea aceea de spaimă, a auzit pași apropiindu-se din spate. Cineva îl urmărea. După sunet, pașii erau fie ai doctorului cu scaunul ruginit, care venise să-i comunice rezultatele analizelor, fie ai acelui reporter. Primul îl făcea să se îngrijoreze în fiecare lună în legătură cu starea sănătății sale; cel de-al doilea îi punea în pericol liniștea sufletească. Oricare din ei ar fi fost, în zgomotul acela răsunau ura și tenacitatea urmăritorului.

Când Suguro a grăbit pasul, zgomotul din urma lui a devenit mai alert. Și-a amintit că drumul cotea puțin mai departe și, profitând de ceață, s-a furișat la dreapta și s-a repezit în sus pe pantă. S-a ascuns lângă poarta unei case. Din josul străzii s-au auzit pași alergând și oprindu-se chiar în dreptul porții unde se ascunsese el. S-a simțit privit. Poate că urmăritorul îi auzise respirația sau încerca să-l facă să se dea de gol.

— Ai cancer la ficat. Chiar dacă încerci să fugi, în starea în care te afli nu ai cum să scapi. Am

să-ți dau în vileag adevărata față! a tunat celălalt, dar după ceva timp a părut să renunțe și să se îndepărteze.

L-a luat cu frig și a simțit sudoarea șiroindu-i pe spate. „Te rog, nu-ți bate joc de mine“, a rostit, ca într-o rugăciune, cu fața spre vârful colinei. „Am urcat deja mai bine de jumătate din panta vieții. Nu vreau să mor într-o beznă și mai adâncă. Vreau ca povestea vieții mele să aibă un epilog potrivit.“

Chiar atunci a observat o luminiță răzbind prin ceață. Nu venea de la lămpile caselor de pe stradă, ci de undeva din vârful colinei. Lucirea aceea, care risipea pâcla deasă și se concentra asupra lui, părea un răspuns la ruga sa. A simțit clar că o forță încerca să pună stăpânire pe el, dar nu distingea în ea nici răutate, nici dușmănie. Dimpotrivă, în clipa în care a fost învăluit în lumina aceea delicată, l-a cuprins o liniște nemai-pomenită. Întrecea cu mult sentimentul de pace și siguranță pe care-l avea când stătea la masa de scris, în biroul lui. Era cu desăvârșire liber. Greutatea care-i apăsa tot timpul inima dispăruse. I se dăduse drumul într-o câmpie întinsă și-și putea umple în voie plămânii cu aerul proaspăt. „Deci așa e moartea!“ Suguro s-a simțit cuprins de o bucurie imensă, uimit să vadă că moartea avea cu totul alt chip decât își imaginase el înfricoșat. În lumina aceea care-l învăluisese nu era nici urmă de amenințare sau de condamnare, ci doar blândețe pură. *Veniți la Mine... că sunt blând și umil la inimă.* Vocea semăna și nu semăna cu aceea a preotului bătrân.

A deschis ochii. Era în toiul nopții. Îndărătul pleoapelor îi rămăsese clară lumina pe care o văzuse în vis. Nu mai avusese niciodată un asemenea vis. „Oare ce-o fi însemnând?” s-a întrebat, în timp ce se ridica de pe canapea. Nu dăduse drumul la căldură și-i era frig. S-a dus în dormitor și s-a băgat în pat, îmbrăcat cum era, fără să-și mai pună pijamaua pregătită de soție.

Să îmbătrânești înseamnă să te apropii tot mai mult de moarte și, cu siguranță, de aceea avusese un asemenea vis. Faptul că în vis cineva îl urmărea prin ceață era o manifestare a neliniștii lui la apropierea morții, dar ce semnifica lumina aceea? Felul în care își dorea el să se petreacă lucrurile!

Se învelise bine în pătură, dar își simțea spatele cumplit de înghețat. În iarna asta se întâmplase ceva cu el, din seara decernării premiului încoace. O mână nevăzută încerca să-l scuture și să-l smulgă din lumea pe care și-o construise și de care se agăța din răspuțeri; voia să-l arunce într-o lume de coșmar, pe care nu și-o imaginase niciodată. Una în care femeile aveau părul năclăit cu ceară și-și mișcau limba în gura pe jumătate deschisă.

Oare ce voiau să-i arate acea mână și acea lume? În romanele lui, Suguro susținuse întotdeauna că nici un lucru nu e lipsit de sens. Dacă teoria lui nu era greșită, atunci ce înțeles aveau toate acelea și spre ce îl împingeau? Avea sentimentul că rătăcea prin ceață și nu mai știa nici încotro se îndreaptă, nici cum să se întoarcă.

Dârdâind de frig, a strâns din pleoape și s-a căznit să adoarmă. Voia să vadă din nou lumina învăluindu-l și să retrăiască senzația aceea de beatitudine. În starea de semiconștiență în care

se afla, și-a dat seama că, în romanele sale, se bizuise pe cunoștințe și pe logică, însă acum se confrunta cu ceva irațional, ceva pe care nu știa cum să-l definească, dar care se tot întindea...

Când s-a trezit din nou, părea să aibă febră. Gura îi era uscată și amorțită. N-a avut puterea să se ridice și, chinuit de o durere cumplită de cap, a zăcut toată dimineața.

Pe la ora trei s-a auzit soneria de la intrare. Nu s-a dus să deschidă, dar a auzit cheia răsucindu-se în broască și apoi vocea bătrânului administrator al clădirii.

— Sunteți acasă?

— Da. Sunt, a răspuns Suguro ridicându-se pe jumătate, în ciuda durerii de cap.

— Ce bine! A venit *Mit-chan*.

— *Mit-chan*?

— Fata care vă făcea curățenie.

— Spune-i să intre.

S-a prăbușit din nou în pat și a închis ochii. Chiar și așa, simțea că i se învârtea capul.

Ușa dormitorului s-a întredeschis și a auzit vocea nazală a fetei.

— *Sensei*...

— Nu mă simt prea bine... M-am plimbat aseară prin ceață... Cred că m-a luat răceala.

— Cu ce vă pot ajuta?

Mitsu a strâns de pe jos hainele împrăștiate și pantofii lui Suguro și i-a pus mâna pe frunte.

— Aveți febră! Am s-o sun pe doamna.

— Nu-i nevoie. Dacă stau azi în pat toată ziua, mâine îmi revin.

— Am... am venit să vă dau banii înapoi.

— Ce bani?

Trupul fetei i se părea lui Suguro mai împlinit decât își amintea și se simțea deprimat având-o în preajmă. Ca și cum energia ei debordantă l-ar fi apăsât, în starea de epuizare fizică și psihică în care se afla el.

— Banii pe care i-am împrumutat de la dumneavoastră...

Suguro și-a amintit de discuția pe care o avusese cu soția sa.

— A, banii ăia, a spus dând pătura la o parte și luptându-se în continuare cu durerea de cap. I-ai luat ca să-ți ajuți prietena...

— Așa e, dar... sunt o proastă.

— Lasă, nu mai contează.

— Ce să fac? Nu pot să vă ajut cu nimic?

— Ai putea să-mi aduci un prosop ud ca să-mi răcoresc fruntea?

— Lăsați-mă s-o sun pe doamna!

— Nu. În zilele friguroase, ca asta, o dor rău de tot articulațiile și nu vreau să-și mai facă griji și din pricina mea.

Mitsu i-a așezat pe frunte compresa rece și l-a întrebat dacă nu-i era foame.

— Nu vreau nimic de mâncare. Poți să te duci acasă acum.

Fata l-a privit îngrijorată, a mai stat puțin și i-a spus că se întoarce mai târziu.

Suguro dormea și se trezea, apoi adormea la loc. Avea frisoane și dureri de cap. Când și-a luat temperatura, termometrul arăta 39°.

Pe seară, tocmai când încerca să se hotărască dacă să vorbească sau nu cu soția, a sunat telefonul.

— Vii acasă în seara asta?

— Nu, nu pot. Am foarte mult de lucru.

— Și cina ?

— Mă întâlnesc cu scriitorii la un restaurant.

— Ce bine ! Pe mine mă cam dor încheieturile azi...

— E din cauza frigului ! Ai grijă de tine.

Își mințise din nou soția. Îi ascunsese boala, așa cum îi ascunsese și visele sale, și întâlnirea cu doamna Naruse. Gândindu-se că numai așa reușise să păstreze atâta vreme liniștea căsniciei lor, i se părea că își clădise întreaga viață pe o minciună.

A mai dormit puțin. La un moment dat, a auzit ca prin vis ușa de la dormitor. A deschis ochii și a zărit lângă el chipul lui Mitsu, ca un boboc de floare.

— Pardon, v-am trezit din somn.

— Tu erai ?

— Vă mai simțiți rău ?

Mitsu părea sincer îngrijorată. Așa e copila asta ! Cum vede pe cineva că suferă, se zăpăcește și nu știe ce să mai facă să-l ajute. Părea puțin înceată la minte, dar era plăcută. Suguro se simțise întotdeauna atras de astfel de oameni. Uneori, chiar și-i alegea drept personaje principale și scria despre ei.

— Mi-e ceva mai bine.

— Sunteți sigur că nu vreți s-o sun pe doamna ?

— Nu ! Adineaori am vorbit la telefon și zicea c-o dor încheieturile.

Mitsu s-a apropiat și i-a pus mâna pe frunte.

— Încă aveți febră.

Sânii ei, ascunși sub un pulover ieftin, au atins fruntea lui Suguro. Puloverul mirosea a praf. Însă de data asta scriitorul nu s-a mai simțit sufocat de trupul ei plin de viață.

— Să știți că încă ardeți foarte tare!

— Dar am dormit și mi-e mai bine.

— Mă duc să vă umezesc compresa.

Mitsu a cules prosopul care alunecase lângă pernă și s-a dus la baie. Atingerea degetelor ei reci pe frunte i-a făcut plăcere lui Suguro. Nu avea o fiică, dar își imagina că l-ar fi îngrijit întocmai ca Mitsu. Era ceva copilăros în gesturile ei, mai neîndemânatică decât ale soției, însă de o perseverență aproape dureroasă.

După ce l-a învelit bine, fata a trebăluit o vreme prin bucătărie, apoi s-a întors în cameră cu o tavă pe care pusese o caserolă de aluminiu cu terci de orez, un bol cu ceai și niște prune murate.

— Mâncați!

— Tu le-ai preparat?

— Da, am învățat asta la spitalul unde a fost internat tatăl prietenei mele.

— De la cine?

— De la o bătrână care avea grijă de cineva. Nu știu dacă mi-au ieșit bine.

Deși nu mai mâncase de aproape o zi, nu-i era foame. Însă nu voia s-o rănească pe Mitsu și s-a ridicat în capul oaselor. Atât ceaiul, cât și terciul de orez aveau un gust groaznic, dar Suguro simțea că fata își dăduse silința.

— Mulțumesc. Adică... sunt „hepicit“, a zis după ce s-a străduit să mănânce, folosind o expresie din limbajul elevilor pe care-o învățase de la ea.

— Pe bune? a zâmbit Mitsu, acceptând sincer complimentul.

— Ai învățat o mulțime de lucruri la spital! Te duceai des acolo?

— Numai din când în când, împreună cu prietena mea.

— Nu era acolo și o voluntară, doamna Naruse? O știi?

— N-o știu, a clătinat Mitsu din cap. Ce-i aia „voluntară“?

— O persoană care-i ajută pe bolnavi, însă nu e o asistentă adevărată. Soția mea învață ca să devină voluntară.

— Asta face doamna aia?

— Da. Doamna Naruse e voluntară la spital. Are grijă de copiii bolnavi.

— A, atunci o știu! E o bătrână frumoasă, nu-i așa?

— Frumoasă? Știu și eu...

Încă îl mai durea capul și a închis ochii. Mitsu a dus tava înapoi la bucătărie.

A urmat o noapte lungă. Suguro se lupta cu febra, adormea și se trezea transpirat tot. Când s-a ridicat în miez de noapte să-și schimbe pijama, s-a ținut destul de greu pe picioare, dar a simțit că i-a mai scăzut febra. S-a șters pe corp cu un prosop, și-a pus o pijama curată și a aprins nepăsător lumina din camera de zi. A dat peste Mitsu, care dormea pe canapea, rezemată de spătar.

— Ce-ai făcut, nu te-ai dus acasă?

Mitsu a ridicat capul spre el, cu zâmbetul ei obișnuit. Lui Suguro i se părea că zâmbetul acela era totodată al unui copil care vrea să fie răsfățat de un adult și al unei femei care-i face avansuri unui bărbat. A simțit teama încolțindu-i în suflet și s-a stăpânit.

— Sunt niște păaturi în dulap. Avem și perne, cred că știi.

A lăsat-o acolo pe Mitsu, care nu i-a răspuns, și s-a întors în pat. Și-a frecat unul de altul picioarele înghețate, întocmai ca o muscă, și s-a lăsat iarăși pradă somnului. A visat că-și lipea obrazul urât de cel al fetei. Poate că așa reușea să-și prelungească viața, măcar cu un an sau doi.

Când s-a trezit, Mitsu îi ținea pe frunte un prosop ud și rece.

— Nu te-ai culcat? a întrebat-o uimit.

— Păi... mi-am zis c-o să vă simțiți mai bine cu prosopul ud.

— De când stai așa?

— N-are importanță. Nu vă mai gândiți.

L-a îngrijit toată noaptea, până când zorile au luminat fereastra. Suguro era convins că fata, ca și preotul cel bătrân, avea să meargă în raiul care lui i se părea tot mai îndepărtat.

— Ce bine c-ați venit!

— De ce?

Se afla într-unul din micile restaurante înghe-suite ca niște cutii de chibrituri de pe Golden-gai. Tōno a aruncat o privire spre clientul adormit pe care patroana i-l arătase din ochi. Bărbatul cu înfățișare neîngrijită dormea rezemat de peretele pe care atârnavu afișe cu „*tōfu*¹ fiert” și „pește prăjit”.

— De când a venit, mă întreabă-n gura mare dacă vine sau nu Tōno *Sensei*. I-am zis că nu știu dacă veniți astăzi, dar a stat să vă aștepte.

— Nu-l recunosc, a spus Tōno clătinând din cap.

— Îndruga numai ciudățeni și întreba întruna dacă pot să existe sau nu doi oameni la fel.

1. Cheag din lapte de soia

Auzindu-i vocea, Kobari a deschis ochii și, reze-
mat încă de perete, s-a răstit la patroană :

— Ce ți se pare așa de ciudat ? Îți jur că l-am
văzut cu ochii mei pe celălalt Suguro !

— O să răciți, a intervenit Tōno cu glasul lui
pițigăiat.

— Ba n-am să pățesc nimic ! Nu-s deloc sen-
sibil. Sunteți profesorul Tōno, nu-i așa ? a continuat
după ce a căscat, încă luptându-se cu somnul.

— Da, dar...

— Cei de la restaurantul Swan, de alături, mi-au
zis că veniți des aici, așa că v-am așteptat.

— Ce vreți de la mine ?

Tōno a luat bețișoarele și farfurioara pe care i
le-a întins patroana.

— Adu-mi niște apă, i-a cerut Kobari femeii.
Trebuie să mă trezesc din beție. Domnul de-aici e
Tōno *Sensei* ! E un mare psihiatru !

— Știu și eu atâta lucru. Domnul Tōno este de
multă vreme clientul nostru.

Kobari a dat pe gât apa din pahar și a scuturat
de două-trei ori din cap, de parcă voia să risi-
pească aburii beției.

— Domnule profesor, să știți că nu bat câmpii !

— Sunt convins.

— Sunteți *convins* ? De ce anume sunteți con-
vins ? Sunteți la fel de iresponsabil ca și Suguro.

— Care Suguro ?

— Ați citit vreunul din romanele lui ?

— A, vorbiți de domnul Suguro, scriitorul ? Am
ținut de curând o prelegere împreună.

— Ce credeți despre el ? Nu vi se pare că are
personalitate dublă ?

— Personalitate dublă ! a pufnit Tōno. Cred că exagerați. Pe ce vă bazați când faceți afirmația asta ?

— Domnule profesor, pot să existe două personalități diferite înăuntrul aceluiași om ?

— Sigur că da ! Orice om, pe lângă fața pe care o afișează în societate, mai are una pe care o știe doar el. Chiar și dumneavoastră sunteți așa.

— Nu vorbesc de lucrurile astea obișnuite. Când un om are două personalități separate, total diferite una de cealaltă, se spune că are personalitate multiplă, nu-i așa ? În romanele sale, Suguro arată lumii fața sa bună, dar în același timp face pe ascuns tot felul de lucruri dubioase cu femeile.

Kobari a tăcut și a trântit paharul gol în fața patroanei, cerându-i din nou apă.

— Să știți că m-am informat temeinic. Într-o zi am să-l demasc... Dar voiam să aud și părerea unui specialist.

— Ce părere ? l-a întrebat Tōno cu un aer enervat. Ce să demascați ? Mi se pare exagerat ce spuneți.

— Individul își înșală cititorii. Oricine ține creionul în mână are o responsabilitate față de societate. La urma urmei, trăim niște vremuri în care un prim-ministru poate fi tras la răspundere și dat afară din funcție. Dumneavoastră ce părere aveți despre personalitatea dublă a lui Suguro ?

— Habar n-am dacă are așa ceva. Nu cred să aibă personalitate multiplă.

— Bun, atunci cum definiți personalitatea dublă în general ?

— În general ? Să știți că oamenii nu sunt deloc atât de simpli cum ne închipuim noi. Înăuntrul

unuia trăiesc mai mulți. În meseria mea ajungi să înțelegi asta. Mă lovesc de lucruri care vouă, celorlalți, vi se par de neînchipuit.

— De neînchipuit ?

— Iată un lucru care mi s-a întâmplat cu mulți ani în urmă, în tinerețe. În timpul unei ședințe de hipnoză, un pacient de-al meu a început dintr-odată să vorbească în chineză. Zicea că într-o viață anterioară fusese negustor la Shanghai.

— Ei, na !

— Serios ! Chineza lui părea autentică, deși n-aș putea băga mâna-n foc, fiindcă nu vorbesc limba asta. Mi-a descris în amănunt viața lui de negustor.

— O fi fost vreo închipuire de-a bolnavului.

— Nu pot să afirm cu siguranță lucrul ăsta. S-au întâlnit asemenea cazuri și în străinătate și, la o verificare atentă, s-a dovedit că ceea ce spunea pacientul era adevărat.

Patroana încremenise cu cuțitul în aer și asculta și ea povestea lui Tōno.

— O femeie din Roma a susținut odată că, pe locul unde e construită acum Biserica Sfânta Maria, există o încăpere subterană, păstrată de pe vremea orașului medieval. A povestit toate astea sub hipnoză, iar câțiva ani mai târziu – repet, câțiva ani mai târziu – s-a descoperit o încăpere subterană chiar în locul descris de ea.

— Nu pot să cred, a obiectat Kobari ridicându-se în scaun. O fi jucat teatru ca să-i păcălească pe doctori.

— N-a fost nici un fel de șmecherie, nici un fel de teatru, a rânjit Tōno luând o gură de *sake* din pahar. Raportul doctorului e foarte explicit.

— Chiar e posibil așa ceva? a întrebat patroana oftând. Te și sperii...

— Domnule profesor, e posibil ca un om să fie în două locuri în același timp? a întrerupt-o Kobari.

— Ce v-a venit așa, dintr-odată?

— E posibil ca un om să apară, exact în același moment, în două locuri diferite?

— Ce legătură are cu domnul Suguro?

— Nu... e vorba... dumneavoastră ce credeți?

— Nu pot să neg categoric posibilitatea asta. Fenomenul este extrem de rar, dar există. Am mai vorbit cu cineva despre asta, chiar de curând... se numește dedublare. La începutul perioadei Taishō, elevele de la o școală primară din prefectura Iwate și-au văzut învățătoarea, în același moment, în două locuri diferite. Mai întâi, treisprezece eleve au zărit, lângă învățătoarea lor care scria ceva la tablă, o siluetă care îi semăna leit și care făcea aceleași gesturi. Pe urmă, în timp ce se aflau împreună cu ea în sala de lucru manual, au zărit-o și afară, între straturile cu flori. Au văzut-o cu ochii lor.

— *Sensei*, nu mai povestiți asemenea grozăvii! a zis patroana cutremurându-se. O să-mi fie frică să ies noaptea la toaletă!

— Sunt grozăvii, dar sunt adevărate.

Tōno a dus paharul cu *sake* la buze, savurând parcă uluiala celor doi.

— Și cum se explică așa ceva?

— N-am idee. Lucrul ăsta depășește sfera psihologiei, dar în spiritualism se numește proiecție astrală. Noi, psihologii, nu putem decât să presupunem că elevele sufereau toate de o formă de

hipnoză colectivă. Dar n-avem nici o dovadă clară că e adevărat.

— Ce poveste absurdă...

— Așa e! De când practic meseria asta, eu am ajuns la concluzia că omul este într-adevăr o grozăvie ce nu poate fi explicată prin logică. E plin de contradicții, ascunde nivele atât de adânci, încât aproape că nu le dăm de fund... oricât am căuta, oricât am cerceta... Chiar dacă vi se pare de necrezut, tot ce v-am povestit acum e adevărat. Orice se poate întâmpla când e vorba de oameni. În cele din urmă, am ajuns și noi, savanții, la concluzia asta.

Kobari s-a simțit tulburat de conversația cu profesorul până seara, dar a doua zi dimineată, când s-a trezit, cerul era atât de senin, încât s-a întrebat dacă nu cumva se lăsase păcălit cu o zi înainte. A ajuns la concluzia că fie Tōno le relatase acele episoade care sunau mai mult a povești cu stafii ca să-și bată joc de el și de patroana restaurantului, fie fusese vorba de vreo șmecherie pe care doctorii și martorii o crezuseră.

A muncit toată ziua și, când a terminat, s-a dus la spitalul din Harajuku. Și-a amintit că, în ziua în care o urmărise prin oraș, Madame N, despre care-i vorbise și Motoko Itoi, trecuse pe la spitalul cu șase nivele și stătuse puțin de vorbă cu o asistentă pe care părea că o cunoaște bine. Poate că avea să afle ceva interesant. La acea oră a după-amiezii spitalul era aproape pustiu. Kobari a mers la ghișeu pentru pacienții ambulatorii.

— Nu vă supărați ! Nu mai știu cum o cheamă, dar lucrează la dumneavoastră o asistentă mai în vârstă. Are în jur de cincizeci de ani.

Cele trei tinere care sporovăiau în spatele ghișeului au tăcut dintr-odată și l-au privit bănuitor.

— Are dinții ieșiți în afară, cam așa, a zis Kobari și, cu o figură serioasă, și-a depărtat buzele și a imitat dantura proeminentă.

Fetele au izbucnit în râs.

— E sora-șefă de la pediatrie !

I-au spus să ia liftul până la etajul trei, unde era secția de pediatrie, și să întrebe acolo.

În acru din spital se amestecau multe mirosuri : izul de dezinfectant, duhoarea tipică de bucătărie și mirosul trupurilor bolnave. Dar lui Kobari puțin îi păsa de miasma de suferință care părea impregnată pretutindeni.

În sala asistentelor, un doctor scria ceva și o asistentă tânără vorbea la telefon. Kobari a zărit-o pe Madame N, încinsă cu un șorț, ducând o ploscă și intrând la toaletă. Nu se înșela. Era chiar ea. Lichidul din ploscă avea culoarea deprimantă a ceaiului de proastă calitate.

Madame N a apărut iar și a dispărut imediat în salonul din capătul culoarului. Kobari s-a oprit în fața lui.

Ușa era deschisă. Razele soarelui de după-amiază se strecurau pe culoar. N-o putea vedea pe Madame N, dar îi putea auzi glasul. Pe plăcuța de pe ușă era scris un nume : Shigeru Uchiyama.

— Statuia prințului l-a rugat pe rândunel să-i îndeplinească o dorință, s-a auzit Madame N de după draperie. „În oraș locuiește o măicuță sărmană, care-și câștigă traiul din cusut. Copilașul

ei are febră și-i cere portocale, dar ea n-are bani să-i cumpere. Te rog să desprinzi rubinul de pe mânerul spadei mele și să i-l duci.“ Rândunelul voia să se întoarcă împreună cu frații lui în țările calde de departe, dar nu s-a îndurat să-l refuze pe prinț și a făcut întocmai: a luat rubinul în cioc și i l-a dus măicuței amărâte. Ea l-a vândut și, cu ajutorul banilor pe care i-a primit, copilul ei s-a însănătoșit.

— Și pe urmă? s-a auzit vocea unui băiețel dornic să afle continuarea.

— A doua zi, rândunelul s-a dus să-și ia rămas-bun, dar prințul l-a rugat să mai stea măcar o noapte: „În oraș trăiește un tânăr nevoiaș. Își dorește să scrie o piesă de teatru, dar n-are bani de lemne ca să facă focul și să-și dezmoștească mâinile înghețate. Te rog să-i duci bietului nefericit ochiul meu; e făcut dintr-un safir“. Rândunelul i-a răspuns că nu putea să facă ceva atât de crud, dar prințul i-a spus: „Rândunel, micuț rândunel, te rog să-mi împlinești voia“. Neavând încotro, rândunelul i-a smuls prințului ochiul și a zburat cu el în cămăruța tânărului. Fără să știe ce se întâmplase, tânărul a vândut piatra prețioasă, și-a cumpărat lemne de foc și a reușit să termine piesa.

O voce de copil răsfățat o întrerupea din când în când, punând întrebări sau făcând comentarii. Kobari asculta dezamăgit vorbele celor doi.

— În ziua următoare, prințul l-a rugat din nou pe rândunel să mai rămână o noapte: „În oraș trăiește o fetiță sărmană, care vinde chibrituri. Te rog să-i duci ei celălalt ochi al meu“. „Dar, prințule, s-a împotrivit rândunelul, dacă-ți scot și

ochiul celălalt, ai să rămâi orb!“ Însă prințul i-a spus: „Rândunel, micuț rândunel, te rog să-mi împlinești voia“. Neavând încotro, rândunelul a smuls celălalt safir și i l-a dus fetei care vindea chibrituri. Mulțumită acelui dar, fetița n-a mai fost nevoită să înfrunte frigul străzilor.

— Și rândunelul ce-a făcut ?

— Frații lui au plecat cu toții înspre țările calde, însă el a rămas, pentru că nu s-a îndurat să-l părăsească pe prinț. În noaptea aceea s-a pornit o ninsoare grea. Rândunelul a încercat să lupte cu frigul, mișcându-și întruna aripile, dar știa că n-o să mai reziste mult. Cu ultimele puteri, s-a așezat pe umărul prințului și i-a șoptit: „Rămas-bun, prințul meu, rămas-bun... rămas-bun...”

A tăcut câteva clipe, apoi l-a învățat pe băiat o rugăciune.

— *Shige-chan*, repetă și tu după mine : Doamne, te rog să mă ajuți să fiu un copil bun.

— Doamne, te rog să mă ajuți să fiu un copil bun.

— Doamne, te rog să fii bun cu toți copiii ca mine. Și am să fiu și eu bun cu ei.

— Doamne, te rog să fii bun cu toți copiii ca mine. Și am să fiu și eu bun cu ei.

— Doamne, stai cu mine și veghează-mi somnul.

Șapte

Soția lui Suguro repeta un cântec *nagauta*¹ acompaniindu-se la *shamisen*². Era atât de absorbită, încât nici n-a observat că scriitorul intrase în cameră. „În sfârșit am dobândit și noi puțină liniște în căsnicie și găsește și ea răgaz să se ocupe de ce-i place“, și-a spus acesta.

— Cum se cheamă cântecul?

— *Yokobue*, i-a răspuns soția, neobișnuit de scurt, apoi a luat cântecul de la început.

*Straiele sătenilor miros îmbătător a flori înflorite
Adierea de primăvară de la Umezu*³...

Pentru că soția nu-i acorda nici o atenție, Suguro s-a apropiat de fereastră și a privit grădina. Venise deja luna martie, dar copacii din grădină nu aveau încă muguri.

-
1. Cântece tradiționale japoneze, acompaniate în general de *shamisen*.
 2. Instrument muzical cu trei coarde, asemănător unei lăute cu gâtul subțire și alungit.
 3. Loc în Kyōto

— Lungă a mai fost... iarna asta, a murmurat, oftând din rărunchi.

Nu i se adresa în mod special soției, dar ea tocmai se oprise ca să-și acordeze *shamisen*-ul și i-a răspuns:

— Asta pentru că îmbătrânim. De-acum încolo iernile or să ni se pară tot mai lungi și mai grele...

— Se poate... Azi nu ieși nicăieri?

— Nu. Am fost ieri la cursurile pentru voluntari. Apropo, am vorbit cu doamna Naruse pentru prima dată!

Coardele *shamisen*-ului au scos un sunet strident.

— Despre ce-ați vorbit? a întrebat-o Suguro mirat. Nu îi povestise soției nici că se întâlniseră la cafenea, nici că mai apoi luaseră cina împreună.

— Am vorbit despre voluntariat. M-a învățat o mulțime de lucruri.

Lui Suguro i-a venit inima la loc și a încuviințat în tăcere. Soția a continuat:

— Mi-a spus că băiețelul pe care îl îngrijea la secția de pediatrie a fost operat de curând și că operația a reușit. Era foarte bucuroasă. Se duce să-l îngrijească în fiecare zi.

Doamna Naruse aflase fără îndoială de moartea lui Motoko Itoi, dar oare cum primise vestea? Nu mai știa nimic de ea de la ultima lor întâlnire, probabil pentru că se ocupa de Shigeru. Chiar și așa, trecuse multă vreme de când nu îi mai trimisese nici un semn. Suguro și-a dat seama cu uimire că abia aștepta s-o întâlnească din nou.

I-a aruncat o privire soției sale, care-și reluase cântecul la *shamisen* și, dintr-odată, instinctul lui de scriitor l-a îmboldit să analizeze rapid ce anume îi trezise sentimentele pe care le avea

pentru doamna Naruse. Motivul îi era clar. Nici-odată în viața lui nu întâlnise sau nu scrisese despre o asemenea femeie. O femeie care poartă în suflet atâtea contradicții, care pare uneori atât de crudă, dar care poate să devină, cât ai clipi din ochi, bunătatea întruchipată. În comparație cu ea... Suguro a avut pentru o clipă un sentiment de opresiune când s-a gândit la soția lui ireproșabilă. Însă și-a dat imediat seama că era o impietate față de ea să gândească așa și și-a înăbușit imediat sentimentul.

— Știi, voiam să te întreb ceva despre Mit-chan... i-a spus peste umăr.

Ca să nu-și dea în vileag starea de spirit, Suguro a schimbat brusc subiectul, trecând la Mitsu Morita. Însă soția era concentrată asupra *shamisen*-ului, lovind coardele cu plectrul, și nu l-a auzit.

„N-am să mă mai întâlnesc cu doamna Naruse... Nu trebuie s-o mai văd.“

Și-a pus coatele pe birou și a repetat cuvintele în gând, numai pentru sine. Însă chiar când făcea asta, își dădea seama că erau doar vorbe și că, de fapt, aștepta cu nerăbdare ca ea să-l caute...

A sosit un pachet. Era învelit cu grijă în hârtie maronie și nu avea trecut pe el numele expeditorului. Înăuntru se afla o carte. Suguro și-a dat seama imediat că era de la doamna Naruse. A deschis-o și a găsit înăuntru un bilet.

Vă rog să-mi iertați îndrăzneala, dar voiam să vă ofer o carte la care țin foarte mult. Pentru că nu se mai găsește în librării, mi-am permis să vă trimit exemplarul meu personal.

M-aș bucura dacă ați putea veni miercurea aceasta, la ora șase, la restaurantul Shigeyoshi de pe bulevardul Omote-sandō. Aș vrea să mă revanșez, măcar puțin, pentru tratația pe care mi-ați oferit-o data trecută. Dacă programul din seara respectivă nu vă permite, vă rog să-mi scrieți la adresa de mai jos. Dacă nu primesc un răspuns de la dumneavoastră, voi considera că mi-ați acceptat invitația. E un restaurant minunat. Mi-ar face mare plăcere să veniți.

Suguro a recitit scrisoarea de multe ori, ca un licean care primește pentru prima oară un bilețel de la o fată. Pe măsură ce trecea timpul, dorința de a sta departe de ea și curiozitatea stârnită de această femeie, care nu semăna cu nici una dintre cele întâlnite până atunci, se amestecau și se luptau în inima lui. Însă în clipa în care a deschis scrisoarea, curiozitatea a fost mai puternică.

Volumul era biografia lui Gilles de Rais, războinicul medieval faimos pentru infanticid. Răsfoind-o, Suguro a descoperit din loc în loc pasaje însemnate de doamna Naruse cu creionul roșu. De fiecare dată când dădea peste vreunul, avea impresia că-i vede profilul și chiar că-i aude vocea citind și reflectând la rândurile scrise. Oare îi trimisese cartea cu pasajele însemnate din frustrarea de a nu fi în stare să exprime ea însăși lucrurile pe care voia să i le spună? Deasupra unuia dintre semne notase câteva cuvinte, cu același scris elegant ca în scrisoare. Era ca și cum, privindu-l cu ochii ei mari, îi cerea lui Suguro, ajuns acolo cu lectura, s-o înțeleagă...

Oare din ce se naște Furia? De ce provoacă un sentiment de plăcere atât de intens? Citind această carte, simt că în adâncul meu se ascunde o forță teribilă, care nu poate fi explicată în cuvinte sau ținută în frâu de moralitate...

Suguro a terminat cartea în două zile. Gilles de Rais fusese tovarăș de arme cu Ioana d'Arc, însă, după cum explica biografia, în timp ce Ioana atinsese culmile plăcerii prin extazul religios, Gilles căutase aceeași plăcere supremă în actele de cruzime. Pentru a cunoaște extazul, un om trebuie să devină fie sfânt, fie criminal. Gilles de Rais avusese această revelație privind-o pe Ioana d'Arc.

Poe și Dostoievski au o viziune similară asupra Furiei. Aceasta este un impuls care-i cuprinde până și pe copii. De exemplu, romanul lui T. F. Powys, Fiara urmărită, descrie bucuria unor copii care prind un iepure și-i scot ochii. Părintele Gidden, un om blând și iubitor de pace, îi descoperă din întâmplare și, cuprins de o furie violentă și de disperare, pornește în urmărirea lor. Prinde o fetiță care rămăsese în urmă, se aruncă asupra ei și îi smulge hainele. O lovește și, orbit de Furie, o strivește sub greutatea trupului lui și o sugrumă... În acele momente, părintele este cuprins de cele mai cumplite dorințe bărbătești și e gata s-o pângărească. Și Poe descrie Furia, în nuvela Pisica neagră, însă n-o numește așa, ci „înclinația spre perversitate”. Aceasta reprezintă unul dintre impulsurile originare din inima oamenilor. Personajul principal din Pisica neagră spune următoarele :

„Sunt la fel de sigur că perversitatea este un sentiment indispensabil, ce dă formă caracterului unui om, pe cât sunt de sigur că trăiesc. Care dintre noi nu a comis un act reprobabil tocmai pentru că nu avea voie să-l comită? Oricâtă putere de judecată ar avea, în oameni trăiește dorința de a încălca legile, tocmai pentru că acestea trebuie respectate. Am cedat și eu, în final, acestei perversități. Ceea ce m-a îndemnat a fost dorința de a comite o greșală numai de dragul greșelii“.

Ceasul de pe birou ticăia regulat, iar veioza își arunca lumina blândă asupra lui și a cărții. Pe perete erau agățate câteva portrete mici și câteva inscripții. Una dintre ele purta cuvintele pe care Maica Tereza le scrisese special pentru Suguro când vizitase Japonia, nu cu mult timp în urmă: „Domnul te va binecuvânta prin ceea ce scrii“.

Suguro privea inscripția ce reflecta sentimentele ei sincere și politicoase, ca ale unei școlărițe, și se gândea că era foarte departe de a primi acea binecuvântare. „Sunt scriitor. Un scriitor care trebuie să-și murdărească mâinile scormonind prin cele mai ascunse tainițe ale sufletului uman. Trebuie s-o fac, chiar dacă acolo există și lucruri pe care Dumnezeu nu le-ar putea binecuvânta niciodată.“ Dinaintea lui se afla o carte ce povestea viața unui om. A lui Gilles de Rais...

Pe de o parte înălța biserici întru slava Domnului și-i respecta pe preoți, pe de altă parte ademenea în castelul său nenumărați copii și-i ucidea rând pe rând. Prima lui victimă a fost un

băiat din corul castelului. L-a îmbrățișat și l-a mângâiat, însă îmbrățișările drăgăstoase s-au transformat într-o clipită într-o furie însetată de sânge.

Printre cerșetorii strânși la poarta castelului lui Gilles se afla și un băiat. Când i-a venit rândul la pomană, a fost dus la castel, sub pretextul binevoitor că n-apucase să primească nimic la prima împărțeală. De atunci nu l-a mai văzut nimeni. Mai e și povestea copilului de treisprezece ani luat la castel ca paj. Într-o zi, acesta s-a întors acasă și i-a dat mamei lui vestea cea mare : i se îngăduise să deretice prin camera stăpânului și fusese răsplătit cu o pâine coaptă special pentru baron, pe care o adusese, cu dragoste, acasă. Băiatul s-a întors la castel, dar apoi nu s-a mai aflat nimic despre el¹.

Altădată ar fi citit aceste pasaje cu dezgust, însă acum era atent la fiecare cuvânt, pentru că auzea ruga doamnei Naruse izvorând din paginile acelea.

Oare din ce se naște Furia ? De ce provoacă un sentiment de plăcere atât de intens ? Simt că în adâncul meu se ascunde o forță teribilă, care

-
1. Pasajele referitoare la Gilles de Rais din prezentul roman au fost preluate din lucrarea lui Leonard Wolf, *Bluebeard : The Life and Crimes of Gilles de Rais* („Barbă-Albastră : Viața și crimele lui Gilles de Rais“), traducere în limba japoneză de Jōichirō Kawamura, Editura Chūōkōronsha. Au fost aduse unele modificări traducerii pentru a păstra unitatea stilului prezentului roman. (n.a.)

nu poate fi explicată în cuvinte sau ținută în frâu de moralitate...

În seara stabilită, Suguro a deschis ușa de sticlă a restaurantului Shigeyoshi. Fiind încă devreme, în restaurant erau doar doi bărbați îmbrăcați în costum, cu un aer de oameni de afaceri, care stăteau la bar și sorbeau încet din paharele lor cu alcool. Patronul restaurantului, care tăia ceva cu cuțitul, i-a spus lui Suguro că fusese anunțat de doamna Naruse și l-a condus la o masă din fundul încăperii.

La vreo cinci minute după ora șase a apărut și ea, purtând un palton bej și o eșarfă probabil italienească. Așezați față-n față, cei doi au vorbit despre fleacuri, bând ceaiul adus de chelneriță și aruncând câte o privire meniului. N-au pomenit nimic nici despre carte, nici despre moartea lui Motoko Itoi. În timp ce stăteau de vorbă, a sosit un grup de patru-cinci clienți, bărbați și femei, care păreau obișnuiți de-ai restaurantului. Au salutat-o din cap pe doamna Naruse, pe care o știau pesemne din vedere, iar unul dintre ei l-a recunoscut cu surprindere pe scriitor. Imediat ce au terminat de comandat, Suguro a spus:

— Așadar...

— Așadar..., a repetat doamna Naruse zâmbind, semn că era timpul să intre în subiectul pe care știau amândoi că trebuie să-l discute.

— Am primit cartea și scrisoarea, a spus Suguro luând butelcuța cu *sake* și turnându-i doamnei Naruse în ceșcuță.

— Da.

Doamna Naruse a închis ochii, întocmai ca un pacient căruia i se face o injecție în braț.

— Știți că Motoko Itoi a murit.

— Da.

— V-a vizitat poliția?

— Nu, de ce-ar face-o?

— A, mă gândeam că poate voiau să vorbească cu dumneavoastră.

— Motoko s-a sinucis. A lăsat și o scrisoare.

— Da, așa spunea și la știri.

Cei patru-cinci clienți și patronul restaurantului au izbucnit în râs. Apoi s-a auzit vocea unei chelnerițe strigând spre bucătărie: „Trei butelcuțe de *sake*!“. Nimeni nu era atent la discuția lor.

— *Sensei*, nu vreți să beți ceva?

— Nu pot. Mi-a interzis doctorul. Dar vă rog să nu țineți seama de mine. Nu mă deranjează dacă beți.

Chelnerița le-a adus niște *karasumi*¹ tăiat în felii fine și așezat pe o farfurie bleu.

— E făcut chiar aici, la restaurant, i-a explicat doamna Naruse. Soțului meu îi plăcea foarte mult.

— Soțul dumneavoastră obișnuia să vină aici?

— Îl cunoștea pe proprietar chiar dinainte să deschidă restaurantul.

— Ați știut, nu-i așa? a încercat Suguro s-o prindă în plasă. Ați știut că Motoko avea să se sinucidă.

— Da, am știut.

A întins delicat bețișoarele, a apucat o feliuță de *karasumi* de pe farfuria bleu și a dus-o la gură. Era netulburată.

1. Icre de chefal uscate

— Și n-ați oprit-o?

— Nu, de ce?

S-au auzit iarăși râsete. Nimeni n-avea habar despre ce discutau Suguro și doamna Naruse la masa din capăt. Din conversația grupului răzbată din când în când până la ei câte un cuvânt, ca „accesibil“ sau „competiție“.

— E vorba despre forța Furiei? a întrebato Suguro detașat, de parcă ar fi discutat despre golf. Sau despre păpușile acelea care încep să dănțuiască noaptea?

— Da.

— Nu puteți să-mi explicați mai pe larg?

— Ba da.

Doamna Naruse a întins iar bețișoarele. Mișcarea lentă spre gură, buzele care savurau pe îndelete îmbucătura. Suguro o privea și simțea că-l ia amețea. Doamna Naruse a început să povestească.

— Motoko a spus întotdeauna că așa își dorește să moară. Nu mi-a spus-o doar mie, ci și altor prieteni. La început am crezut că glumește. Mulți oameni spun asta când fac dragoste. Dar m-a avertizat de multe ori. „Anul viitor am să mor“, mi-a zis odată, iar eu i-am răspuns: „Ești invitata mea!“. Pe 1 ianuarie ne-am dat întâlnire la un hotel și am întrebato dacă într-adevăr avea să moară anul ăsta.

Doamna Naruse vorbea degajat, de parcă-i povestea despre vreo cunoștință comună. Suguro și-a amintit expresia ei epuizată, atunci când o văzuse la spital.

— Să vă spun cum a fost. Am petrecut împreună ajunul Anului Nou la un hotel din cartierul Yoyogi. Când s-a terminat concursul de cântece Roșu

Contra Alb¹ de la televizor, am schimbat canalul și am dat peste un program de doi bani. Acoperind zgomotul televizorului, m-a rugat țipând iar și iar să o omor. I-am spus: „Bine, atunci mori în iarna asta!“ și ea mi-a promis că așa va face.

— Vorbeați serios?

— Da. Sau, în orice caz, pe jumătate serios. Dar voiam într-adevăr să știu cum va fi. Am vorbit și în biletul pe care vi l-am trimis împreună cu cartea despre acea forță a inimii mai presus de rațiune care se preschimbă în Furie sau depravare. Forța aceasta sălbatică nu poate fi stăpânită prin moralitate și ne trage spre fundul hăului. Mă întreb însă: ne împinge și spre moarte? Dacă ne lăsăm pradă acestei puteri, găsim oare vreo plăcere în moarte? Asta voiam să... observ la Motoko.

— De asta n-ați oprit-o?

— Da.

Chelnerița a venit să le aducă niște boluri mici și cei doi s-au întrerupt până când aceasta s-a îndepărtat. Doamna Naruse s-a servit din feliuțele de *fugu*². Desfăcea ușor buzele și bucățelele de pește dispăreau ca niște insecte înghițite de petalele unei flori. Obrajii se puneau apoi în mișcare, transmițându-i lui Suguro plăcerea pe care o simțea savurând pe îndelete gustul acela.

-
1. Program de divertisment transmis în direct de televiziunea națională japoneză în seara Anului Nou, competiție muzicală în care se întrec artiști împărțiți în două tabere, cea Roșie (compusă numai din femei) și cea Albă (compusă din bărbați).
 2. Preparat culinar specific japonez făcut din carnea peștelui-lună.

— Urăsc să beau singură, a spus doamna Naruse dând pe gât *sake*-ul din ceșcuță. Dumneavoastră chiar nu beți deloc? Sunteți la fel de fricos ca personajele din romanele pe care le scrieți?

Probabil că se îmbătase, pentru că politețea obișnuită îi dispăruse și părea să-l înfrunte pe Suguro.

— Doctorul mi-a zis...

— Cui îi pasă ce zice doctorul? Ce importanță are?

Neavând încotro, Suguro și-a ridicat ceșcuța.

— Bine, am să beau, dacă-mi povestiți mai departe. Înainte să moară, Motoko n-a luat deloc legătura cu dumneavoastră?

— Ba da.

Doamna Naruse a zâmbit, de parcă s-ar fi așteptat la întrebare.

— Vă mai amintiți când v-am telefonat? Cu trei seri înainte, am vorbit îndelung cu ea la telefon. Voia să știe dacă aveam să ne mai întâlnim în altă viață, în cazul în care ar fi renăscut după moarte. Am stat de vorbă până noaptea târziu despre transmigrația sufletelor și despre reîncarnare. I-am povestit despre operația lui Shigeru și am rugat-o, dacă ea murea, să-l lase pe Shigeru să trăiască în locul ei. Când mă pregăteam să închid, m-a anunțat că avea să moară în seara următoare.

— Deci ați știut și când urma să moară...

— Da.

— Și cu toate astea n-ați oprit-o, a repetat Suguro. Ați lăsat-o s-o facă.

— Dar asta era bucuria ei! Rostul vieții ei nu era nici să răzbească prin monotonia zilelor, nici

să picteze tablouri la colț de stradă. Viața ei căpăta sens numai când se lăsa pradă acelui impuls. Dacă singura ei bucurie era să moară înghițită de un vârtej, cum aş fi putut s-o opresc? Ba mai mult, în seara aceea chiar am mers până în apropierea apartamentului ei.

— Da? De ce?

— N-am putut să rezist tentației. Motoko urma să moară în scurtă vreme și, știind asta, voiam să-i fiu alături și să mă bucur de experiență. Am intrat într-o micuță cafenea din apropierea locuinței sale și, cu o ceașcă de ceai negru în față, am stat acolo – cât să fi fost? – vreo două ore. Trei muncitori jucau un fel de joc. O camionetă a venit să vândă legume și toate nevestele din cartier s-au adunat afară, lângă fereastra unde stăteam eu. Cerul de iarnă se zărea prin spațiile dintre clădiri. Îmi aduc foarte bine aminte că m-am uitat de multe ori la ceas – s-a făcut patru, apoi patru și jumătate, apoi cinci... Se petrece chiar în clipa asta, îmi imaginam. Atunci, pentru prima oară după foarte multă vreme, mi-a apărut în fața ochilor o colibă în flăcări. Auzeam țipetele femeilor și ale copiilor. Simțeam fumul și mirosul de ars. Când mi-am revenit, afară se făcuse întuneric... M-am ridicat și am plecat din cafenea. În clipa aceea am fost absolut sigură că Motoko Itoi se ținuse de cuvânt și murise în culmea extazului.

Doamna Naruse s-a oprit din povestit. Suguro tăcea cu ochii la bețișoarele așezate pe farfurie. Simțea că ceea ce se petrecea în mintea ei – sau, mai degrabă, lucrurile îngrozitoare ferecate în adâncul inimii ei – nu se putea explica în cuvinte. Lucrurile îngrozitoare pe care toți le purtăm

ascunse în suflet. Deși era scriitor, nu știa cum să le definească și cum să le interpreteze și nu-i rămânea decât să tacă. Nu putea spune decât că ceea ce auzise cu câteva clipe înainte era o poveste a răului. Nu o descriere a păcatului, de care se ocupa de atâta vreme, ci a răului.

— Felul următor este *shirako*¹, a venit să-i anunțe chelnerița.

— Vă place *shirako*, *Sensei*?

— Eu... Suguro a clătinat din cap, sfârșit de oboseală. Mulțumesc, dar nu vreau.

Voia să se întoarcă acasă, la soția lui. Își dorea să fie acasă, chiar dacă uneori i se părea sufocant.

— Era să uit! Motoko mi-a lăsat portretul dumneavoastră ca amintire.

— Nu e portretul meu!

— A, da. E portretul celui care v-a furat înfățișarea...

Doamna Naruse a dat din cap râzând și i-a cerut chelneriței să aducă desertul.

— Ați vrea să vă întâlniți cu impostorul?

— Cum? Surprins, Suguro a ridicat vocea fără să vrea. Ce spuneți?

— Motoko mi-a făcut cunoștință cu el, deși nu v-am spus până acum.

— Ce fel de bărbat e?

— De ce nu-l întrebați direct? Stați întotdeauna și ascultați poveștile altora, dar nu faceți nimic. Nici măcar nu beți alcool. Nu scrieți niciodată lucrurile până la capăt. Nu răniți niciodată pe nimeni... doar fugiți.

1. Lapți special preparați

Doamna Naruse râdea, dar în ochii ei mari Suguro a simțit pentru prima dată un fel de provocare.

— Puteți să mă ajutați să-l întâlnesc pe bărbatul ăsta? a întrebat-o Suguro cu o voce răgușită.

— Aveți timp vinerea viitoare?

— Vinerea viitoare suntem în data de treisprezece, nu-i așa?

— Ah, e o zi cu ghinion pentru cei ca dumneavoastră. Pentru creștini, e ziua în care a murit Isus...

— Așa se spune.

— N-ați vrea să veniți în locul acesta vineri? S-ar putea să-l întâlniți pe impostor.

Doamna Naruse și-a deschis geanta, a scos un pix argintiu și a desenat o hartă pe un șervețel.

— O să vă așteptăm.

Opt

După ședința comitetului executiv al Clubului P.E.N.¹, Kanō l-a rugat pe Suguro să-l aștepte la cafeneaua de la etajul întâi al clădirii T, unde se ținuse întrunirea. Pe fereastră se zărea șanțul Palatului Imperial. Ploua. Suguro privea șanțul care se deslușea cu greutate prin perdeaua de apă și revedea în minte ziua decernării premiului literar, de la începutul iernii. Și atunci zidurile palatului fuseseră bătute de ploaie. În ziua aceea își făcuse prima oară apariția impostorul, iar acum... avea în sfârșit ocazia să-l înfrunte. Kanō a încheiat discuția pe care o purta cu cineva și s-a apropiat de Suguro cu o față umflată și obosită. Își masa umărul cu mâna dreaptă.

— Of, of, of. Nu mai putem ține la distanță valurile bătrâneții, a oftat ca pentru sine. M-am gândit că ar trebui să contribuim și noi, cei din Clubul P.E.N., la funeraliile domnului Yamagishi...

Au discutat despre funeraliile criticului literar, care se stinsese din viață cu două zile în urmă. Deși îl considerau „mai în vârstă“, în realitate diferența dintre ei și critic era doar de vreo cinci ani.

1. Asociația Internațională a Scriitorilor

— Noi urmăm la rând, a spus Kanō cu o figură deprimată. Îmi amintesc că maestrul Hideo Kobayashi m-a întrebat odată dacă mi-am făcut pregătirile pentru moarte... Dar n-am scris încă o lucrare pe care s-o pot lăsa moștenire lumii...

— Toți ne aflăm în situația asta. Toți credem că lucrarea noastră reprezentativă, capodopera, o să vină data viitoare, apoi data viitoare...

— Dar, spre deosebire de mine, tu ai reușit să-ți creezi o lume solidă a ta... Cineva de la editură mi-a zis că ai zece mii de cititori fideli care citesc negreșit tot ce publici.

— Așa de mulți sunt?

— Da. De asta trebuie să ai mare grijă de imaginea pe care și-au creat-o cititorii tăi despre tine. Dacă, din cine știe ce motiv..., a zis Kanō dus pe gânduri și a întors brusc privirea spre geam. E adevărat că nu mai frecventezi locuri dubioase?

Despre asta voia să vorbim, și-a dat seama Suguro.

— Iarăși un sfat prietenesc? Să știi că nu mă duc în nici un loc dubios.

— Pe cuvânt?

— Pe cuvânt!

— Eu te cred. Dar se răspândește tot mai mult zvonul că ai fost văzut ieșind în miez de noapte dintr-un hotel din Akasaka împreună cu o femeie. Dacă ți-ar apărea fotografia într-o revistă ca *Focus* sau *Emma*...

— Nu merg în asemenea locuri. Dar...

Suguro și-a înghițit vorba.

— Dar... ce?

— Nimic.

— Ai grijă ce faci cu reporterul care a venit mai demult să mă descoasă. E un tip foarte insistent.

Kanō a rămas tăcut câteva clipe, uitându-se la ceaiul negru din ceașcă, apoi s-a întins după nota de plată. Suguro s-a repezit și i-a smuls-o din mână. Kanō a încuviințat ușor din cap, s-a ridicat și a plecat. Văzut din spate, arăta mai obosit ca niciodată.

Fiindcă era o zi neașteptat de plăcută, Suguro a luat-o pe soția sa, care venise să-i facă ordine, și au plecat la plimbare. Nu mai ieșiseră împreună de multă vreme, pentru că zilele friguroase se ținuseră lanț și pe soția sa o duruseră încheieturile. De aceea, Suguro urca panta cu pași mărunți, parcă protejând-o.

— N-am mai mers de mult și mi s-a tăiat respirația, a spus soția oprindu-se pe o bancă și respirând adânc.

— E o chestiune de obișnuință. Nimeni nu moare de artrită. Ai să te simți mult mai bine când o să se mai încălzească.

Suguro știa care dintre ei va muri primul. El, care suferea de ficat de multă vreme și a cărui boală devenise cronică. El, care nu mai avea decât un plămân. În fiecare lună, după ce-i lua sânge pentru analize, doctorul îl ruga să nu se mai obosească.

— Excursia noastră în Kyūshū mi-a plăcut foarte mult! a spus soția privind pierdută cerul îndepărtat. Apoi, de parcă tocmai și-ar fi amintit, a continuat: Oare ce-o mai fi făcând părintele?

Suguro știa că, de când se întorseseră, soția sa rețrăise de nenumărate ori în minte excursia. Era o amintire fericită pe care o împărtășea acest cuplu de bătrâni...

— Câteodată mă gândesc la el înainte să adorm. Judecând după viața pe care a dus-o, cred că trebuie să fie un om simplu...

— Într-un fel, așa ești și tu.

— Ești ironic?

— Deloc. În comparație cu tine...

Și-a înghițit vorba, așa cum făcuse cu o zi înainte, în conversația cu prietenul său. „În comparație cu tine... eu n-am să pot fi niciodată un om simplu. Nu sunt așa cum crezi tu că sunt. Am secrete pe care nu ți le-am spus niciodată. Nu știi nici măcar că există un bărbat care îmi seamănă leit și pe care am să-l întâlnesc curând. Un bărbat desfrânat și urât...”

— Dragul meu... vrei să-mi spui ceva?

Soția s-a întors brusc spre el. Pe chip i se citea neliniștea.

— De ce mă întrebi? Sigur că nu.

„N-aș vrea să văd acești ochi scăldați în lacrimi“, s-a gândit Suguro privind-i pleoapele ridate. „Nu mai avem mult de trăit împreună...”

— Nu-ți face griji, i-a spus pe tonul unui preot în confesional, apoi a trecut la alt subiect: Voiam să-ți vorbesc, despre *Mit-chan*... Fiindcă ne-a adus banii înapoi, ce-ar fi s-o angajăm din nou să se ocupe de birou?

— Așa m-am gândit și eu! Am sunat-o să-i propun și, când colo, și-a găsit deja altceva de lucru.

— E un serviciu bun?

— Este... Doamna Naruse a cunoscut-o la spital și a rugat-o să vină s-o ajute de două ori pe săptămână. O să-i prindă foarte bine... Și o să învețe cu siguranță multe lucruri.

— Mit-*chan* a acceptat deja? a întrebat-o Suguro ridicând vocea mai tare decât se aștepta.

— Așa mi-a spus. De ce?

— A, nimic. Dar îmi pare rău. Începuse să-mi placă...

Nu uitase cum îi răcorise fruntea în noaptea aceea când avusese febră, nu uitase nici mirosul de praf al puloverului ei. Nici surâsul ei plăcut, de fată cumsecade...

Încerca să nu-și facă prea multe griji, însă întâlnirea stabilită cu doamna Naruse ieșea neconținut la suprafață în inima lui, ca niște bule de gaz metan. „O să vă puteți întâlni cu impostorul!“ Mai erau trei zile până atunci.

Sentimentul că trebuia să-l cunoască pe bărbatul care-i furase înfățișarea se preschimba de la o zi la alta în repulsie și în dorința de-a lăsa totul baltă. Încolțit de întrebări, celălalt avea probabil să-și etaleze rânjetul lui obișnuit și să se scuze sau să se eschiveze. Trebuia neapărat să-l facă să înceteze jocul acela, dar n-avea puterea să-i controleze acțiunile. Și-atunci, cum avea să demonstreze că nu el era cel care se învârtea prin cartiere dubioase?

În plus, de ce apăruse bărbatul așa, pe nepusă masă, în iarna aceea? Unde se ascunsese până atunci? De când ieșise la iveală, în temelia creației lui Suguro apăruse o crăpătură. Mai mult, însăși

viața lui se fisura, ca și cum celălalt i-ar fi adus ghinion. Suguro și-a amintit de bătrânul din nuvela lui Thomas Mann, *Moarte la Veneția*, care pierduse tot ce avea pentru că întâlnise un tânăr chipeș. Câți ani să fi avut bătrânul? Mai mult de șaiszeci și cinci, cât avea el?

De-a lungul anilor, Suguro învățase că Dumnezeu acționează pe neașteptate. Însă nu-și imaginase că-l va lovi astfel, tocmai când își construise în sfârșit o lume a lui.

A venit seara.

Stătea nemișcat, cocoșat în scaunul lui de la masa de scris, când a auzit țârâitul telefonului în camera de zi. Suna insistent, punându-i răbdarea la încercare.

Țârâitul s-a oprit. Suguro a răsuflat ușurat, dar telefonul a început să sune din nou. Nu s-a ridicat și a continuat să lucreze. Telefonul a sunat iar. Suguro n-a mai rezistat și a ridicat receptorul.

— Alo?

La capătul celălalt al firului a auzit vocea slabă a lui Kurimoto.

— Erați acasă? Am sunat multă vreme, dar n-ați răspuns... E vorba de maestrul Kanō. S-a prăbușit și a fost dus la spital...

Kurimoto nu era în stare să continue.

În primul moment, Suguro a fost cuprins de furie. Se săturase de asemenea glume de prost gust și clocotea. Dar Kurimoto nu era genul de om care să se țină de feste.

— Totul s-a întâmplat atât de repede, încât numai domnișoara N se afla la căpătâiul său când s-a stins.

Domnișoara N era femeia care avea grijă de el de când rămăsese văduv, cu cinci ani în urmă. Era patroana unui bar și totodată se număra printre admiratoarele scriitorului. Între cei doi se înfiri-pase o relație, despre care totuși lui Kanō nu-i plăcea să discute cu prietenii săi în vârstă, ca Suguro.

— S-a plâns vreo jumătate de oră de dureri de piept... Și-a dat sufletul în timp ce doctorii îi acor-dau îngrijiri.

— Vin imediat. La ce spital e?

— La spitalul Ōmori, aproape de dumneavoastră. Dar în scurt timp au să-l ducă acasă, așa că mai bine veniți direct acolo.

S-a pregătit în grabă, a chemat un taxi și i-a dat șoferului adresa.

În fața ochilor i-a apărut chipul lui Kanō, dărâ-mat de oboseală, așa cum îl văzuse cu cinci zile în urmă, după ședința comitetului executiv, la cafe-neaua de la Clubul P.E.N. Fața îi era mohorâtă și umflată, lipsită cu totul de jovialitatea pe care o mima de obicei. Să fi fost prevestirea morții? De asta arăta atât de obosit? Și-a amintit de nenu-măratele relații pe care Kanō le stabilise în lumea literară. Participa întotdeauna la ședințele clubului și era considerat un scriitor deschis și cumsecade de către tinerii redactori, pentru că obișnuia să stea cu ei la un pahar până seara târziu. Pe de altă parte, romanele pe care le scria lăsau să se ghicească latura nervoasă și mizantropă a caracte-rului său. Pe aceasta probabil că o cunoșteau cu adevărat numai prietenii lui de-o viață.

Prin geamul taxiului se vedea orașul peste care se lăsa noaptea. Priveliștea era aceeași ca

întotdeauna. Cerul de iarnă plumburiu, intersecțiile unde mașinile și camioanele se opreau și apoi porneau mai departe. Un angajat tânăr stivuia niște cutii de carton în fața unui magazin de aparate electrice. Pe o tarabă cu fructe sclipeau grămăjoare de mandarine. Deși Kanō murise, în realitate nimic nu se schimbase. Suguro a simțit iar furia dinainte și s-a enervat că inima lui refuza încă să accepte moartea prietenului său.

În fața casei lui Kanō, pe străduța îngustă din cartierul rezidențial, câțiva redactori îmbrăcați în haine de doliu îi întâmpinau pe cei ce soseau și discutau cu figurile importante ale lumii literare, precum Segi, care veniseră în grabă auzind vestea. Suguro îi cunoștea din vedere și i-a salutat, apoi l-a urmat pe Kurimoto în casă. Lumina electrică părea orbitoare, poate din cauza reflexiei pe sicriul din lemn nelăcuit și a strălucirii crizantemelor așezate în fundul camerei. Domnișoara N, cu ochii înroșiți de plâns, i-a șoptit lui Suguro să-l privească pe Kanō. Fața lui își schimbase culoarea și părea făcută din ceară, iar între sprâncenele sale se zăreau umbrele durerii. Suguro a rămas cu privirile ațintite asupra lui, vrând să-și întipărească în memorie, pentru totdeauna, chipul prietenului său de atâția ani, care își încheiase în sfârșit viața. „Ne vedem... dincolo“, i-a șoptit în gând. „Orice ar fi, noi doi... am trăit și am scris.“

În clipa aceea, realitatea morții lui Kanō i-a făcut sufletul să se cutremure și i-au dat lacrimile. Din ce în ce mai multă lume venea să-și exprime condoleanțele. În camera alăturată, unde fusese așezată masa pentru priveghi, Suguro l-a

recunoscut pe Shiba, unul dintre prietenii din grupul lor din tinerețe. Shiba renunțase la ideea de-a deveni critic literar și preda la un colegiu de fete. Devenise un om șters, care-și pierduse spiritul de altădată.

— Credeam că mai avem destul timp, dar acum, când Kanō s-a dus, am senzația că suntem la un pas de moarte, a spus Shiba îngândurat, turnându-și niște bere într-un pahar.

— Așa e. Ne stingem și noi, unul câte unul...

— Cred că eu urmez la rând, a șoptit Segi, care stătea în fața lor, zâmbind amar.

Se făcuse deja miezul nopții când a plecat, după ce a vorbit puțin cu domnișoara N și a mai privit o dată chipul lui Kanō. A așteptat multă vreme taxiul. Nu-și imaginase că avea să sufere atât de mult la moartea prietenului său.

Doctorul a terminat de citit rezultatele analizelor și s-a întors spre Suguro. Scârțâitul scaunului l-a speriat mai tare ca de obicei.

— TGP-ul e două sute cinci, iar TGO-ul a ajuns la o sută optzeci și opt. Eu, personal, v-aș recomanda să vă internați... Dacă nu facem nimic, starea dumneavoastră se poate înrăutăți brusc...

Suguro a privit buletinul de analize de pe birou, lung cât un pomelnic. În mod ciudat, n-a avut nici o reacție la cuvintele doctorului. Singurul sentiment pe care i l-au trezit a fost acela că și el se apropia încet-încet de lumea în care se afla Kanō. Asta înseamnă bătrânețea...

— Mi-e imposibil să mă internez acum.

— Bine, dar...

— Am să încerc să mă odihnesc cât mai mult. Voi hotărî dacă mă internez sau nu data viitoare, după analize.

— Ficatul n-o să vă doară și nici n-o să simțiți nimic ciudat până în momentul când o să fie prea târziu. Când se va instala ascita, o să aveți deja ciroză. Boala trebuie controlată înainte de-a ajunge în această fază.

— Înțeleg.

Suguro a încuviințat din cap, dar a refuzat categoric să se interneze.

În metrou, la întoarcere, s-a așezat într-un colț, cu palmele pe genunchi și s-a uitat absent la afișele din vagon. Printre reclamele la localuri pentru nunți sau la reviste săptămânale, atârna și un afiș cu apartamente de vânzare exclusiv pentru persoanele în vârstă. În reclamă, în rolurile bătrânilor apăreau doi actori, un bărbat și o femeie, pe care Suguro și-i amintea încă din tinerețe. Deasupra zâmbetului lor contrafăcut, menit să exprime o fericire fără margini, scria cu litere de tipar îngroșate: *Frumusețea vârstei mature*. Cu gura amorțită, a încercat să rostească cele trei cuvinte. „Frumusețea vârstei mature.“ Bătrânețea pe care o cunoscuse el de la decernarea premiului literar încoace era departe de-a fi frumoasă; dimpotrivă, era hidoasă și mirosea a stârv. Ca un vis mohorât și sumbru. Bătrânețea era timpul în care lucruri multă vreme ascunse erau răscolite și scoase la iveală de suflul morții. Suguro a închis ochii.

Când s-a întors la birou, a găsit-o pe soția lui făcând curățenie.

— Cum a fost?

— La doctor? Mi-a zis că analizele sunt bune și că nu trebuie să-mi fac griji.

— Ce bine! a exclamat soția sa vădit ușurată. De dimineață numai la asta m-am gândit!

Suguro și-a ținut o clipă răsuflarea, bucuros că reușise s-o liniștească.

Funeraliile lui Kanō au avut loc la templul Seigan din Shiba. Suguro a rostit câteva cuvinte din partea tuturor prietenilor lui, stând lângă portretul de mari dimensiuni al defunctului de pe altarul împodobit cu crizanteme. Își petrecuse două ore în dimineața aceea compunând textul. A vorbit despre prietenia pe care i-o purtase Kanō, atât de evidentă din măiestria cuvântării pe care o ținuse pentru el la decernarea premiului literar, la începutul iernii. Apoi a continuat:

— Dacă ar fi să descriu foarte pe scurt viața și creația prietenului nostru, aş spune că n-au cunoscut compromisul. Operele lui n-au căutat să-i flateze pe cititori și nu s-au supus canoanelor vremurilor. A scris liber, despre ce a considerat că trebuie să scrie. Această libertate a fost felul lui de-a fi.

Serviciul funerar s-a sfârșit și Suguro a ieșit afară. În curtea templului mai era încă lume îmbrăcată în haine de doliu. Scriitorul a remarcat un bărbat care-l privea de la distanță, sprijinit de un lampadar de piatră. Era Kobari. Reporterul s-a apropiat și l-a întrebat:

— Am putea să stăm puțin de vorbă?

A luat tăcerea lui Suguro drept încuviințare și a continuat:

— Maestre, vă amintiți seara cu ceață deasă de luna trecută?

— Ceață?

— Da. A scris și în ziare despre ea, cea mai densă ceață din ultimii treizeci de ani.

— Ce legătură are asta cu mine?

— Ați ieșit undeva în seara aceea?

Suguro a luat-o din loc, ignorându-l pe Kobari. Însă acesta i s-a alăturat.

— M-ați văzut pe aleea din fața hotelului din Yoyogi, nu-i așa? Și pe urmă ați apucat-o în grabă pe o străduță laterală.

Suguro n-a scos un cuvânt și a ieșit pe poarta templului. Angajații de la editură, care se ocupau de înmormântare, îi chemaseră o mașină. Kobari n-a mai putut să se țină după el.

Suguro s-a urcat în mașină. S-a gândit la ce spusese Kobari despre hotelul din Yoyogi și a scotocit grăbit prin portofel, scoțând din el un petic de hârtie. Era cel pe care i-l dăduse doamna Naruse când luaseră masa împreună la restaurantul Shigeyoshi. Pe el scria clar, cu caligrafia îngrijită a femeii: *Yoyogi*.

Kobari susținea că se întâlniseră în fața aceluși hotel, în seara cu ceață. Ieșise într-adevăr din casă atunci. Nu avea vreun scop anume, voia doar să se plimbe prin parc, bâjbâind prin pâcla groasă. Plimbarea aceea i se păruse exact ca bătrânețea lui. Tocmai când era convins că ajunsese să aibă o perspectivă clară până în străfundul propriei vieți, o mână murdară se amestecase și îi tulburase apele bătrâneții, preschimbându-le într-o mlaștină întunecoasă și încețoșată.

„M-am săturat.“

Suguro a simțit din nou că îl cuprind^e furia. O fi fost reporterul insistent, dar impostorul se ținea scai de el cu aceeași înverșunare.

„M-am săturat. De data asta chiar am să-i pun capăt.“

A doua zi era vineri, ziua în care doamna Naruse stabilise întâlnirea cu impostorul. Până atunci Suguro ezitase dacă să meargă sau nu, dar în momentul acela s-a hotărât. Era timpul să-l întâlnească pe bărbat.

Vineri.

Cu o seară înainte, la televizor se anunțase ninsoare. Chiar dacă previziunile meteo erau de obicei greșite, se lăsase într-adevăr un ger cumplit, iar pe soția sa o dureau probabil din nou încheieturile.

Suguro, care rămăsese să doarmă la birou, s-a trezit foarte devreme. A închis ochii, încercând să adoarmă la loc, dar n-a mai reușit.

S-a ridicat nervos din așternut și, fără să se spele măcar pe față, s-a refugiat în cămăruța sa. A zărit pe masa de scris foaia pe care mâzgălise câteva fraze în ziua dinainte. *Nimic nu este ascuns, să nu fie dezvăluit sau tăinuit, să nu fie aflat¹... Dacă mâna ta dreaptă te duce la păcat, taie-o și arunc-o de la tine²...*

S-a dus la bucătărie, a turnat apă fierbinte în cafetieră și a băgat-o în priză. S-a spălat, a băut din cafeaua caldă și i-a telefonat soției.

— Te dor încheieturile?

1. Evanghelia după Luca, 12:2

2. Evanghelia după Matei, 5:30

— Da. Am stat tot timpul cu comprese fierbinți. Azi e vineri, așa că am să mă duc la biserică ceva mai târziu.

— Să nu-ți faci griji în privința mea. Iau masa cu cineva de la o revistă.

Suguro își dorea să aibă cât mai mulți vizitatori în ziua aceea. Cel mai bine ar fi fost dacă redactorii ar fi venit unul după altul; așa ar fi reușit să nu se mai gândească la ceea ce-l frământa. S-a uitat în agendă și a văzut că de dimineață avea programată o întâlnire cu redactorul Kurimoto.

Acesta a venit să discute despre planificarea următorului roman de proporții al lui Suguro. Scriitorul l-a întrebat dacă-i putea acorda o perioadă de pregătire de un an de zile.

— De ce atât de mult?

În ochii serioși ai redactorului se citea nedumerirea.

— Am și eu o vârstă... Pe deasupra, nu vreau să scriu ce-am mai scris și până acum. Pe urmă... trebuie să zgâlțâi ceva care se ascunde înăuntrul meu...

— Nu înțeleg, ce să zgâlțâiți?

— Trebuie să zgâlțâi temelia romanelor mele și să mă asigur că rămâne în picioare.

Kurimoto a clătinat din cap.

— Înainte să moară, Kanō mi-a spus că circulă din nou zvonuri despre mine...

— Nu cred să fie așa. Fanii adevărați ar trebui să știe că dumneavoastră nu sunteți un astfel de om.

— Fanii adevărați?

— De exemplu, tânărul profesor de la școala pentru copii handicapați pe care l-ați cunoscut

mai demult. Dar ce faceți dacă zgâlțâți lumea pe care ați creat-o și ea se prăbușește?

Suguro a zâmbit amar. Atunci n-are decât să se prăbușească, ar fi vrut să-i spună, dar și-a înghițit cuvintele.

— Oricum, îmi trebuie un an, poate chiar doi, ca să scriu romanul. Am să-i spun *Scandalul lui Rugăciunea unui bătrân*.

După plecarea redactorului, Suguro s-a dus la fereastră și a privit clădirile din Shibuya și din partea de vest a cartierului Shinjuku. Orașul era tăcut și mohorât și, deși era jumătatea lui martie, nimeni nu s-ar fi mirat dacă ar fi început să ningă în după-amiaza aceea.

Ca să-și ocupe mintea, a deschis un roman al unui scriitor străin, însă nici cuvintele, nici imaginile nu ajungeau până la el. Nu era vina cărții. Suguro își dădea seama că ochii lui urmăreau mecanic literele înșirate pe hârtie.

„N-are importanță. Asemenea romane nu mai au nici o legătură cu mine.“

Dar știa că afirmația aceea exagerată era o minciună și că, de fapt, se gândea numai la hotelul unde avea s-o întâlnească pe doamna Naruse.

Și-a simțit picioarele înghețate. Afară, îndărătul draperiilor, se lăsase deja întunericul. În mod normal, ar fi trebuit să se pregătească să se întoarcă acasă, unde îl aștepta soția sa, dar apucase deja să-i spună că lua masa cu cineva de la o revistă.

Când a coborât din taxi, un fulg de zăpadă i-a atins obrazul și i s-a așezat pe mâneca paltonului.

Suguro a rămas o vreme în fața hotelului, șovăind în ninsoarea ce cădea tot mai tare.

De la poartă până la intrarea hotelului se întindeau, de o parte și de alta a aleii, două șiruri de cedri de Himalaya drepti ca niște soldați. Strălucirea lămpilor din holul hotelului răzbătea până afară, luminând slab intrarea unde sclipea zăpada. Clădirea arăta mai degrabă ca un conac decât ca un hotel, dar în fundal își aruncau lumina otrăvită lămpile cu neon ale unor hanuri mai ieftine, amintindu-i clar care era activitatea principală din cartierul respectiv.

În mod straniu, avea senzația că mai văzuse cândva hotelul acela. Ba chiar i se părea că intrase înăuntru. Încerca același sentiment inexplicabil ca atunci când te afli în fața unui peisaj complet nou, dar ai impresia că ai mai văzut scena aceea cu mult timp în urmă.

Când a intrat în hotel, a auzit țăcănitul nervos al unei mașini de scris. Un bărbat de vreo treizeci de ani, îmbrăcat în uniformă neagră, stătea cu spatele la intrare. Așteptând să-i fie remarcată prezența, Suguro a privit ninsoarea care cădea acum cu și mai multă forță, ca un vârtej. Fulgii de zăpadă dansau în lumina de la intrare.

— Pofțiți! a spus bărbatul zărindu-l pe Suguro și oprindu-se din lucru.

— O doamnă pe nume Naruse..., a zis Suguro încercând să-și ascundă jena, cred că a venit mai devreme și mă așteaptă...

— Mi s-a comunicat.

Probabil datorită antrenamentului îndelungat, fața bărbatului și-a pierdut dintr-odată orice

expresie și a spus ca și cum ar fi recitat un text învățat pe dinafară:

— Luați liftul și mergeți până la etajul doi. Aveți camera 308. E la capătul culoarului.

Suguro a traversat un spațiu care părea să servească drept salon și a intrat în lift. În ochii lui, bărbatul de la recepție, care-l petrecea cu privirea, s-a preschimbat dintr-odată în tânărul de la școala de copii handicapați, care susținea că e un mare admirator al său.

Liftul a trecut de primul etaj și s-a oprit lin la al doilea. Suguro a remarcat mai întâi mirosul de praf al mochetelor. A luat-o pe culoar.

Totul era cufundat în tăcere.

A trecut de camera 306, apoi de 307 și, ajuns în dreptul camerei 308, a bătut la ușă.

— E deschis!

Doamna Naruse îl aștepta. Purta un pulover din cașmir și stătea întinsă pe canapea, fumând o țigară. Pe pulover strălucea o broșă argintie cu diamante false. Suguro n-o mai văzuse fumând până atunci.

— Am fost sigură c-o să veniți, a spus stingând țigara și ridicându-se.

— Am venit să mă întâlnesc cu impostorul, a zis Suguro cu o voce răgușită, neștiind ce altceva să răspundă.

— Vreți să aruncați o privire în camera de-alături?

Doamna Naruse trecuse rapid la subiectul care-l interesa pe Suguro.

— Suntem într-o suită de camere.

A ridicat ușor un deget și i-a indicat lui Suguro ușa încăperii învecinate. Camera 308 dădea într-un dormitor.

Primul lucru pe care l-a văzut când a împins ușa dormitorului și s-a uitat înăuntru a fost un pat mare. O siluetă îmbrăcată în pulover și în blugi, ca o păpușă, stătea întinsă cu fața în jos pe pat. Părul murdar atârna peste un chip de copilă ce nu-și pierduse încă inocența. Era Mitsu Morita, cufundată într-un somn adânc.

— Ce este asta? Ce caută fata aici?

Suguro era uimit. Avea sentimentul că doamna Naruse îl atrăsese într-o cursă.

— Ați spus că-mi aranjați o întâlnire cu impositorul...

— Da. Trebuie să sosească dintr-un moment într-altul.

— Înainte de asta, trimiteți-o pe Mitsu acasă. Lăsați-o să plece.

Doamna Naruse se uita lung la el și zâmbea, dar în zâmbetul acela se amestecau simpatia și răutatea, ca și când i-ar fi spus unui copil să nu mai vorbească prostii.

— Fata a băut alcool. A băut cu mare plăcere și nu cred că e în stare să se întoarcă acasă în momentul ăsta.

— Ce-ați făcut aici împreună?

— Nimic! Cât v-am așteptat, ne-am uitat la televizor și am cântat... apoi i-am povestit câteva lucruri din copilăria mea.

— De ce-ați adus-o aici? i-a reproșat Suguro, simțindu-și vocea sugrumată de enervare. Mitsu pare matură judecând după înfățișare, dar e încă un copil și nu știe nimic. Are un suflet bun. Când vede pe cineva suferind, face orice ca să-l ajute, chiar dacă intră în vreun bucluc. Așa e ea... De asta a avut încredere în dumneavoastră.

— Știu, a încuviințat doamna Naruse zâmbind în continuare. Am văzut-o de atâtea ori la spital îngrijindu-i pe bătrâni din toată inima.

— M-a îngrijit și pe mine o dată, o noapte întreagă, când am avut febră.

Și-a amintit zâmbetul lui Mitsu din seara aceea și mâna ei pe fruntea lui.

— Totuși..., a spus doamna Naruse, de data asta cu o figură serioasă. Oare ce simțim noi pentru astfel de oameni buni e doar dragoste? Aven numai bunăvoință pentru cei care sunt inocența întruchipată? Sunteți scriitor și cred că înțelegeți ce vreau să spun...

Dintr-odată, pe chipul femeii s-a citit durerea

— Eu nu cred că inima oamenilor e atât de simplă... Spuneți-mi, ce-ați simțit dumneavoastră pentru Mitsu a fost doar bunăvoință și compasiune!

Lovit într-un punct sensibil și ușor descumpanit, Suguro i-a răspuns:

— De asta m-ați chemat aici, ca să vă aduc dovezi?

— Sunt multe femei pe lumea asta care se despart de bărbații lor, chiar dacă aceștia sunt oameni cumsecade. Când celălalt e prea inocent și prea bun, ni se întâmplă tuturor să vrem să-l rănim, a spus doamna Naruse pe un ton provocator. Pot să vă întreb ceva?

— Știu deja ce vreți să mă întrebați..., a zis Suguro încercând să se eschiveze.

Doamna Naruse nu l-a luat în seamă și a continuat:

— Mă întreb dacă Isus, în care credeți dumneavoastră, n-a fost ucis tocmai pentru că era prea nevinovat și prea pur...

— Ce vreți să spuneți?

— Când Isus, însângerat, își purta crucea în spate îndreptându-se spre locul execuției, cei adunați i-au aruncat cuvinte grele și l-au lovit cu pietre. Nu credeți c-au făcut-o din plăcere, plăcerea despre care v-am tot vorbit? Un om nevinovat suferea sub privirile lor. Nu credeți că în momentele acelea mulțimea a fost subjugată de plăcerea de a-l face să sufere încă și mai mult? Pentru că Isus era prea inocent și prea pur... într-atât de mult încât au vrut să-l distrugă... Toți avem această pornire, dar o ținem ascunsă în suflet. Nimeni nu vrea s-o dea în vileag. Asta ați făcut și dumneavoastră atâția ani. Chiar și în romanele pe care le-ați scris... nu vorbiți decât despre bărbați care-l trădează pe Isus, dar care în cele din urmă, după ce cocoșul cântă de trei ori, sunt cuprinși de regrete și varsă lacrimi amare... Ați evitat întotdeauna să scrieți despre mulțimea care aruncă cu pietre și se îmbată de plăcere...

— Orice scriitor are anumite lucruri despre care nu vrea să scrie.

— Asta e doar o scuză! a spus doamna Naruse deschizând ochii mari încă și mai mult. Apoi a continuat disprețuitoare: Din întâmplare, astăzi e ziua în care a fost ucis Isus. Ziua în care mulțimea a aruncat cu pietre în el. De asta v-am chemat la hotel tocmai astăzi... Doamna Naruse a zâmbit. Vă rog să mă iertați. Dar să știți că vorbesc serios.

— În orice caz, m-ați înșelat spunându-mi că azi mă voi întâlni cu impostorul.

— Îl veți întâlni imediat, i-a răspuns ea liniștită.

— Unde?

— În camera de-alături.

Suguro s-a îndreptat spre camera cealaltă, dar doamna Naruse l-a oprit.

— Nu puteți să intrați acum, o să se supere dacă dați buzna așa! Uitați, acolo – a ridicat mâna și i-a arătat o ușă din fața băii – e un dulap de haine. În peretele lui se află un mic vizor prin care puteți privi în dormitor.

— Un vizor?

— Da, e o chestie la modă în localurile cele mai deocheate din Shinjuku. Și printre membrii clubului de-aici sunt persoane care gustă așa ceva. Puteți să-l vedeți pe acolo.

— Ce naiba are de gând să-i facă lui Mitsu? Doamna Naruse i-a răspuns calm.

— Îmi imaginez că-i va arăta... exact sentimentele pe care le aveți dumneavoastră pentru ea.

— Ce tot vorbiți? Eu n-am nici un sentiment deosebit pentru ea!

— Poate că la suprafață. Dar în subconștient...

— N-am nici un fel de pofte vulgare...

— Dar, *Sensei*, poftele nu se limitează doar la sex! Există multe feluri de pofte.

— Ce vreți să spuneți?

— Dacă o să vă uitați..., a spus doamna Naruse ca să-i stârnească curiozitatea, o să înțelegeți.

Sentimentele acelea amestecate îl zăpăceau. Pe de o parte, voia într-adevăr s-o scoată pe Mitsu de-acolo; pe de altă parte, era cumplit de tentat să arunce o privire la ceea ce doamna Naruse numea pofa lui din subconștient, aceea de-a o ține pe Mitsu în brațe.

— Trebuie să beți ceva, a murmurat pe neașteptate doamna Naruse.

Femeia s-a ridicat și a deschis un dulap din partea cealaltă a camerei. Înăuntru se afla un frigider micuț, iar pe raftul de sus se zăreau o mulțime de sticle mici cu alcool de import.

— Am să vă fac un cocktail.

— Nu beau.

Suguro a refuzat-o categoric. De acum încolo n-avea să se mai lase păcălit în nici un fel.

— Nu trebuie să vă fie frică.

Răcise deja în frigider un pahar și un shaker. A turnat în pahar un lichid de culoarea chihlimbarului și i l-a pus în față.

— Nu vă otrăvesc. V-am pregătit licoarea asta ca să vă poarte spre un alt tărâm.

Suguro s-a holbat la pahar. Doamna Naruse a ieșit din cameră, pesemne ca să aducă ceva. Afară ninge liniștit. Suguro a întins mâna și a dus paharul la buze. Băutura avea un miros puternic. Nu se mai atinsese de băuturi tari de multă vreme, așa că l-a apucat tusea, însă dintr-odată a fost cuprins de dorința de a-și face viața praf și pulbere. Scaunul doctorului, care scârțâie mereu. Vocea care-i anunța nivelul TGO-ului și TGP-ului. Înfuriat, Suguro a dat paharul pe gât.

Căldura i-a cuprins rapid tot pieptul. Licoarea i se răspândea în trup, inoculându-i parcă ceva dintr-o altă dimensiune. Și-a dat seama că dorința de-a o salva pe Mitsu amortise de la sine.

„O iau și plecăm acasă“, își repeta din răspuneri. „O iau și plecăm acasă.“

Ca să-și dea curaj, s-a ridicat de pe canapea și a făcut câțiva pași spre camera alăturată. Picioarele îi tremurau puțin. Ar fi trebuit să se îndrepte

spre ușă, dar ceva mai puternic decât el l-a atras spre dulapul despre care-i vorbise doamna Naruse.

„Doar o clipă“, a murmurat. „Mă uit doar o clipă. Îmi satisfac curiozitatea și pe urmă o duc pe Mitsu acasă.“

În dulap atârnavă o mulțime de umerase, iar gaura din perete era atât de mică, încât trecea ușor neobservată. Suguro a dat umerasele la o parte și și-a lipit ochiul de vizor. Acea era atât poziția celui care scrisese *Viața lui Isus* și *Emisarul*, cât și a bărbatului cu pofte josnice, aplecat ca să privească mai bine în cluburile de *peep show* din Kabuki-chō.

Vizorul era prevăzut cu o lentilă specială și, dacă învârtea inelul negru din jurul ei, putea vedea dormitorul în întregime. Putea mări și imaginea patului, ca și cum și-ar fi apropiat fața de el. A descoperit și niște căști, fără îndoială de la un microfon ascuns. Fiindcă nu focalizase bine imaginea, la început i s-a părut că pe pat fusese așezat un obiect alb, dar când a potrivit lentila a văzut-o pe Mitsu întinsă cu fața în sus. Nu mai purta puloverul murdar, nici blugii ponosiți. Îi lipsea chiar și lenjeria, dar dormea în continuare. Oare-și scosese singură hainele sau o dezbrăcase doamna Naruse?

Lumina slabă a veiozei cădea pe fața ei adormită, ca de copil. Privind-o, Suguro a simțit o durere în piept. Trupul fetei era mai puțin atrăgător decât în vis. Avea șoldurile bine dezvoltate, ca toate fetele din generația ei, dar picioarele îi erau scurte și urâte. Lumina veiozei îi scotea clar în relief sânii încă necopți și sfârcurile castanii.

Nu avea pic de grăsime pe burtă și buricul îi era lunguiet și subțire, ca o ridicătură mică în vârful unei dune de nisip. Privindu-i sfârcurile castanii și sânii mici și tari, Suguro a văzut culoarea și a simțit în nări mirosul unui crâng la începutul primăverii. Mirosul unui desiş abia înmugurit, încă fără frunze. Mirosul vieții.

În trupul gol al lui Mitsu nu deslușea nici femeia, nici impulsul sexual. Și totuși nu era trupul unui copil. Mai avea doar un pas până la maturitate: peste șase luni avea să capete frăgezimea și rotunjimile unei femei. Părul murdar îi atârna pe frunte, iar fața ei adormită, lipsită de griji, păstra inocența copilăriei.

Suguro a stat multă vreme cu ochiul lipit de vizor. Doamna Naruse nu se întorsese și impostorul nu apăruse. Poate că intenția ei era să-l lase s-o privească pe Mitsu până se sătura.

Trupul gol al fetei îl făcea să se gândească la toate lucrurile pe care le pierduse la vârsta lui. Organele interne i se măcinaseră, precum dinții unei roți folosite îndelung. Doctorul îi spusese că ficatul începuse să i se întărească. Fața îi era mâncată de trecerea timpului. În curând avea să părăsească și el această lume, ca prietenul lui, Kano. Dar chipul adormit și inocent de sub ochii lui și sânii abia îmbobociți aveau un viitor. Dacă și-ar fi lipit fața de pieptul ei cald, cu siguranță că ar fi simțit parfum de mere. N-ar fi putut descoperi aroma aceea la o femeie, fiindcă maturitatea aducea cu sine umbra decăderii. Suguro a simțit impulsul de a trage în piept parfumul sânilor micuți. Poate că astfel trupul lui bătrân avea să capete putere și să se reîntoarcă la viață.

De undeva s-a auzit o muzică. Da, era un concert de Mozart. Dacă i s-ar fi dăruit încă o viață, și-ar fi dorit să savureze din nou asemenea muzică. Toată viața lui purtase în suflet doar miasma morții, nu simțise niciodată liniștea. Fără motiv, și-a amintit dintr-odată de excursia pe care o făcuse împreună cu soția sa în peninsula Shimabara, de dealurile domoale și de soarele de iarnă sclipind în apa golfului, de zâmbetul preotului cu ochi blânzi. Preotul n-ar fi privit trupul lui Mitsu cu invidie, ca el. Fiindcă era încredințat că-l aștepta o viață mult mai îmbelșugată.

Doamna Naruse și-a făcut apariția din baia camerei alăturate. Suguro nu știa dacă femeia bănuia că era privită. S-a apropiat de patul lui Mitsu, cu un aer complet nepăsător, și a început s-o mângâie pe cap. Își mișca degetele cu grijă, ca o mamă care netezește părul fiicei sale... Mitsu s-a trezit în sfârșit din somn, i-a aruncat o privire încețoșată doamnei Naruse și, recunoscând-o, i-a zâmbit. Zâmbetul ei avea bunătatea și simplitatea dintotdeauna. Doamna Naruse a spus ceva, dar Suguro n-a auzit nimic. Și-a pus repede căștile la urechi și a dat sonorul mai tare.

— Te-ai îmbătat, nu-i așa? Ai dormit o groază de timp.

Doamna Naruse îi zâmbea afectuos, așa cum făcea cu copiii de la spital.

— Poți să mai dormi puțin, dacă vrei.

Mitsu a observat că era goală și și-a tras picioarele spre ea.

— Eu te-am dezbrăcat. E mai comod așa când te îmbeți. Nu-ți face griji. Lasă totul în seama mea și relaxează-te... Gândește-te că sunt mama ta.

Doamna Naruse continua să-i mângâie părul. Simțind atingerea degetelor ei subțiri pe frunte, Mitsu a închis ochii.

— Așa, închide ochii... Încetul cu încetul te liniștești. Simți că aluneci ușor pe un tobogan lung, foarte lung... Te simți bine și te destinzi...

Suguro și-a ținut respirația. Felul în care vorbea doamna Naruse, repetând iar și iar aceleași cuvinte, semăna cu procedura de hipnoză.

Capul micuț al fetei nu se mai mișca. Stătea întinsă pe pat, inertă ca o insectă prinsă în pânza unui păianjen și secătuită de puteri.

Doamna Naruse a aruncat o privire spre locul unde se afla Suguro, ca și cum l-ar fi anunțat că terminase cu pregătirile. În același timp, părea să-i spună: „Așa am început și cu Motoko“.

Suguro era încă buimac din cauza băuturii care-l amortise și a scenei la care tocmai asistase prin vizorul din perete.

Și-a ținut respirația. Pe când încerca să se dumirească dacă era vorba de o lipsă de concentrare sau de o nălucire, doamna Naruse a dispărut din cameră și în raza vizuală a apărut spatele altcuiva, aplecându-se asupra lui Mitsu. Era spatele unui bărbat, cu o cicatrice mare, de un roșu întunecat, sub omoplatul stâng. Era chiar spinarea lui Suguro, purtând semnele operației toracice pe care o suferise cu mulți ani în urmă.

El era! Întocmai cum spusese doamna Naruse, bărbatul intrase în dormitor și se uita cu lăcomie la trupul lui Mitsu.

— *Sensei* ? Mitsu a deschis puțin ochii și a vorbit cu greutate. *Sensei*, ce-ați pățit ?

Părea că nu se trezise încă bine din starea de hipnoză și nu înțelegea ce căuta el acolo și de ce o privea.

Bărbatul îi atingea sânii conici cu palmele, iar și iar. Era clar că le savura frăgezimea și elasticitatea. Mâinile lui s-au plimbat înainte și-napoi între sânii mici și partea de jos a pântecului ei ca o umbră cenușie pe înserat, apoi și-a lipit drăgăstos fața de gropița buricului ei.

— Ahh..., a gemut Suguro fără voia lui.

Percepea clar toate senzațiile pe care le trăia bărbatul în acele clipe. Chipul acela, aidoa cu al lui, atingea pântecul fetei. Era ca și cum și-ar fi îngropat fața într-un așternut zvântat la soare, moale la pipăit și mirosind a nisip... A închis ochii și a ascultat sunetele care răzbăteau din adâncul pântecului fetei. Gâlgâitul sângelui prin vene ? Bătăile inimii ? Mai auzise o dată ceva asemănător, într-un sat, la începutul primăverii. Nu era un zgomot în sine, ci murmurul fiecăruia dintre copaci, hrănindu-se cu viața din univers, crescând, înmugurind, străduindu-se să-și împingă la suprafață vlăstarele roșii. Dacă viața avea un sunet, atunci acesta răsuna acum din trupul fraged al fetei.

Ascultând mai atent, a descifrat mai multe melodii care se contopeau în sunetul acela. Îi trezeau în minte reminiscențe din trecut, amintiri proaspete și imagini. Și-a amintit sentimentul de siguranță pe care îl avusese în copilărie când trecuse cu mama lui pe un drum străjuț de tufe înalte de taulă, ca un tunel. Chipul zâmbitor al

fetei care l-a privit în ochi și i-a spus : „Da!“ când a cerut-o în căsătorie. Bătrânul preot psalmodiind cuvintele din Biblie : „Fericiți cei blânzi“. Apoi, vocea lui Mitsu din noaptea în care-i șoptise : „Stați liniștit, *Sensei*. Am eu grijă de dumneavoastră“. Toate acestea făceau parte din melodiile frumoase și bune pe care le căutase toată viața.

Suguro voia să tragă adânc în piept sunetele vieții. Voia să absoarbă în trupul lui această viață. La un moment dat a devenit una cu acel bărbat. Și-a lipit fața de pântecul lui Mitsu, l-a supt cu buzele, apoi și-a mișcat gura și i-a supt sânii, pe urmă gâtul, încercând, întocmai ca doamna Naruse, să absoarbă viața lui Mitsu în propriul său trup. Trupul bătrân, ridat și plin de pete. Trupul fără vlagă, sleit ca o frunză ofilită mâncată de insecte. Ca să-l salveze, încerca să sugă vitalitatea fetei, precum un păianjen care se aruncă asupra fluturului prins în plasă. Saliva lui de om bătrân strălucea pe stomacul și pe sânii lui Mitsu, ca niște dâre de melc. Voia să murdărească și mai mult trupul acela. Îl mistuia invidia pe care o simte un om în pragul morții față de cineva a cărui viață înflorește. Mișcându-și întruna buzele, sentimentul de invidie s-a împletit cu cel de plăcere și a izbucnit în flăcări fierbinți și violente. Fără să-și dea seama, a cuprins cu mâinile gâtul fetei. În momentul acela, a auzit răzbătând din adâncul propriului său trup un zgomot diferit de cele dinainte.

Suna ceva. Era telefonul, chemându-l înapoi din depărtări. Țârâia iar și iar, urmărindu-l cu încăpățănare, repetând la nesfârșit : *celălalt tu, celălalt*

tu, celălalt tu... Tu, care ai dat foc femeilor și copiilor ferecați într-o casă... Tu, care ai aruncat cu pietre în bărbatul slab și însângerat ce-și purta crucea pe umeri... Tu, care ai scris „Maestre, uneori mi-e groază de mine însămi. Mi se face greață...”

— *Sensei*, mă doare! s-a zbatut Mitsu cu ochii larg deschiși. Încetați!

Era vocea care-i șoptise: „Stați liniștit, *Sensei*. Am eu grijă de dumneavoastră”.

Și-a revenit în simțiri, ca trezit din leșin. Sudoarea îi șiroia de pe frunte pe gât, amintindu-i limpede ce încercase să facă. Încercase s-o sugruma pe fată cu amândouă mâinile. Fusese atras într-un vârtej de impulsuri mai încâlcit decât simpla invidie față de carnea tânără. Furia vârtejului era prea mare, plăcerea prea puternică și li se împotriva cu greu. Ce-l salvase oare?

Bărbatul s-a ridicat și s-a uitat peste umăr. Când a întors fața, Suguro i-a văzut zâmbetul disprețuitor. Avea obrații mânjiți de salivă, părul cărunt și rar în dezordine și era scăldat în sudoare. Semăna leit cu portretul pe care îl pictase Motoko Itoi. S-a strecurat afară.

Sleit de puteri, Suguro și-a rezemat fruntea de perete. Când a încercat să iasă din dulapul întunecos, i s-au muiat picioarele și a lovit din greșeală câteva umerase, dându-le jos. A intrat în dormitor împleticindu-se.

Mitsu stătea întinsă pe pat, ca moartă. Suguro a întors privirea de la trupul ei și a învelit-o cu pătura căzută la picioare, ca un vinovat care-și ascunde crima. A zărit puloverul și blugii ponosiți

ai fetei aranjate ordonat pe un scaun. Felul în care erau împăturite hainele îi sugera mâna doamnei Naruse, dar ea nu se întorsese și Suguro n-avea idee unde plecase.

Stătea pierdut lângă draperiile care ascundeau fereastra. Îi era frică s-o strige pe Mitsu. Nu știa cum avea să reacționeze după câte îi făcuse și aștepta, cu inima strânsă, să facă ea o mișcare.

Într-un târziu, fata a deschis ușor ochii și s-a uitat absentă în jur, de parcă nu înțelegea ce se petrecuse. Când l-a zărit pe Suguro, l-a recunoscut și i-a zâmbit.

— Ce mi s-a întâmplat?

Suguro a șovăit o clipă, neștiind dacă îl întrebase asta dinadins, ca să-l prindă. Însă expresia ei nu părea să ascundă nimic.

— Nu-ți amintești? Ai băut cam mult.

— Mă doare capul... Doamna Naruse unde e?

— Nu știu unde e. Cred că s-a dus acasă. De asta am venit eu după tine.

— Mulțumesc, *Sensei*.

— Nici un „mulțumesc“. Ești „hepicită“, vrei să zici!

Mitsu a zâmbit, dar pe Suguro zâmbetul acela l-a durut.

— Nu-ți aduci aminte... nimic?

— Nimic!

— Ai avut vreun vis?

— S-ar putea... dar nu sunt sigură.

Suguro a remarcat că fata n-avea nici o urmă de salivă pe obraji sau pe gât. Și totuși, când se uitase prin vizorul ascuns, văzuse sclipind pe trupul ei dâre ca de melc.

Să fi fost doar o iluzie? Nu, era cu neputință. Totul îi rămăsese proaspăt în memorie. Nu putea fi o nălucire, ca la decernarea premiilor sau ca la conferință.

— Mă simt înțepenită...

— Atunci mai dormi puțin.

Mitsu a adormit aproape imediat. Respirația îi era ușoară, plină de sănătate. Răsuflarea unei vieți tinere, care n-avea somnul bântuit de coșmaruri, ca el. Ea urma să-și trăiască viața, el – să moară. Stând și ascultându-i răsuflarea, Suguro a simțit acel contrast mai acut ca niciodată.

S-a dus la fereastră și a tras draperiile la o parte. Pervazul era acoperit de zăpadă, iar lampa din cameră lumina dansul fulgilor ce cădeau.

După o jumătate de oră, a zgâlțâit-o pe Mitsu și i-a spus să se îmbrace. S-a întors cu spatele cât și-a pus ea blugii și și-a tras puloverul vechi peste cap.

Au ieșit pe coridorul pustiu și s-au urcat în liftul care scârțâia din încheieturi.

— Cred că am visat totuși ceva, a spus Mitsu ca pentru sine, de parcă tocmai își amintise.

Suguro n-a zis nimic.

— Am senzația că v-am văzut fața în vis, de ce oare? a murmurat ea.

Din spatele biroului de la recepție se auzea, ca și înainte, țacănitul mașinii de scris. Recepționarul în costum negru s-a prefăcut că nu-i observă și nu s-a întors spre ei. Suguro și-a petrecut brațul pe după umărul fetei și au ieșit din hotel. Inițial, Suguro avusese de gând să-l roage pe recepționar să-i cheme un taxi, dar dorința i s-a risipit de cum a zărit spinarea individului, care știa prea multe.

— Strada principală e la doi pași... O să luăm de-acolo o mașină, a spus Suguro scoțându-și fularul și vrând să i-l pună lui Mitsu.

— Lăsați, nu-mi trebuie! Sunt tânără, a clătinat ea din cap. Dar ați văzut ce se întâmplă când răcește un bătrân.

Din cedrii de Himalaya se scutura zăpada. Au mers încet pe urmele lăsate de roțile mașinilor, având grijă să nu alunece. Când au ajuns la poartă, o lumină i-a orbit dintr-odată. Nu erau farurile unui taxi.

— Maestre! Domnule Suguro!

În fața lui stătea Kobari, cu aparatul de fotografiat în mână.

— Ce-ați făcut la hotel?

— ...

— Sunteți într-adevăr... așa cum am crezut. Am să dau totul în vileag imediat ce am să scot poza asta.

Suguro l-a privit o clipă absent, apoi și-a revenit și, luând-o pe Mitsu pe după umeri, a pornit mai departe.

— Cu asta vă ocupați pe-ascuns? Și lumea vă ia drept scriitor creștin!

Cuvintele lui Kobari, aruncate cu o voce stridentă, îl loveau pe Suguro în moalele capului, ca niște pietre. Însă nu s-a uitat înapoi și nici n-a încercat să se justifice.

— Cine-i fata? Nu e cumva minoră?

Pentru că nu voia ca Mitsu să audă ocările lui Kobari, a făcut grăbit semn unui taxi care se îndrepta spre ei, a împins-o pe fată înăuntru, a scos două-trei bancnote din portofel și i le-a pus pe genunchi.

— Te rog să te duci singură acasă. Eu am ceva de vorbit cu bărbatul de colo.

După ce taxiul a demarat, Suguro s-a întors și a pornit în direcția cartierului Harajuku.

— Am să scriu adevărul despre dumneavoastră. Am să dau în vileag scandalul! Ați priceput?

În mod straniu, Suguro n-a tresărit și nici nu s-a simțit intimidat de cuvintele reporterului. Dacă el considera toată povestea asta un scandal, n-avea decât. Ce văzuse prin vizorul din perete nu fusese nici nălucire, nici coșmar. Bărbatul care îi semăna leit, cel care mânjise cu salivă trupul lui Mitsu, nu era nici străin, nici impostor. Era chiar Suguro. Era jumătatea lui și, în același timp, celălalt „eu”. Nu-și mai putea ascunde fața aceea, nu-i mai putea nega existența.

— Nu vă e rușine? Ați...

Kobari mai striga încă în urma lui, prin ninsoare, dar sunetul vocii sale părea acum doar un șuiurat îndepărtat, care abia se deslușea prin ceață.

Fulgii de zăpadă dansau în jurul lui. Suguro mergea spre Sendagaya, pășind ca prin vis. Zăpada i se așternea pe părul rar și pe obrajii brăzdați de riduri și dispărea, topindu-se chiar în clipa în care îl atingea. Mașinile îl învăluiau în luminile farurilor, apoi treceau mai departe, împrôșcând noroi și zăpadă. Cum trebuia să interpreteze toate lucrurile pe care le văzuse? Cum trebuia să privească sentimentele care-l asaltaseră? În mintea lui încă mai domnea confuzia.

— Ești slut..., a zis cu voce tare. Sluțenia întruchipată...

Rânjetul vulgar și dezgustător al bărbatului și felul în care se aruncase ca un animal asupra lui

Mitsu erau absolut respingătoare. Bărbatul acela, ba nu, bărbatul era chiar Suguro. Hidoşenia lui era ascunsă înăuntrul lui Suguro, ca o tumoare. Suguro crezuse întotdeauna că în orice om, oricât de mizerabil, exista licărul mântuirii. Crezuse că în orice păcat fremăta ascunsă energia renaşterii. Doar aşa reuşise să-şi păstreze convingerea, oricât de firavă, că era creştin. De aceea nu putea să nu recunoască acea urâţenie ca fiind o parte a sa. Trebuia să înceapă să caute, chiar şi în acea slujenie, semnul mântuirii.

Cu toate astea, n-avea idee de unde să pornească. Nu ştia cum să pună capăt confuziei din mintea lui. Fără urmă de îndoială, în sufletul lui sălăşluia ceva cumplit de întunecat, despre care nu mai scrisese niciodată. De obicei lucrul acela dormita, dar în anumite împrejurări se trezea brusc la viaţă şi începea să mişte.

Când şi-a dat seama de asta, a început să strige ca un nebun. Un taxi care venea din spate i-a învăluit silueta în lumina farurilor şi a încetinit puţin, dar pentru că Suguro nu s-a întors, şi-a continuat drumul mai departe.

Fulgii de zăpadă dansau ca nişte pitici în lumina lămpilor de pe stradă. Deodată, Suguro a zărit o siluetă care mergea, ca şi el, la vreo cincizeci de metri mai în faţă. Mai văzuse undeva spinarea aceea. S-a oprit o clipă, apoi şi-a dat seama că era chiar spinarea lui şi i s-a tăiat respiraţia. Era celălalt!

Bărbatul se îndrepta spre Sendagaya, fără să se uite în urmă. Împrejurul lui dănuiau, în luminile străzii, o mulţime de puncte albe. Fulgii fini de zăpadă păreau să radieze o strălucire profundă.

Erau plini de iubire și compasiune și păreau că-l învăluie pe bărbat cu dragoste maternă. Apoi silueta a dispărut.

Pe Suguro l-a cuprins amețeala. S-a uitat spre locul unde celălalt se făcuse nevăzut. Strălucirea a devenit și mai intensă și a început să se înfășoare în jurul lui. Zăpada cu sclipiri argintii i-a atins fața, i-a mângâiat obrazii și i s-a topit pe umeri. „Doamne, ai milă de mine“, au murmurat buzele sale. „Ai milă de cei cu mințile rătăcite.“

Era un vers din Baudelaire, pe care abia și-l mai amintea. Poate că nici nu erau cuvintele exacte, dar n-avea nici o importanță. În momentul de față, erau singurele care puteau exprima starea lui de spirit. „În ochii tăi, care știi de ce trăim și de ce am fost zămisliți... suntem oare niște monștri?“

Nouă

Zăpada murdară care mai rămăsese prin locurile umbrite s-a topit în sfârșit sub razele soarelui strălucitor. În camera de zi, Suguro își punea în ordine corespondența primită, în zgomotul aspiratorului mănuit de soția sa.

— Sunt o mare figură! Când e frig, mi se pare că n-o să se mai termine niciodată și mă simt deprimată, iar când se face cald, ca acum, uit complet că am necazuri cu genunchii!

— Tu n-ai probleme interne, ca mine... Ai să trăiești mult.

— Astăzi stai toată ziua aici și lucrezi?

— După-masă am ședință la Clubul P.E.N.

— Când aud de Clubul P.E.N., a spus soția sa posomorându-se, îmi aduc mereu aminte de Kanō.

— Așa e! Acolo l-am văzut ultima oară, după ședință...

Conversația dintre soți continua ca-ntotdeauna. Dialogul lor nu se schimba niciodată. Suguro s-a întrebat până când avea să mai joace teatru. Și ce explicații avea să-i dea soției, dacă reporterul vindea fotografia la vreo revistă și lumea afla despre el?

Se resemnase cu acea posibilitate. Avea chiar sentimentul că soția îl va ierta până la urmă. Însă îi va fi greu să vadă uluiala și suferința pe care va fi nevoită să le îndure. Ce-o să-i spună atunci?

— Zilele trecute, la întâlnirea cu voluntarele, am auzit o poveste de-a dreptul incredibilă. Legată de îngrijirea bolnavilor în stadiu terminal...

Suguro s-a crispat, dar s-a prefăcut că se ocupă mai departe de scrisori. Se temea că soția lui stătuse de vorbă cu doamna Naruse.

— Asistenta-șefă a venit și ea la cursuri. Din câte ne-a povestit, au avut mai mulți pacienți care se aflau în pragul morții, dar care au revenit la viață.

— Serios?

— Se pare că toți au trecut prin experiențe asemănătoare: înainte de moarte au avut dureri cumplite și au simțit limpede cum se desprind de trup. Apoi și-au văzut familiile strângându-se în jurul lor și plângând și pe doctori ascultându-le inima în salonul de spital.

— Serios?

Suguro a râs ușor zeflemitor. Auzise de multe ori povești asemănătoare. Erau probabil rodul imaginației bolnavilor, după ce-și reveniseră din inconștiență, dar ei le luau drept experiențe trăite.

— Pe urmă spuneau că erau învăluiți într-o lumină portocalie, greu de descris în cuvinte. Cică puteau simți cum îi înconjoară. Li se părea foarte blândă.

Suguro n-a spus nimic. Și-a amintit de lumina pe care o văzuse prin ninsoare. O lumină portocalie. Când îl învăluisese, se simțise cuprins de o

liniște desăvârșită. Dar nu putea să-i povestească despre așa ceva soției.

— O pacientă care s-a întors la viață spunea că, în lumina aceea, se simțea foarte, foarte iubită.

— De cine?

— De Dumnezeu, care se află în spatele luminii.

— Te-ai întâlnit și cu doamna Naruse?

— Nu. N-a mai venit pe la spital de multă vreme.

Suguro a ales scrisorile care-l interesau și s-a retras în biroul micuț. Ceasul de pe masa de scris ticăia monoton. Suguro s-a așezat la masa pe care îl așteptau cuminiți creioanele și pixurile. Era singurul loc în care putea să-și dezvăluie fața pe care n-o arăta nimănui.

A scos niște hârtie de corespondență cu antetul lui personal și a început să-i scrie o scrisoare doamnei Naruse.

În seara aceea, când ați plecat pe neașteptate, n-am avut ocazia să vă împărtășesc sentimentele mele legate de experiența care a urmat. Am să încerc să le aștern acum pe hârtie. Am totodată speranța că scrisul mă va ajuta să-mi pun ordine în gândurile confuze. Fără nici o îndoială, mi-ați...

A continuat un timp, apoi a recitit ce scrisese și a rupt foile. O scrisoare nu putea să-i limpezească sentimentele. A luat altă coală și a căzut din nou pe gânduri. Simțea nevoia să se elibereze de povara care-i apăsa sufletul. În locul doamnei Naruse, i-a adresat scrisoarea prietenului său decedat.

Nu știu unde te afli acum. Însă oriunde ai fi, ne vom întâlni curând. De aceea îți scriu această scrisoare, care nu va fi expediată niciodată.

Nu știam că bătrânețea poate fi așa. Când eram tânăr și mă întâlneam cu voi în Meguro ca să stăm la povești sau, chiar și mai târziu, când eram în putere, m-am simțit întotdeauna optimist și mi-am închipuit că, la bătrânețe, aveam să stau în vârful unei coline, privind liniștit cum razele blânde ale soarelui de după-amiază scaldă câmpiile de la poale. Mi-am închipuit că viața și literatura mea îmi vor oferi cel puțin o certitudine.

Însă în iarna asta, când am început să aud apropiindu-se pașii morții, mi-am dat seama ce înseamnă cu-adevărat bătrânețea. Bătrânețea nu-ți aduce nici eliberarea de îndoieli, nici limpezimea și nici maturitatea. Mie, cel puțin, mi s-a arătat urâtă, ca o imagine de coșmar. Stând față în față cu moartea, nu mă mai pot amăgi și nu mai am unde să fug.

Îmbătrânind, am ajuns să descopăr în mine, puțin câte puțin, lucruri pe care nu le bănuiam. Un „eu“ necunoscut mi-a apărut în vise, apoi în năluciri, apoi s-a transformat în impostorul care te îngrijora pe tine. Sau, mai curând, s-a transformat în celălalt „eu“ care trăiește în mine. Era stafia mea vie, atât de urâtă încât n-am putut să-i vorbesc soției mele despre ea... Nu semăna deloc cu acea imagine minunată pe care ai descris-o tu la ceremonia de decernare a premiului.

Am citit undeva, cu mult timp în urmă, că în tinerețe trăim cu trupul, la maturitate cu mintea, iar la bătrânețe cu inima, care se pregătește pentru călătoria spre lumea cealaltă. Se spune că, pe măsură ce îmbătrânim, inimile noastre sunt tot mai sensibile la umbrele de dincolo. Atunci mă întreb: peisajul hidos care se întinde în fața mea e oare o pregătire, un rit de trecere spre lumea cealaltă? Oare ce vrea să-mi spună? Nu reușesc să-mi dau seama. Singura mea speranță, destul de firavă, e că lumina va învăluși în cele din urmă și aceste tărâmură întunecate.

Chiar înainte de-a te stinge, spinarea ta mi s-a părut nespuns de obosită. Oare ai simțit și tu aceeași confuzie și nu mi-ai vorbit despre ea? Ai căzut și tu în hăul involburat și te-ai luptat să scapi din ghearele sale? Când te-am văzut la priveghi, între sprâncenele tale se zăreau umbrele durerii. Despre ce durere era vorba?

După-amiază, Suguro a pornit spre clădirea T, la ședința comitetului executiv al Clubului P.E.N. Spre deosebire de Kanō, Suguro nu se dusesese prea des la ședințe, însă acum, după moartea prietenului său, simțea nevoia să participe în locul lui. Ședința începuse deja și un scriitor străin, întors de la conferința internațională din Santiago, le povestea ce se întâmplase acolo. De data asta, chipul lui Kanō lipsea dintre directorii care ascultau atent relatarea.

— La dezbaterile pe secțiuni, s-a ridicat problema asasinării oamenilor de culoare din Johannesburg... În realitate, mulți negri sunt arestați...

În timp ce asculta explicațiile scriitorului străin, Suguro se întreba cărei reviste i-o fi vândut Kobari fotografia.

„Scriitor creștin ademenește o elevă la hotel.“ Parcă vedea înaintea ochilor titlul articolului. Ce fețe ar face directorii clubului dacă povestea ar fi publicată săptămâna viitoare? S-ar preface că n-au habar de nimic sau i-ar pune în vedere să-și dea demisia?

— S-a aprobat o hotărâre împotriva torturii și a masacrelor... Este vorba să se ceară și sprijinul Japoniei...

Suguro s-a gândit la partidele de sex dintre doamna Naruse și soțul ei. Oare prin ce se deosebea el de cei doi, care participaseră la acel masacru? Și în el existau aceleași pofte. Cine ar băga mâna-n foc că el n-ar putea comite crime? Dorința de-a le face rău celor slabi și neajutorați există până și în inimile copiilor nevinovați. Peste tot în Japonia copiii îi chinuie pe colegii lor mai slabi.

— Domnule Suguro, sunteți împotriva?

Întrebarea l-a luat prin surprindere și a tresărit.

— Poftim?

— Dacă sunteți de acord, vă rog să ridicați mâna.

— Desigur.

Suguro a ridicat mâna și a șoptit în sinea lui: „Ipocritule! Încerci în continuare să trăiești înșelându-i pe alții și înșelându-te pe tine!“. S-a ridicat și a ieșit din sală, pretextând că trebuie să meargă la toaletă. S-a stropit cu apă pe față și și-a văzut chipul obosit reflectat în oglindă.

— N-am mai primit telefoane în ultima vreme, a spus soția lui Suguro, de parcă tocmai își amintise.

Îmbrăcată în cămașa de noapte, s-a urcat în pat și a întins mâna să stingă veioza.

— Ce telefoane?

— Telefoanele din miez de noapte.

Suguro a închis ochii.

— Poate c-or să-nceapă iar.

Soția n-a răspuns nimic și, în mai puțin de cinci minute, i-a auzit respirația liniștită. Sunetul acela reprezenta ritmul unei lumi la care Suguro nu avea acces. Și când avea să moară, probabil că soția lui avea să-și dea ultima suflare cu aceeași liniște cu care se cufunda în somn.

Suguro, în schimb, nu reușea să adoarmă, așa cum i se întâmpla de obicei. Îndărătul pleoapelor sale închise s-au ivit niște puncte albe. S-au întins, sclipind ca niște luminițe. Oare ce-o fi fost lumina aceea care cuprinsese zăpada și îl învăluisese și pe el? Să fi fost o iluzie pricinuită de sclipirile milioanelor de fulgi de nea? A adormit.

În vis, lucra aplecat peste masa de scris. Biroul întunecos. Ceasul de pe masă ticăia regulat. Acela era singurul lui refugiu.

— Așa e! s-a auzit de undeva vocea soției sale. Îți place să stai acolo mai mult decât cu mine!

Suguro s-a ridicat și a vrut să deschidă ușa ca să-i dea explicații. Soția sa cunoștea deci secretul pe care îl purta ascuns în inimă.

— Nu vorbi prostii!

Ușa era închisă bine și, deși a împins-o cu tot trupul, nu s-a clintit.

— N-ai decât să stai acolo, dacă-ți place. Eu nu mă supăr. Să știi! La urma urmei, acolo ești în burta mamei tale. Acolo poți sta și tu liniștit.

Cuvintele ei l-au făcut să-și dea seama, sau poate să-și aducă aminte, că încăperea aceea era pântecul mamei sale. Ce luase drept ticăitul ceasului de pe birou era, de fapt, ritmul bătăilor propriiei sale inimi, iar întunecimea și umezeala camerei erau întunericul din burta mamei și umezeala lichidului amniotic. S-a simțit din nou ca în copilărie, când plutea pe mare cu colacul, cu fața spre cer, și și-a adus aminte cum dormise, vreme îndelungată, în lichidul amniotic lăptos. S-a cufundat iar în somn, savurând cu toată ființa lui senzația aceea de bine și de siguranță. A stat așa o vreme, până când a auzit din nou vocea soției sale.

— Trezește-te! Te rog, trezește-te!

Vocea soției era neobișnuit de încordată.

— Ai să te naști imediat! Ai să fii aruncat afară, în lume!

În trup îi stăruia o amorțeală greu de descris și nu voia să se miște. Însă și-a dat seama că apa îl lua pe sus, împingându-l afară cu putere. Presiunea ei era tot mai mare și Suguro a fost cuprins de teama de sufocare.

— Trezește-te și ieși, a auzit-o pe soția sa strigând. Ieși! Dacă rămâi acolo, ai să te naști mort!

S-a luptat cu frica. S-a ușurat fără să vrea și, mânjit cu propriile sale excremente, s-a împins din răspuțeri cu capul spre ieșire. Era sfâșiat în două între dorința de-a rămâne în pântecul mamei, cufundat într-un somn adânc, și voința de-a lupta ca să nu fie înghițit de acea dorință. Ceva l-a apucat de picior, încercând să-l tragă înapoi, în timp ce altceva îl împingea afară.

— Ce-ai pățit?

Suguro a deschis ochii.

— Ai țipat... Ce e cu tine?

— Nimic, a răspuns Suguro simțindu-și sudoarea șiroind pe gât. Cred că am visat.

— M-ai speriat! Să-ți aduc niște apă?

— Nu, lasă.

Visul i-a rămas viu în memorie. A re trăit zburciul și senzația de frică și a văzut în fața ochilor lumina de la ieșirea din pântec.

Deci așa veneau oamenii pe lume, întocmai cum îi povestise Tono? Erau atât de înfricoșați? Poate că unele din explicațiile lui Tōno îi rămăseseră întipărite în minte și de aceea avusese acele viziuni.

Somnul profund din lichidul amniotic. Somnul acela care dădea naștere unei incomparabile senzații de liniște și plăcere. Suguro înțelegea perfect dorința oamenilor de-a se întoarce la acea stare, odată ruți de ea. De aceea se simțea atât de bine în cămăruța lui, întunecată chiar și în timpul zilei, ascultând ticăitul regulat al ceasului. Oare setea aceea de a plonja din nou în somn și în senzația aceea de bine sălășluia în inima fiecărui om?

În clipa aceea, ca într-o revelație, i-a apărut înaintea ochilor chipul lui Motoko Itoi. Fața cu gura întredeschisă și cu limba mișcându-se. Fața îmbătată de plăcere. Era expresia – ba nu, întruchiparea – dorinței de a se cufunda în apele tulburi ale lichidului amniotic. Oare ceruse să fie pătată cu ceară ca să simuleze felul în care era murdărită de lichidul din pântecul mamei? Oare el re trăise frica din pântec pentru că simțea apropierea morții? Mâinile lui se împreunaseră pe gâtul lui Mitsu pentru că era sfâșiat între dorința de a-și dormi

somnul liniștit în pântec și conștiința nevoii de-a evada? Oamenii cunosc moartea de două ori: mai întâi când se nasc, apoi când îmbătrânesc și părăsesc lumea asta...

Asocia lumina care îl întâmpinase la ieșirea din pântec cu acea lumină care învăluise milioanele de fulgi de nea și îl cuprinsese și pe el în îmbrățișarea sa. Venea oare din lumea de dincolo, care se afla doar la un pas de el?

Soția sa a ridicat ochii de la lucrul pe care îl tricota, i-a cercetat chipul și a spus în cele din urmă:

— Dragul meu... Pot să te întreb ceva?

— Ce este?

— Ești sigur că nu e nimic despre care ai vrea să-mi vorbești?

— Bineînțeles... că nu.

— Poți să-mi spui orice. La vârsta mea, nu mă mai miră nimic.

— Nu e nimic de zis. Nu-ți mai face griji.

Soția sa a continuat să-l privească, de parcă voia să-i citească în adâncul inimii, dar în cele din urmă a renunțat și i-a zâmbit. De atâta amar de vreme, se obișnuise cu faptul că soțul ei era scriitor. Știa până unde putea să meargă și peste ce bariere nu avea voie să treacă. Nu era în stare să citească deslușit în ochii lui, dar își dădea seama că ceva îl chinuia de prin iarnă.

Suguro a simțit dintr-odată că soția lui era nefericită. Foarte nefericită. Și-a înghițit, ca pe un medicament, mărturisirea care-i urcase în gât. Dacă-i spunea adevărul, n-avea să iasă nimic bun.

Era o problemă mult prea complicată, în care soția nu-l putea ajuta cu nimic și cu care trebuia să se confrunte singur, nu ca scriitor, ci ca om. Dacă fotografia era publicată, soția sa afla oricum totul. Însă cum putea să-i explice? Suguro își simțea inima întunecată.

A primit un telefon de la Kurimoto.

— Sunteți liber astăzi?

— E ceva legat de manuscris?

— Nu, i-a răspuns Kurimoto încordat. Directorul nostru ar vrea să vă vadă imediat. Când ați avea timp?

— Directorul? Suguro și-a dat seama instinctiv despre ce era vorba. De putut, se poate și acum... Mai am niște treburi prin zonă, așa că am să trec eu pe la dumnealui.

Suguro a pus telefonul în furcă, având în minte imaginea trupului uriaș și a feței late a directorului. Fusesse conferențiar la Facultatea de Medicină, însă intrase în lumea editorială, complet diferită, când socrul său, un editor bine-cunoscut, suferise o hemoragie cerebrală. Kurimoto și ceilalți redactori tineri îl respectau enorm pe director.

În ultimele două săptămâni, Suguro se pregătise sufletește pentru o asemenea eventualitate și, când a închis telefonul, s-a simțit, în mod straniu, liniștit. S-a schimbat și a chemat un taxi.

La editură era așteptat: de data asta l-a întâmpinat o secretară, nu Kurimoto. S-a înclinat și l-a condus la lift, apoi într-o sală spațioasă, iar după aceea s-a înclinat din nou și a plecat. Suguro s-a așezat pe canapea și a privit tabloul mare de

pe perete, un Rouault. Părea un sat din vremurile biblice sau poate un peisaj rural din Franța. Trei-patru țărânci cu broboade pe cap stăteau pe un drum străjuit de ambele părți de case sărăcicioase, cu stucul cojit. Era un Rouault tipic, cu soarele apunând la orizont. Suguro a înțeles dintr-o privire că femeile și casele reprezentau viața, iar soarele la apus – mila lui Dumnezeu. *Fericiți cei blânzi...* Suguro vedea în acel tablou lumea bătrânului misionar și a propriei sale soții, atât de îndepărtată de lumea pe care o zărise prin acel vizor din perete... Razele soarelui le mângâiau pe țărâncile blajine, însă nu pătrundeau până în lumea doamnei Naruse și a lui însuși...

S-a auzit o bătaie în ușă și directorul editurii a intrat împreună cu Hoshii, un redactor-șef. Suguro s-a ridicat de pe canapea, dar directorul i-a făcut semn să ia loc și s-a așezat și el în fața lui, iar redactorul, lângă el.

— Iertați-mă că v-am făcut să ieșiți pe o vreme atât de friguroasă.

Până când secretara le-a servit ceaiul și a ieșit din încăpere, directorul n-a vorbit decât despre greutățile din lumea editorială, cu zâmbetul pe buze. Apoi, când au rămas doar ei trei, a intrat în subiect:

— De fapt, v-am chemat aici pentru că...

Presimțirea lui Suguro se adeverise.

— Un reporter mi-a adus o fotografie de-a dumneavoastră și mi-a spus că vrea să scrie un articol. La început a vorbit Hoshii cu el, dar, dată fiind situația, a venit să-mi ceară sfatul.

Directorul și-a împreunat mâinile butucănoase în poală și s-a uitat dinadins în altă parte, ca să

nu vadă stânjeneala lui Suguro. Dar scriitorul îl asculta cu aceeași resemnare cu care odinioară primise vestea că avea de făcut o operație dificilă.

— Editura noastră a publicat multe dintre romanele dumneavoastră. Fiindcă o asemenea fotografie care vă știrbește imaginea ne poate pricinui neplăceri și nouă, și dumneavoastră, am cumpărat de la reporter atât fotografia, cât și negativul, la prețul pe care l-a cerut.

Neștiind ce să răspundă, Suguro a dat pur și simplu din cap.

— L-am pus să-mi promită că nu va lua legătura cu alte edituri sau reviste. Pe urmă, eu și Hoshii am ars fotografia și negativul.

Directorul s-a oprit și și-a frecat palmele. Părea să-și aleagă cuvintele.

— Cred că problema s-a rezolvat.

— Vă mulțumesc.

— În afară de mine și de Hoshii nu mai știe nimeni despre asta, nici măcar Kurimoto.

— Am înțeles. Îmi pare rău că... v-am creat neplăceri.

Suguro s-a înclinat adânc.

— Asemenea zvonuri îți dau mare bătaie de cap...

Directorul a încheiat subiectul, apoi a mai vorbit două-trei minute despre alte lucruri.

— Bun, haideți să uităm toată povestea asta, a spus și s-a ridicat. Își dădea silința să-l cruțe pe Suguro de și mai multă umilire.

Cei doi l-au condus la lift, iar Hoshii i-a șoptit :

— Vă rog să nu vă faceți griji.

Afară era frig. Deși venise primăvara, nori grei acopereau cerul. Era o după-amiază mohorâtă și

înghețată. Suguro s-a gândit că pe soția sa probabil c-o dureau iar încheieturile. Șirurile de mașini care emanau gaze de eșapament, copacii încă defrunziți de pe străzile orașului, reducerile de prețuri la sobe cu gaz și la sobe electrice – totul revenise la normal. Nu se așteptase la un asemenea deznodământ, însă n-avea nici sentimentul că fusese salvat de la pierzanie. Fotografia și negativul fuseseră arse și distruse, dar asta nu însemna că celălalt sfârșise și el în flăcări; trăia mai departe înăuntrul lui Suguro, cu același rânjet întipărit pe chip.

Celălalt n-avea legătură cu ideea de „păcat” despre care scrisese Suguro de-a lungul anilor. Păcatul are limite și în el se ascunde posibilitatea mântuirii, însă impulsul care pusese stăpânire pe Suguro la hotel, atunci când devenise una cu celălalt bărbat, nu cunoștea limite. Suguro își amintea limpede cum o pângărise pe Mitsu și aproape că o sugrumase, pradă unei pofte copleșitoare, căreia nimic nu-i putea sta în cale.

A trecut prin dreptul unei florării. Buchetele de taule și forșiții umpleau magazinul și răspândeau un miros dulceag. Prin geamurile mari ale cafenelei de alături a văzut trei-patru tinere vesele așezate la o masă. Una dintre ele l-a zărit și i-a făcut semn prietenei de lângă ea. Nu știa că e un monstru. Suguro le-a zâmbit.

Duminică.

Fiind Paștele, la biserică a venit mai multă lume ca de obicei. În spatele altarului stătea bărbatul acela slab, cu mâinile întinse și cu capul

plecat. Însânşgerat, îşi târâse picioarele, cu ultimele puteri, spre locul execuţiei. Mulţimea îl hulise şi-l lovisese cu pietre, cuprinsă de plăcere la vederea suferinţei sale. Suguro nu se mai gândise niciodată la oamenii aceia. Însă nu putea fi sigur că, dacă s-ar fi aflat în mulţime, n-ar fi aruncat şi el cu pietre şi nu s-ar fi bucurat de agonia bărbatului.

După-amiază s-a dus la birou, apoi a ieşit să se plimbe prin parcul Yoyogi şi să o caute pe Mitsu. Ca de obicei, parcul era plin de grupuri de tineri care dansau. În cercuri, îmbrăcaţi cu haine asemănătoare costumelor coreene, şi de băieţi care umblau şanţoşi încolo şi-ncoace, cu ochelari de soare şi cu părul oxigenat ridicat în sus, ca o creastă de cocoş. Se adunaseră mulţi curioşi să privească dansurile ciudate şi unii se căţăraseră chiar pe pasarela pentru pietoni. Suguro s-a plimbat printre grupurile de tineri şi pe lângă tarabele de pe stradă, însă n-a zărit-o pe Mitsu nicăieri. S-a gândit apoi că ar putea fi la spital. Nu-i mai venea să meargă pe jos, pesemne din cauza vârstei. A luat un taxi din apropierea gării. După un drum ocolit, au ajuns în sfârşit la spital.

Fiind duminică, nu erau pacienţi şi nici vizitatori în faţa farmaciei sau în sala de aşteptare. Suguro s-a aşezat pe un scaun şi a privit un timp pe fereastră la soarele de iarnă.

De undeva s-a auzit plânsetul unui copilăş. Suguro a crezut mai întâi că venea dinspre secţia de pediatrie, însă aceasta se afla la alt etaj.

O asistentă între două vârste, cu ochelari, a vrut să intre în încăpere, dar s-a oprit în prag, aruncându-i lui Suguro o privire uimită.

— Nu sunteţi maestrul Suguro?

— Ba da.

— Ați venit să vizitați vreun pacient? Eu mă numesc Fujita și sunt sora-șefă.

— A, bună ziua! a salutat-o Suguro grăbit. Soția mea e în grupul dumneavoastră de voluntare...

— Doamna e foarte entuziastă, a zâmbit ea. Vă pot ajuta cu ceva?

— Mulțumesc, mă întrebam dacă n-o găsesc aici pe Mitsu Morita, o tânără...

— A, Mit-*chan*! O fi venit azi? Am auzit că a lucrat pentru dumneavoastră. Sora-șefă părea să știe destule despre Mitsu. Vreți să întreb la Boli Interne?

— Nu, lăsați, am să merg eu până acolo.

Sora-șefă a chemat liftul.

— Poate că o să vi se pară o întrebare ciudată, a spus Suguro, pentru a alunga stânjeneala dintre ei, pe când se aflau singuri în lift. Soția mi-a povestit de curând că le-ați vorbit la cursuri despre pacienți care au înviat din morți. Toți oamenii care și-au pierdut cunoștința trăiesc aceeași experiență?

— Vai de mine! a râs asistenta stânjenită. V-a povestit până și asemenea lucruri? Eu le-am vorbit doar așa, ca fapt divers...

Liftul s-a oprit la etajul doi cu un scârțâit care i-a amintit lui Suguro de liftul de la hotel.

— Dar e adevărat?

— Probabil că dumneavoastră știți mai multe decât mine despre asta... dar pacienții așa susțin.

— E adevărat că... au fost învăluți în lumină?

— Știu și eu? a spus asistenta încurcată. Nu pot să-mi dau seama dacă e adevărat sau nu.

— Doamna Naruse ce mai face?

— N-am mai văzut-o deloc în ultima vreme.

Au ajuns la sala asistentelor și sora-șefă a întrebat de Mitsu în locul lui Suguro, însă aceasta nu venise.

Suguro i-a mulțumit și a coborât din nou. S-a așezat pe un scaun din sala de așteptare și și-a imaginat-o pe doamna Naruse ajutând drăgăstos un copil în cabinetul de recuperare de la etajul al treilea al spitalului sau spunându-le povești micuților.

Pe perete era un afiș ce anunța organizarea unor cursuri pentru asistente. Când l-a zărit, Suguro s-a gândit că ar fi fost munca cea mai potrivită pentru Mitsu și a hotărât s-o sprijine, dacă voia și ea.

Seara, i-a povestit și soției despre asta.

— Sunt perfect de acord! a exclamat ea din patul alăturat. Ce idee minunată! E o meserie perfectă pentru caracterul ei. Mă întreb dacă și doamna Naruse o să fie de acord.

— Nu cred că s-ar împotrivi.

Suguro a stins veioza de la capul patului.

În toiul nopții l-a trezit telefonul. Țârâia insistent. Îl chema. L-a auzit și soția, cu ochii larg deschiși...

La Editura Polirom

au apărut:

Anchee Min – *Ultima împărăteasă*
Philippe Claudel – *Raportul lui Brodeck*
Iris Murdoch – *Castelul de nisip*
Anne Enright – *Reuniunea*
Tom Sharpe – *Wilt haihui*
Christopher Moore – *Mielul: Evanghelia după Biff,
tovarășul de joacă al lui Iisus*
Heinrich Böll – *Partida de biliard de la ora nouă și
jumătate*
Elias Canetti – *Orbirea*
Dai Sijie – *Într-o noapte fără lună*
Aharon Appelfeld – *Povestea unei vieți*

în pregătire:

Sarah Waters – *Palmagii*
Graham Swift – *Pământul apelor*
Umberto Eco – *Insula din ziua de ieri*

Redactor: Ada Tanasă

Coperta: Radu Răileanu

Tehnoredactor: Luminița Păun

Bun de tipar: ianuarie 2009. Apărut: 2009

Editura Polirom, B-dul Carol I nr. 4 • P.O. Box 266
700506, Iași, Tel. & Fax (0232) 21.41.00; (0232) 21.41.11;
(0232) 21.74.40 (difuzare); E-mail: office@polirom.ro
București, B-dul I.C. Brătianu nr. 6, et. 7, ap. 33,
O.P. 37 • P.O. Box 1-728, 030174

Tel.: (021) 313.89.78; E-mail: office.bucuresti@polirom.ro

Tiparul executat la S.C. LUMINA TIPO s.r.l.

str. Luigi Galvani nr. 20 bis, sect. 2, București

Tel./Fax: 211.32.60, 212.29.27, E-mail: office@luminatipo.com

Contravaloarea timbrului literar

se depune în contul Uniunii Scriitorilor din România,
Nr. RO44RNCB5101000001710001 BCR-UNIREA

PROZĂ XX

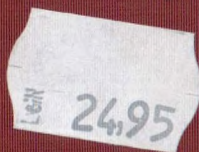
Shusaku Endo este autorul bestsellerului internațional *Tăcere*, roman în curs de ecranizare în regia lui Martin Scorsese.

„*Scandalul* este o analiză necruțătoare a temerilor și obsesiilor tainice ale unui scriitor aflat în pragul bătrâneții. Shusaku Endo, unul dintre cei mai străluciți romancieri japonezi, explorează teritoriul întunecat ce desparte studierea actelor violente și depravate de comiterea lor... O meditație provocatoare și pasionantă despre adevărata natură a identității umane, dar și despre artă, spiritualitate, păcat și mântuire, într-un stil a cărui grație tulburătoare este marca inconfundabilă a unui prozator pe deplin stăpân pe meșteșugul său.“

Publishers Weekly

„Un roman de neuitat...“

New York Times

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-1259-8

www.polirom.ro